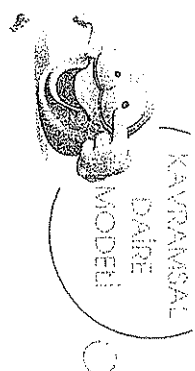

ÖRNEKTİR

PARAYLA SATILANMAZ

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK PROGRAMI

LYS TARİH / ÇAĞDAŞ

TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

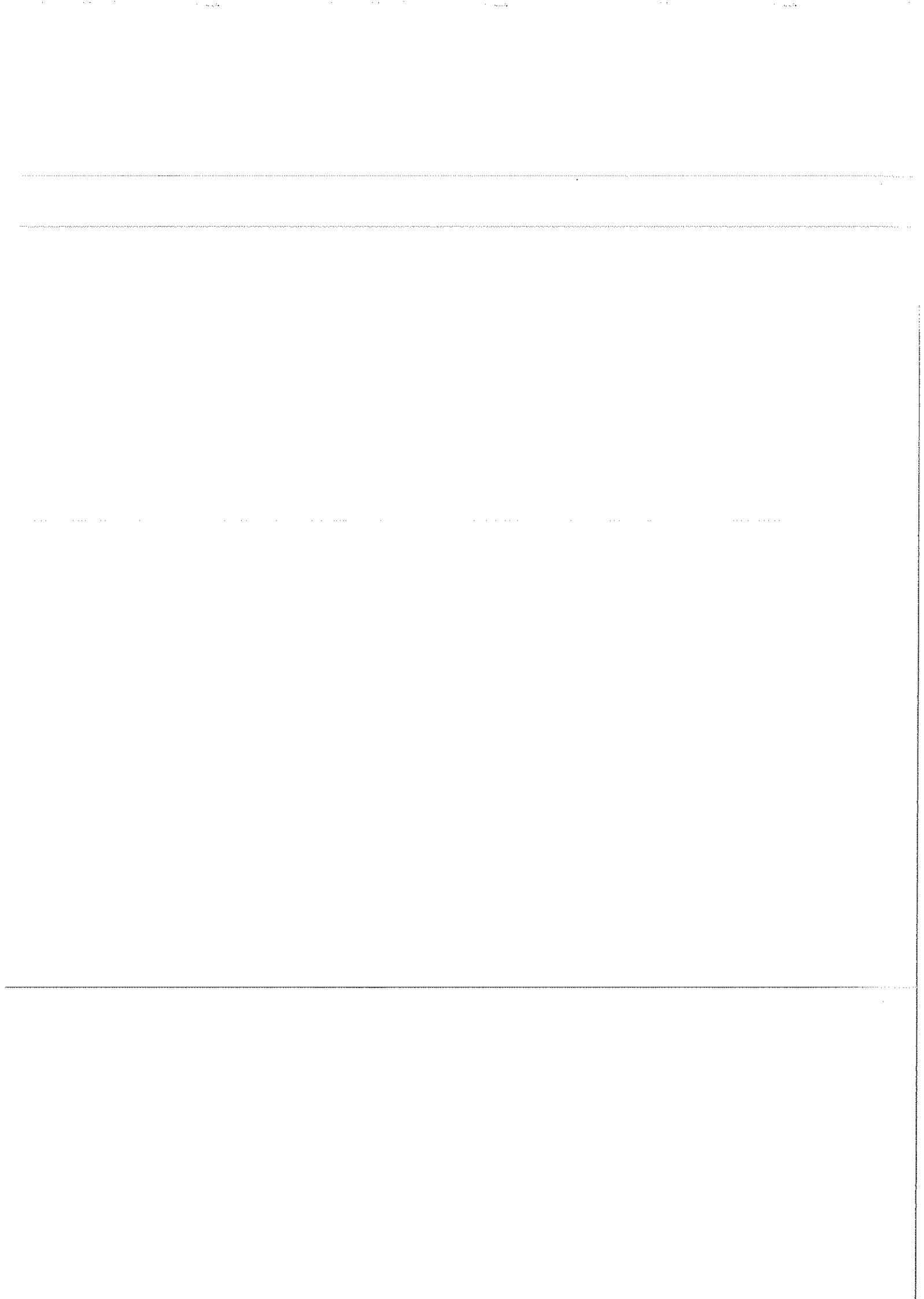
SORU BANKASI

Yazarlar

Uğurhan KARASLAN

Tacettin AKKUŞ

eksen
YAYINCILIK

İÇİNDEKİLER

TARİH

1. BÖLÜM : İlk Türk Devletleri	9
2. BÖLÜM : Türk-İslam Devletleri / Türkiye Tarihi	27
3. BÖLÜM : Beylikten Devlete / Dünya Gücü Osmanlı Devleti	49
4. BÖLÜM : Arayış Yılları / Avrupa ve Osmanlı Devleti / En Uzun Yüzyıl	79
5. BÖLÜM : 20. Yüzyılda Osmanlı Devleti / 1. Dünya Savaşı Yeni Türk Devletinde Kültür ve Teşkilat	107

ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

1. BÖLÜM : 20. Yüzyıl Başlarında Dünya	145
2. BÖLÜM : II. Dünya Savaşı / Soğuk Savaş Dönemi	175
3. BÖLÜM : Yumuşama Dönemi ve Sonrası / Küreselleşen Dünya	217

sayfa numarası / soru numarası [**]

birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü)	doğru cevap seçeneği
ÖSYM Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü)	doğru cevap seçeneği

kontrol noktası İkizlerin bir sorunu var mı?	doğru cevap seçeneği
ÖSYM Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü) Soru 17/17 1. Birlikte çözelim İkizler gibi birlikte berberden soruların cözüm bölümü)	doğru cevap seçeneği

- [**] Her testin cevap anahtarı sayfanın altında ve altındaki soru sayısına göre bölüm özetleri ile ayrılarak verilmiştir.
- [**] Testlerde renkli olarak işaretlenen sorular sayfa ve sıra numarası ile "Birlikte Çözelim" bölümünde alınmıştır. (Örneğin, Cözüm 17/14-17, sayfadaki 14. soruyu ifade eder.)

01

1. BÖLÜM

İlk Türk Devletleri

Kavram Dizini

- kavimler göçü
- kut inancı
- ikili teşkilat
- kurgan
- töre
- kurultay
- göktürk gazatları
- destan
- balbal
- boy
- koşuk
- onlu sistem
- subaşı
- hatun
- ipek yolu
- göçebe yaşam

Bu testleri gözdüğümüzde;

- türk topluluklarının tarih sahnesine çıkışını ve anıyırdığını.
- büyük türk devletleri.
- ilk türk devletlerinin (büyük hun devleti - Avrupa hun devleti - Kık türk devleti - Uygur devleti) siyasi, ekonomik ve askeri faaliyetlerini.
- kavimler göçünü.
- Orta Asya'da ve diğer bazı bölgelerde yaşayan diğer türk devletlerini ve topluluklarını.
- İslam öncesi dönemde türk kültür ve uygarlığının genel özelliklerini.

Kararımız olacağız.

KISA KISA

Avrupa ve Hunlar

Avrupa Hun Devleti siyasi açıdan en güçlü dönemi Atilla zamanında (434-453) yaşamıştır. Bu dönemde ilk planda Bizans üzerine girdi.

Atilla 447'de düzenlediği Doğu Roma seferiyle bu devletin bazı topraklarını ele geçirdi. Anadolu Antlaşması imzalandı.

Bu antlaşmaya göre;

- Bizans Devleti Tuna Nehri'nin güneyinde asker bulundurmazdı.
- Bizans Devleti Avrupa Hun Devleti'ne vergi ödeyecekti.
- Bizans yönetimi Hunların egemenliği altındaki topluluklarla ilişki kurmayacaktı.

Hazarlar

VIII. yüzyılda Kafkasya'nın kuzeyinde bağımsız bir devlet kurmuşlardır. Hazar Türkleri Hz. Osman döneminde İslam orduları ile mücadele etmiş, İslamîyeh'in bölgedeki yayılımını geciktirmişlerdir. Hazarlar, Türk toplumları içinde Musevî inancının gördüğü tek topluluktur. Devlet yöneticilerinin önemli bir bölümünün Musevîliği benimsettiği, buna karşılık halk arasında farklı dinlerin mensuplarının olduğu görülür.

Acaba niçin

Uygurlar, Manî ve Budizm dinlerine inanmalarına rağmen, bu inançlara ait bazı terimleri Türkçe kelimeleri kullanarak kullanmışlardır. Bu tavrı ulusal kültürü korumaya yöneliktir.

Kök Türk Yazıtları diyor ki

Kök Türk Yazıtlarında yer alan "hükümdar tarafından açılan doyurulduğu, çıplakların giydirildiği" ifadesi, Türk devletlerinde sosyal devlet anlayışının var olduğunu kanıtlamaktadır.

Türkîşler

Türkîşler, Kök Türk Devleti'nin ortadan kalkmasının ardından, bu devletin topraklarını bir kısmı üzerinde egemenlik sağlamışlardır. Emvî orduları ile mücadele ederek Arap kültürünün Orta Asya'da yayılmasını engellemiş, İslamîyeh'in bölge-

deki yayılımını geciktirmişlerdir. Türk toplulukları arasında paraıı kullanan ilk topluluk Türkîşlerdir.

İpek Yolu da ne

Çinde üretilen ipeğin batıya taşınmasında kullanılan kervan yollarına "İpek Yolu" adı verilmiştir. İpek yolunun geçtiği topraklarda yaşayan topluluklar önemli ekonomik kazanımlar sağlamışlardır.

Bu durum, ticaret yoluna yakın bölgelerde yaşayan devletlerin, İpek yolu üzerinde hakimiyet kurmak için birbirleriyle uzun süreli mücadelelere girmelerine ve savaşmalarına yol açmıştır.

Yönetim anlayışı

Türk devletleri, doğu - batı ya da kuzey - güney şeklinde ikiye ayrılarak idare edilmişlerdir. İkili teşkilat adı verilen bu idare şekline göre, hükümdar ülkenin doğusunda bulunurdu.

Batı bölgesini de kendisine bağlı olacak şekilde kardeşinin ya da oğlunun idaresine bırakırdı. Yıgılanan bu idare tarzı nedeniyle Türk devletlerinin merkezi otoritenin korunması zorlaşmıştır.

Türklerin inanç yapısı nasıldı?

Türk toplulukları İslam öncesi dönemde, doğada bulunan bazı unsurların tanrısal güçleri olduğuna inanmış, ırmak, dağ, kaya, güneş, su, ay, yıldız gibi unsurları kutsal birer varlık olarak benimsemişlerdir. Bu inanışın yanında bütün bu tanrısal güçlerin yaratıcısı olarak da Çok Tanrı ya inanılırdı. İyi ve kötü ruhların varlığı esasına dayanan Şamanizm inancı da Türk toplulukları arasında rastlanıncılardandı.

Buraya dikkat

Türkler, ölünün bir son olmadığına, yaşamın ölümden sonra da sürdüğüne inanırdı. Cennet (Uçmak) ve cehennem (Tamu) kavramlarının varlığı bu inancın açık kanıtlarıdır.

Göçebe yaşam ve Türk gelenekleri, toprağa dayalı bir ayrıcalıklı bir sınıf oluşmasını engellemiştir. Aynı zaman hayatı dikkate alındığında Türk kadınlarının sosyal ve ekonomik konumlarının, diğer toplumlardaki kadınlara kıyasla oldukça ileri bir düzeyde olduğu görülür.

01.1 İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. I. Göçebe bir kültüre sahip olunması
II. Boylar arasında çekişmeler yaşanması
III. Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması
IV. Çinlilerin baskıları ile karşılaşılması
Yukarıda verilenlerden hangileri ilk Türk devletlerinin yıkılışında etkili iç nedenler arasında yer alır?
A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
2. I. Yabancı kültürlerin etkisiyle oluşmuştur.
II. Ekonomik yapıya doğrudan bağlıdır.
III. Yerleşik hayata geçişle ortadan kalkmıştır.
IV. Yönetim yetkisinin kaynağının tanrısal olduğu esasa dayanır.
Yukarıda verilenlerden hangisi, İslamiyet öncesi dönemde Türk toplumlarında görülen kut anlayışı ile ilgili doğru bir bilgidir?
A) Yalnız IV B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve IV
3. Türk tarihiyle ilgili en eski bilgilerin daha çok Çin kaynaklarından elde edilebilmesi aşağıdakilerden hangisinin olumsuz etkilemiştir?
A) Orta Asya'da sözlü kültürün gelişmesini
B) Türk topluluğunun yazıyı kullanmaya başlamalarını
C) Orta Asya'da siyasi istikrarın sağlanmasını
D) Türk - Çin ilişkilerinin gelişmesini
E) Türk tarihiyle ilgili objektif ve güvenilir bilgiler elde edilemesini
4. Orta Asya'dan göç ederek Hazar Denizi'nin kuzeyinden Balkanlar ve Avrupa'ya yerleşen Türk topluluklarının ulusal benliklerini yitirmelerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
A) Savaşçı özelliklerinin üstün olması
B) Slav kültürünün etkisinde kalmaları
C) Gök tanrı dinine inanmaları
D) Tarım üretimiyle ilgilenmeye başlamaları
E) Çinlilerle sürekli mücadele halinde olmaları
Bir toplumun ulusal benliğini yitirecek ölçüde değişmesinde etkili olan faktörlerin neler olduğunu dikkate alınız.
5. I. Manas Destanı
II. Türeyiş Destanı
III. Oğuz Kağan Destanı
IV. Ergenekon Destanı
V. Odesa Destanı
Yukarıdaki destanlardan hangisi İslam öncesi dönemde yaşamış Türk topluluklarına ait değildir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
6. Aşağıdakilerden hangisi Uygur Türklerinin sahip olduğu özellikler arasında yer almaz?
A) 18 harften oluşan kendilerine ait bir alfabeye kullanmışlardır.
B) Göçebe yaşam tarzından uzaklaşmaya başlamışlardır.
C) Tarım üretimine ve ticarete büyük önem vermişlerdir.
D) Karadeniz'in kuzeyinden Balkanlara göç etmişlerdir.
E) Çinlilerle olan kültürel ilişkileri zamanla yoğunlaşmıştır.
7. I. Uygur Devleti
II. Gök Türk Devleti
III. Büyük Hun Devleti
IV. Kutluk Devleti
V. Avrupa Hun Devleti
Yukarıda verilen Türk devletlerinin hangisi diğerlerinden daha önce kurulmuştur?
A) I B) II C) III D) IV E) V
8. Aşağıdakilerden hangisinin Türklerin İslamiyet'ten önceki dönemde ekonomik gelirlerini koruyabilmeleri için öncelikte gerekli olduğu söylenebilir?
A) Geniş otlaklara sahip olmak
B) Gümrük vergilerini azaltmak
C) Deniz ticareti ile ilgilenmek
D) Düzenli ve sürekli ordular kurmak
E) Dinin toplumsal etkisini artırmak
9. İslam öncesi dönemde Türk hükümdarları yapacakları işleri devlet büyüklerine ve kurultaya danışır, ayrıca töreye uygun davranırlardı.
Buna göre,
I. Hükümdarların yetkileri sınırsız değildir.
II. Saltanat uygulaması sona erdirmiştir.
III. Yönetim anlayışı belli kurallar çerçevesinde şekillenmiştir.
Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
10. İslam öncesi dönemde Türk devletlerinde var olan geleneksel egemenlik anlayışı uyarınca ülke toprakları doğu - batı şeklinde ikiye ayrıldı.
Bu anlayış aşağıdakilerden hangisinin güçlenmesini engellemiştir?
A) Sözlü kültürün
B) Göçebe yaşam tarzının
C) Çinlilerle kurulan ticari ilişkilerin
D) Merkeziyetçi yönetim anlayışının
E) Halkın hükümdara olan bağlılığının
11. I. Kök Türk Devleti
II. Uygur Devleti
III. Büyük Hun Devleti
IV. Avrupa Hun Devleti
Yukarıda verilen İslam öncesi dönem Türk devletlerinden hangileri ilk Çağ'da kurulmuştur?
A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
İlk Çağ 375 yılında sona eriyor. Bu bilgiye dikkat etmelisin.
12. Orta Asya Türk tarihine ait yazılı Türkçe kaynak ya da eserin fazla olmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Türklerin farklı toplumların etkisinde kalması
B) Yazının geç dönemlerde kullanılmaya başlanması
C) Yerleşik hayatın Türklerde yaygınlaşması
D) Dış tehditlere karşı mücadele edilmek zorunda kalınması
E) Türk devletlerinde merkeziyetçiliğin güçlü olmaması

01.2 İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. Türk tarihinde saray ya da tapınak benzeri kalıcı mimari eserlerin Uygurlar döneminden itibaren ortaya konulmaya başlandığı görülmüştür.
- Buna göre Uygur toplumu ile ilgili olarak,
- I. Yazıyı kullanmaya başlamışlardır.
II. Göçebe yaşamı terk etmeye başlamışlardır.
III. Yabancı uygarlıkların etkisi altında kalmışlardır.
- Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
2. Türk toplumlarının MÖ. 2000 yıllardan başlayarak anayurtları Orta Asya'dan dünyanın pek çok farklı bölgesine göç ettikleri görülmüştür.
- Türklerin bu göçlerinde,
- I. Gök Tanrı inancının yayılmak istenmesi,
II. boylar arası mücadelelerin yoğunlaşması,
III. otakların hayvancılık için yetersiz kalmaya başlaması
- olgulardan hangilerinin etkili olduğu söylenemez?
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III
3. Hazarlar, Türkler arasında Musevi inancını benimseyen tek toplumdur. Kalkaşa da Müslüman Arapların ilerleyişine karşı mücadeleye etmişlerdir.
- Buna göre, Hazarlar ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
- A) Ticaret yollarına hakim olmaya çalışmışlardır.
B) Mülki benliklerini koruyamamışlardır.
C) Çin baskısına karşı koymuşlardır.
D) İslamiyet'in yayılışını geciktirmişlerdir.
E) İslam uygarlığına katkıda bulunmuşlardır.
4.
- I. Sav
II. Yuğ
III. Koşuk
IV. Nevruz
V. Şölen
- Yukarıdaki terimlerden hangisi, Türklerde ölen bir insan için cenaze töreni düzenlenmesi ve yas tutulması ile ilgilidir?
- A) I B) II C) III D) IV E) V
5. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi dönemde Türklerin ileri bir uygarlığa sahip olduklarının göstergesidir?
- A) Az sayıda yazılı eser bırakmaları
B) Hayvancılıkla uğraşmaları
C) Bozkır göçebe hayatı yaşamaları
D) İpek Yolu hakimiyeti için Çinle mücadele etmeleri
E) Demir işlemeyi pek çok kavimden daha önce öğrenmeleri
6. İslam öncesi dönemde Türk toplumlarında görülen,
- I. kurultay,
II. töre,
III. kul anlayışı
- unsurlarından hangilerinin hükümlerinin yetkilerini sınırlayıcı bir etkisinden bahsedilebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
7. Türklerde görülen "Ülke hanedanın ortak mabdi", "anlayışını" aşağıdakilerden öncelikle hangisine yol açtığı söylenebilir?
- A) Merkezi otoritenin güçlü oluşumuna çalışılması
B) Tarih kaynaklarının yaşanması
C) Ekonomik faaliyetlerin azalması
D) Askerî yapının bozulması
E) Büyük devletler kurucuları
8. Çin edebiyatının ve felsefesinin etkisinde kalan Uygurlar birçok kitabı Uygurca'ya çevirmişlerdir.
- Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin sonuçları arasındadır?
- A) Uygur – Çin ilişkilerinin bozulması
B) Çinlilerin Uygur Devleti üzerindeki baskıyı artırmaları
C) Orta Asya'da askerî mücadelelerin yoğunlaşması
D) Türklerde yazının ilk defa kullanılması
E) Uygur toplumunda Çin kültürünün etkisinin artması
9. Orta Asya Türk toplumlarında, aileler obalar, obalar boylar, boylar da devlet oluşturmuyordu.
- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi verilebilir?
- A) Askerî yapı
B) Kültürel yapı
C) Toplumsal yapı
D) Kültürel etkileşim
E) Ekonomik yapı
10. İslam öncesi dönemde Türk toplumlarında hükümdarın eşşi olan Hatun, Kurultay Meclisi'ndeki toplantılara katılabiliyor, yabancı elçilerin kabulünde bulunabiliyordu.
- Bu durum Türk toplumlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?
- A) Hauların siyasi yetkilerinin var olduğunun
B) Kadınların sosyal haklarının kısıtlı olduğunun
C) Toplumsal bütünlüğün sağlandığının
D) Kolektif anlayışının bulunmadığının
E) Yönetim görevini kadınların üstlendiğinin
11. Göçebe yaşam biçiminin Orta Asya'da yaşamış olan Türk toplumlarına,
- I. teşkilatlanma yeteneği,
II. tarımsal üretimde ileri bir seviye,
III. savaşta her an hazır bir toplum yapısı
- özelliklerinden hangilerini kazandırdığı söylenbilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
- Göçebe yaşam, toplumun birlikte hareket etme kabiliyetini geliştiren zorluklarla dolu bir yaşam tarzıdır.
12. – Ahunlar, Budizm gibi yabancı inançların kendi halkları arasında yayılmasını engellemeye çalışmışlardır.
– Avrupa Hunları, Antik Çağ'a ait kültür unsurlarını da Hristiyanlık inancını da benimsemek için çaba harcamışlardır.
- Her iki gelişme birlikte düşünülürken aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) Kültürel özellikler korunmaya çalışılmıştır.
B) Türk kültürü yayılmaya çalışılmıştır.
C) Ekonomik faaliyetlere hız verilmiştir.
D) Yazılı eserler ortaya konmuştur.
E) Askerî yapının güçlü tutulmasına önem verilmiştir.
13. Aşağıdakilerden hangisi M.Ö 2000'li yıllardan itibaren yaşayan Türk göçlerinin sonuçları arasında gösterilebilir?
- A) Göçebe yaşamın Orta Asya Türk toplumları arasında sona ermesi
B) Gök Tanrı inancının Avrupa toplumları arasında yayılması
C) Göç edilen bölgelerdeki toplumlara demiri işlemenin öğretilmesi
D) Ön Asya bölgesinden Orta Asya'ya yönelik göçlerin başlaması
E) Çin – Türk mücadelelerinin sona ermesi

01.3 İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. İslam öncesi dönemde Türkler tarafından kurulan devletler çok kısa sürede geniş bir egemenlik alanına kavuştuğu halde siyasi varlıklarını uzun süre koruyamamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenleri arasında yer alır?

- A) Farklı kültürlerle etkileşim içinde bulunulması
- B) Gök Tanrı inancının yaygın olması
- C) Boylar arası çekişmeler yaşanması
- D) Tarım üretiminin yeterince yaygın olmaması
- E) Çin ile ticari ilişki içinde olunması

Türk devletlerinin uzun ömürlü olamamasında iç çekişmelerin belirgin bir rolü bulunmaktadır.

2. - İstanbul'u kuşatmışlardır.

- İlk Türkçe yazılı kaynakları oluşturmuşlardır.

- Müslüman Araplarla Kafkasya'da mücadele etmişlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen Türk toplulukları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Avarlar – Gök Türkler – Hazarlar
- B) Uygurlar – Hazarlar – Kıpçaklar
- C) Kirgizler – Sabirler – Hunlar
- D) Hunlar – Gök Türkler – Bulgarlar
- E) Oğuzlar – Hazarlar – Uygurlar

3. Türkler ve Çinliler İpek Yolu'nun denetimini ele geçirebilmek için yüzyıllarca mücadele etmiştir.

Bu mücadelelerin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerin savaşçı bir topluluk olması
- B) Yeraltı kaynaklarına sahip olunması
- C) İpek Yolu'nun önemli ekonomik kazanımlar sağlama
- D) Türklerin temel geçim kaynağının hayvancılık olması
- E) Çinlilerle Türkler arasında kültürel etkileşim yaşanması

4. Orta Asya'da İslamiyet'ten önce yaşayan Türk topluluklarında toprağa dayalı bir kölelik anlayışı yoktu.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerin askeri yapıya önem vermeleri.
- B) Türklerin Çin kültürünün etkisinde kalması
- C) Türklerin ekonomik gelirlerini artırmak istemesi
- D) Türklerde göçebe yaşam tarzının var olması
- E) Yazılı kültürün Türk topluluklarında yaygın olmaması

5. I. Patrici

II. Site

III. Kurgan

IV. Pankuş

V. Patesi

Yukarıda verilen terimlerden hangileri İslam öncesi dönem Türk kültürüyle ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Gök Türkler döneminde Türk-Çin ticareti gelişmiş, sınırda yakın bir şekilde iki topluluk arasında ortak pazar bölgeleri olarak kullanılmasına karar verilmiştir.

Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik ilişkileri geliştirmek
- B) Kültürel etkileşimi hızlandırmak
- C) Yerleşik yaşamı yaygınlaştırmak
- D) Askeri mücadelelere son vermek
- E) Diğ tehditlere karşı birlikte hareket etmek

7. İslam öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinde aşağıdakilerden hangisi görülmez?

- A) Kurultay yönetiminde etkin olması
- B) Devletin töre kurallarına göre yönetilmesi
- C) Hükümdar eşlerinin yönetiminde etkili olması
- D) Ücretli askerlik uygulamasının yaygın olması
- E) "Üçke hanedan üyelerinin ortak malıdır." ilkesinin uygulanması

8.

Kök Türkler, İpek Yolu üzerindeki denetimlerini artırmak amacıyla,

- I. Bizans,
- II. Sasani,
- III. Akhun,
- IV. Batı Roma

devletlerinden hangileriyle ittifak yapma yoluna gitmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) I, III ve IV

9. I. Yuğ

II. Töre

III. Batbal

IV. Kurgan

V. Kurultay

Yukarıda verilen terimlerden hangisi, İslam öncesi dönemde Türklerin sosyal yaşamını şekillendiren sözlü kurallarla ilişkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Kağan Kağan

II. Mete Han

III. Teoman

IV. Bilge Kağan

V. İşbara Kağan

İlk devletlerinde askeri alanda onlu sistemi başlatan Türk hükümdarları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Patesi

II. Aygucı

III. Salrap

IV. Tavananna

V. Konsül

Yukarıda verilenlerden hangisi, ilk Türk devletlerinde görülen devlet görevlileri arasında yer almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Dini inanç

II. Tarım üretimi

III. Ekonomik faaliyet

IV. Kültürel yapı

V. Askeri yapı

Orta Asya Türk topluluklarının İslam öncesi dönemde Çin toplumundan yukarıdaki alanlardan hangisinde etkilendiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdakilerden hangisi, Türklerin İslam öncesi dönemde bilimsel faaliyetlerle ilgilendiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Maden işleme yöntemleri
- B) Hayvanları evcilleştirme
- C) 12 Hayvanlı takvimi hazırlanması
- D) Gök Tanrı inancına sahip olmaları
- E) Farklı toplumlarla etkileşim içinde olmaları

14. I. Dini inanç

II. Yazılı kültür

III. Askeri yapı

IV. Hukuk anlayışı

V. Toplumsal düzen

İslam öncesi dönemde yaşamış Türk topluluklarında yukarıdakilerden hangisinin geliştiği söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal devlet anlayışı görülür.
- B) Boyların bir araya gelmesiyle kurulmuştur.
- C) Meşrutî yönetim anlayışı görülür.
- D) Hükümdarın eşinin bazı siyasi yetkileri vardır.
- E) Hükümdarlar boy beylerinin düşüncelerine önem vermiştir.

01.4 İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. I. Macarlar
II. Bulgarlar
III. Peganekler
IV. Avarlar
Yukarıda verilen Türk topluluklarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Orta Asya'da devlet kurmaları
B) İslam inancını kabul etmeleri
C) Gök Tanrı inancını yaymaları
D) Ulusal benliklerini yitirmeleri
E) Anadolu'da yerleşmeleri

2. İslam öncesi dönemde yaşamış Türk topluluklarıyla ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?
- A) Uygurlar yerleşik yaşamı benimsemişlerdir.
B) Hazarlar Balkanlarda devlet kurmuşlardır.
C) Hunlar askeri alanda onlu sistemi başlatmışlardır.
D) Tüngişler, madeni para bastıran ilk Türk topluluğudur.
E) Kuzey Hunlar Avrupa'ya göç etmişlerdir.
3. İslam öncesi dönemde kurulan Türk devletlerinde hükümdarın yanında yönetimde etkili olan yönetim organı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kurgan
B) Şölen
C) Kurultay
D) Yuğ
E) Pankuş

4. I. Uygur Devleti
II. Kuluk Devleti
III. Avrupa Hun Devleti
IV. Asya Hun Devleti
V. Gök Türk Devleti
Orta Asya'da dağıntık şekilde yaşayan Türk topluluklarını ilk defa bir bayrak altında toplayan ve siyasi birlik kuran Türk devleti yukarıdakilerden hangisidir?
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya'da VI. yüzyılda güçlü bir devlet kuran Gök Türklerle ilgili doğru bir bilgi değildir?
- A) Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya göç etmek zorunda kalmışlardır.
B) Topraklarını diğer Türk toplulukları gibi ikiye ayrılarak yönetmişlerdir.
C) Orhun Yazıtları'nı ortaya koymuşlardır.
D) Çin ile ticaret ilişkisi kurmuşlardır.
E) İpek Yolu'na egemen olmaya çalışmışlardır.

6. Türk devletlerinde İslam öncesi dönemde merkezi-yerel yönetim anlayışının yeterince güçlü olmamasının aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?
- A) Askeri etkinliğin artmasına
B) İslam inancının benimsenmesine
C) Türk kültürünün yaygınlaşmasına
D) Türk devletlerinin siyasi varlığının kısa ömürlü olmasına
E) Çin ile olan askeri mücadelelere daha fazla önem verilmesine

7. Araştırmacılar, Avrupa Hun Devleti'nde hükümdar sarayında Hun Türkçesinin yanında Latin ve Germen dillerinin de konuşulduğunu ortaya koymuşlardır.
Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?
- A) Hunların askeri ve siyasi açıdan güçlü olmasının
B) Ekonomik faaliyetlerin devlet tarafından geliştirilmesine
C) Türk kültürünün Avrupa'da yayılmasının
D) Hun Türklerinin yabancı toplumlara kültürel etkileşime açık olmasının
E) Hunların Türk kültürü ile olan bağının kopmasının

Bir ülkede -yo da soruydu- birden fazla dilin kullanıldığı bir ortamın var olması, o ülkede içine kapalı bir toplum yapısı olmadığını göstermektedir.

8. Aşağıdakilerden hangisi, Hunların Doğu Avrupa'ya yönelmelerine bağlı olarak IV. yüzyıl sonlarında ortaya çıkan Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri değildir?
- A) Hristiyanlığın barbar kavimler arasında yayılmaya başlaması
B) Avrupa'da merkezi krallıkların genişlemesiyle feodal yönetimin kurulması
C) Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması
D) Avrupa'da siyasi otorite boşluğu sorununun ortaya çıkması
E) Türklerin Orta Asya'daki siyasi varlığının sona ermesi

9. Aşağıdakilerden hangisi, İslam öncesi dönem Türk topluluklarından Uygurlar ile Gök Türklerin ortak özellikleri arasında gösterilemez?
- A) Orta Asya'da devlet kurmaları
B) Kendilerine özgü atabeler kullanmaları
C) Maniheizm ve Budizm'i benimsemeleri
D) Çin ile mücadele içinde olmaları
E) İpek Yolu'nu denetim altına almaya çalışmaları

10. I. Kut
II. Toy
III. Yuğ
IV. Kağan
Yukarıda verilen terimlerden hangileri İslam öncesi dönemde yaşamış Türk topluluklarının yönetim anlayışı ile ilişkilendirilebilir?
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) I, II ve IV
11. 751 yılında Talas Savaşı'nda Çin ile mücadele eden Müslüman Araplara yardımcı olarak Orta Asya'nın Çin egemenliğine girmesine engel olmak isteyen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hazarlar
B) Peganekler
C) Karuluklar
D) Kkk Türkler
E) Avarlar

12. Hz. Osman Dönemi'nde Kafkasya'da Müslüman Araplara mücadele ederek bölgede İslam inancının yayılmasını pekiştiren Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hunlar
B) Avarlar
C) Uygurlar
D) Hazarlar
E) Oğuzlar

13. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türk topluluklarından Uygurlara ait bir özellik değildir?
- A) Türkler arasında ilk defa kağıt yapımını gerçekleştirmişlerdir.
B) Türk topluluklarından farklı bir inanca sahip olmuşlardır.
C) Kendilerine özgü bir atabe kullanmışlardır.
D) Çin ile ticaret ve kültürel alanda ilişki içinde olmuşlardır.
E) İlk Türkçe yazılı metinleri ortaya koymuşlardır.

14. I. İslambutlu kuşanmışlardır.
II. İslam inancını benimsemişlerdir.
III. Yerleşik yaşam tarzını benimsemişlerdir.
IV. Orhun Abideleri'ni oluşturmuşlardır.
Bu bilgiler dikkate alındığında, aşağıdaki Türk topluluklarından hangisinin herhangi bir özelliğinden söz edilememiştir?
- A) Karuluklar
B) Avarlar
C) Uygurlar
D) Kkk Türkler
E) Hunlar
15. I. Peganekler
II. Avarlar
III. Oğuzlar
IV. Kkk Türkler
V. Uygurlar
Türk topluluklarına ait ilk Türkçe yazılı metinler yukarıda verilen Türk topluluklarının hangisi tarafından ortaya konulmuştur?
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

01.5 İLK TÜRK DEVLETLERİ

1. - Türk adının kullanıldığı ilk devleti kurmuşlardır.
- Kendilerine özgü bir alfabe kullanmışlardır.
- Orta Asya'da yaşayan Türk topluluklarını bir bayrak altında toplamışlardır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Türk topluluklarından hangisiyle ilgilidir?

- A) Uygurlar B) Avarlar C) Hunlar
D) Oğuzlar E) Kök Türkler

2. Kök Türk Devleti'ni yıkan Karluk, Basmit gibi boyların katılımıyla 745 yılında kurulan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Hun Devleti B) Uygur Devleti
C) Avrupa Hun Devleti D) Hazar Devleti
E) Kutluk Devleti

3. Uygurların Gök Tanrı inancını terk ederek Mani ve Budizm dinlerini benimsemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Uygurların savaşçı özelliklerini zaman içinde yitirmeye başlamaları
B) Uygurların Türk geleneklerine olan bağlılıklarını korumak istemesi
C) Çin ile sosyal ve kültürel ilişki içinde olunması
D) Uygurların tarım üretimiyle daha fazla ilgilenmeye başlamaları
E) Uygurların devlet otoritesini korumaya özen göstermeleri

4. İslam öncesi dönemde Orta Asya'da yaşayan Türkler başka bir devletin esareti altına düşme tehlikesiyle karşılaşmışlardır, çoğu zaman topraklarını terk etmiş ve bir başka bölgede yaşamlarına devam edebilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin doğal bir sonucudur?

- A) Kültürel etkileşime açık olunmasının
B) Bağımsızlığa olan düşkünlüğün
C) Toplumsal sınıf farklılıklarının görülmemesinin
D) Kut anlayışına sahip olunmasının
E) Yönetimde kurultayın etkili olmasının

5. Uygurların geleneksel Türk inancını terk ederek bazı Çin inançlarını kabul etmeleri, ayrıca göçebe yaşamdan yerleşik hayata geçmeye başlamaları aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Türklerde boylar arası mücadelelerin sona ermesine
B) Uygurların savaşçı özelliklerini yitirmelerine
C) Türk kültürünün Çin topraklarında yaygınlaşmasına
D) İpek Yolu denetiminin tamamen Uygurlara geçmesine
E) Çinliler üzerinde Uygurların askeri üstünlük sağlamasına

6. I. Büyük Hun Devleti

- II. Uygurlar
III. Kök Türkler

- IV. Avrupa Hun Devleti

Yukarıda verilen İslam öncesi Türk devletlerinin kuruluş sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III - IV B) II - III - I - IV
C) III - IV - II - I D) IV - I - II - III
E) I - IV - III - II

7. Orta Asya Türk devletlerinde görülen "ülke topraklarını hanedan üyelerinin ortak mülkiyeti" uygulamasının aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Türk devletlerinin parçalanmasına
B) Çin karşısında girilen askeri mücadelelerde üstünlük sağlanmasına
C) İpek Yolu'nun öneminin artmasına
D) Türk topluluklarında yönetim anlayışının zamanla değişmesine
E) Orta Asya'dan dışarıya yoğun biçimde göçler yaşanmasına

"ülke topraklarının hanedana ait olarak kabul edilmesine" hükümlerinin hükümlerinin ardından hanedanın bütün erkek üyelerinin tahta geçme hakkı bulunduğu anlamına gelmektedir. Bu konuda önceliğin kime ait olacağı şeklinde bir uygulamanın bulunmadığını unutmama.

8.

- Orta Asya'da bağımsız bir devlet kurmuştur.
- Maras destanını oluşturmuştur.
- Moğolların egemenliğine giren ilk Türk topluluğudur.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Türk topluluklarından hangisiyle ilgilidir?

- A) Hunlar B) Kırgızlar C) Avarlar
D) Karluklar E) Sabirler

9. İslam öncesi Türk devletlerinde hükümdar hanedan mensubu olan prensler ülkenin değişik bölgelerine geniş yetkilerle yönetici olarak gönderirdi.

Bu uygulamaya Türk devletlerinde aşağıdakilerden hangisini zorlaştırmıştır?

- A) Geleneklere bağlılığın korunmasını
B) Göçebe yaşamın sürdürülmesini
C) Toprakların genişletilmesini
D) Devletin merkezi otoritesinin korunmasını
E) Sözlü kültürün geliştirilmesini

- 10.

- I. Hunlar
II. Kök Türkler
III. Uygurlar
IV. Hazarlar
V. Oğuzlar

İlk Çağ'da pek çok ordu tarafından örnek alınan bugün de dünyadaki pek çok ordu tarafından kullanılmakta olan onlu sistemin kurucusu yukarıdaki Türk topluluklarından hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yerleşik yaşam biçiminin zaman içinde Türk toplulukları arasında yaygınlaşmaya başlaması aşağıdakilerden öncelikle hangisinde değişikliğe yol açmıştır?

- A) Töre kuralları B) Dini inanç
C) Mimari anlayış D) Bağımsızlık düşüncesi
E) Askeri teşkilat

12. I. Hanedan üyeleri arasında iktidar mücadeleleri yaşanması
II. Çinlilerin kıskırtımları sonucunda ülke topraklarının ikiye ayrılması
III. Kök Türk halkının göçebe bir yaşam tarzına sahip olması
IV. Hayvancılığın temel ekonomik uğraş alanı olması

olgulardan hangilerinin Kök Türk Devleti'nin yıkılmasında etkili olduğu söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I, II ve IV

13. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya'da yaşamış Türk topluluklarının Çin uygarlığının etkisinde kalmasının göstergesidir?

- A) Türklerde göçebe yaşam biçiminin görülmesi
B) Türklerde yönetim ve sosyal yaşamda sözlü hukuk kurallarının geçerli olması
C) Mani dininin Uygurlar tarafından benimsenmesi
D) İpek Yolu hakimiyeti için mücadele edilmesi
E) Hunların askeri alanda onlu sistemi kullanmaları

14. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türklerinde göçebe yaşam biçiminin bir sonucudur?

- A) Sanat eserlerinin daha çok taşınabilir malzemeden yapılması
B) Saray ve tapınak yapısının başlaması
C) Askeri yapıya önem verilmesi
D) Çinlilerle ekonomik ve siyasi alanda rekabet içinde olunması
E) Çevre kültürlerle siyasi ve ekonomik etkileşim içinde olunması

Bir yerde sürekli kalmadığı dikte alınır, göçebe yaşam tarzının, toplumların kalıcı kültür eserleri vermesini engelleyen bir olgudur.

Birlikte Çözelim

Çözüm 13 / 10

İslam öncesi dönemde Türk devletlerinde var olan geleneksel egemenlik anlayışı uyarınca ülke toprakları doğu-batı şeklinde ikiye ayrılmırdı.

Bu anlayış aşağıdakilerden hangisinin güçlenmesini engellemiştir?

İslam öncesi dönemde Türk devletlerinin toprakları doğu-batı ya da kuzey-güney şeklinde ikiye ayrılmıştır. Bu uygulamaya Türklerde merkezîyetçi yönetim anlayışının güçlenmesini engellemiş ve toprak bütünlüğünün korunmasını zorlaştırmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözüm 15 / 13

Aşağıdakilerden hangisi M.Ö 2000'li yıllardan itibaren yaşanan Türk göçlerinin sonuçları arasında gösterilebilir?

Türkler milletan öncesi dönemde yaşadıkları bölgelerdeki pek çok toplulukları İleri düzeyde bir uygarlığa sahipti. Demiri işleyebiliyorlardı. Göçler sonucunda yerleşikler bölgeledeki toplumlara demiri işlenmeyi öğretmişlerdir.

A) B) C) D) E)

Çözüm 16 / 4

Orta Asya'da İslamiyetten önce yaşayan Türk topluluklarında toprağa dayalı bir kölelik anlayışı yoktu.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

İslam öncesi dönemde Türk topluluklarında toprağa bağlı bir kölelik anlayışının oluşmamasında temel etken Türklerin yaşam tarzının göçebeliğe dayalı olması idi. Göçebe yaşamı nedeniyle temel geçim kaynağı hayvancılık olduğundan tarım toplumlarındaki kadar insan gücü ihtiyacı bulunmuyordu.

A) B) C) D) E)

Çözüm 17 / 14

I. Dini inanç

II. Yazılı kültür

III. Askerî yapı

IV. Hukukî anlayış

V. Toplumsal düzen

İslam öncesi dönemde yaşamış Türk toplumlarında yukarıdakilerden hangisinin geliştiği söylenemez?

İslam öncesi Türk toplumlarında göçebe yaşamında etkisiyle yazılı kültür gelişmemiş, yazılı edebiyat eserleri yaygın olarak ortaya konulmamıştır. Göçebe toplumlarında yazılı kültürün gelişimi yerleşik kültürüne göre daha geç gerçekleşmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözüm 18 / 6

Türk devletlerinde İslam öncesi dönemde merkezîyetçi yönetim anlayışının yetersizce güçlü olmamasının aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?

Türkler İslam öncesi dönemde kurdıkları devletleri ikiye ayırarak yönetmiş, ülke topraklarını hanedanın ortak malı olarak görmüştür. Bu uygulamalar Türk devletlerinde merkezîyetçi yönetim anlayışının güçlenmesini zorlaştırmıştır. Bu nedendir ki Türk devletlerinde kıldıkları mücadeleleri eksik olmamış ve kurulan devletlerin siyasî varlıkları kısa ömürlü olmuştur.

A) B) C) D) E)

Çözüm 19 / 8

Aşağıdakilerden hangisi, Hunların Doğu Avrupa'ya yönelmelerine bağlı olarak IV. yüzyıl sonlarında ortaya çıkan Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri değildir?

Kavimler Göçü Türklerin Orta Asya'daki siyasî varlıklarının sona ermesine yol açmamıştır. Kavimler Göçü'nde rol oynayan Hunlar Orta Asya'da yaşayan Türk toplumlarının sadece bir bölümünü oluşturmuştur.

A) B) C) D) E)

Çözüm 19 / 10

I. Kut

II. Toy

III. Yuğ

IV. Kağan

Yukarıda verilen terimlerden hangileri İslam öncesi dönemde yaşamış Türk toplumlarının yönetim anlayışı ile ilişkilendirilebilir?

Kut, yönetim yetkisinin Tanrısal kaynaklı olması demektir. Toy, devlet işlerinin görüldüğü kurultay meclisidir. Kağan, Türk devletlerinde hükümdar kullandığı unvanlardan birisidir. Yuğ, Türklerde cenaze törenine verilen isimdir.

A) B) C) D) E)

Çözüm 20 / 4

İslam öncesi dönemde Orta Asya'da yaşayan Türkler başka bir devletin esareti altına düşme tehlikesiyle karşılaşmalarında, çoğu zaman topraklarını terk etmiş ve bir başka bölgede yaşamlarına devam etmişlerdir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin doğal bir sonucudur?

Türkler bağimsız yaşamaya olan düşkünlükleri nedeniyle başka bir devletin esareti altına düşme tehlikesiyle karşılaşmalarında, çoğu zaman topraklarını terk etmiş ve bir başka bölgede yaşamlarına devam etmişlerdir.

A) B) C) D) E)

Çözüm 20 / 5

Uygurların geleneksel Türk inancını terk ederek bazı Çin inançlarını kabul etmeleri, ayrıca göçebe yaşamından yerleşik hayata geçmeye başlamaları aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

Uygurların geleneksel Türk inancını zamanla terk etmesi ve Mani dinini benimsemesi Uygurların savaşı, özel hayatını düzenleme ve yönetim. Yerleşik hayata geçmesi de bu gelişmede rol oynamıştır.

A) B) C) D) E)

Çözüm 21 / 4

İslam öncesi Türk devletlerinde hükümdar hanedan mensubu olan prensler ülkenin değişik bölgelerine görevi yetkilerle yönetici olarak gönderirdi.

Bu uygulama Türk devletlerinde aşağıdakilerden hangisini zorlaştırmıştır?

Bir önceki sorunun çözümünde de ifade ettiğimiz gibi İslam öncesi dönemde ülke toprakları hanedan üyelerinin ortak malı kabul edilirdi. Ayrıca hanedan üyelerinin farklı bölgelerine geniş yetkilerle yönetici olarak gönderilirdi. Bu durum Türk devletlerinde taht kavgalarını kolaylaştırmış, devletin merkezî otoritesinin korunmasını ise güçleştirmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözüm 21 / 13

Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya'da yaşamış Türk toplumlarının Çin uygarlığının etkisinde kaldığının göstergesidir?

Mani dini bir Çin inancıdır. Bu nedenle Uygurlar tarafından bu dinin benimsenmesi Türk toplumlarında Çin uygarlığının etkisinde kaldığını göstermektedir.

A) B) C) D) E)

Dört Köşe

1. Kavimler Göçü sonucunda Avrupa'nın bugünkü etnik yerleşim haritası şekillenmeye başlamış ve Hristiyanlık barbar kavimler tarafından kabul edilmiştir. Avrupa'da yaşanan bu gelişmelerin,
 - I. dini,
 - II. siyasi,
 - III. toplumsal
 alanlardan hangileriyle ilişkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
2. Türkler arasında İslam öncesi dönemde aşağıdaki takvimlerden hangisi kullanılmıştır?

A) Rumi Takvim
B) Celali Takvim
C) Oniki Hayvanlı Takvim
D) Miladi Takvim
E) Hicri Takvim
3. Uygurların,
 - I. Hint ve Maveraünnehr halkı ile ticaret yapmaları,
 - II. Çinlilere ait Mani dinini benimsemeleri,
 - III. Çinlilerden kâğıt ve matbaayı öğrenmeleri
 özelliklerinden hangileri, "Uygurların farklı toplumlarla ilişkisi içinde olduklarını" göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
4. Türk toplulukları Uygurlar dönemine kadar göçebe yaşamış, bu dönemden itibaren şehirler kurarak, Budist manastırları ve saraylar inşa etmişlerdir. Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı olarak gösterilebilir?

A) Gök tanrı inancının etkinliğini sürdürdüğünün
B) Çin kültürü üzerinde etkili olduğunun
C) Orta Asya'dan göçlerin başladığının
D) Kalıcı mimari eserler verilmeye başlandığının
E) Ekonomik faaliyetlere önem verildiğinin

Kontrol Noktası

Yazılı Soruları

- 1) İpek Yolu'nun ilk Türk devletleri için ne 2) Balkanlara göç ederek millî benliğini den önemli olduğunu açıklayınız. yitiren Türk topluluklarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Bakalım boşlukları doğru şekilde doldurabiliyor musun?

- a) Türk tarihinin belirli bir zaman kesitinde bir bütün halinde incelenmesini oldukça zor dur. Bu durumun temel nedeni, Türklerin geniş bir bölgede kidede yaşamaları ve bir hayat tarzına sahip olmalarıdır.
- b) Tarihte bilinen ilk teşkilatlı Türk devletleri 'dır. Orta Asya'da yaşayan bütün Türk topluluklarını ilk defa bir siyasi çatı altında toplamayı başarmıştır.
- c) İlk Türk devletleriyle ilgili en eski ve net bilgiler kaynaklarından elde edilebilmektedir.

Doğru mu, Yanlış mı?

- a) Türk toplulukları arasında yaygın olarak yerleşik hayata geçen ilk topluluk Kök Türklerdir. ☐ D ☐ Y
- b) Türklerde ilk Çağ'da "Ülke hükümdarı ve oğullarının ortak malıdır." anlayışı egemen olmuştur. ☐ ☐
- c) İslam öncesi dönemde Kurgan adı verilen mezarlara ölen kişiler birlikte silahları ve kullandığı eşyalarının da gömülmesi Türklerde ahiret inancının varlığına kanıt oluşturmaktadır. ☐ ☐

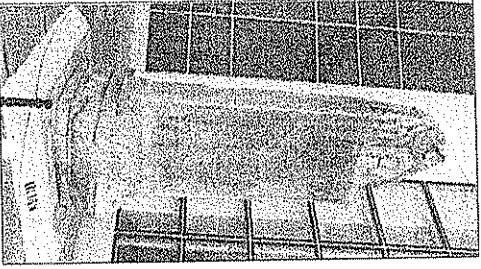
Bir de bu boşluklara bakalım:

- a) İlk Türk topluluklarında Türk adının kullanıldığı ilk devlet devletidir.
- b) İslam öncesi dönemde Orta Asya'da Türk siyasi birliği ilk defa devlet tarafından sağlanmıştır.
- c) Türklerde hükümdar ünvanlarını kullanmıştır.
- d) Yerleşik yaşam tarzı Türkler arasında İslam öncesi dönemde döneminden itibaren yaygınlaşmaya başlamıştır.
- e) İslamiyetten önce Türkler arasında görülen yaygın inanç inancıdır.

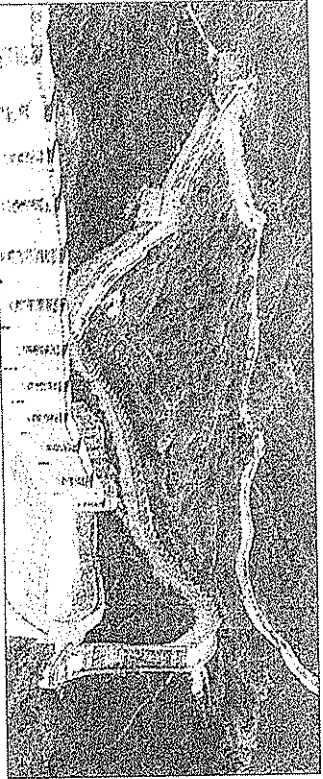
..... derken

GÖKTÜRK YAZITLARI (KÜLTİĞİN YAZITI)

Türk Kağan Ötken ormanında otursa ilde sıkıntı yoktur. Doğuda Şanbuğ orasına Kadar ordu saldı, denize ulaşana az kaldı. Güneyde Dobuz. Erciye Kadar ordu saldı, Tibet'e ulaşana az kaldı. Batıda İnci nehrini geçerek Demir Kapıya Kadar ordu saldı. Bunca yer-
te Kadar yitirdim. Ötken ormanından daha iyisi hiç yokmuş, il tu-
tacak yer Ötken ormanımış. Bu yerde oturup Çin milleti ile an-
laştım. Atım, güvüğü, ipçeği ipetliyi sıkıntısız bölgece veriyor. Çin mil-
letinin sözü tatlı, ipçe kumaşı yumuşakmış. Tifti sözle, yumuşak ipçe
kumaşla aldatıp uzak milleti bölgece yaklaştırmış.

Türk milleti, toprakların kuzeyini bilmezsin. Aşık, toprak dışı olmazsın. Bir doğan açığı dışı olmazsın. Oyle olduğun için, beslemiş olan Kağan-
nın sözünü almadan her yere gittin. Hep orda mahvolan, yok edil-
din. Orda, geri kalsanla her yere hep zayıflayarak, öterek yürüyüp-
dün. Tımar bulmadığın için, kendin devletli olduğun için, Kağan otu-
rdu. Kağan oturup az, fakir milleti hep toplattım. Fakir milleti zan-
gın kıldım. Az milleti çok kıldım. Yoksa bu sözünde yalan var mı? Türk
beyleri, milleti, bunu işittin...

MÖ III. yüzyılda temelleri farklı krallıklar tarafından atılan Çin Seddi XVII. yüzyıla ka-
dar yapılan etkenlerle uzatılmıştır. Seddin yüksekliği olan kısımlarla birlikte uzunluğu
6.000 kilometreyi bulur. Bugün yaklaşık kısmı Ming Hanedanı döneminden kalan 3.000
kilometrelilik setir.

Bir savunma projesi olarak doğu surları boyunca inşa edilen Çin Seddi, çöllere, otlaklara ve
bataklardan asar. İnşasının farklı coğrafi özelliklere göre gerçekleştirilmiştir. Dağların
sırtlarına inşa edilen Çin Seddi'nin aşağıda yazılan vardır.

Çin Seddi'nin duvarlarının çoğunluğu, büyük taşlar ve toprak ve kiremit taşlarla dolu çu-
vallardan yapılmıştır. Duvar yüksekliği yaklaşık 10 metre, genişliği 4 - 5 metre arasın-
dadır. Dört atın yan yana yürüyebildiği bu genişlik, askerlerin hareketlerine, tahli ve si-
lahların nakliyesine elverişlidir. Belli aralıklarla bulunan kulelerde askerler bulunur, silahlar
ve tahli de kulelerde konurdu. Dağın kulelerde yapılan atların duvarlarıyla haber ve-
tilirdi.

02

2. BÖLÜM

Türk - İslam Devletleri
Türkiye Tarihi

Kavram Dizini

- talas savaşı
- batımlık
- mülk
- vezirlik
- atabey
- kadı
- kutadguy bilig
- divan-ı lügatit türk
- feodalite
- skolastik düşünce
- hacı seferleri
- beylik
- divan
- ahilik
- karvan savaşı
- karvanaray

Bu testleri çözdüğümüzde;

- türklerin islamıyeti kabul etmesini kolaylaştıran etkileri,
- türklerin islamıyeti kabullerinin islam dünyasına olan katkılarını,
- ilk türk - islam devletlerinin hangileri olduğunu,
- türk - islam devletlerinin kültür ve uygarlık özelliklerini,
- orta çağ avrupalının siyasi, dini, sosyal ve ekonomik özelliklerini,
- haçlı seferlerinin neden ve sonuçlarını,
- anadoluya yönelik ilk türk akınlarını,
- anadoluda türkler tarafından kurulan ilk beyliklerin hangileri olduğunu,
- Türkiye Selçukluların devleti tarafından ortaya konulan siyasi, ekonomik ve askeri gelişmeleri,
- mülazımlı savaşının ardından anadoluda kurulan türk beyliklerini,
- anadoluda kurulmuş türk beylikleri ve Türkiye Selçuklularının kültür ve uygarlığını

Kararımız olacağız.

KISA KISA

Önemli bir ilk

Yöneticileri ve halkı bütünüyle Türk olan Karahanlılar Devleti ilk Türk - İslam devleti olarak kabul edilir. İslam'ı kabul ettikten sonraki dönemde de Türkük özelliklerini korumuş. İslam'ın Türkler arasında yayılmasında bir köprü görevi görmüştür. Türk-İslam uygarlığına ait eserlerinin ilk örnekleri de Karahanlılar tarafından ortaya konulmuştur.

Bir savaş ve sonuçları

Dandanakan Savaşı Gazneliler Devleti'nin çöküş sürecini başlatmıştır. Bu savaşta kazanan Selçuklular, gelişme ve güçlenme dönemine girmelerine rağmen Gazneliler Devleti'nden daha önce yıkılmıştır. Bunda Gazne merkezi otoritesinin Selçuklulara göre daha güçlü tutulması etkilidir.

Acaba niçin

Talas Savaşı (751);

- Türk boylarının Müslüman Araplarla olan ilişkilerinin artmasını sağlamıştır.
- Türklerin Abbasi ordusunda görev almaya başlamasına yol açmıştır.
- İslam'ın Türk toplulukları arasındaki hızlı yayılma sürecini başlatmıştır.
- Kağıdın, Türkler tarafından Semerkand'da üretilmesine yol açmıştır.

Türkçe kullanılmaza

Gazne ve Selçuklularda Türkçe dışında farklı dillerin kullanılmamasının nedeni, bu devletlerin hakim oldukları bölgelerde yaşayan halkın farklı etnik unsurlardan meydana gelmesidir. Türkçe dışında farklı dillerin kullanılması Türkçenin gelişmesini engellemiştir.

Memlûkîler farklı

Memlûk Devleti'nde, "Emir" adı verilen komutanların da hükümdar olma hakkı bulunmaktaydı. Bu durum sık şekilde hükümdar değişikliği ve taht mücadelelerinin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Orta Çağ dedikleri

Orta Çağ'da kurulan devletlerin birçoğunda hükümdarlar egemenliklerini dine dayandırmış, bu yüzden de din adamları devlet yönetiminde etkili olmuşlardır. Bu durum Orta Çağ'da, laik olmayan bir devlet anlayışının egemen olduğunu göstermektedir.

Katolik kilisesi ve ekonomi

Orta Çağ'da Avrupa'da, Katolik Kilisesi'nin geniş topraklara sahip olması, bu kurumu etkin bir ekonomik güç haline getirmiştir.

Orta Çağ Avrupası ve İslam

Orta Çağ'da Müslüman bilim adamlarının eski Yunan filozoflarının eserlerinden yaptıkları çeviriler, daha sonra Avrupalıların Orta Çağ anlayışından kurtulmalarında önemli bir etken olmuştur.

Miryokefalon Savaşı

Miryokefalon Savaşı sonucunda,

- Bizans'ın Türkleri Anadoludan çıkarma ümidi kalmadı ve bölgenin Türk yurdu olduğu kanıtlandı.
- Haçlı Seferleri'yle Bizans'a geçen siyasi üstünlük yeniden Türklerle geçti.

Babai İsyanı

Ekonomik ve dini nedenlerle 1240'da patlak veren Babai (Baba İshak) İsyanı, Selçuklu yönetimini oldukça zor durumda bırakmıştır. Bu isyanın merkezi otorite tarafından zorluka bastırılması, Moğolları Anadolu'ya doğru harekete geçirmiştir.

Hedef ne

Sinop, Samsun, Alanya, Antalya, Kırım (Suğdak) gibi liman kentlerinin ele geçirilmesi, Türkiye Selçuklularının askeri faaliyetlerini ekonomik hedeflere yönelik olarak gerçekleştirdiklerinin bir kanıtıdır.

Hangisi önce

Karesiöğulları, Osmanlılar tarafından Anadoluda hakimiyet altına alınan ilk beylikler. Ankara Savaşı'ndan sonra yeniden bağımsız olmamıştır.

Selçuklular

Türkiye Selçuklularında büyük iktidara rastlanmaz. Bunun nedeni Türkiye Selçuklularının merkezi otoriteyi güçlendirme ve toprak sahiplerinin merkeze bağlılığını artırmak istemeleridir.

Türkiye Selçukluları geçmişteki Türk devletlerinden farklı olarak güçlü bir donanmaya sahip olmuş ve deniz faaliyetlerine önem vermişlerdir.

02.1 TÜRK - İSLAM TARİHİ

MÜBÖB 2

1. Aşağıdakilerden hangisi, Selçuklularda atabeylerin mevkiler üzerinde elde ettikleri etkinliğin yol açtığı olumsuzluklar arasında gösterilebilir?

- A) Merkezle olan bağı korumaları
- B) Mevkilerin yerleşmesini sağlamaları
- C) Hükümdara bağlılığı esase almaları
- D) Devlet yönetimi hakkında geniş bilgilere sahip olmaları
- E) Mevkileri bağımsız hareket etmek için yönlendirebilmeleri

Atabeylerin faaliyetleri Selçuklu merkezi otoritesini zaman zaman sınırlıya sokabilmektedir.

2. I. Anadolu'nun yaşam koşullarının uygun olması

II. Bizans'ın merkezi otoritesinin zayıf olması

III. Bölgede farklı etnik kökenlere mensup toplumların yaşaması

Olguilerden hangilerinin Selçukluların Anadolu'ya yönelik fetih çabalarında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Büyük Selçuklu Devleti'nde bazı sultanların ölümünün haneiden üyeleri arasında büyük çaplı tahit mücadelelerinin yaşanmasına ortam hazırladığı görülmüştür.

Buna göre, Selçuklu Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Halk yönetiminde etkinlik kurmuşlardır.
- B) Bizans'ın siyasi baskıları sonuç vermiştir.
- C) Hükümdar değişiklikleri siyasi istikrarı tehlikeye sokabilmektedir.
- D) Askeri yapı güçlendirilmiştir.
- E) Ülke yönetiminde haneiden değişiklikleri yaşanmıştır.

4. I. Halifeliğin korunarak devamının sağlanması

II. İslam'ın yayılmasını sağlaması

III. Arapçanın İslam'ın kabul eden toplumlar arasında yayılması

Gelişmelerden hangileri Türklerin İslam'ı kabul ettikten sonra İslam dünyasına ve uygarlığına olan katkıları arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. I. Kervansaray

II. Medrese

III. Şifahane

Yukarıda verilen mimari eserler ve bunların ilgili oldukları alanlar dikkate alındığında aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğru olur?

- A) I - VI
- B) I - V
- C) I - V
- D) I - IV
- E) I - VI

6. Selçuklular, oluşturdukları ita sistemi ile bazı topraklarına vergi gelirlerini hizmetleri karşılığında devlet görevlilerine ve komutanlara dağıtmıştır.

Selçuklu yönetiminde bu uygulamaya,

- I. ticari faaliyetlerin devlet denetimi altına alınması,
- II. hazine giderilerinin azaltılması,
- III. askerî yapının güçlendirilmesi

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Karahanlı Devleti İslam'ı resmi din olarak benimseyen ilk Türk devleti olarak kabul edilmektedir.

Buna göre Karahanlılarda ilgili olarak,

- I. Türk-İslam uygarlığının temeli atılmıştır.
- II. Türk dilinin yaygınlaşması sağlanmıştır.
- III. İslam dünyası üzerinde etkinlik sağlanmıştır.
- IV. Türk kültürü ile İslam kültürü arasında köprü görevi üstlenilmiştir.

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II, III ve IV

8.

Büyük Selçuklu Devleti'nin hakim olduğu topraklar üzerinde zamanla komutanların yönetiminde çok sayıda beylik kurulmuştur.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Askerî yapının güçlendiğinin
- B) Yönetim anlayışının değiştiğinin
- C) Feodal yapıların oluştuğunun
- D) Ticari faaliyetlerin zarar gördüğünün
- E) Fethin politikalarının sona erdiğinin

9. İslam'ın benimsenmesinin Türk toplumları arasında,

- I. hakimiyet anlayışı,
- II. hukuk sistemi,
- III. dini inanış

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. - Gazneliler Devleti çok farklı etnik gruplara mensup topluluklardan oluşan bir halka sahip olmuştur.

- Gazneli sultanları oldukça geniş yetkilere sahip olmuş ve mutlak bir yönetim kurmuşlardır.

Gaznelilerle ilgili bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden öncekile hangisine ulaşılabilir?

- A) İslam'ı yayma düşüncesi taşınmıştır.
- B) Toprak bütünlüğünün korunmasına çalışılmıştır.
- C) Ekonomik ilişkiler geliştirilmiştir.
- D) Yabancı kültürler üzerinde etkinlik sağlanmaya çalışılmıştır.
- E) Yeni toprakların elde edilmesi amaçlanmıştır.

Farklı etnik kökenlerden toplulukları bir arada tutmak zordur.

11. I. Dandarkan Savaşı'nın Selçuklularca kazanılması

II. Malazgirt Savaşı'nın yaşanması

III. Pasinler Savaşı'nın gerçekleşmesi

Gelişmelerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) II - III - I
- C) III - II - I
- D) I - III - II
- E) III - I - II

12. I. Haçlı Seferleri

II. Moğol istilası

III. Talas Savaşı

IV. Malazgirt Savaşı

Gelişmelerden hangilerinin Türk-İslam tarihinde sorunlara ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV
- D) I ve II
- E) II, III ve IV

02.2 TÜRK - İSLAM TARİHİ

1. Aşağıda verilen devletlerden hangisi, Nizamiye medreselerini kurarak eğitim alanında önemli faaliyetlere ortam hazırlamıştır?

- A) Tolunoğulları Devleti
- B) Harzemşahlar Devleti
- C) Büyük Selçuklu Devleti
- D) Gazneliler Devleti
- E) Memlük Devleti

Nizamiye medreseleri Nizamülmülk tarafından yaptırılmış, daha sonraki dönemde yaygınlaştırmıştır.

2. I. Emeviler

- II. Harzemşahlar
- III. Gazneliler
- IV. Hazarlar

Yukarıdaki devletlerden hangileri, Türk-İslam devletleri arasında gösterilemez?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

3. I. Hicri takvim

- II. Celali takvim
- III. Rumi takvim
- IV. Miladi takvim
- V. On iki hayvanlı takvim

Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'nde mali amaçlarla kullanılmak üzere düzenlenen takvim yukarıdakilerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Aşağıdakilerden hangisi, Malazgirt Savaşı ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Bizans İmparatorluğu'nun Avrupa'yla bağlantısının kesilmesine yol açmıştır.
- B) Türkiye tarihinin başlangıcı kabul edilmiştir.
- C) Haçlı Seferlerinin başlamasına etki etmiştir.
- D) Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulmasına ortam hazırlamıştır.
- E) İslam dünyasının Bizans baskısından kurtulmasını sağlamıştır.

5. Aşağıdaki eserlerden hangisi ilk Türk-İslam devletlerine ait değildir?

- A) Divan-ı Lügati't Türk
- B) Atabetü'l Hakayik
- C) Kutadgu Bilig
- D) Divan-ı Hikmet
- E) Kitab-ı Bahriye

6. I. Hindistan'da İslamiyet'in yayılmasına katkıda bulundu.

- II. Afganistan, İran ve Horasan'a egemen oldu.
- III. Diğer Türk devletlerinin aksine merkeziyetçi yönetim anlayışını güçlendirdi.

Yukarıda sözü edilen Türk-İslam devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karahanlılar Devleti
- B) Selçuklu Devleti
- C) Gazneliler Devleti
- D) Tolunoğulları Devleti
- E) İhsidiler Devleti

33

7. I. Anadolu'da bağımsız beyliklerin ortaya çıkması

- II. Moğolların Anadolu'yu ele geçirmesi
- III. Kalkasya'nın Selçuklu hakimiyeti altına girmesi
- IV. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Kalkan Savaşı'nın meydana getirdiği sonuçlar arasındadır?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

8. I. Haçlı Seferlerine karşı koymuşlardır.

II. Abbasi halifelerini dış baskılara karşı korumuşlardır.

III. Dardanakın Savaşında Gaznelileri yenilgiye uğratmışlardır.

IV. Bizans'ın İslam dünyası üzerindeki baskısını kırmışlardır.

Yukarıdakilerden hangileri, Selçuklu Türklerinin İslamiyete yaptıkları hizmetler arasında sayılmaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

9. I. Guleman-ı Saray

II. Gönüllü Türkmen unsurları

III. İktisatçılar

IV. Cebeciler

Yukarıda verilenlerden hangileri Büyük Selçuklu Devleti'nde orduyu oluşturan unsurlar arasında değildir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

10. Büyük Selçuklu Devleti'nde,

- I. Karahanlılarla askeri mücadeleyle girişilmesi,
- II. Celali takviminin hazırlanması,
- III. Anadolu fetihlerinin başlaması

gelişmelerinden hangileri Melikşah Dönemi'nde gerçekleşmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

11. Abbasilerden ayrılarak Mısır'da kurulus Suriye ve Filistin'e egemen olan Tolunoğulları ve İhsidiler varıklarını uzun süreli hale getirememişler.

Bu gelişme aşağıdaki nedenlerden hangisine bağlanabilir?

- A) Merkezi otoriteyi koruyamamaları
- B) Tarım ve hayvancılığa önem vermemeleri
- C) Deniz ticaret yollarına yakın olmaları
- D) Diğer Türk devletleriyle ilişkilerinin zayıflığı
- E) Türkler tarafından kurulmaları

12. Selçuklularda hanedana mensup prenslerin ülkenin çeşitli yerlerinde malik unvanı ile geniş yetkilere sahip şekilde valilik görevi yapmaları,

- I. merkezi otoritenin zayıflaması,
- II. ülkenin hükümdar ailesinin mali sayılması,
- III. hükümdar adaylarının yönetim tecrübesi kazanmaları

durumlarından hangilerinin ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

02.3 TÜRK - İSLAM TARİHİ

1. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Ülkede iktidar kaygalarının yaşanması
- B) Abbasi halifesi'nin kişisel otoritesini güçlendirmeye çalışması
- C) Batı'nın yönetime karşı faaliyet yürütmesi
- D) Türkmen unsurların yönetime karşı tavır alması
- E) Sınırların daha çok batıya doğru genişletilmesi

2. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, 751 yılında gerçekleşen Talas Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Kağıt yapımının Araplar tarafından öğrenilmesi
- B) Türkler arasında İslam'ın yayılışının hızlanması
- C) Türk topluluklarının Abbasi Devleti ile olan ilişkilerinin bozulması
- D) Orta Asya'nın Çin egemenliğine girmekten kurtulması
- E) Arapların siyasi etkinliklerini korumaları

3. Türk - İslam tarihinde önemli bir yer bulunan Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Abbasi halifeliğini korumaları altına almışlardır.
- B) Türk kültürünün Arap dünyasında yayılmasını sağlamışlardır.
- C) İslam dünyasında siyasi etkinlik sahibi olmuşlardır.
- D) Nizamiye Medresesi'ni kurmuşlardır.
- E) Anadolu'ya yönelik fetih girişimlerinde bulunmuşlardır.

4. Aşağıdakilerden hangisi, Mısır merkezli olarak kurulan ve Ortadoğu'da önemli bir etkinliğe sahip olan Memlük Devleti ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Suriye ve Hicaz bölgesine egemen olmuşlardır.
- B) Moğollara karşı başarılı mücadeleler vermişlerdir.
- C) Devlet yönetimi babadan oğula geçmiştir.
- D) Abbasi halifesi'ni himayeleri altına almışlardır.
- E) Osmanlılarla mücadele etmişlerdir.

5. Kutadgu Bilig ve Divan-ı Lügati'l-Türk bu dönemde kaleme alınmıştır.

- Devlet yazmalarında ve halk arasında sadece Türkçe kullanılmıştır.
- İslam hancı benimsenmesine karşın Türk kültürüne olan bağlılık sürmüştür.

Yukarıda verilen özellikler, aşağıdaki Türk - İslam devletlerinden hangisine aittir?

- A) Büyük Selçuklu Devleti
- B) Tolunoğulları Devleti
- C) Türkiye Selçukluları Devleti
- D) Gazneliler Devleti
- E) Karahanlılar Devleti

Kutadgu Bilig ve Divan-ı Lügati'l-Türk eserleri ilk Türk - İslam devleti zamanında ortaya çıkmıştır. Bu eserler Türk - İslam kültürünün ilk yazılı eserleri arasında yer alır.

6. Büyük Selçuklu Devleti hükümdarı Tuğrul Bey'in Abbasi halifesi'ni Şii Büveyhoğulları Devleti'nin baskısından kurtarması aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Türklerin İslam dünyasındaki siyasi etkinliklerinin artmasına
- B) İpek Yolu denetiminin Selçuklulara geçmesine
- C) Abbasi yönetiminin Türk devlet geleneklerinden etkilenmesine
- D) Halifelik makamının Selçuklulara geçmesine
- E) Abbasi Devleti'nin parçalanmasına

7. I. Kaivan Savaşı

- II. Malazgirt Savaşı
 - III. Pasinler Savaşı
 - IV. Miryokefalon Savaşı
- gelişmelerden hangilerinin Büyük Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya yönelik fetih girişimlerinde doğrudan bir rolü vardır?
- A) Yalnız IV
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) III ve IV

8. 1048 yılında gerçekleşen Pasinler Savaşı'nın Türk tarihi açısından en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'ın Anadolu'daki etkinliğini sona erdirmiştir.
- B) Türk - İslam dünyasında siyasi ısıtkıyı sağlamıştır.
- C) Türklerin Rumeli topraklarına geçişini kolaylaştırmıştır.
- D) Selçukluların Bizans'la ilk başarılı askeri mücadelesidir.
- E) Büyük Selçuklu Devleti'nin Kalkasya'daki etkinliğini zayıflatmıştır.

9. Türk - İslam devletleri arasında iktidar mücadelelerinin ve taht kavgalarının oldukça sık ve devleti sarsıcı şekilde yaşandığı görülmüştür.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik gelişimin korunamaması
- B) Askeri etkinliğin zamanla azalması
- C) Çevre devletlerin baskılarının artması
- D) Yönetimde Türk geleneklerinin etkinliğinin azalması
- E) "Ülke hane-danın ortak malıdır." ilkesinin uygulanması

10. Orta Asya'da Türk - İslam kültür ve sanatının ilk örnek eserlerinin aşağıdakilerden hangisi zamanında ortaya konulmaya başlandığı söylenebilir?

- A) Gazneliler
- B) Büyük Selçuklular
- C) Karahanlılar
- D) Uygurlar
- E) Eyyubiler

11. Aşağıdakilerden hangisi Mısır'da kurmuş Türk - İslam devletlerinden birisidir?

- A) İnşidiler Devleti
- B) Samanoğulları Devleti
- C) Büyük Selçuklu Devleti
- D) Karahanlılar Devleti
- E) Gazneliler Devleti

12. I. Karahanlılar

- II. Eyyubi
- III. Gazneliler
- IV. Büyük Selçuklu
- V. Memlük

Celali takvimi yukarıda verilen Türk - İslam devletlerinden hangisi zamanında hazırlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. 1040 yılında Gazneliler ile Selçuklular arasında yaşanan Dandanakan Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Gaznelilerin yıkılışı sürecine girmesi
- B) Büyük Selçuklu Devleti'nin kurulması
- C) Selçukluların İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmesi
- D) Horasan'ın Selçukluların eline geçmesi
- E) Selçukluların siyasi etkinliğinin artması

Büyük Selçuklu Devleti 1040 yılında yaşanan Dandanakan Savaşı ile doğrudan hareket etmeye başlamıştır. Yani bu tarihten itibaren Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşu tarihtir.

14. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin yönetim anlayışıyla ilgili değildir?

- A) Divan temeli yönetim kurumu durumunda idi.
- B) Dış ilişkiler Fetisukülâp tarafından yürütülürdü.
- C) Mulak yönetim anlayışı egemendi.
- D) Yönetimde ilgili kararlar hükümdar tarafından alınırdı.
- E) İdari işlemler içinde vezirlerin önemli bir rolü vardı.

15. Aşağıdakilerden hangisi Gaznelilerle ilgili doğru bir bilgidir?

- A) Farklı etnik unsurları egemenliğinde barındırmıştır.
- B) Merkezi otoriteye yeterince önem vermemiştir.
- C) Kültür ve bilim faaliyetlerini askeri gâvalardan daha öncelikli görmüştür.
- D) İslam inancının Anadolu'da yayılmasını sağlamıştır.
- E) Büyük Selçuklu Devleti'ni ortadan kaldırmıştır.

02.4 TÜRK - İSLAM TARİHİ

1. Selçuklu Devleti'nin kurucusu sayılan Selçuk Bey'in Oğuz Yabgu Devleti'nden ayrılıp Cend şehrine yerleşme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Oğuz Yabgusu ile ilişkilerinin bozulması
 - B) Anadolu'yu yurt edinmek istemesi
 - C) Abbasilerle ilişkilerini geliştirmeyi amaçlaması
 - D) Orta Asya'da Türk siyasi birliğini kurmak istemesi
 - E) İpek Yolu'nun denetimini elde etmeye çalışması
2. Aşağıdakilerden hangisi, Büyük Selçuklu Devleti döneminde yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?
 - A) Ülkenin değişik bölgelerinde Nizamiye medreseleri açılmıştır.
 - B) Toprak yönetiminde iktâ sisteminden yararlanılmıştır.
 - C) Bainlerin faaliyetleriyle mücadele edilmiştir.
 - D) Moğol istilasına karşı koyulmuştur.
 - E) Abbasi halifesiye yönelik baskılar ortadan kaldırılmıştır.
3. Aşağıdakilerden hangisinin Türk - İslam devletleriyle ilgili doğru bir bilgi içerdiği savunulamaz?
 - A) İslam inancının Orta Asya'da yayılmasını sağlamışlardır.
 - B) Göçebe yaşam tarzını bütünüyle terk etmişlerdir.
 - C) İpek Yolu'nun denetimini ellerinde tutmaya çalışmışlardır.
 - D) İslam öncesine ait Türk geleneklerine bağlılıklarını sürdürmüşlerdir.
 - E) Farklı kültürlerin etkisinde kalmışlardır.
4. I. Karahanlılar
II. Harzemşahlar
III. Gurlular
IV. Memlükler
V. Falmiler
Yukarıda verilen devletlerden hangisi Gazneliler Devleti'nin yıkılmasını sağlamıştır?
 - A) I B) II C) III D) IV E) V
5. Karahanlılar, İslam'ı benimsemelerini izleyen dönemde bu dine büyük bağlılık duymuş, ancak Türk kültüründen de kopmamışlardır.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) Karahanlıların savaşı özelliklerini zamanla yitirmelerine
 - B) Türk topluluklarıyla beraber Orta Asya'dan göç etmelerine
 - C) Tarım üretimiyle yoğun biçimde ilgilienmelerine
 - D) İslam inancı ile Gök Tanrı inancını birleştirmelerine
 - E) Türk kültürünün taşıyıcısı olmalarına
6. Karahanlılarda hükümdarların ülke topraklarının bütünümlü idaresini kardeşlerine ya da oğullarına bırakmaları aşağıdakilerden hangisini önlemiştir?
 - A) Ticari gelirlerin azalmasını
 - B) Merkeziyetçiliğin güçlenmesini
 - C) Türk devlet geleneklerine olan bağlılığın sürmesini
 - D) İslam dünyasında etkinlik kazanılmasını
 - E) İslam inancının yaygınlaşmasını
7. Aşağıdakilerden hangisinin Talas Savaşı'na bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?
 - A) Türklerin Müslüman Araplara olan ilişkileri gelişmiştir.
 - B) Orta Asya Çin egemenliği altına girmiştir.
 - C) Çinlilerin Türkler üzerindeki baskıları yoğunlaşmıştır.
 - D) İpek Yolu Türklerin egemenliği altına girmiştir.
 - E) İslam dünyasında siyasi istikrar bozulmuştur.
8. I. Irak
II. Mısır
III. Suriye
IV. Filistin
Yukarıdaki bölgelerden hangilerinde Tolunoğulları Devleti'nin herhangi bir egemenliğinden söz edilemez?
 - A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV
9. Memlüklerde ordu tarafından desteklenen komutanların hükümdar olabilmesi aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) Yönelimde demokratik bir anlayışın benimsenmesine
 - B) Askeri nitelikleri ağır basan bir devlet yapısı oluşmasına
 - C) Türk devletleri arasında askeri mücadelelerin yoğunlaşmasına
 - D) Askeri mücadelelerde başarı kazanılmasına
 - E) İslam dünyasında siyasi birliğin sağlanmasına

Memlüklerde diğer Türk - İslam devletlerinden farklı olarak taht aynı hanedanı içinde devredilmemiştir. Memlüklerde komutanların hükümdar olabildiği görülmüştür.
10. XIII. yüzyılda yaşanan Moğol istilası aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?
 - A) Kağıt yapımının Türk toplulukları tarafından öğrenilmesine
 - B) Orta Asya'da Türk devletleri arasında siyasi birliğin sağlanmasına
 - C) Türk topluluklarının kitleler halinde İslam inancını benimsemelerine
 - D) Türklerin askeri uygulamalarının Moğollar tarafından taklit edilmesine
 - E) Türk topluluklarının kitleler halinde batıya doğru göç etmelerine
11. İlk Türk - İslam devletlerinde hanedanın erkek üyelerinin tamamı kut sahibi olarak görüldü.
Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasındadır?
 - A) Yerleşik yaşamın yaygınlaşması
 - B) Gök Tanrı dininin toplumsal etkinliğinin daha fazla güçlenmesi
 - C) Türk - İslam devletleri arasında siyasi birliğin kurulması
 - D) Taht mücadelelerinin yaşanması
 - E) Çin ile olan askeri mücadelelerde üstünlük sağlanması
12. I. Dandanakan Savaşı
II. Malazgirt Savaşı
III. Katvan Savaşı
IV. Pasinler Savaşı
Yukarıda yer alan savaşların kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) II - I - III - IV B) III - II - I - IV C) I - IV - II - III D) I - III - IV - II E) IV - II - I - I

Dandanakan ve Katvan savaşları Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşunu ve yıkılışını sağlayan savaşlardır. Malazgirt ve Pasinler ise Anadolu'nun Selçuklular tarafından fethine zemin hazırlayan mücadelelerdir.
13. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'yle Bizans İmparatorluğu arasında yaşanan Malazgirt Savaşı'nın sonuçları arasında yer almaz?
 - A) Bizans'ın askeri gücü zayıflamış, Anadolu'da Türk ilerleyişi başlamıştır.
 - B) Anadolu'nun Türk yurdu haline gelmesi süreci başlamıştır.
 - C) Anadolu'da ilk bağımsız Türk beylikleri kurulmaya başlanmıştır.
 - D) İslam dünyasına yönelik olarak Haçlı Seferleri başlamıştır.
 - E) İslam inancı Türk toplulukları arasında yayılmaya başlamıştır.
14. Cengiz Han tarafından kurulan Moğol İmparatorluğu'nun parçalanmasını temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Cengiz Han'ın ülke topraklarını oğulları arasında paylaştırması
 - B) Devletin çok uluslu bir yapıya sahip olması
 - C) Çin kültürünün etkisi altında kalmması
 - D) Temel geçim kaynağının büyük oranda hayvancılık olması
 - E) Yerleşik yaşam tarzının zamanla yaygınlaşmaya başlaması

02.5 TÜRKİYE TARİHİ

1. Türkiye Selçuklular, Bizans'tan alarak devlet merkezi haline geldikleri İznik'te, XI. yüzyıl sonunda kaybetmiş ve başkentleri Konya'ya taşınmak zorunda kalmışlardır. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisi sonucunda gerçekleşmiştir?
- A) Mıryokefalon Savaşı'nın yaşanması
B) III. Haçlı Seferi'nin gerçekleşmesi
C) I. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesi
D) Hılin Savaşı'nın gerçekleşmesi
E) Köseadağ Savaşı'nın yaşanması

2. Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'da 1176 yılında yaşanan Mıryokefalon Savaşı'nın sonuçlarından birisidir?
- A) Anadolu'da Selçukluların siyasi egemenliğini sona erdirmişti.
B) Anadolu'nun Rum valiliğine son vermişti.
C) Anadolu'da siyasi birliğin parçalanmasına yol açmıştı.
D) Anadolu'nun ekonomik durumunun gelişmesine neden olmuştu.
E) Anadolu'daki Türk varlığının kesinleşmesine yol açmıştı.

Mıryokefalon Bizon'sın yeniden Anadolu'ya egemen olma umitlerini sona erdirmiştir.

3. Türkiye Selçuklu Sultan Alaaddin Keyikubat döneminde Antalya ve Kırım'ın Süğdak İlimanları fevkedilmişti. Bu fevkediler aşağıdakilerden hangine neden olmuştu?
- A) Antalya'nın Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkenti olmasına
B) Türkiye Selçuklularının doğu yönünde genişlemesine
C) Anadolu Selçuklularının sömürgecilik faaliyetlerine başlamalarına
D) Denizcilik faaliyetlerinin gelişmesine
E) Akdeniz'in egemenliğinin Türkiye Selçuklularına geçmesine

4. I. Pasinler Savaşı
II. Malazgirt Savaşı
III. Mıryokefalon Savaşı
IV. Yassıçimen Savaşı
Anadolu'nun Türk yurdu olmasında yukarıdaki savaşların hangilerinin rolü yoktur?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız IV
D) II ve IV
E) I, III ve IV

5. - İznik'te bir donanma inşa ederek Ege'de denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştu.
- Balkesir'den Çanakkale'ye kadar olan bölgeyi ele geçirmişti.
- Bazı topraklarını çeyiz olarak Osmanlı Beyliği'ne bırakmıştı.
- Türkçeyi resmi dil olarak kabul etmişti.
Bu özellikler aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisi ile ilgili değildi?
- A) Karesioğulları Beyliği
B) Germiyanogulları Beyliği
C) Karanoğulları Beyliği
D) Aydınoğulları Beyliği
E) Hamitoğulları Beyliği

6. Türkiye Selçuklular döneminde büyük tüccar kervanları Türkistan, Harezm, İran, Azerbaycan, Irak, Suriye ve Anadolu'da güven içinde yolculuk yapıyorlardı. Bu durum aşağıdakilerden hangisinin doğal bir sonucudur?
- A) Vergi gelirlerinin artmasının
B) Ticaret yollarının devlet denetimi altında tutulmasının
C) Müslüman ülkeler arasında mücadelelerin yaşanmasının
D) Dinin yayılması çabalarına önem verilmesinin
E) Mültek bir yönetimi anlayışına sahip olmasının

7. IV. Haçlı Seferi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?
- A) Haçlı ordusu Türkiye Selçukluları tarafından yenilgiye uğratılmıştır.
B) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarma umidini artırmıştır.
C) Anadolu'da Türklerin etkinliğinin azalmasına yol açmıştır.
D) Anadolu'nun kapıları Türkiye açılmasına yol açmıştır.
E) İstanbul'un Haçlılar tarafından işgal edilmesiyle sonuçlanmıştır.

8. Anadolu'da Selçuklu yönetimi tarafından kendisine iktidar verilen kişiler topraklarını iyi idare edemez veya halka haksızlık yaparsa İktisatı kaybederdi. Bu uygulama aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?
- A) Devletin toprak sistemi üzerindeki sıkı kontrolünün
B) Askeri düzenlemelerin geri planda tutulmasının
C) Azınlık haklarına önem verilmesinin
D) Uzun süreli savaşların yaşanmasının
E) Loncaların ekonomik alanda etkin olmasının

9. Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarları ticareti geliştirmek için çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Aşağıdakilerden hangisi bu amaçla yönelik girişimlerden birisidir?
- A) Sınır güvenliğine önem vermeleri
B) Anadolu'da siyasi bir birliği sağlamaya çabaları
C) Merkezi yönetimi güçlendirmeleri
D) İmarathaneler ve vakıflar kurmaları
E) Yabancı tüccarlardan düşük gümrük vergisi almaları

10. Türkiye Selçukluların yönetimi XIII. yüzyıl sonlarına kadar elinde tuttuğu devlete ait toprakların bir kısmını bu dönemde satarak özel mülk haline getirmeye başlamıştı. Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin temel nedenidir?
- A) Tarım üretiminin artması
B) Devlet hazinesinin mali kaynağı sıkıntısına düşmesi
C) Merkezi otoritenin güçlendirilmek istenmesi
D) Ticari faaliyetlerin denetim altına alınmaya çalışılması
E) Halkın değişik etnik gruplardan oluşması

11. I. Haçlı Seferi
II. Köseadağ Savaşı
III. Mıryokefalon Savaşı
IV. Baba Ayakkırması
V. Yassıçimen Savaşı
Türkiye Selçuklular Devleti'nin yıkılmasında yukarıda verilen gelişmelerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da yaşanan,
- I. siyasi birliğin bozulması,
II. ekonomik hayatın felce uğraması,
III. Selçuklu beylerinin Moğollara bağlı hale gelmesi
gelişmelerinden hangileri Moğolların Anadolu'dan beklentileri dışında ekonomik kazanım sağlanmasını engellemiştir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

02.6 TÜRKİYE TARİHİ

1. 1. Memlük Devleti
II. İlhani Devleti
III. Eyyubi Devleti
IV. Büyük Selçuklu Devleti
V. Bizans Devleti
Yukarıda verilen devletlerden hangisi Bizans'ın Selçukluları Anadolu'dan çıkarma ümitlerini sona erdirmişti?
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. Aşağıda verilen savaşlardan hangisi, Selçuklu Türklerinin Anadolu'daki varlıklarının kesin bir hal almasını sağlamıştır?
A) Katvan Savaşı
B) Dandanakan Savaşı
C) I. Haçlı Seferi
D) Mıyoketelen Savaşı
E) Pasinler Savaşı
3. Türk tarihi için önemli dönüm noktalarından biri olan Malazgirt Savaşı'nın aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?
A) Anadolu'nun Türk yerleşimine açılması
B) Bizans etkinliğinin azaltılmasına
C) Türk kültürünün yeni bir yayılma alanı bulmasına
D) Anadolu'da Türk beylikleri kurulmasına
E) Selçukluların doğu fethlerine yönelmesine
4. Türkiye Selçuklu Devleti, başkenti de dahil olmak üzere bazı topraklarını 1097 yılında Bizans'ın egemenliğine bırakmak zorunda kalmıştır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Fethatlarının sürdürülmesi
B) Haçlı ordusu karşısında başarısız olunması
C) Ülkede iç mücadeleler yaşanması
D) Kur anlayışının etkinliğinin sürmesi
E) "Üke hanedanın ortak malıdır." ilkesinin benimsenmesi
5. Türkiye Selçuklularının askeri mücadelelerinde İslam inancının yayılması ve Türk topluluklarına yönelebilecek tehditleri önleme düşüncesi önemli rol oynamıştır.
Aşağıda verilen devletlerden hangisi Türkiye Selçuklularının bu nedene bağlı olarak mücadele ettiği devletler arasında yer alır?
A) Bizans İmparatorluğu
B) Danişmentliler Beyliği
C) Suriye Selçukluları
D) Mengücekler Beyliği
E) Saltuklular Beyliği
6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklularının vergi gelirlerini artırma amacıyla ilgilidir?
A) Asker sayısını artırmak
B) Medreselerin sayısını çoğaltmak
C) Göçebeleri yerleşik hale getirmeye çalışmak
D) Vakıflara destek olmak
E) "Üke hanedanın ortak malıdır." uygulamasını sürdürmek
7. Haçlı Seferleri'nin aşağıdakilerden hangisine zarar verdiği söylenemez?
A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin otoritesine
B) Anadolu'daki bazı yerleşim merkezlerine
C) Anadolu Türk beyliklerine
D) Bizans'ın Anadolu'daki egemenliğine
E) Anadolu'daki ekonomik faaliyetlere
8. Anadolu'da Türk siyasi egemenliğinin kurulmasında ve bölgenin Türkleşmesinde aşağıdaki savaşlardan hangisinin rolü daha fazladır?
A) Malazgirt Savaşı
B) Dandanakan Savaşı
C) Ayn Calut Savaşı
D) Köseadağ Savaşı
E) Pasinler Savaşı
9. Türkiye Selçukluları 1243 yılında gerçekleşen Köseadağ Savaşı'nda Moğollar karşısında büyük bir yenilgiye uğramıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu yenilginin sonuçları arasında yer almaz?
A) Anadolu'da ekonomik düzenin bozulması
B) Anadolu Türk birliğinin bozulması
C) Anadolu'da Türk varlığının sona ermesi
D) Ticaret yollarının güvenliğinin azalması
E) Anadolu'da otorite boşluğu oluşması
10. Türkiye Selçuklularının Anadolu'daki fethat girişimleri sırasında aşağıdaki hedeflerden hangisini göz önünde bulundurdıkları söylenemez?
A) Batıların etkinliğini sona erdirmek
B) Türk kültürünü yaygınlaştırmak
C) Ekonomik gelir elde etmek
D) Bizans topraklarını ele geçirmek
E) Liman kentlerine egemen olmak
11. Hristiyanlar tarafından Hz. İsa'nın yeryüzündeki vekâli olduğuna inanılan Papalar geniş yetkilere sahip olmuşlardır.
Bu durum Papalara ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
A) Avrupa'da var olan toplumsal sınıf farklılıklarının sona ermesine
B) Avrupa'da dini, siyasi, ekonomik, kültürel alanlarda baskı kurma imkanı elde etmelerine
C) Avrupa'da din kaynaklı anlaşmazlık ve mücadelelerin sona ermesine
D) Soyluların Avrupa'daki ayrıcalıklı konumlarının sona ermesine
E) Avrupa genelinde siyasi alanda ıstırkar sağlanmasına
Papalar kendilerini Hz. İsa'nın vekili olarak tanıtmışlardır. Bu nedenle papaların yetkileri ve güçleri sürekli olarak artmıştır. Yani diğer bir deyişle Orta Çağ'da papaların buyrukları sorgulanamaz emirler olarak kabul edilmiştir.
12. Yol açtığı sonuçlar bakımından etki alanı Türkiye tarihi ile sınırlı kalmayan ve Avrupa'da önemli gelişmelere ortam hazırlayan olay aşağıdakilerden hangisidir?
A) Malazgirt Savaşı
B) Köseadağ Savaşı
C) Pasinler Savaşı
D) Katvan Savaşı
E) Elbistan Savaşı
13. Kudüs XI. yüzyıl itibarıyla Müslümanların kontrolündeydi. Avrupalı Hristiyanlar kendileri için de kutsal olan Kudüs'ü Müslümanların elinden almak istiyordu.
Bu durum Orta Çağ'da ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?
A) Katolik inancının Ortadoğu'da yaygınlaştığının
B) İslam dünyası ile Avrupa toplumları arasında ekonomik rekabet yaşandığının
C) Ortodoksların Avrupa'daki konumlarını güçlendirdiklerinin
D) Dinin siyasi gelişmelerde önemli bir rol oynadığının
E) Bizanslıların Katolik inancına yaklaştıklarının
14. Anadolu'da Türk egemenliğinin artmaya başlaması ile birlikte çok sayıda vakfın kurulduğu ve bu vakıfların değişik alanlarda faaliyet gösterdiği görülmüştür.
Aşağıdakilerden hangisi bu vakıfların işlevleri arasında yer alır?
A) Göçebe hayatı sınırlanmak
B) Asker sayısını artırmak
C) Sınırları korumak
D) Devletin vergi gelirlerini artırmak
E) Sosyal dayanışmayı güçlendirmek
Vakıflar açtıkları şifhane, imarethane ve medreselerle halkın ihtiyaçlarını bedelsiz olarak karşılamak amacıyla dönük olarak faaliyet göstermiştir.

02.7 TÜRKİYE TARİHİ

1. Papazın haçlı seferi çağrısı ile harekete geçen çok sayıda papaz Hristiyan ülkelerinde söylever vermeye başladılar. Keşişler Hz. İsa'yı taklit ederek binek hayvanlarının sırtında köy köy dolaşıyorlardı.
Bu bilgi ışığında,
 - I. Din adamları topluluğu yönlendirmek istemişlerdir.
 - II. Ekonomik çıkarlar öne çıkarılmıştır.
 - III. Sınıf farklarının etkinliği azalmaya başlamıştır.

Yargılardan hangilerinin vurgulandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
2. Türkiye Selçukluları toplumunda önemli bir kurum olarak görev yapan Ahi teşkilatlarının aşağıdakilerden hangisinde belirleyici konunda olduğu söylenilir?
 - A) Yönetim alanında
 - B) Askeri yapıda
 - C) Ekonomik düzende
 - D) Hukuki işleyişte
 - E) Dini alanda
3. Bizans İmparatoru Manuel II. Haçlı Seferi sırasında İstanbul'a gelen Haçlı birliklerinin bir an önce Anadolu'ya kasına geçirilmesi ve zaman kaybedilmeksizin şehirden uzaklaştırılması için çaba harcamıştır.
Bizans imparatorunun bu çabasında,
 - I. Haçlıların İstanbul'a zarar vermesinden endişe edilmesi,
 - II. Selçukluların üstün bir askeri güce sahip olması,
 - III. Avrupalıların Kudüs'ü ele geçirmeyi hedeflemeleri

taktiklerinden hangilerinin rol oynadığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
4. Musul Atabeyi Zengî'nin, I. Haçlı Seferi sonrasında kurulan Urfa Konluğu'nu 1144'de ortadan kaldırılması, Kudüs Krallığı'nı tehlikeye düşürmüştü ve bu gelişme Avrupa'da heyecan yaratmıştı.
Yaşanan bu durumun,
 - I. yeni bir Haçlı seferinin düzenlenmesi,
 - II. Katolik-Ortodoks anlaşmazlıklarının sona ermesi,
 - III. Avrupa'da Papazın olurluğunun sağlanması

sonuçlarından hangilerine neden olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
5. Avrupa'da görülen,
 - I. Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesi,
 - II. fevcdiliğini oluşturma,
 - III. özgür düşünce ortamının gelişmesi

olgulardan hangileri dinin siyasi ve askeri alanda etkin olduğunun kanıtıdır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
6. Haçlı Seferlerine katılan senyör ve derebeylerin çoğu geri dönmedi. Bu insanların toprakları Avrupalı krallar tarafından ele geçildi. Aynı durum geri dönmeyen derebeyleri için de geçerliydi.
Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?
 - A) Merkezi krallıkların zayıflamasına
 - B) Papazın etkinliğinin artmasına
 - C) Katolik – Ortodoks ittifakının oluşmasına
 - D) Derebeylik yönetimlerinin gelişmesine
 - E) Avrupa'da siyasi istikrarın sağlanmasına
7. Haçlı Seferlerinde,
 - I. Seferlere katılan feodal beylerin bir kısmı geri dönmemiştir.
 - II. Halkın Katolik Kilisesi'ne olan güveni zayıflamıştır.

Orta Çağ sonlarında yaşanan bu gelişmeler aşağıdaki alanların hangilerinde değişimlere ortam hazırlamıştır?

A) Siyasi – Ekonomik
B) Ekonomik – Sosyal
C) Hukuki – Ekonomik
D) Siyasi – Dini
E) Ekonomik – Dini
8. 1071 Malazgirt Zafarından sonra Anadolu'da kurulan Türk beylikleri ile Türkiye Selçukluları Devleti arasında egemenlik mücadeleleri yaşanmıştır. Bu dönemde Anadolu'da bulunan Kudüs'e dönük Haçlı Seferleri başlamıştır. Bu gelişme Anadolu'da siyasi birliğin kurulmasını getirmiştir.
Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?
 - A) Malazgirt Zafarından hemen sonra Anadolu'da merkezi yönetim kurulmuştur.
 - B) Haçlı Seferleri Anadolu'da siyasi birliği getirmiştir.
 - C) Anadolu'nun Türkleşmesi çalışmaları hızlanmıştır.
 - D) Diğer Türk Beylikleri, Anadolu Selçukluları ile rekabet halinde olmuştur.
 - E) Bizans'ın siyasi varlığı zayıflamıştır.
9. I. Burjuvalar
 - II. Asiller
 - III. Köleler
 - IV. Seferler
 - V. Süzelen

Orta Çağ'da Avrupa'da kasaba ve şehirlerde yaşayarak zanaat ve ticaretle uğraşan topluluk yukarıdakilerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V
10. I. Atabey
 - II. Melik
 - III. Emir-i Daa
 - IV. Lala

Yukarıda verilen terimlerden hangileri Türkiye Selçuklularıyla ilişkilendirilebilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV
11. Orta Çağ'da Avrupa'da yünlükte olan siyasal rejim mutlak monarşi idi. Kral kaynağını tımsal hukuktan alan mutlak haklarını yalnızca soyular ve Kilise ile işbirliği yaparak tek elden kullanıyordu.
Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?
 - A) Birey haklarının öne çıkarılmasına
 - B) Özgü düşüncenin güçlenmesine
 - C) Halkın Yönetimden uzak kalmasına
 - D) Ekonomik rekabetin artmasına
 - E) Sınıf farklarının oluşmasına
12. Aşağıda verilen devletlerden hangisinin Anadolu'nun Türkleşmesinde herhangi bir katkısı yoktur?
 - A) Türkiye Selçuklu Devleti
 - B) Büyük Selçuklu Devleti
 - C) Danişmentliler Beyliği
 - D) Gazneliler Devleti
 - E) Çaka Beyliği

Birlikte Çözelim

Çözüm 31 / 7

Karahanlı Devleti İslamiyet'i resmi din olarak benimseyen ilk Türk devleti olarak kabul edilmektedir.

Buna göre Karahanlılarla ilgili olarak,

- I. Türk-İslam uygarlığının temeli atılmıştır.
- II. Türk dilinin yaygınlaşması sağlanmıştır.
- III. İslam dünyası üzerinde etkinlik sağlanmıştır.
- IV. Türk kültürü ile İslam kültürü arasında köprü görevi üstlenmiştir.

yargılardan hangilerinin doğru olduğu savunulabilir?

Karahanlılar Satuk Buğra Han döneminden itibaren İslam inancını benimsemeye başlamıştır. Bu anlamda ilk Türk İslam devleti olan Karahanlılar Devleti, Türk İslam uygarlığının temelini atmıştır. Bu özelliğiyle Türk kültürü ve toplulukları ile İslam kültürü ve inancı arasında köprü görevi üstlenmiştir.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 33 / 7

- I. Anadolu'da bağımsız beyliklerin ortaya çıkması
 - II. Moğolların Anadolu'yu ele geçirmesi
 - III. Kalkaşya'nın Selçuklu hakimiyeti altına girmesi
 - IV. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışı sürecine girmesi
- Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Katvan Savaşı'nın meydana getirdiği sonuçlar arasındadır?

Katvan Savaşı Büyük Selçuklu Devleti ile Karahıtay Devleti arasında yaşanmış ve alınan yenilgi nedeniyle Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışı sürecine girmesine ortam hazırlamıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 34 / 7

- I. Katvan Savaşı
- II. Malazgirt Savaşı
- III. Pasinler Savaşı
- IV. Miryokefalon Savaşı

gelişmelerinden hangilerinin Büyük Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya yönelik fetih girişimlerinde doğrudan bir rolü yoktur?

Katvan Savaşı 1141 yılında gerçekleşmiştir ve Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışı sürecine girmesine yol açmıştır. Malazgirt ve Pasinler savaşları Büyük Selçukluların Anadolu'nun fethi adına giriştikleri askeri mücadelelerdir. Miryokefalon Savaşı ise 1176 yılında Türkiye Selçukluları ile Bizans arasında yaşanmıştır. Dolayısıyla burada cevap Katvan ve Miryokefalon savaşları olacaktır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 36 / 7

Aşağıdakilerden hangisinin Talas Savaşı'na bağli olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

Talas Savaşı 751 yılında Abbasiler ile Çin arasında Orta Asya egemenliği için gerçekleşmiş bir askeri mücadeledir. Türk toplulukları bu savaşta Çin'e karşı Abbasilerin yanında yer almıştır. Abbasilerin bu savaşta Çinlilere karşı başarılı olduğu ve yaşanan itilak nedeniyle Türklerin Müslüman Araplarla olan ilişkilerinin güçlendiği görüldü. Bu süreç Türklerin İslam'a ilgisini artırmış ve İslam'ı kabullerini kolaylaştırmıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 38 / 5

- İzmir'de bir donanma inşa ederek Ege'de denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştur.
- Balıkesir'den Çanakkale'ye kadar olan bölgeyi ele geçirmiştir.
- Bazı topraklarını çeyiz olarak Osmanlı Beyliği'ne bırakmıştır.
- Türkçeyi resmi dil olarak kabul etmiştir.

Bu özellikler aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisi ile ilgili değildir?

- İzmir'de bir donanma inşa ederek Ege'de denizcilik faaliyetlerinde bulunan beylik Aydınoğulları Beyliğidir.
- Balıkesir'den Çanakkale'ye kadar olan bölgeyi ele geçiren beylik Karesioğulları Beyliğidir.
- Bazı topraklarını çeyiz olarak Osmanlı Beyliği'ne bırakan beylik Germiyanogulları Beyliğidir.
- Türkçeyi resmi dili olarak kabul eden beylik Karamanoğulları Beyliğidir.

Soruda Hamitoğulları Beyliği ile ilgili herhangi bir özellik verilmemiştir.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 40 / 4

Türkiye Selçuklu Devleti, başkenti de dâhil olmak üzere bazı topraklarını 1097 yılında Bizans'ın egemenliğine bırakmak zorunda kalmıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkenti durumundaki İznik'ti. Bizans'a bırakmak zorunda kalmasının temel nedeni I. Haçlı Seferi sırasında Haçlı ordularına karşı başarısız olunmasıdır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 42 / 3

Bizans İmparatoru Manuel II. Haçlı Seferi sırasında İstanbul'a gelen Haçlı birliklerinin bir an önce Anadolu yakasına geçirilmesi ve zaman kaybedilme riski olmadan uzaklaştırılması için çaba harcamıştır.

Bizans imparatoru'nun bu çabasında,

- I. Haçlıların İstanbul'a zarar vermesinden endişe etmesi,
 - II. Selçukluların üstün bir askeri güce sahip olması,
 - III. Avrupalıların Kudüs'ü ele geçirmeyi hedeflemeleri
- faktörlerinden hangilerinin rol oynadığı söylenebilir?
- Bizans yönetimi Haçlıların Kudüs'e yönelik seferlerini Anadolu'daki Selçuklu idaresini durdurabilmek için desteklemiştir. Ancak farklı mezheplere mensup oldukları için aralarında anlaşmazlık bulunması ve Haçlı ordularının büyük bölümünün sıradan ve disiplinsiz halk kitlelerinden oluşması birliklerin kontrolünü güçleştiriyordu. Bu nedenle İstanbul'a zarar vermesini engellemeye düşüncesi Bizans imparatorunu Haçlı ordularını bir an önce İstanbul'dan uzaklaştırmaya yöneltmiştir. Bu anlamda IV. Haçlı Seferi'nin ne şekilde sonuçlandığını bir düşün bakalım.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 43 / 11

Orta Çağ'da Avrupa'da yürürlükte olan siyasal rejim mutlak monarşi idi. Kral keynağını tanrısal huktuktan alan mutlak haklarını yalnızca soylular ve Kilise ile işbirliği yaparak tek elden kullanıyordu.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğunu savunulabilir?

Orta Çağ Avrupası'nda yönetim yetkisi soylulara aitti. Soylular bu anlamda din adamlarından destek almışlardır. Bu durum halkın ülke yönetiminin uzağında kalmasına yol açmıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Döftköse

2. Karamanogluların Anadolu'da siyasi birliği sağla
ma adına en iddialı beylik olması aşağıdakilerden
hangisine kanıt oluşturmaktadır?
- A) Anadolu'da siyasi etkilerinin güçlü olduğuna
B) Ulusal kültürün korunmasına özen gösterdiklerine
C) İslam birliği kurmaya çalıştıklarına
D) Anadolu'yu Türk yurdu haline getirdiklerine
E) Farklı toplumlara kültürel etkileşim içinde olduklarına

4. Seçkularlar döneminde görülen borca teşvikleri demir-
lik, nabitlik, ayakkabıcılık, lincilik gibi pek çok mes-
lek alanında faaliyet göstermiş ve yönelimleri kendileri
seçmişlerdir.
- Loncalarla ilgili bu bilgilere bakıldığında,
1. Mesleki dayatılmayı amaçlamışlardır.
 - II. Devletin denetimini dışında hareket etmişlerdir.
 - III. Merkezi otoriteyi zayıflatmışlardır.
- Yargılardan hangilerine ulaşamazsınız?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

Kontrol Noktası

1) Emevîler ve Abbasîler dönemlerinde 2) Anadolu'da Malazgirt Savaşı'nı izleyen Türk Arap ilişkilerini yazınız. dönemde kurulan Türk beyliklerinin

- [illegible]

Türklerin İslam'ı benimsemelerinde aşağıda verilenlerin kolaylaştırıcı etkisi olmuştur.

- a) İslam ile geleneksel Türk inancı arasında benzerlikler bulunması ☐
- b) Müslüman tüccarların Anadolu'da İslam kültürünü tanıtmaları ☐
- c) Emevîlerin Arap milliyetçiliğine dayanan bir politika izlemeleri ☐

❖ Hacı seferlerinin sonuçları ile ilgili aşağıda verilenler doğru mu yanlış mı?

	P	Y
a) Anadolu'da Türk ilerleyişi bir süre için durmuştur.	☐	☐
b) Avrupa'da Feodalite rejimi güçlenmeye başlamıştır.	☐	☐
c) Avrupa'da Kilise'ye ve Papa'ya olan güven sarsılmıştır.	☐	☐
d) Skolastik düşünce Avrupalı aydınlar tarafından sorgulanmaya başlamıştır.	☐	☐
e) Suriye ve Anadolu topraklarının ticarî canlılığı artmıştır.	☐	☐

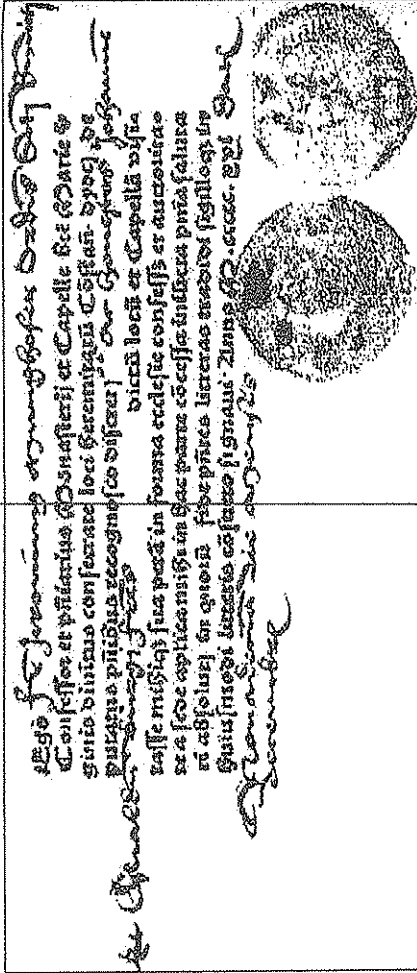
• Aşağıda verilen bilgilerde yer alan boşlukların uygun ifadeleri olmalı!

- a) "Ülke ortak maddir." İlkesi Türkiye Selçuklu'da varlığını sürdürmüştür. Bu uygulamla Türkiye Selçuklu'da na yol açarak merkezi otoritenin zayıflamasına neden olmuştur.
- b) Türkiye Selçuklu'da adı verilen hanedan üyeleri, atabeyler gözetiminde yetiştirilmek üzere vilayetlerde görevlendirilmişlerdir.
- c) Türkiye Selçuklu ordusu şu bölümlerden oluşmaktaydı:

..... derken

ENDÜLJANS

Endüljans, Katolik Kilisesi'nin belirli şartlarla Katoliklere günahların bağışlanması garantisini vermesi anlamına gelir. Uygulanmaya ilk kez Hz. Hacı Seferlerinde başlamıştır. Kudüs'ü Müslümanlardan geri almak için seferlere katılan herkerse günahlarını bağışlama garantisi verilmiştir.

XIV. yüzyıl papalarından Boniface da bir endüljans yayımlanarak, Roma'yı ziyaret eden Katoliklerin tüm günahlarını bağışlanmış sayılacağını duyurmuştu. Zaman içerisinde bu işlemin para karşılığında uygulanmaya başlandığı ve günah bağışlama belgesinin satıldığı görülür. Martini Luther'in Katolik Kilisesi'ne karşı çıkmasının önemli gerekçelerinden biri budur. Endüljans, Katolik inancında zaman bir süre varlığını korumuş, ücret karşılığında endüljans uygulanması 1967'de sona erdirilmiştir.

Papalar bugün de belirli vesilelerde Katoliklerin tüm günahlarını bağışlanacağını duyuran özel kararnameleler yayımlamayı sürdürüyor. Ancak bu iş artık ücret karşılığında uygulanıyor.

03

3. BÖLÜM

Beylikten Devlete

Dünya Gücü: Osmanlı Devleti

Kavram Dizini

- iskan politikası
- fetret dönemi
- coğrafi keşifler
- sanayi devrimi
- skolastik düşünce
- humanizma
- rönesans
- reform
- protestanlık
- sancak sistemi
- galya ve muselleme
- divan
- pençik sistemi
- kapitülasyon
- yenicî ocağı
- diğlik
- fetih
- himaye

Bu testleri gözüğünüzde!

- Osmanlı devletinin kuruluşunu ve büyümesini sağlayan faktörleri.
- Kuruluş dönemi Anadolu fethatleri.
- Osmanlıların Rumeli fethatleri.
- Fatret döneminin nedenlerini ve sonuçlarını.
- Çelebi mevküet ve II. Murat dönemlerini.
- Fatih sultan mevküet dönemini.
- II. Bayezid dönemini.
- Yavuz sultan selim dönemini.
- Kanuni sultan süleyman dönemini.
- Osmanlı hakimiyet anlayışını, merkez ve taşra teşkilatını, toprak yönetimini.
- Osmanlı ordusunu, hukuk sistemini ve toplum yapısını.
- Osmanlı ekonomisini, kültür ve sanatını, eğitim sistemini.
- Coğrafi keşifleri.
- Rönesans hareketlerini.
- Reform hareketlerini.

Kararınız olmalıdır.

KISA KISA

Avrupa'nın zenginliğinin kaynağı

Coğrafi Keşifler, üstün deniz gücüne sahip İspanya ve Portekiz'in daha sonraki yüzyıllarda ise İngiltere, Fransa ve Hollanda'nın gelir kaynaklarını artırmasını ve sömürgeci birer devlet olmalarını sağlamıştır.

Coğrafi Keşifler ve Osmanlılar

Osmanlı Devleti Coğrafi Keşiflerden olumsuz etkilenmiştir. Bu olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması amacıyla askerî ve siyasî bazı girişimlerde bulunulduğu görülmektedir. Bu amaçla Akdeniz ticareti yeniden canlandırılmaya çalışılmış, Avrupalı bazı devletlere kapitülasyonlar verilmiştir.

Kavrayalım

Rönesans : "Yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans XV. ve XVI. yüzyıllarda Avrupa'da edebiyat, güzel sanatlar alanlarında ve düşünce sisteminde meydana gelen değişime ve gelişimelerdir.

Rönesans'ta ne oldu

Avrupalı bilginler bu dönemde ilk Çağ Yunan eserlerini incelemiş, düşüncenin ve bireyin özgürlüğünü ön plana çıkaran yeni bir anlayış tarzını ortaya koymuşlardır. Orta Çağ boyunca egemen olan skolastik düşünce bu süreçte etkinliğini yitirmiştir.

Reform ana neyi

Reform düşüncesi ilk olarak Almanya'da, Katolik bir papaz olan Martin Luther tarafından ortaya atılmıştır. Kilise öğretilerine yönelik ağır eleştiriler yönelten Luther'in önderliğinde oluşan bu yeni dini anlayışa (mezhebe) Protestanlık adı verilmiştir.

Acaba niçin

Osman Bey Dönemi'nde Osmanlıların Anadolu beylikleriyle herhangi bir mücadeleye girişmediği görülmektedir. Bu politikanın temel nedeni yeterli askerî güce sahip olunamamasıdır.

Osmanlıların

Osmanlıların'nın yurt edindiği Söğüt ve Domaniç bölgeleri Bizans sınırında yer alan uç bölgeler idi. Riskli sayılabilecek bu durum Osmanlıların savaşa daima hazır askerî birlikler bulundurmalarına zemin hazırlamıştır. Bu coğrafiya sayesinde Osmanlıların batı yönünde siyasî yayılma alanı elde edebilmişlerdir.

Öncelikler önemlidir

Osmanlılar Rumeli Beylerbeyliği'ni (I. Murat) Anadolu Beylerbeyliği'nden (I. Bayezid) önce kurmuşlardır. Bu durum Osmanlı fethatlerinin ağırlık noktasını Balkanların oluşturulduğunu göstermektedir.

Fatih ve Patrikhane

Fatih İstanbul'u fethinin ardından Ortodoks Patrikhanesini himayesi altına almıştır. Bu politikanın esasını oluşturan unsurlardan bazıları şunlardır:

- Osmanlıların hoşgörüye dayalı bir yönetim anlayışına sahip olması,
- Ortodoks Patrikhanesinin Katolik Kilisesi'nin kontrolüne girmesini engellemek istemesi,
- Ortodoksların devlete bağlılığını artırmak istemesi

Coğrafi Keşifler ve Osmanlılar

Coğrafi Keşifler sonucunda ticaret yollarının okyanuslara kayması, Baharat Yolu'nun önemini ve canlılığını kaybetmesine yol açmıştır. Bu gelişme, Osmanlıların bu ticaret yolundan beklediği verimi elde etmesini engellemiştir.

"Sorum'un içi ve dışı

Osmanlı taktımı ele geçirmek için ağabeyi II. Bayezid'e karşı isyan eden ve yenilen Şehzade Cem'in Avrupa'ya sığıması, bir iç sorun olan bu isyanı bir dış sorun haline getirmiştir.

Teokratik olmak

Yavuz'un Mısır Seferi sonrasında halife unvanına sahip olması ile birlikte Osmanlı Devleti teokratik bir yapıya bürünmüştür.

I. Murat Dönemi'nde neler yapıldı?

- Savaşta elde edilen esirlerden devlet hizmetinde yararlanma yoluna gidilmiştir. Pençik Sistemi olarak bilinen bu uygulamaya ile özellikle asker ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.
- Balkan fethatleri için daha fazla askere ihtiyaç olduğundan Yenigeri Ocağı kurulmuştur (1363).
- Mali teşkilat kurulmuş, Timar Sistemi oluşturulmuştur.
- Rumeli Beylerbeyliği kurulmuştur.
- Veziriazamlık, kazaskerlik ve defterdarlık makamları oluşturulmuştur.

03.1 BEYLİKTE DEVLETE

1. XIV. yüzyıl başında Bizans ve Balkanların dini, siyasi ve ekonomik ilişkileri içerisinde bulunması aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırmıştır?

A) İstanbul'un fethini
B) İslam inancının Türkler arasında yayılması
C) İktisad sisteminin başlatılmasını
D) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmasını
E) Osmanlıların topraklarını genişletmesini

2. Yıldırım Bayezid'in Malatya ve Elbistan'ı alarak Fırat'a ulaşması,

I. Anadolu Türk birliğinin önemi oranda sağlanması,
II. Osmanlı-Memlük ilişkilerinin bozulması,
III. İhanet Devleti ile komşu olunması

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. I. Koyunhisar Savaşı

II. Varna Savaşı

III. Sırpındığı Savaşı

IV. Ankara Savaşı

Yukarıdaki savaşların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, IV, III, I B) I, III, IV, II
C) II, IV, I, II D) I, II, IV, III
E) II, I, III, IV

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kısa zamanda güçlenmesinde rol oynayan faktörlerden biri değildir?

A) Ülke topraklarının hanedanın ortak malı kabul edilmesi
B) Balkanlarda siyasi birliğin olmaması
C) Gaza anlayışı ile hareket edilmesi
D) Yetenekli devlet adamlarına sahip olunması
E) Merkezi yönetimin güçlü tutulması

5. II. Murat'ın İstanbul'u kuşatmasında,

I. Bizans'ın Şehzade Mustafa'yı desteklemesi,
II. Katolik Kilisesi'nin hınaya altına alınmak istenmesi,
III. Balkan topraklarına geçirmek istenmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda, iskan politikası ile desteklenen planlı bir fethin yönetimini benimsemesi,

I. Balkan tethlerinin kalıcı hale getirilmesi,
II. İslam inancının Rumeli topraklarında yayılması,
III. fethedilen bölgelerde yaşayan ulusların Türkleştirilmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

İskan politikası, yeni fethedilen topraklara Osmanlı yönetimi tarafından Müslüman Türk nüfusun yerleştirilmesi uygulamasıdır.

7. Aşağıdakilerden hangisi XIII. ve XIV. yüzyıllarda Anadolu'da egemenlik sahibi olan devletlerden biri değildir?

A) Türkiye Selçuklu Devleti
B) Trabzon Rum İmparatorluğu
C) Memlük Devleti
D) İhanlılar
E) Bizans İmparatorluğu

8. Aşağıdakilerden hangisi Osman Bey Dönemi'nde gerçekleşmemiştir?

A) Karacahisar'ın fethi
B) Bursa'nın fethi
C) İlk Osmanlı parasının bastırılması
D) Koyunhisar Savaşı'nın kazanılması
E) Beyliğin bağımsız hareket etmeye başlaması

9. Ertuğrul Bey yönetiminde Bizans sınırına yerleşerek bir uc beyliği haline gelen Osmanlılar,

I. İzmit,
II. Afyon,
III. Söğüt,
IV. Domanıç

bölgelerinden hangilerini yurt olarak kullanmışlardır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, III ve IV

10. Osmanlılar eski Türk devlet gelenekleri arasında yer alan ikili teşkilatı uygulamayarak aşağıdakilerden hangisini önlemişlerdir?

A) Taht kavgalarının yaşanmasını
B) Rakip hanedanların ortaya çıkmasını
C) Töre hukukunun uygulanmasını
D) Devşirmelerin yönetimi ele geçirmesini
E) Devletin parçalanmasını

11. Osmanlılar gerçekleştirdikleri iskan politikası sırasında,

I. aralarında uyumsuzluk bulunan grupların göç ettirilmesi,
II. göçmenlerin göç edilecek bölgeye uzak yerlerden seçilmesi,
III. yerleşik yaşamın gerektirdiği malmemelerin göç edenlere devlet tarafından verilmesi

uygulamalarından hangilerini ön plana çıkarmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Yıldırım Bayezid'in İstanbul kuşatmasını kaldırması karşısında Bizans'la yapılan anlaşmanın şartları arasında,

I. Bizans, Osmanlılara her yıl vergi verecektir.
II. İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulacaktır.
III. İstanbul'daki Türklerin davalarına bakmak için kadı atanacaktır.

maddelerinden hangileri bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Timur'un yanından dönerek iktidar mücadelesine giren Şehzade Mustafa'nın isyanına "Yıdırma Mustafa İsyanı" denilmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yıldırım'ın gerçek oğlu olduğunun kabul edilmemesi
B) Timur'un desteğini almış olması
C) Bizans tarafından kıskırılması
D) Devletin vergi gelirlerinin korunmak istenmesi
E) Taht üzerindeki hakkını kaybetmesi

03.2 BEYLİKTEN DEVLETE

M Ü N T A Z A M

1. I. Osman Bey
II. Çelebi Mehmet
III. Osman Bey
IV. I. Murat
V. II. Mehmet
Osmanlıların beylik düzeninden teşkilatı bir devlet düzenine geçişi yukarıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. I. Murat Dönemi'nde Osmanlılara karşı oluşturulan haçlı orduları ile arasında,
I. Sırp Sındığı,
II. Çimeren,
III. I. Kosova,
IV. Niğbolu
savaşlarından hangileri yaşanmamıştır?
A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III D) II ve IV E) I, II ve IV
3. Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'de aşağıdaki bölgelerden hangisi fethedilmiştir?
A) Gelibolu B) Edirne
C) Selanik D) Kırklareli
E) Dimetoka
4. Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti'nde yaşanan Fetret Devri'nde karşı karşıya gelen şehzadeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?
A) Süleyman Çelebi B) İsa Çelebi
C) Musa Çelebi D) Mehmet Çelebi
E) Mustafa Çelebi
5. I. Babai İsyanı
II. Düzmece Mustafa İsyanı
III. Kalenderoğlu İsyanı
IV. Şeyh Bedrettin İsyanı
Yukarıdaki isyanlardan hangileri Çelebi Mehmet Dönemi'nde çıkmıştır?
A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) II, III ve IV
6. II. Murat Dönemi'nde Osmanlılarla haçlı kuvvetleri arasında,
I. Yarna,
II. II. Kosova,
III. Niğbolu
savaşlarından hangileri gerçekleşmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III
7. Osmanlı Devleti ile Macarlar arasında imzalanan ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
A) İstanbul Antlaşması
B) Zivatoruk Antlaşması
C) Belgrat Antlaşması
D) Vasvar Antlaşması
E) Edirne - Segecin Antlaşması
8. I. Aydınoğulları
II. Menteşeoğulları
III. Germiyanlıoğulları
IV. Saruhanlıoğulları
V. Candaroğulları
Yukarıdaki Türk beyliklerinden hangisi II. Murat Dönemi'nde vasiyet yoluyla Osmanlılara bağlanmıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
9. Osmanlıların 1444 yılında Balkanlara ilgili olarak imzaladığı antlaşmanın aynı yıl Macarlar tarafından bozulmasına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
A) Osmanlıların Sırbistan ve Eflaktan aldığı vergilerin çok yüksek olması
B) Bizans'ın Macarlardan yardım istemesi
C) Karamanoğullarının Osmanlılara salırması
D) Türk akıncılarının Tuna nehrini geçmeleri
E) II. Murat'ın tahttan çekilmesi
10. II. Murat Dönemi'nde Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması için,
I. Karamanoğulları,
II. Aydınoğulları,
III. Ramazanoğulları,
IV. Menteşeoğulları
beyliklerinden hangileri Osmanlılara bağlanmıştır?
A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) II, III ve IV
11. Edirne - Segecin Antlaşması'nda vergi vermek kaydıyla Osmanlı egemenliğinden ayrılan devletler aşağıdakilerden hangileridir?
A) Etilak - Boğdan
B) Bosna - Sırbistan
C) Arnavutluk - Bulgaristan
D) Sırbistan - Etilak
E) Arnavutluk - Etilak
12. I. Murat Dönemi'nde oluşturulan kurumlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
A) Vezirlik B) Anadolu Beylerbeyliği
C) Yenigeri Ocakları D) Topçu Ocakları
E) Kazaskerlik
13. Çelebi Mehmet'in Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yıldırım Bayezid'in ardından hükümdar olması
B) Kısa süren saltanatında başarılı çalışmalar yapması
C) Fetret Devri'ni sona erdirmesi
D) Osmanlı hanedanının onun soyundan devam etmesi
E) Karakter yapısının Osman Bey'e benzemesi
Çelebi Mehmet, Yıldırım Bayezid'in Ankara Savaşında yenilgiye uğramasının ardından oluşan karışık ortamı ortadan kaldırarak tahta geçmiştir.
14. Anadolu'da Selçuklular tarafından sağlanmış olan Türk siyasi birliğinin bozulmasına ve içerisinde Osmanlıların da bulunduğu birçok beyliğin kurulmasına yol açan savaş aşağıdakilerden hangisidir?
A) Katvan Savaşı B) Miryokefalon Savaşı
C) IV. Haçlı Seferi D) Köseadağ Savaşı
E) Yassıçemen Savaşı
15. Ankara Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
A) Anadolu Türk birliği bozulmuştur.
B) Balkanlarda büyük çaplı toprak kayıpları yaşanmıştır.
C) Osmanlı şehzadeleri arasında taht kavgaları yaşanmıştır.
D) İstanbul'un fethi gecikmiştir.
E) Osmanlı Devleti yıkılma tehlikesi atlatmıştır.
16. Osmanlı Devleti'nde Orhan Bey Dönemi'nde,
I. Yaya ve müselleme ordusunun oluşturulması,
II. İznik'te medrese açılması,
III. Rumeli Beylerbeyliği kurulması,
IV. Kanunname-i Ali-Osmanlı'nın hazırlanması
gelişmelerinden hangileri yaşanmamıştır?
A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) I, II ve III

03.3 BEYLİKTE DEVLETE

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun'un işlevleri arasında bulunmamaktadır?

- A) Mali konularda kararlar alınması
- B) Savaş ilanı kararlarının görüşülmesi
- C) Devlet yönetimiyle ilgili son kararların verilmesi
- D) Önemli davaların çözüme kavuşturulması
- E) Barış antlaşması şartlarının tartışılması

2. Osmanlı Devleti'nde devlet işleyişiyle ilgili olarak Divan'da alınan kararların ve yapılan kanunların işlemine inancına uygunluğuna dair görüş bildirme yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Anadolu Kazaskeri
- B) Rumeli Defterdarı
- C) Sadrazam
- D) Şeyhülislam
- E) Kaptan-ı Derya

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı idari yapılarının-
sında önemli bir işleve sahip olan lalaların temel görevidir?

- A) Hazinein gelir - gider dengesini korumak
- B) Yeni fethedilen toprakların kayıtlarını tutmak
- C) Devletin dış ülkelerle yazışmalarını yönlendirmek
- D) Kadıların göreve atanmasını yönlendirmek
- E) Şehzadelerin yönetim deneyimini kazanmasını sağlamak

4. Aşağıdakilerin hangisinde Osmanlı padişahları ve bu padişahların egemenlik altına aldıkları bölgeler doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) Fatih Sultan Mehmet - Kırım
- B) I. Murat - Edirne
- C) II. Bayezid - Kırım
- D) Kanuni Sultan Süleyman - Belgrad
- E) Yavuz Sultan Selim - Mısır

5. Osmanlı Devleti'nde yurtluk arazilerin vergi gelirleri aşağıdaki alanların hangisinde kullanılmıştır?

- A) Sınır güvenliğinin artırılması
- B) Göçebe yaşamın sona erdirilmesi
- C) Donanmanın güçlendirilmesi
- D) Tarım üretiminin korunması
- E) Bayındırlık hizmetlerinin yerine getirilmesi

6. I. Yeniçeriler

II. Cebeciler

III. Lağımolar

IV. Akıncılar

V. Humbaracılar

Yukarıda verilen askeri sınıflardan hangisi Osmanlı Devleti'nde kapıkulu ordusu içinde yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Darüşşifa

II. İmarethane

III. Medrese

IV. Kervansaray

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti'nde ticari faaliyetlere katkı amacı taşımıştır?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

8. I. Beylerbeyi

II. Kazasker

III. Vezir

IV. Şeyhülislam

V. Nişancı

Yukarıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun üyeleri arasında yer almamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Osmanlılar İpek Yolu üzerindeki kontrollerini arttırmak amacıyla aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) Trabzon Rum İmparatorluğu'nun ortadan kaldırılması
- B) Mısır topraklarının egemenlik altına alınması
- C) Memlük Devleti'nin ortadan kaldırılması
- D) Trabluşgarp'ın Osmanlı topraklarına katılması
- E) Kanuni Sultan Süleyman'ın Zigevar Seferi'ne çıkması

10. Osmanlı Devleti'nde bazı eyaletlerin vergisi iltizam usulü adı verilen bir yöntemle toplanırdı.

Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde toprakları iltizama verilen bölgeler arasında yer almaz?

- A) Kırım B) Mısır C) Yemen D) Trabluşgarp E) Irak

11. Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılda Karadeniz'de egemenlik kurması bazı Avrupa devletlerinin ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında bulunmamaktadır?

- A) Avusturya - Macaristan B) Ceneviz C) Prusya D) Lehistan E) İngiltere

12. Osmanlı Devleti'nde, başkent durumundaki İstanbul'da diğer şehirlerden farklı olarak özel bir yönetime sahipti.

Diğer Osmanlı şehirlerinde güvenlikten sorumlu iken İstanbul'da bu görevi aşağıdakilerden hangisi üstlenmiştir?

- A) Kaptan-ı Derya B) Yeniçeri Ağası C) Tımarlı Sipahi D) Akıncı birlikleri E) Eyalet askerleri

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde defterdarlık makamı ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Padişahın malının mülhak vekilidir.
- B) Vergilerin toplanması işlerine nezaret eder.
- C) Bütçenin gelir gider dengesinin korunmasından sorumludur.
- D) Yeni fethedilen toprakların tapu kadastro işlemlerini yönetir.
- E) Mali yapının işleyişinden sorumludur.

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde kapıkulu ordusunu oluşturan bölümler arasında bulunmamaktadır?

- A) Redif birlikleri B) Sekban-ı Cedit C) Nizam-ı Cedit D) Eşinci Ocağı E) Humbaracı Ocağı

15. Osmanlı Devleti'nin Akdeniz ve Ege Denizi üzerindeki denetimini zaman içinde artırması bazı Avrupa devletlerinin ekonomik çıkarlarına zarar vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında bulunmamaktadır?

- A) Napoli - Rusya B) Venedik - Avusturya Macaristan C) Venedik - Lehistan D) Avusturya Macaristan - İtalya E) Ceneviz - Venedik

16. Osmanlı ordusunun önemli bir bölümünü oluşturan kapıkulu askerleri ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Devletten her üç ayda bir üzüf adı verilen maaş alırdı.
- B) Devşirme kökenli kişilerden oluştu.
- C) İstanbul'da ya da buraya yakın bölgelerde bulunurdu.
- D) Askerliğin dışında başka bir işle uğraşmaları yasaktı.
- E) Masrafları dirlik topraklarından karşılanırdı.

03.4 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

3. BÖLÜM

1. Fatih Sultan Mehmet'in, Bizans tarafından İstanbul'a yereşmelerine izin verilmeyen Ermeni topluluğuna, fetihden sonra şehre yerleşme izin vermesinde,
 - I. inanç hürriyetine önem verilmesi,
 - II. Hristiyanlar arasında bölünmüşlüğü sürdürmek istemesi,
 - III. İstanbul'un Türkiştilmek istemesi
 amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
2.
 - I. Karamanoğulları
 - II. Gemiyaçoğulları
 - III. Karesioğulları
 - IV. Ahiye Beyliği
 - V. Dukaditroğulları
 Yukarıdaki Türk beyliklerinden hangileri Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlılara bağlanmıştır?
 - A) Yalnız V
 - B) II ve III
 - C) III ve IV
 - D) III ve V
 - E) II, III ve V
3. Yükselişine Dönemi'nde Osmanlıların Anadolu Türk birliğini sağlama çabalarına karşı en büyük direnci gösteren Karamanoğulları Beyliği aşğıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Osmanlılara bağlanmıştır?
 - A) Fatih Sultan Mehmet
 - B) Yavuz Sultan Selim
 - C) Kanuni Sultan Süleyman
 - D) II. Selim
 - E) II. Bayezid
4.
 - I. Kili,
 - II. Akkerman,
 - III. Lmni,
 - IV. Modon,
 - V. Koron
 Yukarıdaki yerlerden hangisi II. Bayezid döneminde fethedilmiştir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
5. Aşğıdakilerden hangisi Yükseliş Dönemi olayları arasında yer almaz?
 - A) Anadolu'da Türk siyasi birliğin sağlanması
 - B) Baharat Yolu'nun Osmanlı hakimiyetine girmesi
 - C) Divan-ı Hümayun'a sadrazamların başkanlık etmesi
 - D) Balkanlardaki Osmanlı egemenliğinin kesinleşmesi
 - E) Doğu Anadolu'da hakimiyet kuruluması
6. Aşğıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin ekonomik kazanımlarından biri değildir?
 - A) Baharat Yolu'nun denizinin ele geçirilmesi
 - B) Kutsal emanetlerin Osmanlı başkentine getirilmesi
 - C) Memlik hazinesinin ele geçirilmesi
 - D) Kıbrıs'ta vergisinin Osmanlılara ödennesi
 - E) Akdeniz ticaretinde etkinlik sağlanması
7. II. Bayezid döneminde Şehzade Cem'in isyanının bir dış sorun haline dönüşmesinde,
 - I. Osmanlı toplum yapısının çok uluslu olması,
 - II. İsyanın Memlikler tarafından desteklenmesi,
 - III. Cem'in Rodos Şövalyeleri tarafından Avrupa'ya götürülmesi
 durumlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III
8. İstanbul'un fethinin 6 Nisan 1453'te başlayan ve iki ay kadar uzun bir sürenin sonunda 29 Mayıs 1453'te tamamlanan kuşatmanın ardından gerçekleşmesinin nedeni aşğıdakilerden hangisidir?
 - A) Kuşatma hazırlıklarının yetersiz olması
 - B) Osmanlı yöneminde fethin konusunda fikir ayrılıkları bulunması
 - C) Ortodoks ve Katolik Kiliselerinin birleştilmeye çalı-şılması
 - D) Şehrin savunmaya elverişli bir coğrafi konumunun olması
 - E) Osmanlıların donanmaya yeterince önem vermemesi
9. Memlik ve Osmanlı devletlerini sınır komşusu haline getiren gelişme aşğıdakilerden hangisidir?
 - A) Dukadit Beyliği'nin Osmanlılara bağlanması
 - B) II. Bayezid döneminde iki devlet arasında altı yıl savaş yaşanması
 - C) Mercidabık Savaşı'nın yapılması
 - D) Osmanlıların Trabzon Rum Devleti'ni ortadan kaldırması
 - E) Memliklerin Osmanlıların iç işlerine karışması
10. Hint Deniz Seferleri'nde istenen başarının elde edilememesinde,
 - I. Portekiz'in güçlü bir donanmaya sahip olması,
 - II. Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması,
 - III. Bölgedeki Müslüman devletlerden yerli desteğin alınamaması
 durumlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III
11. Sokutlu Mehmet Paşa'nın sadrazamlığı döneminde Osmanlı Devleti'nde,
 - I. Don-Volga Kanalı,
 - II. Süveyş Kanalı,
 - III. Korum Kanalı
 projelerinden hangileri hazırlanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
12. İstanbul'un fethinde etkili olan aşğıdaki nedenlerden hangisi Bizans'ın dış politika uygulamalarından kaynaklanmıştır?
 - A) Bizans'ın Osmanlı topraklarının ortasında kalması
 - B) Bizans'ın şehzadeleri lant mücadelesi için kışkırtması
 - C) Rumeli'ye geçişlerin kolaylaştırılmak istemesi
 - D) İstanbul'un ticaret yolları üzerinde hakim bir coğrafi konuma sahip olması
 - E) Hz. Muhammed'in fethi teşvik edici bir hadisin bulunması
13. Osmanlı Devleti Kanuni Sultan Süleyman döneminde her alanda alın çağını yaşamıştır. Aşğıdakilerden hangisi bu durumun bir kanıtı değildir?
 - A) Akdeniz'in Türk gölü haline gelmesi
 - B) Baki ve Fuzuli gibi şairlerin yetişmesi
 - C) Sultanahmet Camisi'nin yapılması
 - D) Barbaros Hayreddin Paşa'nın Osmanlı hizmetine girmesi
 - E) Süleymaniye Medresesi'nin yapılması

03.5 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

1. Baharat Yolu'nun Osmanlı Devleti için arzu edilen ekonomik faydayı sağlamamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yeni Hint Deniz Yolu'nun keşfi
B) Osmanlı gemilerinin okyanus şartlarına dayanıklı ol-
maması
C) Amerika kıtasının keşfi
D) Osmanlıların kara ticaretine ağırlık vermesi
E) Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesi

2. - Trablusgarb'ı fethatmıştır.
- Malta kuşatması sırasında şehit olmuştur.

Yukarıda bahsedilen Türk denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Barbaros Hayreddin Paşa
B) Lala Şahin Paşa
C) Seydi Ali Reis
D) Turgut Reis
E) Kılıç Ali Paşa

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin İstan-
bul'un fethi ile elde ettiği kazanımlar arasında göste-
rilemez?

A) Boğaz ticaretinin denetim altına alınması
B) Toprak bütünlüğünün sağlanması
C) Akdeniz ticaretine egemen olunması
D) İslam dünyasındaki saygınlığın artması
E) Merkezi yönetimin güçlenmesi

4. Aşağıdaki padişah ve fethedilen bölge eşleştirmele-
rinden hangisi yanlıştır?

A) Fatih Sultan Mehmet – Sırbistan
B) II. Bayezid – İnebahtı
C) Kanuni Sultan Süleyman – Bağdat
D) II. Selim – Kıbrıs
E) Yavuz Sultan Selim – Revan

5. Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un fethinin Avru-
pa'nın siyasi yapısında meydana getirdiği dolaylı et-
kilerden biridir?

A) Rönesansın doğuşuna zemin hazırlamıştır.
B) Orta Çağ sona ermiştir.
C) Ortodoks Kilisesi Osmanlı himayesine girmiştir.
D) Feodalite yönetimleri zayıflamıştır.
E) Bizans İmparatorluğu yıkılmıştır.

6. I. Şah İsmail
II. Alaüddevle
III. Kamsu Gavri
IV. Tomanbay
V. III. Mütevekkil

Yukarıdakilerden hangileri, Yavuz Sultan Selim'in
Mısır Seferinde askeri mücadeleye giriştiği Memlük
Devleti hükümdarlarıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) III, IV ve V

7. Otlukbeli Savaşı'nda Osmanlılara yenilen Akkoyun-
lu Devleti'ni yıkarak İran'ı ele geçiren ve Osmanlılar-
la zararlı bir rekabete giren Türk devleti aşağıdaki-
lerden hangisidir?

A) Karakoyunlular B) Celayirliler
C) Timurular D) Eretna Devleti
E) Safeviler

8. I. Hadım Süleyman Paşa

II. Piri Reis
III. Turgut Reis
IV. Seydi Ali Reis
V. Murat Reis

Yukarıdakilerden hangileri Hint Deniz Seferleri'ni
gerçekleştiren komutanlardan biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Doğu Akdeniz'de Osmanlı hakimiyetini pekiştiren
gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yok-
tur?

A) Ridaniye Savaşı
B) Kıbrıs'ın fethi
C) Preveze Deniz Savaşı
D) İnebahtı Deniz Savaşı
E) Trablusgarb'ın fethi

10. Osmanlı Devleti'nin Ortodoks nüfusu büyük ölçüde
barındıran bir devlet haline gelmesinde,

I. Balkanların fethedilmesi,
II. Anadolu Türk birliğinin sağlanması,
III. İstanbul'un fethi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Yavuz Sultan Selim döneminde düzenlenen Mısır
Seferi,

I. İslam birliğinin sağlanması,
II. Portekiz'in Hint Okyanusu'ndaki varlığının kutsal
beldeleri tehdit etmesinin önlenmesi,
III. Memlüklerin ortadan kaldırılması

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı Devleti'nde
teokratik yönetim anlayışının gelişmesinde aşağıda-
kilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Halifeliğin Osmanlılara geçmesi
B) Şeyhülislamın Divan kararları hakkında görüş belir-
mesi
C) Şer'i hukukun uygulanmaya devam edilmesi
D) Kadıların kazasker tarafından atanması
E) Yeni medreseler yapılması

13. Kanuni Sultan Süleyman döneminde çıkan iç isyan-
ların nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi
yoktur?

A) Tımarların haksız şekilde el değiştirmesi
B) Beklenen görevlerin elde edilememesi
C) İslahatlar gerçekleştirilmediği için
D) Memlük Devleti'nin yeniden kurulmak istenmesi
E) Ekonomik çıkarların zarar görmesi

14. Safevilerin Anadolu topraklarını ele geçirmek ama-
cıyla Osmanlı ülkesinde yaşayan Şii mezhebi taraf-
tarlarını kızdırmak suretiyle çıkarttığı isyan aşağı-
dakilerden hangisidir?

A) Babai İsyanı
B) Şeyh Bedreddin İsyanı
C) Baba Zünnun İsyanı
D) Şahkulu İsyanı
E) Patrona Halil İsyanı

15. I. Girit

II. Rodos
III. Kıbrıs
IV. Mora

Yukarıdaki bölgeler Osmanlılar tarafından hangi
kronolojik sıralama ile fethedilmiştir?

A) I, II, III, IV B) II, IV, III, I
C) IV, II, III, I D) III, I, IV, II
E) IV, II, I, III

16. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda en ciddi rekabet
halinde bulunduğu iki devlet aşağıdakilerden hangi-
sidir?

A) Avusturya – Lehistan
B) Avusturya – Safeviler
C) Venedik – Safeviler
D) İngiltere – Fransa
E) Almanya – Fransa

03.6 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

3. BÖLÜM

1. Osmanlı Devletinde XVI. yüzyılda Don - Volga Kana-
lı projesi ile ulaşılmak istenen hedefler arasında
aşağıdakilerden hangisi yoktur?
A) Rusya'nın güneye immesini önlemek
B) İranla mücadeleyi kolaylaştırmak
C) Orta Asya'yı Osmanlı topraklarına bağlamak
D) Orta Asya Türkleri ile irtibat kurmak
E) Hazar Denizinde etkinlik kurmak
2. Yavuz Sultan Selim'in Osmanlı tahtını ele geçirmek
amacıyla babasına karşı isyan etmesinde,
I. Safevi tehlikesini önleme isteği,
II. belgün bir veraset sisteminin bulunmaması,
III. diğer şehzadelere karşı kapkulu askerleri tarafın-
dan desteklenmesi
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
3. I. Fransa
II. İran
III. Venedik
IV. İspanya
Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda yukarıdaki devletler-
den hangilerine kapitülasyon vermiştir?
A) Yalnız I B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, III ve IV
4. Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana'yı tethehmesini
engelleyen nedenler arasında,
I. Avrupa'da Osmanlı karşılığı tiftikler oluşması,
II. Osmanlı ordusunun hazırlıklarını meydan savaş-
ı için yapmış olması,
III. Yenigöçeri güvenliğini sağlama
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
5. Kanuni Sultan Süleyman'ın Avusturya ve Almanya
üzerine düzenlediği seferlerin bir meydan savaşı ile
sonuçlanmasında,
I. Almanya ve Avusturya'nın Osmanlıların karşısına
çıkınması,
II. Avrupa'da Reform mücadelesinin sürmesi,
III. Osmanlı ordusunun Mohaç'ta ezici bir üstünlük ka-
zanması
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
6. İstanbul'un fethi birçok tarihçi tarafından Orta Çağ'ın bi-
tişi, Yeni Çağ'ın başlangıcı olarak kabul edilmektedir.
Bu durum fethin ilgili aşağıdakilerden hangisinin
kanıtıdır?
A) Osmanlı Devleti merkezî imparatorluk haline gelmiştir.
B) Osmanlılar Avrupa tarihinin önemli bir parçasıdır.
C) Fethin dünya ölçeğinde etkileri yol açmıştır.
D) Osmanlılar kurumsal gelişim sürecini tamamlamıştır.
E) Osmanlı araştırmaları zamanla yaygınlaşmıştır.
*Torhi devirlerin başlangıcı ve bitişini sağlayan olaylar
belirlenirken insan topluluklarını etkileyen olaylar ol-
masına özen gösterilmiştir.*
7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların XV. ve XVI.
yüzyıllarda silah teknolojisi ve savaş stratejileri ağ-
sından gelişiminde olduğunu gösteren örnekler-
den biri değildir?
A) Osmanlı ordusunda gönüllü unsurlara yer verilmesi
B) İstanbul kuşatmasında gemilerin karadan gövürüle-
rek Halice indirilmesi
C) İstanbul'un kuşatılması sırasında Şahi toprakların kut-
lanılması
D) Mısır Seferinde Sina Çölü'nün kayıpsız bir şekilde
aşılması
E) Otruda askeri disiplinin ileri düzeyde olması
8. I. Candemir Gazali İsyanı
II. Ahmet Paşa İsyanı
III. Baba Zünun İsyanı
IV. Kaldereoğlu İsyanı
Kanuni Sultan Süleyman Döneminde çıkan yukarı-
daki isyanların hangilerinde ekonomik gerekçeler
ağır basmıştır?
A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) III ve IV E) II, III ve IV
9. Kanuni Sultan Süleyman Avrupa'da Osmanlılara
karşı oluşabilecek Haçlı tiftiklerini önlemek amacıyla,
I. Fransaya ticari ayrıcalıklar tanıma,
II. teokratik yönetim anlayışını sürdürme,
III. Avrupa'daki reformcu oluşumları destekleme
politikalarından hangilerini uygulamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III
10. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda açılmasını hedef-
lediği kanat projelerinin gerçekleştirilmesinde,
I. projelerin öneminin yerince kavranmaması,
II. siyasi çıkarların kaybedilmesi korkusunun öne çık-
ması,
III. iklim ve coğrafi koşulların olumsuz etkileri
nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
11. I. Borcaada
II. Midilli
III. Sakız
IV. Rodos
V. Girit
Yukarıdaki adalardan hangisi Osmanlı Devleti tara-
fından XV. ve XVI. yüzyıllarda fethedilmemiştir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
12. 1533 yılında Osmanlı Devleti'yle Avusturya arasında
imzalanan İstanbul Antlaşması'nda yer alan hüküm-
ler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamak-
tadır?
A) Avusturya kralı Osmanlı sadrazamına denk sayıla-
caktır.
B) Avusturya kapitülasyonlardan yararlanacaktır.
C) Antlaşmanın süresi Avusturya belirlenecektir.
D) Avusturya Osmanlıların alacağı Macar kralını tanıya-
caktır.
E) Avusturya Osmanlılara yıllık vergi ödeyecektir.
13. - İnebahtı Deniz Savaşı
- Yemen'in fethi
- Kıbrıs'ın fethi
Yukarıdaki gelişmeler hangi Osmanlı padişahının
döneminde gerçekleşmiştir?
A) Yavuz Sultan Selim B) III. Murat
C) Kanuni Sultan Süleyman D) II. Selim
E) Fatih Sultan Mehmet
14. I. Amasya Antlaşması
II. Ahmet Paşa Antlaşması
III. Nasuh Paşa Antlaşması
IV. Serav Antlaşması
V. Kasrı Şirin Antlaşması
Osmanlı Devleti ile İran arasında yapılan yukarıdaki
antlaşmaların hangisi XVI. yüzyılda gerçekleşmiş-
tir?
A) I B) II C) III D) IV E) V

03.7 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

1. I. Mohaç Meydan Savaşı'nın kazanılması,
II. Fransa'ya kapitülasyon verilmesi,
III. Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması,
IV. Rodos'un fethi
Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleşen yukarıdaki olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?
A) I, III, II, IV
B) IV, I, II, III
C) II, III, I, IV
D) IV, III, II, I
E) III, I, II, IV

2. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinin ardından Avrupa'da Osmanlılara karşı oluşabilecek bir haçlı ittifakını önlemek için,
I. Venediklilere ticarî ayrıcalıklar verme,
II. Kanunname-i Ahî Osman'ı yayınlama,
III. Anadolu'da siyasi birliği sağlama
politikalarından hangilerini uygulamamıştır?
A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

Osmanlılar Avrupa'da bir Haçlı ittifakını önlemek için Avrupalı devletlerden bazılarına yanna çekmesi gerekmiştir.

3. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda göreve gelen Türk vezirlerin sayısı zaman içinde azalırken, devşirme vezirlerin sayısının arttığı görülür.
Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yetenekli Türk vezir yetiştirmesi
B) Devlet otoritesinin herhangi bir iktidar mücadelesinden korunmak istenmesi
C) Devşirmelerin devlet yönetiminde daha başarılı olmaları
D) Devlet adamı yetiştiren Enderuna yalnız devşirmelerin alınması
E) Şehzadelerin taht kavgalarının önlenmek istenmesi

4. Yavuz Sultan Selim'in babasına karşı isyan etmesine rağmen şehzadeler arasında yaşanan taht mücadelesinde Yeniçerilerin desteğini kazanmıştır.
Bu gelişmede,
I. cesur ve atak karakter yapısına sahip olması,
II. II. Bayezid'in Şehzade Ahmet'i desteklemesi,
III. devşirme sınıtının çıkarlarının korunması
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

5. İstanbul'un fethine kadar devlet yönetiminde etkili olan Çandarlı ailesinin fethitten sonra Fatih Sultan Mehmet tarafından yönetimden uzaklaştırılmasında,
I. Fatih'in yönetim üzerindeki kişisel otoritesini güçlendirmek istemesi,
II. hanedan egemenliğinin korunmak istenmesi,
III. ülkede çok uluslu toplum yapısının olması
anaçlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

6. Osmanlı ordusunda sancak beyliğine kadar yükselmiş olan Arnavut prenslerden İskender'in, II. Murat Dönemi'nde başlıyan isyanı Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde de sürmüş ve Arnavutluk ancak 1479'da Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Arnavutluk'un fethinin gecikmesinde,

- I. bölgenin dağlık bir coğrafi konuma sahip olması,
II. İskender Bey'in yetenekli bir lider olması,
III. Osmanlıların İslam birliği politikasına öncelik vermesi
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. – Belgrad'ın fethini gerçekleştirmiştir.
– Bağdat'ın Osmanlı egemenliğine alınmasını sağlamıştır.

Yukarıda kendisinden bahsedilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) IV. Murat
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

8. I. Mezhep farklılıklarını sona erdirmeye
II. Karadeniz egemenliğini gerçekleştirmeye
III. Yeni ticaret yolları bulma
IV. İslam inancını Balkanlarda yayma
V. İslam dünyasında birliği gerçekleştirmeye
Yavuz Sultan Selim'in söz konusu faaliyetlerinde gerçekleştirmeye çalıştığı temel politika yukarıdakilerden hangisidir?
A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9. İstanbul'un fethinin Türk tarihini ilgilendiren sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yararlanmaz?

- A) Kuşatmada kullanılan topolar Avrupalı krallar tarafından örnek alınmıştır.
B) Osmanlıların Balkan ve Anadolu toprakları birleştirilmiştir.
C) İstanbul Osmanlı Devleti'nin başkenti yapılmıştır.
D) Osmanlılar ticaret yollarına hakim olmuşlardır.
E) II. Mehmet "Fatih" ünvanı ile anılmaya başlanmıştır.

10. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı - Fransa ilişkilerinin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Fransa kralının esaretten kurtarılması
B) Fransız tüccarlarına gümrük vergisi indiriminin uygulanması
C) Osmanlıların Safevilerle mücadele etmesi
D) Fransız tüccarlara bazı hukuki ayrıcalıklar verilmesi
E) Osmanlı Devleti ile Kutsal Roma Germen Devleti arasında mücadeleler yaşanması

11. II. Bayezid'in kardeşi Cem'te yaptığı mücadeleyi kazanmasında,
I. şehzadeliğinde sancaklarda görev yapması,
II. devlet adamlarının çoğunluğunun desteğini alması,
III. Fatih Sultan Mehmet'in oğulları içinde yaş olarak en büyüğü olması
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

12. İtalya'nın güneyindeki Oranto şehrini fetheden Gedik Ahmet Paşa'nın, Fatih Sultan Mehmet'in ölümü üzerine geri çağırılmasının,

- I. sancak sisteminin uygulanması,
II. otorite boşluğunun engellenmek istenmesi,
III. Osmanlı donanmasının yeterince güçlü olmaması
durumlarından hangileri ile neden - sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

13. Osmanlı Devleti ile Macar Krallığı arasında 1526 yılında gerçekleşen Mohaç Meydan Savaşı'nın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A) Macarların Kanun'un hükümdarlığını tanımaması
B) Avrupa'da Katolik - Ortodoks birliği kurulması
C) Macarların Osmanlılara karşı kurulan haçlı ittifaklarında rol oynaması
D) Osmanlıların yayılmacı bir dış politika izlemesi
E) Avusturya'nın Macar tahtında hak iddia etmesi

14. – Baharat Yolu üzerinde hakim bir konuma sahiptir.
– Osmanlıların Kuzey Afrika'da elde ettiği ilk toptaktır.
Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Osmanlı topraklarına katılan yukarıdaki bölge hangisidir?

- A) Cezayir
B) Trablusgarp
C) Filistin
D) Mısır
E) Tunus

03.8 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

3. BÖLÜM

1. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren meydana gelen hızlı nüfus artışı karşısında Osmanlı Devleti yeni toprakları işlemeye acamadı. Sonuçta topraklar nüfusu besleyemez duruma geldi.
Bu gelişme, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?
A) Halkın ekonomik durumunun kötüleşmesine
B) Savaşların yenilgiyle sonuçlanmasına
C) İdarî işlemlerin yavaşlamasına
D) Padişahın halk üzerindeki otoritesinin artmasına
E) Çokuluslu toplumsal yapının değişmesine
2. Osmanlı Devleti'nde halkın büyük çoğunluğunu köylü nüfus oluştuyordu. Nüfusun büyük kısmı koy ve mezralarda yaşamaktaydı.
Bu durum, Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?
A) Hayvancılığın en önemli ekonomik uğraş olduğunun
B) Azınlıkların genelde kırsal alanlarda yaşadığının
C) Şehrinin gelişmediğinin
D) Nüfusun artısında süreklilik olmadığının
E) Osmanlı halkının bir tarım toplumu olduğunun
3. Osmanlı ülkesinde herkes istediği mesleği istediği yerde yapamazdı. İhtiyaca göre üretim yapılır, esnaf ve tüccarın ekonomik etkinliklerinden etkilenmemesi sağlandı. Esnafın çalışma alanları belirlenir ve işsizlik önlenmeye çalışılırdı.
Buna göre,
I. Ekonomik yapı geliştirilememiştir.
II. Ticari yaşam devlet tarafından denetim altında tutulmuştur.
III. Devlet gelirlerinin azalması önlenememiştir.
Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
4. Osmanlı ordusunun temelini oluşturan eyalet askerleri, zamanla etkinliğini yitirmiş ve geri hizmet kıtaları haline gelmişlerdir. Kapıkulu askerlerinin sayısı ise giderek artmıştır.
Bu bilgiler dikkate alındığında,
I. Eyalet askerlerinin askeri yapı içindeki önemi azalmıştır.
II. Kapıkulu askerleri öne çıkmıştır.
III. Askeri yapıda dengeler zamanla değişmiştir.
Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III
5. Osmanlı Devleti'nde devlet memurlarının tayinı sadrazam tarafından yapılırken, kadıların tayini kazaskerlerce yapılmıştır.
Bu durum aşağıdaki hedeflerden hangisi ile ilgilidir?
A) Yargının siyasi iradeden bağımsız kalmasını sağlama
B) Eğitim sistemini yeniden düzenlemek
C) Kadıların devlet yönetiminde öne çıkarmak
D) Hazineiden yapılan harcamaları azaltmak
E) Toplumsal bütünlüğü korumak
6. Osmanlı Devleti'nde posta ve haberleşme menzili teşkilâtı tarafından gerçekleştirilirdi. Devlet bu alanda hız ve güvenliği sağlamak amacıyla menzillerin çevresindeki yerleşim birimlerinde dinlenmiş hayvan bulundurdu.
Bu düzenlemeler,
I. göçebelğin ülke genelinde ortadan kaldırılması,
II. devlet otoritesinin güçlü tutulması,
III. halk arasında dayanışmanın artırılması
amaçlarından hangilerine yöneliktir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III
7. Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren vakıflar; imaret-haneveler kurarak fakirlerin yiyecek ihtiyacını, şifahaneler açarak da sağlık ve tedavi ihtiyaçlarını karşılamıştı.
Vakıfların bu faaliyetleri,
I. sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi,
II. devletin yatırım yükünün azaltılması,
III. hazineinin vergi gelirlerinin artırılması
gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
8. Osmanlı Devleti'nde Avrupa mallarının yaygınlığını engellemek için devlet tarafından XVIII. yüzyılda fabrikalar açılmaya başlandı. Baykozda deri, Bakırköyde bez ve Heraclea'de dokuma fabrikaları açıldı.
Bu girişimler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
A) Sanayileşme çabaları sergilenmiştir.
B) Avrupa üzerinde ekonomik etkinlik sağlanmıştır.
C) Mali sorunlar sona erdirilmiştir.
D) Devletler arası ekonomik rekabet önlenmiştir.
E) Kapalılaşmanın zarar engellenmiştir.
9. Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen,
I. Yenberci Ocaklarının kurulması,
II. Yaya ve müsellemler birliklerinin kurulması,
III. Topçu Ocaklarının kurulması
düzenlemelerinden hangileri askeri yapıyla ilişkilidir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III
10. I. Dük
II. Mük
III. Vakıf
IV. Mekteba
V. Avanz
Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı toprak sistemi ile ilgili değildir?
A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V
11. Osmanlı Devleti'nde, Müslüman çiftçilerden alınan ürün vergisine Öşür, gayrimüslim çiftçilerden alınan ürün vergisine ise Harac adı verildi.
Buna göre,
I. dini marj,
II. kültürel farklılık,
III. nüfus dengeleri
unsurlarından hangileri Osmanlı vergi sisteminde belirleyicidir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
12. Osmanlılar, "Ülke hane-danun ortak malıdır." ilkesini I. Murat döneminde terk etmiş ve "Ülke, hükümdar ve oğullarının malıdır." ilkesini benimsemişlerdir.
Bu değişiklik,
I. Mülak yönetimin anlayışı terk edilmiştir.
II. İktidar mücadelelerinin olumsuz etkileri azaltılmaya çalışılmıştır.
III. Devletin yönetim şekli değiştirilmiştir.
Yargılardan hangilerini destekler niteliktedir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

03.9 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

1. Osmanlı Devleti'nde muhtak yönetim anlayışının sona ermesini sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mecidi-i Mebusan'ın açılması
B) Sened-i İttifak'ın imzalanması
C) Tanzimat Fermanı'nın yayınlanması
D) Kanunname-i Ali-i Osman'ın yayınlanması
E) Islahat Fermanı'nın yayınlanması

2. I. İç işlerinde bağımsızdır.

- II. Dış işlerinde İstanbul'a bağlı olarak hareket etmiştir.

III. Yöneticileri İstanbul'dan gönderilmiştir.

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'ne bağlı hükümet ve beyliklerin özelliklerindendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren Divan-ı Humayun'un öneminin azaldığı, Divan toplantılarının aksa-maya başladığı görülmüştür.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

A) Padişahların kişisel otoritesinin artmasına
B) Devletin rejiminin değişmesine
C) Sadrazamların yönetiminde öne çıkmalarına
D) Merkezi otoritenin güçlenmesine
E) Baskıcı bir yönetim anlayışı oluşmasına

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde mer-keze bağlı eyaletlerin özelliklerinden biridir?

A) Yöneticileri bölge halkından seçilir.
B) Tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerdir.
C) Güvenliği Yeniçeriler tarafından sağlanır.
D) Padişah tarafından verilmiş bazı ayrıcalıklara sahiptir.
E) İç işlerinde bağımsızdır.

5. I. Ercel
II. Yemen
III. Mısır
IV. Rumeli
V. Kırım

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nde merkeze bağlı eyaletler arasında yer almaktadır?

A) Yalnız IV B) I ve V C) II ve IV
D) I, III ve V E) II, III ve IV

6. I. Mebusan Meclisi'nin açılması

II. Kanun-ı Esasi'nin yürürlüğe girmesi

III. Sened-i İttifak'ın imzalanması

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde par-lamente rejimine geçildiğini göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. I. Ercel
II. Ellak
III. Boğdan

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'ne bağlı hükümet ve beylikler arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'nde,

I. müsadere uygulamasının başlatılması,

II. kanun üstünlüğü ilkesinin öne çıkarılması,

III. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eya-letlerin özellikleri arasında yer almaz?

A) Beylerbeyi tarafından yönetilmiştir.
B) XVI. yüzyılda sayıları artmıştır.
C) Divan-ı Humayun'a benzer eyalet divanları oluşturul-muştur.
D) En büyük idari yönetim birimidir.
E) Güvenliği Yeniçeri Ağası tarafından sağlanmıştır.

10. Osmanlı Devleti'nde Rumeli Beylerbeyliği ve Anado-lu Beylerbeyliği aşağıdaki padişahlardan hangileri döneminde oluşturulmuştur?

_____ Rumeli _____ Anadolu

A) Yıldırım Bayezid I. Murat
B) Çelebi Mehmet II. Murat
C) Orhan Bey Osman Bey
D) I. Murat Yıldırım Bayezid
E) Fatih Sultan Mehmet I. Murat

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin askeri yapısı ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Oluşumunda Bizans ordusu örnek alınmıştır.
B) Ordunun bir bölümü maaşlı askerlerden oluşmuştur.
C) Deniz gücüne önem verilmiştir.
D) Savaş ganimetlerinin bir bölümü askere dağıtıl-mıştır.
E) Kapıkulu askerlerinin başka bir işle ilgilenmesi ya-saklanmıştır.

12. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi kadila-rın görevleri arasında değildir?

A) Davalara bakmak
B) Nikah sözleşmeleri yapmak
C) Vakıf ve şirketlerin kurullarına onay vermek
D) Halkın şikayet ve isteklerini merkeze ilemek
E) Eyaletlerin yönetiminden sorumlu olmak

13. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda dirlik toprakları-nın iltizama verilmeye başlanması ve taşradaki zen-ginlerin denetimine geçmesi aşağıdakilerden hangi-sine yol açmıştır?

A) Devlet otoritesinin güçlenmesine
B) Ekonomik yapının canlanmasına
C) Yabancı tüccarların ülkedeki etkinliğinin artmasına
D) Ayanların güçlenmelerine
E) Azınlıkların siyasi ve ekonomik alandaki konumunun güçlenmesine

14. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda eyalet yönetimlerin-de merkezden gönderilen valiler görevlendirilmiştir. Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden han-gisidir?

A) Halkın yönetime katılımını sağlamak
B) Merkezi otoriteyi güçlendirmek
C) Asker sayısını artırmak
D) Halk arasındaki uyumsuzlukları çözmek
E) Yargı kararlarının siyasi kadrolardan bağımsız olma-sını sağlamak

Hangi devlette ve hangi dönemde olursa olsun taşra idarelerinin başlıca görevlerinden biri, söz konusu bölgeler ve yöneticilerini denetim altında tutma düşüncesi-
sinin ürünüdür.

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde mülk toprakların özelliklerinden biri değildir?

A) Halka ait olan topraklardır.
B) Sahipleri tarafından satın alınmış ya da devredilebi-lmiştir.
C) Sahipleri öldüğünde evlatlarına miras kalmıştır.
D) Sahipleri tarafından vakfedilebilir.
E) Devlet yönetimi tarafından zamanla iltizama verilmiş-tir.

03.10 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

3. BÖLÜM

1. Osmanlı toplumunda XIX. yüzyıla kadar halkın siyasi düşüncelerini yönlendiren önemli gelişmeler yaşanmamıştır.
Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
A) Meşrutî yönetimin kurulmasına
B) Demokrasi anlayışının gelişiminin gecikmesine
C) Mutlak yönetimin anlayışının zayıflamasına
D) Askerî mücadelelere ağırlık verilmesine
E) Azınlık haklarının korunmasına
2. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında kurulan Ayan Meclisi Meclis-i Mebusan'ın yanında yönetimde görev almıştır. Aşağıdakilerden hangisi Ayan Meclisi ile ilgili doğru bir bilgidir?
A) Üyeleri dört yıllığına görevlendirilmiştir.
B) Sadece Türk üyelerden oluşmuştur.
C) Üyeleri padişah atamıştır.
D) Demokrasi düşüncesini güçlendirmiştir.
E) Padişahın yetkilerini kısıtlamıştır.
3. Osmanlı Devleti'nde siyasi partiler aşağıdakilerden hangisiyle birlikte kurulmuştur?
A) II. Meşrutîye'nin ilanıyla
B) Tanzimat Fermanı'nın yayınlamasıyla
C) Sened-i İttihak'ın imzalanmasıyla
D) I. Meşrutîye'nin ilanıyla
E) Islahat Fermanı'nın yayınlamasıyla
4. I. Reisülküttap
II. Nişancı
III. Defterdar
IV. Kazasker
V. Vezir
Yukarıda verilenlerden hangisi Osmanlı Devleti'nde padişahın fermanlarına tuğra çekilmesi görevini üstlenmiştir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
5. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi dirlik sahibinin görevleri arasında değildir?
A) Belirli sayıda asker beslemek
B) Köylerden vergisini toplamak
C) Sefer zamanında orduya katılmak
D) Köyünün ihtiyaçlarının teminine yardımcı olmak
E) Halk arasındaki davalara bakmak
6. I. Heykelcilik
II. Nakkaşlık
III. Hattatlık
IV. Minyatür
V. Resim
Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nde halkın ilgi gösterdiği sanat dallarından biri olarak sınıflandırılmaz?
A) I ve II B) I ve V C) II ve IV D) III ve IV E) I, III ve V
7. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışıyla ilgili doğru bilgiler içermemektedir?
A) Merkeziyetçi düşünceleri öngörür.
B) XVII. yüzyıla kadar belirgin esaslara dayalı bir yerleşik anlayış yoktur.
C) XVIII. yüzyılda Ekber ve Ertşed sistemine geçmiştir.
D) Farklı devletlerin yönetimin geleneklerinden etkilenmiştir.
E) Halkın refah ve huzurunun sağlanması amacını esas alır.
8. I. Defterdar
II. Subaşı
III. Kadi
IV. Kazasker
V. Nişancı
Yukarıda verilenlerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde şehirlerin asayiş ve güvenliğinden sorumludur?
A) I B) II C) III D) IV E) V
9. Osmanlı Devleti'nde görülen dirlik uygulaması,
I. askerlik,
II. malîye,
III. toprak yönetimi,
IV. hukuk alanlarının hangileriyle ilişkilendirilebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV D) III ve IV E) I, II ve III
10. Osmanlı padişahları Yavuz Sultan Selim'den itibaren Halile unvanını kullanmışlardır. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucudur?
A) Osmanlı devlet yönetiminin teokratik bir yapıya dönüşmesi
B) Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesinin zamanla zayıflaması
C) Devletin vergi gelirlerinin artması
D) Ülke sınırlarına yönelik dış baskılara sona erdirilmesi
E) İslam dünyasında siyasi birliğin sağlanması
11. Osmanlı saltanatı, padişahın şehzade adı verilen erkek çocukları yoluyla babadan oğula devredilerek sürdürülüyor ve bütün şehzadelerin tahta geçme hakkı bulunuyordu. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında yer almaktadır?
A) Sınırların genişletilmesi
B) Merkezi otoritenin zaman içinde güçlenmesi
C) Taht kavgalarının yaşanması
D) Türk devlet geleneklerinin terk edilmesi
E) Dinin devlet yönetimindeki etkisinin azalması
12. Osmanlı Devleti'nde padişahlık makamına geçebilmek için ilk ve en önemli şart aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yeterneklilik olmak
B) Yenilgilerin destegini almak
C) Devlet adamlarının destegini almak
D) Osmanlı ailesine mensup olmak
E) İyi bir eğilim almış olmak
13. Osmanlı devlet anlayışının oluşumunda,
I. İslam hukuku,
II. Türk adet ve gelenekleri,
III. hakimiyet altına alınan bölgelerin yerel yönetim anlayışları unsurlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III
14. Osmanlı Devleti'nde kuruluşun ilâhî bir güçle olduğu "İlâhî ke hamedannı malîk" anlayışı, I. Murat döneminden itibaren "Ülke hükûmdar ve oğullarının malîk" biçimine dönüşmüştür. Bu değişikliğin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Taht kavgalarını sona erdirmek
B) Sınır güvenliğini artırmak
C) Azınlık unsurların haklarını korumak
D) Meşrutî yönetim anlayışını benimsemek
E) Merkeziyetçi yönetim anlayışını güçlendirmek
15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancaklara gönderilmesi sisteminin terk edilmesinin sonuçları arasında yer almaktadır?
A) Şehzadelerin yönetim tecrübesi kazanamaması
B) Halkın devlete bağlılığının artması
C) İktidar mücadelelerinin yoğunlaşması
D) Padişahların kişisel yetkilerinin sınırlandırılması
E) Yençeri Ocağı'nın bozulması

03.11 DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ

1. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılın Avrupa'da Aydınlanma Çağı olarak nitelendirilmesinin temel nedenidir?

- A) Teknolojik gelişmelerin yaşanması
- B) Mutlak krallıkların güçlerini artırması
- C) Mezhep anlaşmazlıklarının yaşanması
- D) Aktıcılığa dayalı anlayışın öne çıkması
- E) Katolik Kilisesi'nin Protestan mezhebinin resmen kabul etmesi

2. I. Yeni mezheplerin oluşması

II. Kilise'nin zenginliğini artırması

III. Laik eğitim anlayışının güçlenmesi

IV. Avrupa'da nüfus dengelerinin değişmesi

V. Katolik Kilisesi'nin kendi içinde düzenlenmelere gitmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Reform hareketlerine bağlı olarak gerçekleşmemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve V
- E) II, IV ve V

3. I. Ceneviz

II. İspanya

III. Portekiz

IV. Venedik

V. Osmanlı Devleti

Yukarıdaki devletlerden hangileri Yeni Çağ'da yaşanan sömürgecilik girişimlerinde yer almamıştır?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) I, II ve III
- E) I, IV ve V

4. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Çağ'da Avrupa'nın kültürel yapısının değişmesinde doğrudan rol oynamıştır?

- A) Yıkım gücü yüksek silahların kullanılmaya başlanması
- B) Yeni ticaret yollarının aranması
- C) Mezhep çatışmalarının yaşanması
- D) Matbaanın kullanımının yaygınlaşması
- E) Toprağın bir zenginlik ölçüsü olmaktan çıkması

5. Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Avrupa'da sayısal anlamda gerçekleştirilen atılımların sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Tarım alanında çalışan nüfusun azalması
- B) İşçi sınıfının haklarının önem kazanması
- C) Pazar arayışlarının hızlanması
- D) Devletler arası ticari ilişkilerin yoğunlaşması
- E) Halkın ekonomik düzeyinin yükselmesi

6. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Çağ'ı bitiren ve Yakın Çağ'ı başlatan gelişme olarak kabul edilmektedir?

- A) İstanbul'un Osmanlılar tarafından fethedilmesi
- B) Coğrafi Keşifler'in gerçekleştirilmesi
- C) Rönesans'ın gerçekleşmesi
- D) Reform hareketlerinin başlaması
- E) Fransız İhtilali'nin yaşanması

7. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa kültürü için yeni yayılma alanlarının bulunmasını sağlamıştır?

- A) Mezhep anlaşmazlıkları
- B) Köyden kente göçün hızlanması
- C) Coğrafi Keşifler'in gerçekleşmesi
- D) Reform'un etki alanının genişlemesi
- E) Rönesans'ın başlaması

8. Avrupa'da Yeni Çağ'dan itibaren toplumsal dengelerde önemli değişimler yaşanmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde toplumsal ve ekonomik konumu zayıflayan ve güçlenen gruplar birlikte verilmiştir?

- A) Soylular - Din adamları
- B) Burjuvalar - Köleler
- C) Din adamları - Köleler
- D) Soylular - Burjuvalar
- E) Burjuvalar - Köylüler

9. Avrupa'da Rönesans ve Reform'un ilk başladığı ülkeler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) İtalya - Almanya
- B) Almanya - Fransa
- C) İtalya - İspanya
- D) Venedik - İngiltere
- E) Fransa - İngiltere

10. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler'in yol açtığı sonuçlar arasında gösterilemez?

- A) Soyluların ekonomik etkinliğinin azalması
- B) Baharat Yolu'nun öneminin artması
- C) Toprağın bir zenginlik ölçüsü olmaktan çıkması
- D) Burjuva sınıfının ekonomik zenginliğinin artması
- E) Avrupa'ya bol miktarda değerli maden girişi yaşanması

11. Yeni Çağ Avrupası'nda aşağıdakilerden hangisi söylenmemiştir?

- A) Mezhep çatışmaları
- B) İşçi haklarının öne çıkarılması
- C) Sömürgecilik düşüncesinin ortaya çıkması
- D) Askeri alanda yeni düzenleme ve ilerlemeler yaşanması
- E) Merkeziyetçi yönetim anlayışının güçlenmesi

12. Coğrafi Keşifleri başlatan İspanya ve Portekiz'in sahip oldukları sömürgelere rağmen ekonomik etkinliklerini artıramamalarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askeri harcamalarının sürekli artması
- B) Mutlak krallıkla yönetilmeleri
- C) Sömürgelerinde süreklilik sağlayamamaları
- D) Fransız İhtilali'nin yaşanması
- E) Avrupa'daki siyasi gelişmelerden uzak kalmaları

13. I. Reform

II. Rönesans

III. Hümanizma

IV. Coğrafi Keşifler

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Akdeniz ticaretine herhangi bir etkisi olmamıştır?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) I, III ve IV

14. XVI. yüzyılda Rönesans'ın da etkisiyle, Hristiyanlığın özünden uzaklaştırıldığı düşünceyi öne çıkarmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Kilisenin ekonomik gücünün artmasına
- B) Din adamlarının saygınlığının artmasına
- C) Katolik inancının sorgulanamaması fikrinin yayılması
- D) Kilise'ye duyulan güvenin sarsılmasına
- E) Ortodoks mezhebinin ortaya çıkmasına

Birlikte Çözelim

Çözümler 54 / 2

I. Murat Dönemi'nde Osmanlılara karşı oluşturulan haçlı orduları arasında,

- Sırsındığı,
- Çimen,
- I. Kosova,
- Niğbolu

savaşlarından hangileri yaşanmamıştır?

Sırsındığı Savaşı I. Murat Dönemi'nde 1364 yılında düzenlenmiştir ve Osmanlı Devleti'ne yönelik ilk Haçlı seferidir. Çimen ve I. Kosova savaşları da Haçlı saldırı- sı niteliği taşıyor ve I. Murat Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Niğbolu Savaşı ise 1396 yılında Yıldırım Bayezid Dö- nemi'nde gerçekleşmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 55 / 4

Osmanlıların 1444 yılında Balkanlarla ilgili olarak imza- ladığı antlaşmanın aynı yıl Macarlar tarafından bozul- masına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

Osmanlı Devleti 1444 yılında Balkan devletleri ile Edirne Seğedin Antlaşması'nı imzalamış, ancak antlaşma aynı yıl Balkan devletleri tarafından bozulmuştur. Bu gelişme- nin nedeni II. Murat'ın tahli henüz çocuk yaşta olan Şeh- zade Mehmed'e terk etmesidir. Balkan devletleri bu duru- mun önüne geçmek için oluşturacağını düşünmüş ve bun- dan yararlanmaya çalışmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 54 / 10

Hint Deniz Sefirleri'nde istenen başarının elde edi- lememesinde,

- Portekiz'in güçlü bir donanmaya sahip olması,
- Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması,
- Bölgedeki Müslüman devletlerden yeterli desteğin alınamaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

XVII. yüzyılda gerçekleştirilen Hint Deniz Sefirleri başa- rılı olmamıştır. Bu durumda Portekiz'in güçlü bir donan- mayla sahip olması, Osmanlı gemilerinin okyanus koşu- larına uygun donanması, sahip olmaması ve Osmanlı Devleti'nden yardım isteyen bölgedeki müslüman dev- letlerin yeterli kadar yardımı olamaması belirleyici ol- muştur.

A) B) C) D) E)

Çözümler 62 / 1

Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılda Don - Volga Kana- lı projesi ile ulaşılmak istenen hedefler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

Sokulu Mehmed Paşa Dönemi'nde Don - Volga Kana- lı'nın açılması için ciddi çaba harcanmış, ancak çeşitli nedenlerle başarılı olunamamıştır. Bu proje Rusya'yı güneyden baskı altına alma, İranla mücadelelerde ko- laylık sağlama, Orta Asya Türkleri ile ittifak sağlama ve Hazar Denizi'nde donanma ile etkinlik kurma amaçları- na yöneliktir. Bu proje Orta Asya'yı Osmanlı toprakları- na bağlama hedefine yönelik değildir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 64 / 1

- Mohaç Meydan Savaşı'nın kazanılması,
- Fransa'ya kapitülasyon verilmesi,
- Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması,
- Rodos'un fethi

Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleşen yukarıdaki olayların kronolojik sıralanması aşağıdaki- lerden hangisidir?

Mohaç Meydan Savaşı - 1526	(I)
Fransa'ya kapitülasyonlar verilmesi - 1535	(II)
Preveze Deniz Savaşı'nın kazanılması - 1538	(III)
Rodos'un fethi - 1522	(IV)

A) B) C) D) E)

Çözümler 66 / 1

XVI. yüzyıl sonlarından itibaren meydana gelen hızlı nüfus artışı karşısında Osmanlı Devleti yeni toprakları işletmeye açamadı. Sonuçta topraklar nüfus baskısına mez duruma geldi.

Bu gelişme, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

XVI. yüzyıl sonlarında yaşanan nüfus artışı Osmanlı yö- nelimini zor durumda bırakmış, topraklar nüfusu besle- me konusunda yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu geli- me halkın ekonomik durumunun zaman içinde kötüleş- mesine ortam hazırlamıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 68 / 1

Osmanlı Devleti'nde mutlak yönetim anlayışının so- na ermesini sağlayan gelişme aşağıdakilerden han- gisidir?

Osmanlı Devleti'nde kuruluşun ilk yıllarında geçerli olan mutlak yönetim anlayışı 1876 yılında meşruiyet yöneli- miyle geçişler hâlinde seğme ve seğime hakkının verili- mesi ve Meclis-i Mebusan'ın açılması ile sona ermiştir. Bu şekilde hak padişahın yanında yönetime katılma im- kanı elde etmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 70 / 7

Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin yön- etim anlayışıyla ilgili doğru bilgiler içermemektedir?

Osmanlı Devleti'nde ekber ve eşed uygulaması XVIII. yüzyılda değil, XVII. yüzyıl başlarında I. Ahmet Dö- nemi'nde başlatılmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 75 / 11

Yeni Çağ Avrupası'nda aşağıdakilerden hangisi gö- rülmemiştir?

Mezhep çatışmaları Reform hareketlerinin bir sonucu- dur. Sonuçta Coğrafi Keşiflerle birlikte başlamıştır. Bu gelişmeler Yeni Çağ'da yaşamıştır. Askeri alanda yeniliklerin yaşanması modern orduların kurulmaya başlanması ve merkezi yönetim anlayışının güçlenmesi de yine Yeni Çağ'da yaşanmıştır. İşçi haklarının öne çı- karılması ise XIX. yüzyılda Sanayi Devrimi'ne bağlı ola- rak yani Yakın Çağ'da gerçekleşmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 75 / 13

- Reform
- Rönesans
- Humanizma
- Coğrafi Keşifler

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Akeniz ticaretine herhangi bir etkisi olmamıştır?

Rönesans, Avrupa'da sanat ve edebiyat alanında yaşa- mıştır. Reform Avrupa'da kilisenin etkinliğini zayıflama- ştır. Humanizma Avrupa'da insana verilen değerin artırma- sı anlamına gelir. Bu üç gelişmenin de Akdeniz ticareti- ne herhangi bir etkisi olmamıştır.

A) B) C) D) E)

Dört Köşe

1. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu sıralarda Konya'da Karamanlılar, Sınop'ta Candaroğulları, Kütahya'da Germiyanlılar, Aydın'da Aydınlılar ve Gölle yöresinde ise Hamitoğulları hüküm sürüyordu.

Yukarıdaki bilgi Anadolu ile ilgili,

I. siyasi birliğin olmadığı,

II. denge siyasetinin izlendiği,

III. sosyal düzenin sağlanmadığı

durumlarından hangilerini göstermektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Aşağıda I. bölümde belirtilen gelişmelerden hangisinin II. bölümde verilecek ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Kardeş katliamının yasalaştırılması
B) İstanbul'un fethi
C) Şahkulu İsyanı'nın çıkması
D) Dulkadir Beyliği'nin Osmanlı'ya katılması
E) Ridaiye Savaşı ile Memlük Devleti'nin yıkılması

Merkezi otoritenin güçlenmesi

Anadolu'nun Türkleşmesi

Anadolu'nun sosyal ve ekonomik huzurunun sağlanması

Anadolu Türk birliğinin sağlanması

Baharat Yolu denetiminin Osmanlı'ya geçmesi

Kontrol Noktası

Yazılı Soruları

- 1) İstanbul'un fethinin Türk tarihini açsın- 2) Rönesans'ın İtalya'da başlamasında etkili olan faktörler nelerdir?

Boşlukları doldurmaya bayırlım:

- a) İznik'i kuşatan Osmanlı Beyliği üzerine yürüten Bizans ordusu ile 1329'da Savaşı yapılmıştır.
b) Osmanlılar, Bizans ve Bulgar kuvvetleri ile 1363 yılında yapılan Savaşı'nı kazanarak Edirne'yi ele geçirmiştir.
c) Osmanlı ordusu ile Haçlılar arasında 1448'de yapılan Savaşı'nı Osmanlılar kazanmıştır.

Osmanlı Yükselme Dönemi ile ilgili olarak verilen bilgilerdeki boşlukları hemen dolduralım.

- a) Osmanlılar Rusya ile mücadelelerde Hazar'ı kullanmak ve Hazar'a dayanarak İran'ı baskı altında tutmak amacıyla Kanalı Projesi'ni gündeme getirmiştir.
b) Osmanlılar Coğrafi Keşifler sonucunda önemini yitiren Akdeniz ticaretinin yeniden canlandırılması amacıyla Kanalı Projesi'ni gündeme getirmiştir.

Ödülbeli Savaşı ile ilgili aşağıda verilen bilgiler ya da yanlış?

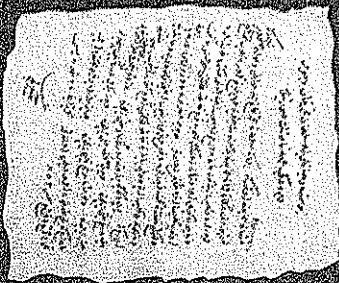
- a) Akkoyunlu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesini sağlamıştır.
b) Doğu Anadolu topraklarının Osmanlılara geçmesine yol açmıştır.
c) Baharat Yolu bütünüyle Osmanlı egemenliğine girmiştir.

Osmanlı kültür ve uygarlığı ile ilgili aşağıdaki bilgilerde yer alan boşlukları dolduralım.

- a) XVII. yüzyılda I. Ahmet Dönemi'nde ailenin en yaşlı üyesinin padişah olması esasına dayanan ve Sistem benimsenmiştir.
b) Osmanlılarda kuruluşun itibaren var olan "Ülke hanedanın malıdır." anlayışı, I. Murat Dönemi'nde "Ülke" malıdır. biçimine dönüşmüştür.
c) Osmanlı Devleti'nde mali işlerinin sorumluluğu ilk dönemlerde bir ilken XVI. yüzyılda üçe ayrılmıştır.

FATİH SULTAN MEHMET'İN BOSNALI FRANSİSKEN
RAHİPLERİNE VERDİĞİ AĞIDNAME

Nesim, hamañ un otuz ki, üç ki
Sultan Mısır emel Hamañ, canle
başas ve başma melun ol ki, Şu
da cöğün i, be mabz, hamañ un
bosa dıñlame mezdı ki, un eim
dihaz gelip hamañ un ki
mezbhar ve kışılme kimeñ
mabz me mızılun dıñluz
ibiyaz me melek hamañ dıñluz
keşup qıñmeñ em u, man ol
keşup beim fısır melekimz
bavaz skın oluz kışılmeñ
mıñkım oluz keşup
üzle meñ ve mezmıñ

nasibini qur'anda gördüm
görmümler iseyim-i rıyaset
görmümler K. A. ve gözü yarıdan
pür-şadigah hakkı için ve şüh
ve gamimiz Mühammed
Müslim salihinin te'filiyle bu ve
şüh hakki için ve şüh müslim
hakki için ve şüh müslim için
ve gamimiz hakkı için ve
kürsümünle için du'azlaştıran
bu tedavül-i şüh ve şüh için
kürsümünle ve şüh müslim
öğüt

Tahyzen 1728-geçir: Malyis Curesi
Muharremül-horidzme 889
Beyur: kalya Duz

Arayış Yılları
Avrupa ve Osmanlı Devleti
En Uzun Yüzyıl

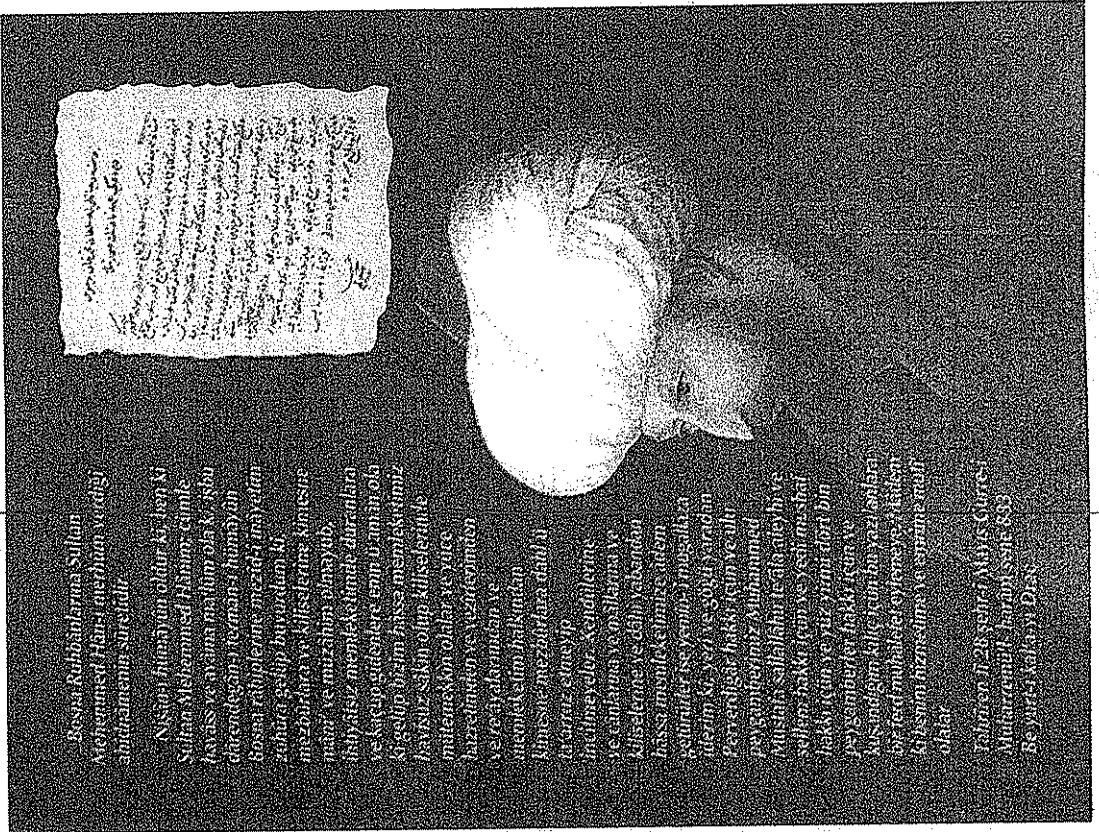
Ke'wem Diziwi

❖ kutsal ittifak	❖ serave-i ittihak
❖ kara muhendishanesi	❖ mulliyetçilik
❖ lale devri	❖ aydınlanma çağı
❖ denge politikası	❖ fransız ihtilali
❖ deniz muhendisthanesi	❖ tanzimat fermuan
❖ nizam-ı cedid	❖ ıslahat fermuanı
❖ özertlik	❖ kanun-ı esasi
❖ ulus devlet	❖ medisi-i melusian

..... derken

FATİH SULTAN MEHMET'İN BOSNALI FRANSKEN RAHİPLERİNE VERDİĞİ AHIDNAME

Besta Rabbanlarına Sultan
Mehmet'ti Hani merhum verdiğ
ahidnamanı suretidir

Nikola İhannayın öldür ki ben ki
Sultan Mehmed Hani cümle
havas ve namı malum ola k...
çatırdıyan İsmanı İhannayın
bosna rahiplerine mezd-i inayetin
zahura gelip buvurdum ki
mezarlara ve kiliselerine kimse
nâm ve müahim olmayub
istaysız menekolunle duranlara
ve kirep güdönce emü üman ola
ki gelip İhannı hisse menekolunle
havuz skın olup kiliselerine
müahim olalar ve yöre
hazretlerin ve yazınların
ve rahiblerinle ve

menekolun bulkuntan
kimse mezarlara dâhil ol
la caruz olmayub
indiriyeler Kendilerin
ve carlana ve malına ve
kiliselerine ve dâhil abandan
hassa menekolunle idem
retinler ve yenilemiş olan
iderim ki veri ve coşu yaradın
Perşolgar bakış için ve alı
perşolgarın yazınlarını
vüsati sallallahu teâle ayyibi ve
selim bakış için ve yeshi meşhal
bakış için ve yazınları dâhil bin
perşolgarın bakış için ve
kus idigim için bin yazınları
bir tek müahimle eyleney ve İhann
ki bosna İhannı ve eyleney malı
olalar

Tarih: 1128 sene-i Mayıs Güne-
Muharremül harab sene 833
Beyazıt Kalfayı Dış

04

4. BÖLÜM

Arayış Yılları
Avrupa ve Osmanlı Devleti
En Uzun Yüzyıl

Kavram Dizini

- kutsal ittifak
- kara mühendishanesi
- lale devri
- denge politikası
- deniz mühendishanesi
- nizam-ı cedid
- özerklik
- ulus devlet
- sened-i ittifak
- milliyetçilik
- aydınlanma çağı
- fransız ihtilali
- tanzimat fermmanı
- ıslahat fermmanı
- karun-ı esasi
- meclis-i mebusan

04.1 ARAVIŞ VILLARI

4. BÖLÜM

1. Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak'ta yaptığı ve Karlofça Antlaşması ile sonuçlanan savaşlarda yenilgiye uğramasının nedenleri arasında,
 - I. birden fazla cephede uzun ve yıpratıcı savaşlar yapmış olması,
 - II. askeri gücün Avrupa'nın genişinde kalmış olması,
 - III. İran'ın Osmanlılar için büyük bir tehdit oluşurması
 durumlarından hangileri bulunmamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
2.
 - I. Bulgaristan
 - II. Macaristan
 - III. Besarabya
 - IV. Mora
 Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda girdiği askeri mücadelelerin ardından kaybettiği yerlerden biri değildir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız IV
 - D) I ve III
 - E) I, II ve IV
3. XVII. yüzyılda Anadolu'da çıkan isyanlara Celali isyanları denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu isyanların nedenlerinden biri değildir?

 - A) Ekonomi ve güvenliğin bozulması
 - B) Yenberlerin maaş ödemelerinde gecikmeler yaşanması
 - C) Timar sisteminin bozulması
 - D) Merkezî idarenin zayıflaması
 - E) Asker kacaklarının eşkiyalık yapması

Anadolu'da yaşanan Celali isyanlarında Köpekli askerler belirleyici bir role sahip olmamıştır.
4. Karlofça Antlaşması sonrasında 1700 yılında imzalanan antlaşma ve imzalandığı devlet aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) İstanbul Antlaşması – Rusya
 - B) Bucas Antlaşması – Lehistan
 - C) Bahçesaray Antlaşması – Rusya
 - D) Pasarofça Antlaşması – Avusturya
 - E) Kasrı-Şirin Antlaşması – İran
5. Aşağıda verilen antlaşmalardan hangisinin sonucunun doğru olduğu savunulamaz?
 - A) Ferhat Paşa – Doğuda en geniş sınırlara ulaşılmıştır.
 - B) Kasrı-Şirin – Zagros Dağları Osmanlı - İran sınırı olarak belirlenmiştir.
 - C) Bucas – Balda en geniş sınırlara ulaşılmıştır.
 - D) Zivatoruk – Avusturya İmparatoru Osmanlı padişahına denk sayılmıştır.
 - E) Karlofça – Osmanlıların yeni toprak kazandığı son antlaşmadır.
6. I. Ahmet döneminde İran'la yapılan Nasuh Paşa Antlaşması'yla ilgili olarak,
 - I. Antlaşma öncesi yaşanan savaşta istenen başarı elde edilememiştir.
 - II. Osmanlılar ekonomik çıkarlarını korumaya çalışmışlardır.
 - III. İslahat çabalarına öncelik verilmiştir.
 bilgilerinden hangileri doğrudur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
7. XVII. yüzyılda Osmanlı-Leh ilişkilerinin bozulmasının nedenleri arasında,
 - I. Lehistan'ın Etilak, Bogdan ve Erdel'in iç işlerine karışması,
 - II. Lehistan'ın Balık Denizine kıyısı olması,
 - III. Avusturya'nın Karadeniz ve Tuna kıyılarına saldırması.
 durumlarından hangileri bulunmaktadır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız III
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
8.
 - Uyvar ve Erdel Kaleleri Osmanlılarda kalacaktır.
 - Zerinvar Kaleşi Avusturyaya bırakılacaktır.
 - Avusturya Osmanlılara savaş tazminatı ödeyecektir.
 Yukarıda maddeleri verilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bucas
 - B) Zivatoruk
 - C) Vasvar
 - D) Karlofça
 - E) Holin
9. Osmanlı Devleti 1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya karşısında kazandığı siyasi üstünlüğü aşağıdaki antlaşmaların hangisi ile kaybetmiştir?
 - A) Holin
 - B) Bucas
 - C) Vasvar
 - D) Zivatoruk
 - E) Karlofça
10. Murat döneminde Revan ve Bağdat zafetlerinin kazanılmasında,
 - I. İran'ın önceki antlaşmaları uygulamaması,
 - II. Yenberlerin disiplin altına alınması,
 - III. devlet otoritesinin sağlanmasına yönelik girişimlerden sonuç alınması
 durumlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız II
 - B) Yalnız III
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) II ve III
11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması ile uğradığı kayıplardan biri değildir?
 - A) Dalmaçya kıyıları Venedik'e bırakılmıştır.
 - B) Macaristan Avusturyaya bırakılmıştır.
 - C) Belgrad Avusturyaya verilmiştir.
 - D) Mora Venedik'e verilmiştir.
 - E) Podolya Lehistan'a bırakılmıştır.
12. XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan antlaşmalar arasında,
 - I. Bahçesaray,
 - II. Paris,
 - III. Bükreş,
 - IV. Edirne
 antlaşmalarından hangilerinin bulunduğu şöyle söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) III ve IV
 - D) I, II ve III
 - E) II, III ve IV

04.2 ARAYIŞ YILLARI

1. Osmanlı Devleti'nde yaşanan,
- Istanbul'un fethi,
 - Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümü,
 - Yaş Anlaşması'nın imzalanması,
 - Karlofça Antlaşması'nın imzalanması
- gelişmelerinden hangileri XVII. yüzyılda gerçekleşmiştir?
- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve III E) II ve IV

2. Yeniçeri Ocağı'nı askerî disiplinden uzaklaştırmış olması ve yenilik tutumu nedeniyle kaldırması düşünen, fakat bu düşüncesinin duyulması üzerine başlayan Yeniçeri isyanının sonucunda südrülen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) II. Osman B) Sultan İbrahim C) IV. Murat D) IV. Mehmet E) III. Mehmet

3. IV. Murat ve IV. Mehmet'in saltanatlarının ilk döneminde valide sultanların devlet yönetiminde etkin olmaları,
- küçük yaşta padişah olmaları,
 - yönetim tecrübesine sahip olmaları,
 - yönetimde hanedan geleneginin sürmesi
- durumlarından hangileri ile açıklanamaz?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin duraklamasının ekonomik nedenleri arasında gösterilebilir?
- Merkezi yönetimin bozulması
 - Tımarlı sipahilerin sayısının azalması
 - Medrese eğitiminin gerilemesi
 - Savaşların uzamasıyla askerî harcamaların artması
 - Devletin doğal sınırlarına ulaşması

5. I. Kuyucu Murat Paşa
- Tarhuncu Ahmet Paşa
 - IV. Murat
 - Triyaki Hasan Paşa
- Yukarıdaki devlet adamlarından hangileri Osmanlı Devleti'nde siyasi ve askerî alandaki düzenlemelerden çok ekonomik tedbirlerle öne çıkmıştır?
- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) II, III ve IV

6. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda çıkan Celali isyanlarını bastırma yöntemleri arasında,
- isyanı yol açan sosyal ve ekonomik nedenleri ortadan kaldırma,
 - isyanları şiddet kullanarak bastırma,
 - isyanlı liderlere yöneticilik verme
- uygulamalarından hangilerinin bulunduğu söylenemez?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yaşanan isyanların geçici olarak sona erdiğini, ancak bir süre sonra isyanların yeniden ortaya çıkışını dikkate al.

7. I., II. ve III. durumlarda temel özellikleri verilen isyanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?
- Kişileri hedef alan isyanlardır, dâhiler âbceseliktir, amaçlanmıştır.
 - Ekonomik hedef
 - Bağımsızlık
- A) Celali İstanbul Eyalet
B) İstanbul Eyalet Celali
C) İstanbul Celali Eyalet
D) Eyalet Celali İstanbul
E) Celali Eyalet İstanbul

85

8. II. Osman'ın ilmiye sınıfının devlet yönetimine katışmasını önlemek istemesinde,
- ulema arasında dini tartışmalar yaşanması,
 - ulemanın yenilik karşıtı tutum içinde olması,
 - ulemanın isyanlarda Yeniçerilerle işbirliği yapması
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

II. Osman'ın ilmiye sınıfının yetkilerini sınırlandırması ve devlet yönetimine karşımlarını önlemeye çalışmasını, merkezi otoriteyi güçlü tutma ve planlarını yaşama geçirme düşüncesiyle ilişkilendir.

9. XVII. yüzyıl ıslahatlarının öncelikle askerî ve ekonomik alanlarla ilgili olmasında,
- yeniliyle sonuçlanan savaşların çoğalması,
 - geirlerin giderleri karşılayamaz olması,
 - sömürgecilik yarışında yer almak istemesi
- durumlarından hangilerinin varlığı söz konusu değildir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

10. XVII. yüzyıl ıslahatlarından hangisi sorunların çözümünde daha kalıcı önlemler alınmasını amaçlamaktadır?

- II. Osman'ın Yeniçeri Ocağı'nı kaldırma planlaması
- IV. Murat'ın Köpi Bey'e duraklamının nedenleri ile ilgili rapor hazırlatması
- Tarhuncu Ahmet Paşa'nın bütçeyi denkleştirmeye çalışması
- Kuyucu Murat Paşa'nın Celali isyanlarını askerî tedbirlerle bastırması
- II. Osman'ın ilmiye sınıfının yetkilerini sınırlamak istemesi

11. Osmanlı Devleti'nde ekber - erşed sistemi ve kafes usulünün uygulanmaya başlanmasının sonuçları arasında,
- tecrübesiz şehzadelerin padişah olması,
 - yönetimde saray kadınlarının etkili olması,
 - bazı şehzadelerin yabancı devletlerce yönlendirilmesi
- durumlarından hangilerinin bulunduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

12. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen ıslahat çabalarına en çok Yeniçerilerin karşı çıktığında,
- mevcut durumun onların ekonomik çıkarlarını koruması,
 - bazı devlet adamlarınca kıskırtılmaları,
 - askerî disiplinden uzaklaşmış olmaları
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

13. Aşağıdaki ıslahatlardan hangisi Osmanlı ülkesinde XVII. yüzyılda gerçekleştirilmiştir?

- Sancak sisteminin kaldırılması
- Kara Mühendishanesinin kurulması
- İlk Türk matbaasının kurulması
- Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler açılması
- Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

14. Celali İsyancıları'nın XVII. yüzyıl boyunca devam etmesinde aşağıdakilerden hangisinin rolü yoktur?
- Avusturya ve İran savaşlarının ülke ekonomisine zarar vermesi
 - Avusturya'nın kıskırtılmaları
 - Anadolu'da güvenin bozulması
 - İşsizlik sorununun çözülmemesi
 - İsyancıların gerçek nedenlerinin ortadan kaldırılmaması

04.3 AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

4. BÖLÜM

1. I. Belgrat Antlaşması
II. Küçük Kaynarca Antlaşması
III. Aynalıkavak Tenkitnamesi
IV. Vaş Antlaşması
V. Zsitövi Antlaşması
Müslüman bir ülke olan Kırım'ın Rus baskısı ile Osmanlılardan ayrılarak bağımız olduğu antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Avusturya'nın Osmanlı yanısı bir politika izlemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Lehistan'da etkinlik kurmak istemesi
B) Rusların Balkanlardaki Avusturya çıkarlarını tehdit etmesi
C) Osmanlılara ekonomik çıkarlarının örtüşmesi
D) Leh milliyetçilerinin Avusturya'dan yardım istemesi
E) Prusya'ya karşı mültek bulmak istemesi
3. Osmanlı Devleti Belgrat Antlaşması (1739) ile aşağıdaki antlaşmaların hangisinde uğradığı kayıpları telafi etmeyi başarmıştır?
A) Karlofça Antlaşması
B) İstanbul Antlaşması
C) Put Antlaşması
D) Küçük Kaynarca Antlaşması
E) Pasarofça Antlaşması
4. Fransızların Belgrad Antlaşmaları'nda Osmanlı lehine yaptığı arabuluculuk çalışmaları sonucunda elde ettiği ayrıcalıklar arasında,
I. kapitülasyonlardaki süre sınırlamasının kaldırılması,
II. Kudüs'te Hristiyanlığa ait kutsal yerlerin yönetiminin Fransa'ya bırakılması,
III. Osmanlı ordusunda Fransız subayların eğitilmesinin
durumlarından hangileri yoktur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
5. Osmanlıların 1715 yılında Venedik'e savaş açma kararına,
I. Mora halkının Osmanlılardan yardım istemesi,
II. Venedik'in denizcilik alanında güçlü olması,
III. Karlofça Antlaşması ile kaybedilen toprakların geri alınmak istemesi
durumlarından hangileri neden olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
6. I. Belgrat Antlaşması
II. Put Antlaşması
III. Pasarofça Antlaşması
IV. Küçük Kaynarca Antlaşması
V. Vaş Antlaşması
Rus çarının diplomatik açıdan Osmanlı, Fransa ve Avusturya hükümdarlarına denk kabul edildiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
7. Osmanlı Devleti'nin Rusya ve Avusturya'ya karşı yaptığı 1736-1739 savaşlarında elde ettiği başarıda,
I. Fransızların arabuluculuk yapması,
II. askerî alanda yapılan islahatların başarı olmasi,
III. İranla yapılan savaşların sürmesi
durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
8. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıl boyunca Karlofça ve İstanbul antlaşmalarında yaşadığı kayıpları telafi edebilmek için,
I. Avusturya,
II. Venedik,
III. Fransa,
IV. Rusya,
V. İran
devletlerinden hangileri ile savaşmamıştır?
A) Yalnız II B) I ve III C) III ve V
D) IV ve V E) II, III ve IV
9. Pasarofça Antlaşması,
I. Girit,
II. Belgrad,
III. Arnavutluk
bölgelerinden hangilerinin Osmanlı egemenliğinden çıkmasına yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
10. Osmanlı Devleti Pasarofça Antlaşması'ndan sonra Avusturya'nın Balkanlarda oluşan etkinliğini azaltabilmek için,
I. Etlik, Boğdan beylerinin merkezden alınması,
II. bölge halkının vergi yükünün hafifletilmesi,
III. bölgedeki bağlı devletlere çeşitli imtiyazlar tanınması
politikalarından hangilerini uygulamamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
11. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya'ya karşı karşıya getiren gelişmeler arasında,
I. Rusların sıcak denizlere inme politikası izlemesi,
II. Rusya'nın Avrupa tarzı düzenlemelere yönelmesi,
III. Rusya'nın Baltık Denizi'ne ulaşmak istemesi
durumlarından hangileri yoktur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
12. I. III. Ahmet
II. I. Mahmut
III. III. Mustafa
IV. I. Abdülhamit
V. II. Mahmut
Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda hükümdarlık yapmıştır?
A) Yalnız II B) Yalnız V C) I ve II
D) III ve IV E) I, II ve V

04.4 AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

1. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Balkanlarda ciddi toprak kayıpları yaşamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Osmanlı topraklarında azınlıklara inanç özgürlüğü verilmesine
B) Osmanlı askeri teşkilatının güçlenmesine
C) Akdeniz'de Osmanlı egemenliğinin sona ermesine
D) Osmanlı Devleti'ne yönelik Rus tehdidinin artmasına
E) Avrupalı devletlerle ekonomik işbirliğinin başlamasına

2. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Avrupa'daki gelişmeleri yakından izlemeye başlamıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Padişahların kanun gücünü öne çıkarmak istemeleri
B) Avrupalı devletlerle olan mücadelelerin yoğunlaşması
C) İran'la olan anlaşmazlıklarda Avrupalıların desteğinin alınmak istenmesi
D) Osmanlı Devleti'nin ticaret gelirlerinin azalması
E) Anadolu'da Celali isyanlarının yaşanmaya başlaması

3. XVIII. yüzyıl başlarında Rusya ile birlikte Osmanlı Devleti'ne karşı hareket eden Avusturya, bu yüzyılın sonlarında Rusya'ya karşı bu kez Osmanlı yönetimi ile birlikte hareket etmeye başlamıştır.

Bu politika değişikliğinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avusturya'nın güçlü bir orduya sahip olması
B) Avusturya'nın Akdeniz'de etkinliğini arttırmaya çalışması
C) Avusturya'nın Avrupalı güçlü devletlerin baskısı altında kalması
D) Hint ticaret yolu üzerinde Avusturya denetiminin sağlanması
E) Avusturya'nın çok uluslu toplum yapısına sahip olması

4. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda bazı imtiyazlı eyaletlerin merkezle olan bağı zayıflamıştır. Bazı valiler kendi istekleri doğrultusunda davranır olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Osmanlı padişahının aynı zamanda halife olmasının
B) Osmanlı Devleti'nde mutlak yönetim anlayışının olmasının
C) Osmanlı merkezi otoritesinin zayıflamasının
D) Osmanlı devlet adamlarının ıslahat çabalarına yönelmesinin
E) Anadolu'da halkın yönetime bağlılığının azalmasının

5. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda önemli bir sorun kaynağı durumuna gelen Yeniçerilerle ilgili düzenlemelere gelmiştir.

Bu girişimlerde,

- I. Yeniçerilerin yenilik girişimlerine engel olması,
II. askeri harcanmaların azaltılmak istenmesi,
III. Yeniçerilerin bazı çevreler tarafından kışkırtılması
durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin askeri mücadelelerinin daha çok Rusya ve Avusturya ittifakına karşı olduğu görülmüştür.

Bu durum,

- I. Osmanlı toprak bütünlüğünün korunmasının zorlaşması,
II. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki varlığının sona ermesi,
III. Avrupalı devletlerle olan ekonomik işbirliğinin başlaması
sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı yönetimi XVIII. yüzyıl sonunda Avrupa'nın bazı önemli merkezlerinde sürekli etkilikler açmıştır.

Bu girişimde,

- I. ekonomik gerilemeye son verilmesi,
II. Avrupa devletleri üzerindeki baskının artırılması,
III. yaşanan siyasi gelişmelerin daha yakından izlenmesi
amaçlarından hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Osmanlı Devleti 1700 yılında Rusya'ya bırakmak durumunda kaldığı Azak bölgesini aşağıdakilerden hangisi ile geri almayı başarmıştır?

- A) Zişövi Antlaşması
B) Küçük Kaynarca Antlaşması
C) Aynalıkavak Tenkidnamesi
D) Belgrad Antlaşması
E) Prut Antlaşması

9. Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın müdahalelerine açık hale gelmesinde,

- I. Zişövi Antlaşması,
II. Karlofça Antlaşması,
III. Küçük Kaynarca Antlaşması

antlaşmalarından hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda,

- I. Avrupa'dan subaylar getirilmesi,
II. Sekban-ı Cedid ordusunun kurulması,
III. Topçu ve Hımbacı ocaklarının ıslah edilmesi
girişimlerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askeri alanda,

- I. Kara Mühendishanesi'nin kurulması,
II. Hendesehanesi'nin kurulması,
III. Redif birliklerinin oluşturulması

girişimlerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Verilen gelişmelerin hangi alanlarda gerçekleştirildiğinden daha çok hangi dönemde gerçekleştirildiğine bak.

12. I. İran
II. İsveç

- III. Fransa
IV. Prusya
V. İngiltere

1736 yılında Osmanlı Devleti'ne karşı kurulan Avusturya - Rusya ittifakına karşı Osmanlı yönetimi aşağıdaki devletlerden hangisi ile ittifak oluşturmaya yönelmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

04.5 AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

4. BÖLÜM

1. Fransız İhtilal'inden sonra Fransa ve Avusturya arasında Venedik'te paylaşıma amacıyla yapılan ve Osmanlı Devleti ile Fransa'yı sınır komşusu haline getiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Campo Formio Antlaşması
 - B) Tilsit Barışı
 - C) E - Arş Antlaşması
 - D) Yaş Antlaşması
 - E) Züçov Antlaşması
2. Abukir limanında donanması İngilizler tarafından yakılan Fransızlar Mısır'ı terk etmek zorunda bırakılan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Fransa'da iç çalışmalar yaşanması
 - B) Napolyon'un Fransa'da iktidarı elde etmek istemesi
 - C) Fransız ordusunun Akkade mağlup olması
 - D) Rus donanmasına Boğazlardan geçiş izni verilmesi
 - E) Fransızların uzakdoğru sömürgelemleri kaybetmesi
3. I. Küçük Kaynarca Antlaşması
 - II. Aynakavak Tenkidnamesi
 - III. Yaş Antlaşması
 - IV. Belgrad Antlaşması
 Yukarıdakilerden hangilerinde Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödemeyi kabul etmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve III
 - C) II ve III
 - D) III ve IV
 - E) I, III ve IV
4. Rusya'nın Kırım'ı Osmanlılardan ayırarak kendi topraklarına katmak istemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Osmanlı ülkesindeki Ortodoksları himaye etmek
 - B) Akdeniz ülkeleri ile ticari ilişkilerini geliştirmek
 - C) Etilak ve Boğazdaki isyanları desteklemek
 - D) Don - Volga kanalını açmak
 - E) Karadeniz üzerindeki etkinliğini artırmak
5. Osmanlı Devleti ile Fransa arasında Kanuni Sultan Süleyman döneminde beri süregelen dostluk ilişkisi XVIII. yüzyıl sonlarında aşağıdakilerden hangisi ile bozulmuştur?
 - A) Milliyetçilik akımının Osmanlı topraklarına yayılması
 - B) Fransanın Mısır'a asker çıkarması
 - C) Kapitülasyonlardan Türk tüccarların yararlanma yollarının kapanması
 - D) Fransa'nın İngiltere karşısında umduğu desteği bulamaması
 - E) Fransa'nın uzakdoğruda sömürgelemler elde etmek istemesi
6. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan Prut Antlaşması'nın maddeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
 - A) Azak kalesi Osmanlılara geri verilecek.
 - B) Rusya İstanbul'da elçi bulundurmayacak.
 - C) Rusya Lehistan'ın iç işlerine karışmayacak.
 - D) İsveç kralı ülkesine serbestçe dönecek.
 - E) Rusya kapitülasyonlardan yararlanmayacak.
7.
 - Dinyester ırmağının iki ülke arasında sınır haline gelmesini sağlamıştır.
 - Osmanlı Devleti'nin dağılıma sürecine girmesine yol açmıştır.
 Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan yukarıda özellikleri verilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bükreş Antlaşması
 - B) Prut Antlaşması
 - C) Küçük Kaynarca Antlaşması
 - D) Yaş Antlaşması
 - E) Züçov Antlaşması
8. Avusturya İmparatorluğu'nun çok uluslu toplum yapısına sahip olması, Züçov Antlaşması öncesinde aşağıdaki problemlerden hangisini yaşamamasına yol açmıştır?
 - A) Rusya ile çıkar çatışmasına girmesi
 - B) Ülkedeki Müslümanların ayaklanması
 - C) Güçlenen milliyetçi akımların sorunlara yol açması
 - D) İki cepheye birden savaşılması
 - E) Mesruti yönetim taleplerinin ortaya çıkması
9. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıldaki genel politikaları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaktadır?
 - A) Toprak kayıplarını telafi etmek
 - B) İslahatlar XVIII. yüzyıl örneği almak
 - C) Yönetim sisteminde köklü islahatlar yapmak
 - D) Yeni topraklar fethetmek
 - E) Avrupa'daki siyasi ittifaklarda yer almak
10. Osmanlı Devleti'nin 1787 - 1792 Avusturya ve Rusya Savaşı'nda her iki cepheye de yenilgiye uğramasına rağmen önemli toprak kayıpları yaşamamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
 - A) Avusturya'nın savaştan çekilmesiyle Rusya'nın tek başına kalması
 - B) Avusturya ile Rusya'nın çıkarlarının çatışması
 - C) Osmanlıların mültefik arayışına girmesi
 - D) Avusturya'nın Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya yavaş yavaş masını ödemek istemesi
 - E) Avusturya'nın Slav birliğini ödemek istemesi
11. İvanla Osmanlı Devleti arasındaki savaş durumunu sona erdirerek günümüze kadar sürecek olan barış dönemini başlatan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kaas-ı Şirin Antlaşması
 - B) Ahmet Paşa Antlaşması
 - C) Kermen Antlaşması
 - D) Nasuh Paşa Antlaşması
 - E) Serav Antlaşması
12. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda ulusal çıkarlarını korumak için savaşı göze alamayacak kadar zayıfladığını ortaya koyan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Azınlıkların ayrıcalık talep etmeleri
 - B) Macar mültecilerinin Osmanlılara sığınması
 - C) Bağımsızlık amaçlı isyanların görölmesi
 - D) Aynakavak Tenkidnamesi'nin imzalanması
 - E) Antlaşmalarda başka devletlerin aracılığına ihtiyaç duyulması
13. Osmanlı Devleti ile Rusya ve Avusturya arasında 1787 - 1792 tarihleri arasında yaşanan savaşa,
 - I. Rusya ve Avusturya'nın Osmanlı topraklarını paylaşma planları yapması,
 - II. Osmanlıların Avusturya'ya bırakılan yerleri geri almak istemesi,
 - III. Rusya ve İngiltere'nin Osmanlıları savaşa teşvik etmesi
 nedenlerinden hangileri ortamı hazırlamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
14. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Prut Savaşı'nın yaşanmasında,
 - I. Azak kalesinin geri alınarak istemesi,
 - II. Rusya'nın Ortodoksları himaye etmesinin önlenmesi,
 - III. İsveç Kralının himaye edilmek istemesi
 nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III

Prut Savaşı: Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Rusya ile yaptığı ilk savaştır.

04.6 AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

1. I. Yaş Antlaşması
II. Belgrad Antlaşması
III. Zıstovi Antlaşması
IV. Zivatoruk Antlaşması
V. Karlofça Antlaşması
- Osmanlı Devleti 1787 - 1792 Rus ve Avusturya Savarşının sonunda yukarıdaki antlaşmalardan hangilerini imzalamıştır?
- A) Yalnız V B) I ve II C) I ve III
D) III ve IV E) III ve V

2. Osmanlı Devleti Gerileme Dönemi'nde,

- I. Batı tarzı islahatlar yapma,
II. kaybedilen toprakları geri alma,
III. denge politikası uygulama,
IV. halkın yönetime katılımını sağlama
- politikalarından hangilerini benimsemiştir?
- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

3. Rusya'nın, Osmanlı Devleti'nin diğer Avrupa devletlerine tanıdığı kapitülasyonlardan ilk kez yararlanması hangi antlaşma ile gerçekleşmiştir?

- A) Prut Antlaşması
B) Belgrad Antlaşması
C) Küçük Kaynarca Antlaşması
D) Hünkâr İskelesi Antlaşması
E) Yaş Antlaşması

4. Rusya'nın Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Boğazlardan geçiş hakkı elde etmesi aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmesine olanak tanımıştır?

- A) Baharat Yolu ticaretini ele geçirmesini
B) Sıcak denizlere inmesini
C) Kuzey Afrika'da etkinlik sağlamasını
D) Yunan isyanını askeri açıdan desteklemesini
E) Kutsal yerlerde ilgili haklarını geliştirmesini

5. Rusya, XVIII. yüzyılda kendi taraflarından birini tahta çıkararak etkinlik kurma politikasını,
- I. Lehistan,
II. İsveç,
III. Kırım,
IV. Macaristan
- devletlerinden hangilerinde uygulamıştır?
- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) I, III ve IV

6. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıldaki son önemli askeri başarısı olan 1736 - 1739 Rus ve Avusturya Savarşını hangi padişahın döneminde kazanılmıştır?

- A) III. Ahmet
B) III. Selim
C) III. Mustafa
D) I. Abdülhamit
E) I. Mahmut

7. Küçük Kaynarca Antlaşması'ndan sonra Kırım Sorununun Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yeni bir savaşa yol açmasını önlemek amacıyla imzalanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynalıkavak Tenkîhnamesi
B) Yaş Antlaşması
C) Zıstovi Antlaşması
D) Bükreş Antlaşması
E) Baltalimanı Antlaşması

Rusların Kırım'ı Osmanlı egemenliğinden ayrılarak kendi topraklarına katmaları üç aşamada (antlaşma) olmuştur.

8. XVIII. yüzyıl başında Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin devlet işlerine aşırı karışması nedeniyle çıkan ve III. Ahmet'in padişah olmasıyla sona eren isyan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kabakçı Mustafa İsyanı
B) Edirne Olayı
C) Patrona Halil İsyanı
D) Vaka-yı Vakvakiye
E) Canberd Gazali İsyanı

9. - XVIII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren devletler arası güç dengesinde önemli bir yere sahip olmuştur.

- III. Mustafa döneminde diplomatik ilişki kurulmuş ve 1768 - 1774 savaşında arabuluculuk yapmıştır.

Yukarıda bahsedilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avusturya B) İsveç C) Fransa
D) İngiltere E) Prusya

10. 1768 - 1774 Osmanlı - Rus Savaşı içerisinde Osmanlı II donanmasının Ruslar tarafından yakılması olayı aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Navarin Baskını B) Sinop Baskını
C) Bab-ı Ali Baskını D) Çeşme Baskını
E) İnebahtı yenilgisi

11. Rusya ve Avusturya'nın 1787 - 1792 savaşı öncesinde Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşma ve Bizans imparatorluğu'nu yeniden canlandırma amacıyla hazırladıkları plan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Megola İdea B) Slav Birliği
C) Grek projesi D) Ortodoks Birliği
E) Kutsal İttifak

12. I. Mahmut
II. Mustafa
III. Abdülhamit
IV. Abdülhamit

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde Gerileme Dönemi padişahları arasında yer almamıştır?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

13. Osmanlı Devleti Pasaroçça Antlaşması'nı,

- I. Venedik,
II. Rusya,
III. Lehistan,
IV. Avusturya

devletlerinden hangileri ile imzalamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve IV E) II ve IV

14. 1739 yılında imzalanan Belgrad Antlaşması'nda üstlendiği arabuluculuk rolü nedeniyle,

- I. Rusya,
II. Fransa,
III. Hollanda,
IV. Portekiz

devletlerinden hangileri Osmanlı Devleti'nden daha önce elde ettiği ekonomik ayrıcalıkları süreklile hale getirmiştir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1768 - 1774 yılları arasında yaşanan savaşı nedenleri arasında;

- I. Rusya'nın Lehistan kralığına kendi taraflarını getirmesi,
II. Rusların Osmanlı topraklarına yönelik emellerini sürdürmesi,

III. Rusların Leh milliyetçilerini takip ederek Osmanlı topraklarına girmesi

durumlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

04.7 AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

4. BÖLÜM

1. 1756 – 1763 yılları arasında yaşanan Yedi Yı Savas- ları aşağıdaki devletlerden hangileri arasında ger- çekleşmiştir?
 - A) İngiltere - Venedik
 - B) Hollanda - Fransa
 - C) Prusya - Avusturya
 - D) İngiltere - Fransa
 - E) Avusturya - Rusya
2. I. Fransız İhtilali
 - II. Reform
 - III. Coğrafi Keşifler
 - IV. Sanayi İhtilali
 Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Dev- letine olumsuz bir etkisi olmamıştır?
 - A) Yalnız II
 - B) II ve IV
 - C) III ve IV
 - D) I, II ve III
 - E) I, II ve IV
3. Avrupa'da yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir?
 - A) Reform
 - B) Coğrafi Keşifler
 - C) Sanayi Devrimi
 - D) Rönesans
 - E) Haçlı Seferleri
4. I. Coğrafi Keşifler
 - II. Sanayi İhtilali
 - III. Viyana Kongresi
 - IV. Fransız İhtilali
 Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin etki alanı Av- rupa ile sınırlı kalmamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) III ve IV
 - E) I, II ve IV
5. I. Sömürgeciliğin başlaması
 - II. Feodal yönetimlerin yıkılması
 - III. Fransız İhtilali'nin yaşanması
 - IV. Rönesans'ın başlaması
 Yukarıdakilerden hangileri Avrupa devletlerinin eko- nomik zenginliklerini artırmada rol oynamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) III ve IV
 - E) I, II ve IV
6. Fransız İhtilali sonrasında imparatorlukların toprak ka- yıplarını yaşamaya başladığı görülmüştür. Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) Sanayi İhtilali'nin yaşanmasına
 - B) Ulus devletlerin kurulmasına
 - C) Mezhep anlaşmazlıklarının artmasına
 - D) Düzenli orduların kurulmasına
 - E) Söylülük ekonomik etkinliğinin güçlenmesine
7. Avrupa'da işçilerin haklarının korunması konusu- nun gündeme gelmesi ve bu işçileri temsil eden sosyalist partilerin kurulması, aşağıdakilerden han- gisinin meydana gelmesinde rol oynamıştır?
 - A) ABD'nin bağımsızlığı
 - B) Mülteciler Sorunu
 - C) Viyana Kongresi
 - D) Fransız İhtilali
 - E) 1848 İhtilalleri
8. I. Fransız İhtilali
 - II. Coğrafi Keşifler
 - III. Sanayi İhtilali
 - IV. Viyana Kongresi
 Yukarıdakilerden hangileri Avrupa'da sınırların de- ğişmesine ortam hazırlamıştır?
 - A) I ve II
 - B) I ve IV
 - C) II ve III
 - D) III ve IV
 - E) I, III ve IV
9. Aşağıdaki devletlerden hangileri Avrupa'da siyasi birliğini diğer devletlere göre daha geç kurmuştur?
 - A) İngiltere – Almanya
 - B) Fransa – Almanya
 - C) İtalya – İspanya
 - D) Portekiz – Fransa
 - E) Almanya – İtalya
10. Aşağıdakilerden hangisi, XIX. yüzyılda yaşanan Sa- nayi İhtilali'nin sonuçlarından biri değildir?
 - A) Lüksemburg'un sonuğundan bir çıkması
 - B) Üretim faaliyetlerinin hız kazanması
 - C) Hammaddelere duyulan ihtiyacın artması
 - D) Avrupa'da köyden kente göç olusunun hızlanması
 - E) Avrupa'da devletlerin ekonomik gücünün artması
11. Aşağıdakilerden hangisi Amerikan kolonilerinin in- giltere'den ayrılarak XVIII. yüzyılda bağımsızlığını ilan etmesinin sonuçları arasında gösterilebilir?
 - A) Avrupa'ya değerli maden girişini başlatmıştır.
 - B) Avrupa'da kralara karşı verilen mücadelelerde örnek almıştır.
 - C) Yeni ticaret yolları bulunmasını sağlamıştır.
 - D) Avrupa'ya göç başlatmıştır.
 - E) Avrupa'da kralik yönetimlerinin sona ermesini sağla- mıştır.
12. İngiltere'nin,
 - I. çok sayıda sömürgeye sahip olması,
 - II. güçlü bir ekonomik alt yapısının olması,
 - III. meşruiyetle yönetilmesi
 özelliklerinden hangileri, Sanayi İhtilali'nin bu ül- ke'de başlamasının nedenleri arasında bulunmakta- dır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
13. İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi aşağıdakilerin hangisinin ardından yayımlanmıştır?
 - A) Fransız İhtilali
 - B) 1648 İhtilalleri
 - C) Viyana Kongresi
 - D) Westfalya Antlaşması
 - E) Sanayi İhtilali
14. I. Coğrafi Keşifler
 - II. Rönesans
 - III. Sanayi İhtilali
 Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Avrupa'da sos- yal alanda bunalımlara yol açmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III
15. Fransız halkının 1789 yılında krala karşı isyan baş- latmasına yol açan temel gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kralın halka yeni vergiler koyması
 - B) Yedi Yı Savasları'nın yaşanması
 - C) ABD'nin İngiltere'den bağımsızlığını kazanması
 - D) Köleliğin kaldırılmak istenmesi
 - E) Din adamlarının kralı desteklemesi
16. Avrupa'da kraliklar 1789 yılında yaşanan Fransız İhti- lali karşısında,
 - I. İhtilalin halkları üzerinde etkili olmasını engelleme,
 - II. kendi aralarında ittifaklar kurma,
 - III. milliyetçilik düşüncesini destekleme
 yollarından hangilerine başvurmuşlardır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III

04.8 EN UZUN YÜZYIL

1. Aşağıdakilerden hangisi 1875 yılından sonra tırmanan Balkan Bunalımı'na çözüm üretmek amacıyla yöneliktir?

A) İstanbul Konferansı
B) Berlin Antlaşması
C) Paris Antlaşması
D) Bükreş Antlaşması
E) Londra Boğazlar Sözleşmesi

2. Osmanlı Devleti'nin egemenliği altındaki gayrimüslim unsurlar İslahat Fermanı ile aşağıdakilerden hangisini elde etmemişlerdir?

A) Devlet memuru olabilmeye hakkını
B) İl Genel Meclisine üye olabilmeyi
C) Bedelli askerlik yapmayı
D) Yabancı bir devletin uyruğuna geçebilmeyi
E) Angarya yükünden kurtulmayı

3. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından çıkarılan Mısır İsyanı'na ortam hazırlayan gelişmelerle aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki kurulabilir?

A) Yunan İsyanı
B) Sırp İsyanı
C) Hersek İsyanı
D) Karadağ İsyanı
E) Bulgar İsyanı

4. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında Meşrutiyetin ilan edilmesinin temelinde yatan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kapitülasyonların kaldırılmasını sağlamak
B) Yeni topraklar kazanılmasını sağlamak
C) Azınlıklara temsil hakkı tanıyarak bağımsızlık isyanlarını önlemek
D) Ümmetçilik düşüncesinin etkinliğini güçlendirmek
E) Ekonomik çöküntüden kurtulmayı sağlamak

5. I. Yunanlılar bağımsızlıklarını elde etti.

II. Kırım'ın bir Rus toprağı olduğu kabul edildi.

Osmanlı Devleti'yle ilgili yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki antlaşmaların hangilerinin sonucunda gerçekleşmiştir?

A) Edirne - Yaş
B) Belgrad - Zıstovi
C) Ayastefanos - Berlin
D) Paris - Londra
E) Bükreş - Edirne

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılda hız kazanan Batılılaşma düşüncesi ile ilişkilendirilemez?

A) Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun kurulması
B) Sened-i İttifak'ın imzalanması
C) Meclis-i Mebusan'ın açılması
D) İslahat Fermanı'nın yayınlanması
E) Meşrutiyetin ilan edilmesi

İslahat olarak nitelendirilemeyecek girişimin hangisi olduğu dikkat et.

7. Osmanlı Devleti'nde 1808 yılında Sened-i İttifak'ın imzalanması aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaktadır?

A) Toprak sisteminin bozulduğunu
B) Asker sayısının artırılmaya çalışıldığını
C) Padişahın kanun üstünlüğü ilkesini benimsediğini
D) Azınlıkların devlete bağlılığının zayıfladığını
E) Devlet otoritesinin zayıfladığını

8. I. Sömürge paylaşımında yer alma

II. Milliyetçilik düşüncesini yaygınlaştırma

III. XVI. yüzyıldaki sınırlara ulaşma

IV. Yeni topraklar kazanılmasını sağlama

V. Denge politikası izleme

Yukarıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki temel politikaları arasında yer almaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin askeri, ekonomik, siyasi, toplumsal pek çok önemli soruna boğuştuğu bir dönemdir.

9. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda gerçekleşen ve Vaka-yı Hayriye olarak nitelendirilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması
B) Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun kurulması
C) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
D) Eşkinöce Ocağı'nın kaldırılması
E) Redif birliklerinin oluşturulması

10. Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen sanayileşme çabalarının başarısız olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha büyüktür?

A) Tarımın ekonomi içinde önemli bir paya sahip olması
B) Kapitülasyonların varlığını sürdürmesi
C) Genel nüfusun sürekli olarak azalması
D) Avrupa larzi ekonomik düzenlemeler yapılması
E) Vergi gelirlerinin artırılamaması

11. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden ilk defa dış borç almasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sırpların bağımsızlıklarını elde etmesi
B) Ayastefanos Antlaşması'nın imzalanması
C) Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanması
D) I. Meşrutiyetin ilan edilmesi
E) Kırım Savaşı'nın çıkması

12. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı antlaşmalardan birisidir?

A) Küçük Kaynarca Antlaşması
B) Ferhatpaşa Antlaşması
C) Edirne Antlaşması
D) Yaş Antlaşması
E) Zıvatoruk Antlaşması

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut'un kendi otoritesini güçlendirebilmek için attığı bir adımdır?

A) Karantina uygulamasının başlatılması
B) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi
C) Ayanlık kurumunun kaldırılması
D) Memurlara rübe ve nişan dağıtılmaya başlanması
E) İlk nüfus sayımının yapılması

14. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi, Rusların Osmanlı topraklarını parçalama politikasının bir sonucu olarak nitelendirilemez?

A) Bükreş Antlaşması
B) Berlin Antlaşması
C) Edirne Antlaşması
D) Kütahya Antlaşması
E) Ayastefanos Antlaşması

04.9 EN UZUN YÜZYIL

M D L G M

1. 1878 yılında Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi, iki taraf arasında aynı yıl imzalanan Berlin Antlaşması'nda değiştirilmiştir?
 - A) Kars, Batum, Ardahan ve Doğu Beyazıt Rusya'ya verilecektir.
 - B) Karadağ, Sırbistan bağımsız olacaktır.
 - C) Bosna – Hersek'e özerklik tanınacaktır.
 - D) Girit'e ve Ermenilerin yaşadığı bölgelerde istahatlar yapılacaktır.
 - E) Romanya bağımsız olacaktır.
2. Kırm Savaşı'nın ardından 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'nda Avrupa devletlerin Osmanlı toprak bütünlüğünü koruyacağı hükmi yer almaktadır. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi bu hükmün geçerliliğini kalmadığını ortaya koymuştur?
 - A) Bükreş Antlaşması
 - B) Hükar İskeleyi Antlaşması
 - C) Berlin Antlaşması
 - D) Edirne Antlaşması
 - E) Kütahya Antlaşması
3. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi Osmanlı Devleti'nin kendi yönetimindeki bir Balkan ulusunun bağımsızlığını tanımak zorunda bırakmıştır?
 - A) Bükreş Antlaşması
 - B) Edirne Antlaşması
 - C) Londra Antlaşması
 - D) Paris Antlaşması
 - E) Kütahya Antlaşması
4. I. Rusya
II. İran
III. İtalya
IV. Fransa
Yukarıda verilen devletlerden hangileri, XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden toprak elde etmemiştir?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) III ve IV
5. İngiltere, Mısır İsyanı'nı uluslararası bir sorun haline getirmek için çaba harcamıştır. İngiltere'nin bu politikasının temel hedefi aşağıdaki-lerden hangisidir?
 - A) Rusya'nın Karadeniz'de etkinliğini artmasını önlemek
 - B) Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen istahat girişimlerini engellemek
 - C) Osmanlı azınlıklarının haklarını korumak
 - D) Hint sömürge yolu üzerindeki denetimini artırmak
 - E) Osmanlı toprak bütünlüğünü korumak
6. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yapılan düzenlemeler mahkemelerin halka açık yapılması ve kimseye yargılamadan ceza verilmemesi karar alınmıştır. Bu düzenleme ilk olarak aşağıdakilerden hangisi ile başlatılmıştır?
 - A) Sered-i İttihak
 - B) Kanun-ı Esasi
 - C) Tanzimat Fermanı
 - D) İstahat Fermanı
 - E) Kanunname-i Ah-i Osman
7. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nde azınlıklara yeni haklar verme politikasının geçerliliğini yitirmesine yol açmıştır?
 - A) Kırm Savaşı
 - B) Sırp İsyanı
 - C) Belgrad Antlaşması
 - D) Paris Antlaşması
 - E) 93 Savaşı
8. Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslim unsurların konumunu XIX. yüzyılda yapılan düzenlemelerle önemli değişikliklere uğramıştır. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlerden alınan haraç ve cizye vergileri aşağıdakilerden hangisinin sonucunda kaldırılmıştır?
 - A) Sered-i İttihak'ın imzalanması
 - B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
 - C) İstahat Fermanı'nın ilan edilmesi
 - D) Divan-ı Örgütü'nün kaldırılması
 - E) Kanun-ı Esasi'nin kabul edilmesi
9. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda yaşadığı toprak kayıplarında dış devletlerin etkilerinin önemli bir rolü vardır. XIX. yüzyılda, I. Fransa, II. İngiltere, III. Rusya, IV. Avusturya, V. İtalya devletlerinden hangisinin Osmanlı Devleti'nin parçalanması çabalarına katıldığı söylenemez?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
10. Osmanlı Devleti Afrika'nın kuzeyinde oldukça geniş bir egemenlik alanı elde etmiştir. Osmanlıların kuzey Afrika'da ilk ve son olarak kaybettiği topraklar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Mısır - Tunus
 - B) Tunus - Cezayir
 - C) Cezayir - Trablusgarp
 - D) Fas - Trablusgarp
 - E) Fas - Mısır
11. I. Kıbrıs
II. Cezayir
III. Kırm
IV. Mısır
V. Tunus
Yukarıda verilen bölgelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği topraklar arasında yer almaz?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
12. I. Bulgarlar
II. Arnavutlar
III. Yunanlar
IV. Sırpalar
Yukarıda verilen Balkan topluluklarından hangileri, XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız bir devlet kurmuştur?
 - A) I ve II
 - B) I ve III
 - C) II ve IV
 - D) III ve IV
 - E) I, II ve III
13. I. Rodos
II. Kıbrıs
III. Mısır
IV. Tunus
V. Trablusgarp
Yukarıda verilenlerden hangisi Fransızlar tarafından Hint sömürge yolu üzerindeki İngiliz etkinliğini azaltmak amacıyla işgal edilmiştir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
14. Aşağıda verilenlerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Dönemi'nde yaşanan siyasî gelişmeler arasında yer almamaktadır?
 - A) Tanzimat Fermanı'nın imzalanması
 - B) Hükar İskeleyi Antlaşması'nın imzalanması
 - C) Sırpata özerklik tanınması
 - D) Kütahya Antlaşması'nın yapılması
 - E) Yunanların bağımsızlığını kazanması
15. Bogazlar meselesini Osmanlı Devleti'nin bir iç sorunu olmaktan çıkarıp, uluslararası bir sorun haline getiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bükreş Antlaşması
 - B) Londra Sözleşmesi
 - C) Kütahya Antlaşması
 - D) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
 - E) Küçük Kaynarca Antlaşması

04.10 EN UZUN YÜZYIL

1. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında Kanun-ı Esasî'nin ilan edilmesiyle yönetim şekli değişmiş ve meşruiyet yönüne geçmiştir.

Yaşanan bu gelişmede aşağıdakilerden hangisinin rolünden söz edilebilir?

- A) İttihat ve Terakkî Cemiyeti
B) İslamcılık düşüncesi
C) Genç Osmanlılar Cemiyeti
D) Yeniçeri Ocağı
E) Türkçülük akımı

2. XIX. yüzyıldaki bazı Osmanlı aydınları, azınlıklara yönünde temsil hakkı tanınması için parçalanmayacağına ileri sürüyordular.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşüncenin ürünüdür?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
B) Meşruiyet yönetimine geçilmesi
C) Osmanlılık akımının geçerliliğini yitmesi
D) Din dayanışması düşüncesinin güçlenmesi
E) İslahat Fermanı'nın ilanı

3. Misir Ayaklanması'nın ilk dönemlerinde Osmanlı Devleti'ne yardım etmeyen İngiltere ve Fransa, daha sonra Osmanlı ile Misir arasında Kütahya Antlaşması'nın yapılmasına katkıda bulunmuştur.

İngiltere ve Fransa'nın bu politika değişikliğinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı ordusunun Misir ordusu karşısında yenilgiye uğraması
B) Süveyş Kanalı'nın açılmak istenmesi
C) Kapitülasyonların sürmesini istemeleri
D) Misir'in önemli bir bölge olması
E) İngiltere'nin Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikasından vazgeçmesi

4. 1828-1829 Osmanlı - Rus Savaşı'nın çıkmasında aşağıdaki Avrupa devletlerinden hangilerinin rolü olduğu söylenebilir?

- A) Fransa - İngiltere
B) İngiltere - Avusturya
C) İngiltere - Prusya
D) Fransa - Avusturya
E) Avusturya - Lehistan

5. İngiltere, XIX. yüzyıl boyunca Osmanlı toprak bütünlüğünü korumaya dayalı bir politika izlemiştir.

İngiltere bu politikasını aşağıdakilerden hangisi ile değiştirmiştir?

- A) Kırım Savaşı'nın başlaması
B) Misir İsyanı'nın çıkması
C) Revai Götüşmesi'nin gerçekleşmesi
D) Berlin Antlaşması'nın imzalanması
E) Almanya'nın milli birliğini sağlaması

6. Türk Boğazlarının ilk defa uluslararası bir statü kazanmasına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edirne Antlaşması
B) Hünkâr İskelesi Antlaşması
C) Paris Antlaşması
D) Berlin Antlaşması
E) Londra Sözleşmesi

7. Aşağıdakilerden hangisi Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne karşı XIX. yüzyılda izlediği politikalar arasında bulunmamaktadır?

- A) Panislavist bir politika takip etmesi
B) Ortodoks halkın haklarını bahane ederek Osmanlı iç işlerine karışması
C) Balkanlardaki bağımsızlık amaçlı isyanları desteklemesi
D) Arap unsurları bağımsızlık için kıskırtması
E) Balkanlarda nüfus sahibi olmaya çalışması

8. 1807'de Tilsit Antlaşması'nı imzalayarak, Osmanlı topraklarını kendi aralarında paylaşmayı tasarlayan iki devlet aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Rusya - İngiltere
B) Fransa - Rusya
C) İngiltere - Prusya
D) Rusya - Avusturya
E) İngiltere - Lehistan

9. Osmanlı Devleti, Sırbistan'a aşağıdaki antlaşmalar-dan hangisi ile imtiyaz vermek durumunda kalmıştır?

- A) Edirne Antlaşması
B) Ayastefanos Antlaşması
C) Bükreş Antlaşması
D) Berlin Antlaşması
E) Paris Antlaşması

10. Ermeni sorununun uluslararası bir sorun haline gelmesine yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırım Savaşı'nın başlaması
B) Berlin Antlaşması'nın imzalanması
C) Sırların bağımsızlıklarını kazanması
D) Yunan İsyanı'nın başarıya ulaşması
E) Misir İsyanı'nın başgöstermesi

11. I. Bulgaristan

- II. Bosna Hersek

- III. Sırbistan

- IV. Karadağ

XIX. yüzyılda Osmanlı toprağı, durumunda olan yukarıdaki bölgelerden hangileri Avusturya tarafından egemenlik altına alınmıştır?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

12. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti olarak kabul edilmesi ve Avrupa devletler hukukundan yararlanma imkanı elde etmesi aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşmiştir?

- A) Londra Boğazlar Sözleşmesi
B) Hünkâr İskelesi Antlaşması
C) Paris Barış Antlaşması
D) Ayastefanos Antlaşması
E) Bükreş Antlaşması

13. Osmanlı Devleti'nde Meclis-i Mebusan'da gayrimüslim unsurlara da temsil imkanı tanınması aşağıdaki amaçlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Padişahın yetkilerini Meclis'e devretmek
B) Kaybedilen toprakları geri almak
C) Siyasal partilerin kurulmasını sağlamak
D) Milliyetçilik akımının yıkıcı etkilerini engellemek
E) Azınlıkların baskı altında kalmasını engellemek

Osmanlı Devleti çok ulusu bir devlet durumunda idi. Farklı ulusları merkeze bağlamak, yönetimin özelinde XIX. yüzyılda öncelikli çabalarından birisidir.

14. Aşağıdakilerden hangisi, 1839 yılında sadrazam tarafından bizzat ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın özellikleri arasında yer almaz?

- A) Padişahın kendi yetkilerinin sınırlandırılmasını kabul etmesini sağlamıştır.
B) Hukukun üstünlüğü ilkesini öne çıkarmıştır.
C) Ümmetçilik düşüncesinin bir ürünüdür.
D) Azınlık unsurlara bazı yeni haklar getirmiştir.
E) Askerliği vatan görevi haline getirmiştir.

15. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda denge politikası izlemesinin temel nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Toprak bütünlüğünü korumakta zorluk çekmesi
B) Ekonomik alanda düzenlemeler yapmak istemesi
C) Askeri yapıyı güçlendirmek istemesi
D) Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmaya çalışması
E) Eğitim sistemini çağdaşlaştırmak istemesi

Birlikte Çözelim

Çözümler 85 / 11

Osmanlı Devleti'nde ekber - eşed sistemi ve kales usulünün uygulanmaya başlanması sonuçları arasında,

- I. tecrübesiz şehzadelerin padişah olması,
 - II. yönetimde saray kaadınlarının etkili olması,
 - III. bazı şehzadelerin yabancı devletlerle yönlendirilmesi
- durumlarından hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yürürlüğe giren ekber ve eşed sistemi ve kales uygulaması ile şehzadelerin yönetici olarak sancaklara gönderilmesine son verilmiştir. Bu yeni uygulama şehzadelerin tecrübe kazanmadan tahta geçmelerine ve buna bağlı olarak saray halkı tarafından yönetin işlerine karışmasına yol açmıştır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 91 / 10

Osmanlı Devleti'nin 1787 - 1792 Avusturya ve Rusya Savaşları'nda her iki cephe de yenilgiye uğramasına rağmen önemli toprak kayıpları yaşamamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

Osmanlı Devleti, İngiltere ve Prusya'nın kışkırtmaları ile 1787'de Rusya'ya savaş ilan etmiştir. Avusturya'nın da Rusya'nın yanında savaşa girmesi Osmanlı ordusunun iki ayrı cepheye savaşmak zorunda kalmasını önlemiştir.

Savaşlar sürenken meydana gelen Fransız İhtilali, çok uluslu bir yapıya sahip olan Avusturya'yı endişelendirmiştir. İhtilal sonrasında yayılan milliyetçi akımlardan etkilenen ve Osmanlı Devleti'nden bariş isteyen Avusturya ile 1791'de Zsitövy Antlaşması imzalanmıştır. Bu durum Rusya'nın Osmanlı Devleti karşısında tek kalmasına ve Osmanlı Devleti'nin büyük toprak kayıpları yaşamasına engel olmuştur.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 95 / 10

Aşağıdakilerden hangisi, XIX. yüzyılda yaşanan Sanayi İhtilalı'nın sonuçlarından biri değildir?

Sanayi Devrimi ile birlikte Avrupa'da köyden kente göç artmış ve tarımda çalışan nüfus azalmıştır. İçti sınıflı önem kazanmıştır. Sömürgeci Avrupalı devletlerin pazar ve hammaddenin arayışı hızlanmış ve uluslararası ticari ilişkiler yoğunlaşmıştır. Ancak Sanayi İhtilalı sonucunda laik yönetin anlayışı ortaya çıkmamıştır. Laik yönetim sisteminin Avrupa'daki kökleri daha eskiye uzanmaktadır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 95 / 16

Avrupalı kralıklar 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali karşısında,

- I. İhtilalin, halkları üzerinde etkili olmasını engellemek,
 - II. kendi aralarında ittifaklar kurmak,
 - III. milliyetçilik düşüncesini desteklemek
- yollarından hangilerine başvurmuşlardır?

Avrupalı kralıklar Fransız İhtilalı'nın kendi egemenliklerine zarar vermesini önlemek, ihtilale bağlı olarak güçlenmeye başlayan milliyetçilik düşüncesini etkisizleştirmek amacıyla kendi aralarında ittifaklar kurmaya çalışmışlardır. 1815 yılında Avrupalı büyük devletlerin katılımıyla gerçekleştirilen Viyana Kongresi bu düşüncenin bir ürünüdür.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 97 / 10

Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen sanayileşme çabalarının başarısız olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha büyüktür?

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda gerçekleştirilen sanayileşme çabaları başarısız olamamıştır. Bu gelişmede rol oynayan en belirleyici etken Avrupalı devletlere daha önce verilmiş olan kapitülasyonların varlığını sürdürmesidir. Avrupalı devletler kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı topraklarına düşük gümrük vergisi ödeyerek bol miktarda ucuz mal sokma imkanı elde etmişlerdir.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 98 / 2

Kırım Savaşı'nın ardından 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'nda Avrupalı devletlerin Osmanlı toprak bütünlüğünü koruyacağı hükümleri yer almaktaydı.

Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi bu hükmün geçerliğinin kalmadığını ortaya koymuştur?

Kırım Savaşı sonrasında Rusya ile imzalanan 1856 tarihli Paris Antlaşması'nda Osmanlı toprak bütünlüğünün Avrupalı devletler tarafından korunacağı maddesine yer verilmiştir. 1878 yılında imzalanan Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti büyük çaplı toprak kayıplarına uğramış, Balkanlarda yaşayan bazı azınlık ulusları bağımsızlıklarını elde etmiştir. Bu gelişme toprak bütünlüğünün korunacağı maddesinin bir geçerliliği olmadığını ortaya koymuştur.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 99 / 13

- I. Rodos
- II. Kıbrıs
- III. Mısır
- IV. Tunus
- V. Trablusgarp

Yukarıda verilenlerden hangisi Fransızlar tarafından Hint sömürge yolu üzerindeki İngiliz etkinliğini azaltmak amacıyla işgal edilmiştir?

Mısır 1798 yılında Fransızlar tarafından Hint sömürge yolu üzerinde etkinlik sağlamak ve Doğu Akdeniz'de gücünü artırmak amacıyla işgal edilmiştir. Ancak bu gelişim İngilizlerin tepkisiyle karşılanmış İngilizler kendi çıkarlarını tehdit eden bu gelişme karşısında Osmanlı Devleti'ne yardım etmiştir.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözümler 101 / 14

Aşağıdakilerden hangisi, 1839 yılında sadrazam tarafından bizzat ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın özellikleri arasında yer almaz?

- 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı:
 - Padişahın kendi yetkilerinin sınırlarını aşmasını kaba bulmasını sağlamıştır.
 - Hukukun üstünlüğü ilkesini öne çıkarmıştır.
 - Azınlık unsuruna bazı yeni haklar getirmiştir.
 - Askerliği vatan görevi haline getirmiştir.
- Ancak Tanzimat Fermanı Ümmetçilik düşüncesinin değil Osmanlılık düşüncesinin bir ürünüdür.

(A) (B) (C) (D) (E)

Dört Köşe

1. XVII. yüzyıl ıslahatlarının başarısız olmasında,
 - I. ıslahatların kişisel çabalar olarak kalması,
 - II. yenilik karşıtlarının etkili olması,
 - III. sorunların gerçek nedenlerinin anlaşılabilmesi,
 - IV. ıslahatlarda Avrupa'nın örnek alınmaması
 durumlarından hangileri etkili **olmamıştır**?
 A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
 D) I, II ve III E) II, III ve IV
3. - Ayanlar başkentten aldıkları buyruklara kesinlikle uymazlar.
 - İstanbul'da herhangi bir isyan çıkarsa, ayanlar kuvvet göndererek ve isyanın bastırılmasına çalışırlar.
 1808 Sened - i İttifak'ta bulunan bu hükümler dikkate alınırsa aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
 A) Osmanlı Devleti aşiretlere bazı haklar vermiştir.
 B) Türk tarihinde aşiretler yönetime ilk kez ortak edilmiştir.
 C) Osmanlı Devleti'nde merkezi otoriteyi sağlayıcı bazı önlemler alınmıştır.
 D) Ayanlar askeri yönden güç kazanmıştır.
 E) Osmanlı Devleti'nin devamı ayanların desteğine bağlı sayılmıştır.

2. Yaş Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin "Rus ticaret gemilerini Cezayir ve Tunuslu korsanlara karşı koruyacağı, koruyamaması halinde zararlarını tazmin edeceği" maddesine yer verilmiştir.
 Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?
 A) Rus donanmasının yelertince güçlü olmasınınyla
 B) Osmanlıların Akdenizdeki üstünlüğünü sürdürmesiyle
 C) Korsanların Osmanlı deniz gücünden çekilmeleriyle
 D) Boğazların Akdeniz ve Karadeniz ticareti açısından önemiyle
 E) Rusların Akdeniz'de etkinlik kurmak istemesiyle

4. 1804'te çıkan Sırp isyanında Avrupalı devletlerin pek fazla etkinliği bulunmazken, 1821'de çıkan Yunan isyanında aşırı derecede destekleri söz konusudur.
 Bu gelişme Avrupalıların,
 - I. Sırlar ile farklı mezhepler olmaları,
 - II. Antik Yunan uygarlığına sempati duymaları,
 - III. Osmanlı topraklarında ekonomik çıkarlarının olması
 durumlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?
 A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

Kontrol Noktası

- 1) Osmanlı Devleti'nin duraklamasında et- 2) Kırım'ın Osmanlı egemenliğinden çıkarak bir Rus toprağı haline gelmesinde hangi antlaşmalar rol oynamıştır?

- 2) Karlofça Antlaşması'yla ilgili olarak hangisi doğru, hangisi yanlış?
 a) Macaristan toprakları Avusturya'ya bırakılmıştır. D Y
 b) Podolya ve Ukrayna toprakları Venecik'e bırakılmıştır. D Y
 c) Mora ve Dalmasya kıyıları Lehistan'a bırakılmıştır. D Y
- 3) Lale Devri ile ilgili boşlukları birkaç kişi birden dolduralım.
 a) İbrahim Müteferrika ve Salt Mehmed Efendi tarafından 1727 yılında kurulmuştur.
 b) Devlet tarafından Yalova'da İstanbul'da ve fabrikaları açılmıştır.
 c) Yeniçerilerden bir oluşturulmuştur.
 d) İlk defa modern anlamda uygulanmıştır.
 e) ve mimarisinin etkisinde köşkler yaptırılmıştır.
- 3) Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yaşanan gelişmelerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgileri doğru - yanlış şeklinde işaretleyelim:
 a) Hünkar İskelesi Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin Boğazlar üzerindeki mutlak egemenlik haklarını tek başına kullanabildiği son antlaşmadır. D Y
 b) Osmanlı yönetimindeki Yunanlılara bağımsızlık verilmesine yol açan antlaşma Edirne Antlaşması'dır. D Y
 c) Osmanlı Devleti Boğazlar üzerindeki mutlak egemenlik hakkını Ayasofya'da kaybetmiştir. D Y
 d) Osmanlı Devleti Nizip Savaşı'nda galip gelen tarafta yer almasına rağmen yenik devlet muamelesi görmüştür. D Y
 e) Sırlar Berlin Antlaşması ile bağımsızlığını kazanmıştır. D Y

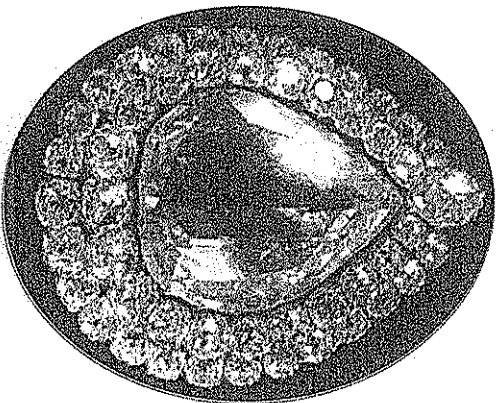

..... deiken

KASIKÇI ELMASI

Topskapı Sarayı Müzesi'nde yer alan bu paha biçilmez elmasa neden "Kasıkçı Elması" denildiği ve elmasın Osmanlı sarayına nasıl geldiği hakkında muhtelif rivayetler vardır.

Bir rivayete göre, 1774 yılında Fırat adında bir Fransız subayı, bu elması Hindistan'ın Madaras Mhıracesi'nden satın alıp Fransa'ya götürür. Bir zaman sonra satılığa çıkarılan elması Napolyon'un annesi satın alır ve uzun süre kullanır. Ancak Napolyon'un sürgüne gönderilmesi üzerine oğlunu kurtarabilmek için elması satılığa çıkarır. O dönemde Topkapı'daki Ali Paşa'nın Fransada bulunan bir adamı, 150 bin altın ödeyerek elması satın alır ve paşaya getirir.

II. Mahmut zamanında işyan çıkaran Toperdelikli Ali Paşa hareketi kâhredince mal varlığına devlet tarafından el konulur ve hazineye aktarılır. Hal böyle olunca da Napolyon'un annesinden satın alınan Kasıkçı elması Osmanlı hazinesine girmiş olur.

Diğer bir rivayete göre ise, 1699 yılında İstanbul'da Eğrikkapı çöplüğünde dolayan bir adam yuvanlık ve parlak bir taş bulur ve bu taşı birkaç tahta kasık karşılığında bir kasıkçıya verir. Kasıkçı da bu taşı bir kuyumcuya 10 akçe karşılığında satar. Kuyumcuya 10 akçe tarafından taşın kuyumcu bir elması olduğu anlaşılınca mesale kuyumcubaşına akteder. Kuyumcu başı kuyumcunun eline bir keçe akçe vererek taşı alır. Olaydan haberdar olma sırası bu sefer de Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmet Paşadır. Taşı satın almayla hazırlanırken mesale nihayet padişaha akteder. IV. Mehmet bir hafta hümayun ile elması saraya getirir. Saray kuyumcuları tarafından işlenmesi. Eğrikkapı çöplüğünde bulunan taşın 48 karatlık nadi-de bir elmas haline gelmesini sağlar.

Kasıkçı elmasının çevresini iki sıra 49 adet pırlanta kuşatmaktadır. Bu halyle elmas yıldıızların ortasında pırl pırl parlayıp gökyüzünü aydınlatan bir dolunay andırır. Pırlantaların, elmasa ısk ve güzelliğe vermesi için sonradan II. Mahmut tarafından dizdirildiği sanılmaktadır.

Devlet ya rivayet muhtelif...

05

5. BÖLÜM

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti

1. Dünya Savaşı

Yeni Türk Devleti'nde Kültür ve Teşkilat

Kavram Dizini

- osmanlıcılık
- türkçülük
- batıcılık
- islamcılık
- müdye - enez hattı
- itilaf devletleri
- ittifak devletleri
- wilson ilkeleri
- paris barış konferansı
- milletler cemiyeti
- vilayet-i sitte
- halkçılık
- kabotaj
- ulus egemenliği
- devletçilik
- laik eğitim
- parlamenter yönetim
- güçler birliği

Bu testleri gördüğümüzde

- Osmanlı devletini kurtarma amacına yönelik fikir akımlarını.
- Trablusgarp savaşını ve sonuçlarını.
- Balkan savaşlarını ve sonuçlarını.
- Birinci dünya savaşına yol açan genel ve özel nedenleri.
- Birinci dünya savaşında mücadele eden grupları.
- Osmanlı devletinin 1. dünya savaşına katılışının nedenlerini.
- Osmanlı devletinin savaşta aldığı cepheleri.
- Osmanlı devletini paylaşmada için yapılan gizli antlaşmaları.
- Wilson ilkelerini.
- Birinci dünya savaşını bitiren barış antlaşmalarını.
- Birinci dünya savaşının sonuçlarını.
- Mondros ateşkes antlaşmasını.
- Ateşkes son anda yaşanan işgalleri.

Kararın daacağı.

KISA KISA

Afrika'dan nasıl çekildik

Osmanlı Devleti 1912 yılında imzaladığı Üşi Antlaşmasıyla Kuzey Afrika'daki son topraklarını kaybetmiştir.

On İki Ada'nın bu antlaşma ile geçici olarak İtalya'ya verilmesi, Osmanlıların kendi topraklarını koruyamayacak kadar güçsüz durumda olduklarını kanıtlamıştır.

Antlaşmada yer alan, Trablusgarp halkının dini yönden halifeye bağlı kalmaya devam edeceği hükmü, bölge halkı ile olan kültürel bağın korunmaya çalışılması amacına yönelik olarak antlaşmaya eklenmiştir.

Kim dost, kim düşman

Osmanlı Devleti'nin XX. yüzyıldaki en önemli müttefiki olan Almanya, İtalya'nın Trablusgarp'ı işgali karşısında sessiz kalmış ve Osmanlı Devleti'ni yalnız bırakmıştır.

Almanya'nın Trablusgarp'ın işgaline göz yummasının nedeni, İngiltere ve Fransa'nın Kuzey Afrika'da daha fazla yayılmalarını ve güçlenmelerini istemesidir. İtalya'nın bu yayılma karşısında bir denge oluşturabileceğini düşünmüşlerdir.

En son hangisi

Amavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız olan son Balkan devletidir.

Savaş işe yarar mı

Balkan Savaşları, Balkan topraklarında istikrarı sağlayamamış, yaşanan gerginlikler bölgede siyasi güç dengelerinin bozulmasına ve Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesine zemin hazırlayan etkenler arasında yer almıştır.

İşgalciler ve isyancılar

Osmanlıların Irak, Suriye ve Hicaz - Yemen cephelerinde karşılaştıkları Arap isyanları İslamcılık akımının ve Ümmetçilik anlayışının gerilimini yitirdiğinin, Milliyetçilik akımının etkinlik kazandığının kanıtıdır.

Antlaşma her zaman barış getirir mi

1. Dünya Savaşı'nın ardından imzalanan barış antlaşmalarıyla yeni sınırlar belirlenirken milliyetçilik akımı dikkate alınmadığı için azınlık sorunları çözülmemiştir.

İzmir'in işgali ve büyük tepki

İzmir'in işgali Türk halkının çok büyük tepkisini çekmiş, direniş çabalarının daha bilinci bir hal almamasını sağlamıştır. İzmir'in işgaline büyük tepki gösterilmesinin temel nedeni, Yunan işgalinin kalıcı olacağından endişe edilmesidir.

Zira Yunanlılar İzmir ve çevresini Büyük Yunanistan topraklarının bir parçası olarak görmekteydiler.

Mondros neyi hedefler

İtilaf Devletleri'nin Mondros Ateşkesiyle ulaşmaya çalıştıkları amaçlardan bazıları şunlardır:

- İtilaf Devletleri, Mondros'la tasarladıkları işgal hareketleri karşısında Osmanlı topraklarını savunmasız bırakmak
- Osmanlı topraklarındaki haberleşmeyi keserek işgallerin duyulmasını geciktirebilmek
- İşgallere hukuki zemin hazırlamak ve Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti'ni kurmak

Mondros neyi hedefler

Yeni Türk Devleti'nde hukuk alanında yapılan düzenlemelerin temel hedefleri şunlardır:

- Hukuk birliğini sağlayarak, bu alanda çok başlılığın önüne geçmek,
- Toplumda kadın - erkek eşitliğini sağlamak,
- Laik hukuk kurallarının ve aklıcı yasaların hazırlanmasını sağlamak

Türkiye'de laiklik aşamaları

Türkiye'de laik devlet anlayışının yerleşmesi şu aşamalarla gerçekleşmiştir:

- Saltanat kurumunun kaldırılması (1922),
- Halifelik makamının kaldırılması (1924),
- Şer'iye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması (1924),
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü (1924),
- Tekke, Zaviye ve Türbelerin kapatılması (1925),
- Türk Medeni Kanunu'nun hazırlanması (1926),
- Devletin diniyle ilgili ifadenin anayasadan çıkarılması (1928)
- Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi (1937)

05.1 XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Osmanlı Devleti'nin XX. yüzyıl başında en önemli mütefaki durumundaki Almanya, Trablusgarp'ın İtalya tarafından işgal edilmesine göz yummuştur. Almanya'nın bu politikasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
 - A) Afrika'da toprak elde etmek istemeleri
 - B) Akdeniz'de etkinlik sağlamaya çalışmaları
 - C) Trablusgarp'ın stratejik öneminin olması
 - D) İngiltere'ye karşı İtalyanları yanlarına çekmek istemeleri
 - E) Ortadoğu'daki petrol bölgelerine yakın olmayı amaçlamaları
2. Osmanlı yönetimi, azınlık unsurların devlete olan bağlılığını artırmak için XX. yüzyılda,
 - I. Tanzimat Fermanı'nı ilan,
 - II. Meşrutiyetin ilan edilmesini,
 - III. Meclis-i Mebusan'ın kapatılmasını,
 - IV. Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesini
 adımlarından hangilerini atmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) I, II ve IV
 - E) II, III ve IV
3. Osmanlı Devleti XIX. ve XX. yüzyıllarda Balkanlarda çirkin bağımsızlık isyanları ile uğraşmak durumunda kalmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu isyanların çıkmasında temel etken olarak nitelendirilebilir?
 - A) Ekonomik durumun kötüleşmesi
 - B) Avrupa tarzi istihlaların yoğunlaşması
 - C) Milliyetçilik akımının azınlıklardan etkilenmesi
 - D) Askerî harcamaların artması
 - E) Çok uluslu toplum yapısına sahip olunması
4.
 - I. Avrupa devletlerin hammade ihtiyacının gün geçtikçe artması,
 - II. Avrupa'da sanayileşme alanında yaşanan gelişmelerin hız kazanması,
 - III. Avrupalı devletlerin pazar arayışına verdikleri önemin artması
 Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı toprak bütünlüğünün korunmasını güçleştirmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. Osmanlı Devleti ile İtalya arasında 1912 yılında imzalanan Uşi Antlaşması,
 - I. Trablusgarp'ın İtalya'ya bırakılması,
 - II. Trablusgarp'ın Duvun-ı Umumiye ile ilgili olan boğazların İtalya tarafından ödenmesi,
 - III. Girit'in yönetiminin geçici olarak İtalya'ya bırakılması,
 - IV. Trablusgarp halkının haliley bağliğıının sürmesi
 sonuçlarından hangilerine yol açmamıştır?
 - A) Yalnız III
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) II ve IV
 - E) III ve IV
6. Osmanlı Devleti, İtalya'nın 1911 yılında Trablusgarp'ı işgal girişimine ciddi bir karşılık verememiştir. Bu durumda,
 - I. Osmanlı donanmasının yetersiz olması,
 - II. Mısır'ın İngiliz işgal altında olması,
 - III. Osmanlı yönetiminin Avrupalı devletlere büyük miktarda borcunun bulunması
 olgularından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
7. Batı Trakya'da yaşayan Türk halkının azınlık durumuna düşmesine yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Osmanlı Devleti'nin Alman yanısı bir politika izlemesi
 - B) Osmanlıların Balkan Savaşları'nda yenilgiye uğraması
 - C) İtalya'nın Trablusgarp'ı işgaline engel olunmaması
 - D) I. Dünya Savaşı'nın başlaması
 - E) Arnavutluk'un Osmanlı yönetiminden bağımsızlığını ilan etmesi
8.
 - I. Atina Antlaşması
 - II. Bükreş Antlaşması
 - III. Londra Antlaşması
 - IV. İstanbul Antlaşması
 - V. Berlin Antlaşması
 Yukarıdaki antlaşmalardan hangisi I. Balkan Savaşı'nın ardından imzalanmıştır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
9.
 - I. Arnavutluk
 - II. Batı Trakya
 - III. Sırbistan
 - IV. Mora
 Osmanlı Devleti yukarıdaki topraklarından hangilerini XX. yüzyılda kaybetmiştir?
 - A) Yalnız III
 - B) Yalnız IV
 - C) I ve II
 - D) II ve IV
 - E) III ve IV
10. Osmanlı Devleti,
 - I. Bosna-Hersek,
 - II. Selenik,
 - III. Edirne,
 - IV. Bulgaristan
 bölgelerinden hangilerini, Balkan Savaşları öncesinde kaybetmiştir?
 - A) Yalnız III
 - B) Yalnız IV
 - C) I ve II
 - D) I ve IV
 - E) III ve IV
11. Osmanlı Devleti'nde özellikle XX. yüzyılda güçlenerek tarafat bulan ve aynı dil konuşan, aynı idealler ve ülkeye sahip bir toplum yapısı oluşturmayı hedefleyen düşünce akımı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Batılılaşma
 - B) Adem-i Merkeziyetçilik
 - C) Türkçülük
 - D) Ümmetçilik
 - E) Osmanlıcılık
12. Osmanlı aydınları ve devlet adamları devletin çöküşünü önlemeye yönelik olarak Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık gibi düşünce akımlarını farklı dönemlerde gündeme getirmişlerdir. Bu girişimler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?
 - A) Toprakların genişletilmek istenmesinin
 - B) Askerî birlikler kurulumak istenmesinin
 - C) Ekonomik gelişlerin artırılmak istenmesinin
 - D) Halkın yönetime katılmak istenmesinin
 - E) Toprak bütünlüğüne yönelik tehditlerin artmasının

05.2 XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Osmanlı yönetimi XX. yüzyıl başında Trablusgarp'ı işgal eden İtalya karşısında çok fazla direnmemiş ve bu devletin barış teklifini kabul etmek durumunda kalmıştır. Osmanlı yönetiminin İtalya'nın barış teklifini kabul etmesinde aşağıdakilerden hangisi daha fazla rol oynamıştır?
- A) Trablusgarp'ın Anadolu'ya uzak olması
B) Karadeniz üzerindeki hakimiyetin artırılmak istenmesi
C) Ordu içinde partililik düşüncesinin yaygınlaşması
D) Avrupalı devletlerin desteğinin elde edilememesi
E) Balkan devletleriyle savaş durumunun ortaya çıkması

2. 1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilan edilmesini takip eden dönemde İttihat ve Terakki Partisi içinde pek çok konuda fikir ayrılıklarının yaşandığı görülür.

Bu karışık ortam,

- I. Yunanistan'ın Girit'i topraklarına katması,
II. Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi,
III. Avusturya-Macaristan'ın Bosna - Hersek'i topraklarına katması
- gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. I. Balkan Savaşı sonunda imzalanan Londra Antlaşması'nda,

- I. Osmanlı Devleti'nin batı sınırı Midye - Enez hattı olacaktır.
II. Ege adalarının geleceğine büyük devletler karar vermektedir.
III. Bulgaristan, Selanik ve Güney Makedonya'yı alacaktır.

maddelerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin idaresini ele geçiren İttihat ve Terakki Partisi, politikalarını aşağıdakilerden daha çok hangisine bağlı olarak şekillendirmiştir?
- A) Batılılaşma düşüncesi
B) Adem-i Merkeziyetçilik düşüncesi
C) Türk milliyetçiliği
D) Ümmetçilik anlayışı
E) Osmanlılık düşüncesi

5. Türklerin Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik akımından en son etkilenen topluluk olmasında aşağıdakilerden hangisi rol oynamıştır?

- A) Ülkedeki ıslahat düşüncesinin sürdürülmek istenmesi
B) Ekonomik gerilemenin durdurulmaması
C) Azınlıkların Osmanlı topraklarındaki varlığının zamanla azalması
D) Ticari faaliyetlerin büyük ölçüde azınlıkların denetiminde olması
E) Türklerin devletin kurucu unsurunu oluşturmaması

Çok uluslu bir imperatorlukta milliyetçilik ilkesini güçlendirip yaygınlaşmasının nelere yol açacağını düşün bakalım.

6. Trablusgarp Savaşı'nın aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Kıbrıs'ın geçici olarak İngiltere'nin denetimine bırakılmasına
B) On iki adamın geçici olarak İtalya'nın yönetimine bırakılmasına
C) Balkan devletlerinin Osmanlı Devleti'ne saldırımlar için cesaret kazanmasına
D) Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünün zarar görmesine
E) Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki egemenliğinin sona ermesine

7. II. Balkan Savaşı'nın başlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Rusya'nın bölgede aktif bir Panslavizm politikası takip etmesi
B) Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi
C) Balkan devletlerinin denetim altına alınamaması
D) İttihat ve Terakki Partisi'nin Osmanlı yönetimine egemen olması
E) Osmanlı yönetiminin kaybettiği toprakları geri alma ya çalışması

8. I. Balkan Savaşı sırasında İstanbul'da İttihat ve Terakki Partisi taraftarları tarafından "Babıali Baskını" olarak bilinen girişim gerçekleştirilmiştir.

İttihat ve Terakki taraftarları bu girişimde aşağıdakilerden hangisini hedeflemiştir?

- A) Yönelim şeklinin değiştirilmesini
B) Devlet yönetimini ele geçirmeyi
C) Siyasi karışıklıklara son verilmesini
D) Balkan Savaşlarındaki askeri gerilemeye son verilmesini
E) Ekonomik gerilemenin durdurulmasını

9. XIX. yüzyılda Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikası izleyen İngiltere, XX. yüzyılda yaşanan Osmanlı toprak bütünlüğünü parçalama girişimlerine karşı sessiz kalmıştır.

İngiltere'nin bu politika değişikliğinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Osmanlı Devleti'nin askeri alanda ıslahatlar yapması
B) Osmanlı yönetiminin Almanya ile işbirliği politikası izlemesi
C) Osmanlı ekonomisinin giderek kötüleşmesi
D) İngiltere'nin Rusya'nın güçlenmesini istememesi
E) Osmanlı toplum yapısının çok ulusal olması

10. Balkan Savaşlarında alınan ağır yenilgi ve ardından Balkan göçlerinin bölgedeki Türkleri yaşadığı sıkıntılar Osmanlı aydınları ve devlet adamları arasında,

- I. Osmanlılık,
II. Türkçülük,
III. Adem-i Merkeziyetçilik,
IV. Batıcılık

düşüncelerinden hangilerini güçlendirmiştir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

Bugün yurtdışında bulunan soydaşlarımıza başki yapışa, ya da yurtlarını terk etmeleri istense güçlenen akım hangisi olur?

11. I. Balkan Savaşı'nda Osmanlı topraklarının önemli bir bölümünü ele geçiren Bulgaristan, bu şekilde savaşları en fazla kazanan sağlayıcı devlet durumuna gelmiştir.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Yunanistan'ın Osmanlı Devleti ile ittifak yapmasına
B) II. Balkan Savaşı'nın başlamasına
C) Balkanlarda siyasi istikrarın sağlanmasına
D) Romanya'nın Osmanlı topraklarına saldırmasına
E) Yunanistan'ın Ege Denizi ile bağlantısını yitirmesine

12. Osmanlı Devleti'nde Türkçülük düşüncesinin güçlenmesinde aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) Balkanlarda siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanmaması
B) Ekonomik sorunların artması
C) Osmanlılık düşüncesinin başarısız olması
D) Avrupalı devletlerden destek alınmak istenmesi
E) ıslahat girişimlerinin sonuçsuz kalması

05.3. I. DÜNYA SAVAŞI

BÖLÜM 5

1. I. Romanya
II. İspanya
III. Bulgaristan
IV. Japonya
Yukarıdaki devletlerden hangileri I. Dünya Savaşında İttihat Devletleri grubunda yer almıştır?
A) Yalnız III B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV
2. İtalya, I. Dünya Savaşı'nın başında İttifak grubunda yer almıştı. Ancak daha sonra İttihat Devletleri safında savaşa katılmıştır.
Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İngilizlerin Fransa'nın güçlenmesini önlemek istemesi
B) İtalyanların somunucu politikaların kendi topraklarına yönelmesini istemesi
C) Rusya'nın İttihat Devletleri ile birlikte hareket etmesi
D) Avusturya ile toprak anlaşmazlığı yaşaması
E) Almanya'nın Avrupa'da önemli bir askeri güç haline gelmesi
3. Osmanlı yönetimi, I. Dünya Savaşı'nın çıkmasını hemen ardından kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırılmış olan emişti.
Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini kullandığı savunulabilir?
A) Fehil politikalarını
B) Denge siyasetini
C) Toprakların genişletme düşüncesini
D) Uluslararası karışıklıkları ve savaş ortamını
E) Azınlıkların Avrupalı devletlerle olan ilişkilerini
4. I. Dünya Savaşı'nın Avrupa'da çıkışından kısa bir süre sonra doğu ve batı cephelerinde sıkışması, savaşın devletleri yeni müttefik arayışlarına yöneltmiştir.
Bu durum,
I. Fransa,
II. Osmanlı Devleti,
III. İngiltere,
IV. Almanya
devletlerinden hangilerinin önemini artırmıştır?
A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
5. I. Dünya Savaşı,
I. emperyalizmin sona ermesi,
II. Avrupa'da sınırların yeniden belirlenmesi,
III. İngiltere'nin süper güç olma konumunu kaybetmesi
sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
6. I. Dünya Savaşı sonunda yapılan barış antlaşmaları, yenilen devletlere farklı alanlarda ağır yükümlülükler getirmiştir.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?
A) II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına
B) Yenilen devletlerde sanayileşme hamlelerinin başlamasına
C) Sınırların yeniden belirlenmesine
D) Devletler arası ekonomik rekabetin sona ermesine
E) Demokratik yönetimlerin yaygınlaşmasına
7. Wilson Prensipleri'ne göre, İstanbul ve Çanakkale boğazları bütün devletlerin geneline açık olmalıdır.
Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olabilir?
A) Rusya'nın Akdeniz'deki ticari faaliyetlerinin kolaylaşmasına
B) Yunanistan'ın İstanbul'u almaya çalışmasına
C) Rusya'nın Boğazlar üzerindeki emellerinden vazgeçmesine
D) Avrupa'da sınırların korunmasına
E) Ulus devletlerin kurulmasına
8. Avusturya-Macaristan ve Sırbistan arasında başlayan çatışmaların kısa bir sürede dünya savaşına dönüşmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?
A) Kültürel farklılıklar
B) Dinsel anlaşmazlıklar
C) Sanayileşme uğraşları
D) Siyasal ve ekonomik gelişmeler
E) Demokratik yönetim arayışları
9. İngilizler, I. Dünya Savaşı sırasında Arapları Osmanlı Devletine karşı kullanmak için Mekke Şerifi Emir Hüseyin ile anlaşmıştır.
Bu girişim,
I. Batıcılık,
II. Ulusçuluk,
III. İslamcılık
akımlarından hangilerinin Osmanlı Devleti'nde etkisini kaybetmesinin sonucudur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
10. I. Dünya Savaşı sonrası İttihat Devletleri ile mağlup devletler arasında yapılan barış antlaşmaları 1919 yılında imzalanmış olmasına rağmen Osmanlı Devleti ile yapılan antlaşma 1920'de imzalanmıştır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Osmanlı ordusunun terhis edilmesi
B) TBMM'nin antlaşmayı kabullememesi
C) Osmanlı Meclis-i Mevassıf'ının dağıtılmış olması
D) Arapların bir kısmının İttihat Devletleri ile birlikte hareket etmesi
E) Osmanlı topraklarını paylaşma konusunda anlaşmazlık içinde olmaları
11. Fransa ve İngiltere'nin, Rusya ile I. Dünya Savaşı başlarında yoğun olan ilişkileri, savaşın sonlarına doğru kesilmiş, buna karşılık İtalya ile olan ilişkileri yoğunlaşmıştır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Almanya'nın üstün bir askeri güce sahip olması
B) ABD'nin savaşa sokulmak istemesi
C) Rusların İstanbul ve Çanakkale boğazlarını ele geçirmek istemesi
D) Rusya'nın savaşları çekilme kararı alması
E) İtalya'nın Türk topraklarından pay istemesi
12. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği aşağıdaki cephelerin hangisinde taarruz eden taraf durumunda olmuştur?
A) Irak Cephesi
B) Çanakkale Cephesi
C) Suriye Cephesi
D) Kanal Cephesi
E) Hicaz Cephesi

Kültürün ve sanatın birliği ve dayanışması sağlanarak en temel unsur bulunduran.

05.4 MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI VE İŞGALLER

1. Türk topraklarının I. Dünya Savaşı'nın ardından işgale uğraması üzerine kurulan direniş cemiyetleri içinde en etkin olanlardan biri Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti idi.
- Aşağıdakilerden hangisinin bu durumda rolü olduğu söylenemez?
- A) Erzurum Kongresi'nin düzenlenmesinde önemli bir rol üstlenmesi
B) Halkı işgallere karşı birleştirmeye çalışması
C) Bölgedeki azınlıkların taşkınlıklarıyla mücadele etmesi
D) Anadolu'nun doğusunda kurulmuş olması
E) Bölgede bulunan XV. Kolordu'nun terhis edilmemiş olması

2. Osmanlı Devleti'nin 30 Ekim 1918'de İtilaf Devletleriyle imzaladığı Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulamaz?
- A) Anadolu'daki azınlık unsurlar tarafından ayrılıkçı faaliyetlerin başlatılmasına
B) Osmanlı Devleti'nin kendi toprakları üzerindeki otoritesinin sona ermesinde
C) Osmanlı topraklarında ulusal direniş hareketlerinin kurulmasına
D) Türk topraklarının İtilaf Devletlerine işgal tehlikesi altına girmesine
E) İstanbul Hükümeti'nin Kuva-yı Milliye hareketini desteklemesine

3. I. Reddi-i İlhak Cemiyeti
II. Etnik-i Etery Cemiyeti
III. Wilson İnkeleri Cemiyeti
IV. Kilikyalılar Cemiyeti
- Yukarıda verilen cemiyetlerden hangileri, Osmanlı topraklarını parçalamaya amacı taşıyan azınlık cemiyetleri arasında gösterilebilir?
- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

4. Mondros'tan sonra İstanbul'da kimi aydınlar tarafından Osmanlı yönetimini destekleyen bazı cemiyetlerin faaliyete geçirdiği görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu cemiyetler arasında yer almaktadır?

- A) Milli Kongre Cemiyeti
B) İtilaf ve Terakki Cemiyeti
C) Teali-i İslam Cemiyeti
D) Kilikyalılar Cemiyeti
E) Trakya Paşaeli Cemiyeti

5. I. Bulgaristan
II. Romanya
III. Macaristan
IV. Çekoslovakya
V. Polonya

Yukarıda verilen devletlerden hangileri I. Dünya Savaşı'nın sonucunda kurulmuş olan devletler arasında yer almaktadır?

- A) I ve III B) II ve V C) I, II ve IV
D) I, III ve IV E) III, IV ve V

6. Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nın maddeleri arasında yer alan; "İç güveniğin sağlanması için gerekli olan sayının dışında kalan askerler terhis edilecektir." hükmü aşağıdaki amaçlardan hangisine yöneliktir?

- A) Anadolu'daki azınlık unsurların haklarının korunmasını sağlama
B) Osmanlı topraklarında bulunan yer altı kaynakları üzerinde denetim sahilini olma
C) Osmanlı Devleti'nin olası işgallere karşı direniş gücünden yoksun bırakma
D) Anadolu'da herhangi bir iç karışıklık yaşanmasını engelleme
E) Kendi aralarında herhangi bir görüş ayrılığı yaşanmasını önleme

6.

7. Milli Mücadele'de Kuva-yı Milliye birliklerinin kurulmasına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanlıların Batı Anadolu'yu işgale başlamaları
B) Ermenilerin Anadolu'nun doğusunda Türk halka baskı yapmaları
C) Doğu Karadeniz'de Pontus Rumlarının isyan çıkarması
D) İtilaf Devletlerinin Boğazlara kendi donanmalarını yerleştirmeleri
E) Anadolu'da bazı bölgelerde iç isyanların çıkması

Kuva-yı Milliye birlikleri ilk olarak Batı Anadolu'da oluşturulmuştur.

8. Milli Mücadele'de önemli görevler üstlenen Kuva-yı Milliye birlikleri,

- I. Batı,
II. Güney,
III. Doğu

cephelerinden hangilerinde mücadele etmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Mondros'un ardından faaliyetlerine hız veren zararı cemiyetlerden biri de Mavi Mira idi.

Aşağıdakilerden hangisi bu cemiyetin kuruluş amaçları arasında yer almaktadır?

- A) Anadolu'nun doğusunda bağımsız bir Ermeni devletinin kurulmasını sağlamak
B) Boğazların yönetiminin İtilaf Devletlerinin kontrolüne geçmesini sağlamak
C) Batı Anadolu'nun Yunanistan'ın egemenliğine girmesini sağlamak
D) İngilizlerin İzmir ve çevresinde işgalci güç olarak bulunmasını sağlamak
E) Doğu Karadeniz'de bağımsız bir Rum devleti kurmak

10. Ermeniler tarafından kurulan cemiyetler Mondros döneminde yapılmış propagandalarla Doğu Anadolu'da Ermeni nüfusun çoğunlukta olduğunu kabul ettirmeye çalışıyorlardı.

Ermeni cemiyetlerinin bu iddialarının aşağıdakilerin hangisinden yararlanma amacı taşıdığı savunulabilir?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması
B) General Harbord Raporu
C) Amiral Bristol Raporu
D) Wilson İlkeleri
E) Gümrü Antlaşması

11. Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkesi'nin ardından yaşanan gelişmeleri Türk halkının kabullenmediğini göstermektedir?

- A) Rum ve Ermeni azınlıkların Osmanlı topraklarını parçalamaya çalışması
B) Anadolu'nun batı bölgelerinde Kuva-yı Milliye birliklerinin oluşturulması
C) İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından baskı altında tutulması
D) Mustafa Kemal Paşa'nın mütetlik göreviyle Sam-sun'a gönderilmesi
E) İstanbul'da Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti'nin kurulması

12. I. Musul
II. Urfa
III. Antep
IV. Maraş
V. Mersin

Yukarıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından İngilizler tarafından işgal edilen veya denetim altına alınan yöreler arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

05.5 YENİ TÜRK DEVLETİNDE KÜLTÜR VE TEŞKİLAT

- Atatürk, "Çağdaş olmayan insanlar, çağdaş olanların ayakları altında kalmaya mahkumdurlar." demiştir. Atatürk bu sözleyle,
 - çağın gereksinimlerini karşılamayan kurumların ortadan kaldırılması,
 - askerî gücün artırılması,
 - inkılap çabalarına süreklilik kazandırılması
 konularından hangilerinin önemini vurgulamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
- Yeni Türk Devleti'nin 1927 yılında Teşvîk-i Sanayi Kanunu'nu çıkarmış olması aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Tarım üretiminin artırılmasına çalışıldığı için
B) Devletin ekonomiyi müdahalesinin sona erdiği için
C) Sanayi yatırımlarının devlet desteğine muhtaç olduğunu
D) Yabancıların Türk ekonomisini yönlendirmeye devam ettiklerini
E) Ekonomik gelişmenin siyasi istikrara bağlı olduğunu
- 1924 yılında kurulan Terakkîperver Cumhuriyet Fırka ve 1930 yılında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırka salânatı yanısıra çevreleri harekete geçirmiş ve bu çevreler muhtelif partilerinin yönetiminde etkili olmaya çalışmışlardır. Bu gelişmelere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

A) Çok partili yaşam girişimleri yeni rejim için sorun olmuştur.
B) Halkın salânatı yönetimine bağlılığı artmıştır.
C) İnkılap çabaları engellenmiştir.
D) Halk demokrasi düşüncesini özümsemiştir.
E) Halkın devlete olan güveni artmıştır.
- Atatürk, bir konuşmasında, "Memleket dayanışmaya bağlı bir birliğe muhtaçtır. Sıradan politikacılarla milleti parçalamak ifâdeti, "ifadelerini kullanmıştır. Bu ifade,
 - Avrupa tarzı düzenlemeler yapılması,
 - toplumsal bütünlüğün korunması,
 - halk arasında ayrımcılığa yol açılmaması
 olgularından hangilerinin önemini vurgulamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
- 11 Eylül 1924'te yirmi altı hükümdardan oluşan bir komite, İsviçre Medeni Kanunu'nu Türk halkının ihtiyaçlarına uygunlu hale getirmek için çalışmalara başlamıştır. Bu girişim göz önüne alındığında,
 - Hukuk kuralları çağdaşlaştırılmak istenmiştir.
 - Hukuk alanında nitelikli uzmanlara sahip olunamamıştır.
 - Avrupa hukukundan yararlanılmıştır.
 yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
- Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen,
 - ulusal tarih eğitimi kurulları açılması,
 - Avrupa tarzı eğitim kurumları açılması,
 - ulusal egemenlik ilkesinin benimsenmesi
 düzenlemelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti döneminde gerçekleştirilen ıslahat girişimleriyle herhangi bir benzerliğinden söz edilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
- Kurtuluş Savaşı sırasında Mustafa Kemal'in en yakın müdâdele arkadaşlarından biri olan Fetret Paşa, 1922'de, "Bizde padişahlıktan, halifelikten başka bir idare şekli söz konusu olamaz." demiştir. Fetret Paşa'nın bu sözleri aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

A) Padişahın Anadolu'daki eski otoritesine kavuşulduğundan
B) Yeni Türk Devleti'nin kuruluşu arasında salânatla bağlılığın sürdürüldüğünden
C) Cumhuriyet rejiminin haktan taraftar bulamadığından
D) TBMM'nin otoritesinin gün geçtikçe zayıfladığından
E) Mustafa Kemal'in yakın çevresinin etkisinde kaldığından
- Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen,
 - TBMM'nin açılması,
 - salânatın kaldırılması
 girişimlerinin,
 - ulus egemenliği ilkesinin öne çıkarılması,
 - cumhuriyetin ilan edilmesi,
 - siyasi alanda yenilikler yapılması
 gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
- 1924 Anayasası'nın ikinci maddesi "Türkiye Devleti'nin dini İslam'dır." sözleriyle başlıyordu. Bu durumun, aşağıdakilerden hangisiyle geliştiği savunulabilir?

A) Laiklik düşüncesinin güçlendirilmesiyle
B) Ulsal bağimsizliğin korunması düşüncesiyle
C) Ulus egemenliği ilkesiyle
D) Ekonomik kalkınma çabalarıyla
E) Devletin uluslararası saygınlığının artırılmasına çalışılmasıyla
- Atatürk, 1928 yılında yaptığı bir konuşmada, "Yeni Türk harflerini gelibek öğrenmelidir. Her vatanıda, kadına, erkeğe, hamla, sandalyaya öğretiniz." ifadelerini kullanmıştır. Atatürk bu sözleyle,
 - azınlık okullarının denetlenmesine alınması,
 - okuma yazma oranının bir an önce artırılması,
 - Avrupa tarzı eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması
 konularından hangilerinin önemini vurgulamak istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
- Atatürk'e göre inkılap, Türk milletini son asrarda geri bırakmış olan müesseseleri yıkarak, yerine en yüksek icaplara göre ilerlemesi için edecek yeni kurumları koymuş olmalıdır. Yukarıdaki tanıma göre,
 - Arap harflerinin kaldırılarak Latin alfabesinin benimsenmesi,
 - tesin kaldırılıp yerine şapka giyilmesinin kararlaştırılması,
 - medreselerin kaldırılarak eğitim kurumlarının birleştirilmesi
 gelişmelerinden hangilerinin inkılap niteliği taşıdığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
- Atatürk, 1926 yılında kendisini hedef alan bir suikast planının ortaya çıkarılmasının ardından, "Benim nazır vucudum bir gün toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar yaşayacaktır." demiştir. Atatürk'ün bu sözleyle aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

A) Siyasi istikrara önem verilceğini
B) Siyasal partilerin kurulması gerektiğini
C) İnkılapların engellenemeyeceğini
D) Devlet otoritesinin güçlendirilmediğini
E) Halkın yenilik düşüncesine sahip çıkması gerektiğini

05.6 YENİ TÜRK DEVLETİNDE KÜLTÜR VE TEŞKİLAT

1. Yeni Türk Devleti'nde,
 - Devlet başkanlığı sorununun çözümlenmesi gereği ortaya çıkmıştır.
 - Yönetimde yetki ve sorumluluk alanlarının yeniden belirlenmesi gereği zamanla belirginleşmiştir.
 Aşağıdaki düzenlemelerden hangisi bu ihtiyaçlara bağlı olarak gerçekleştirilmiştir?
 - A) Cumhuriyetin ilan edilmesi
 - B) Halifelik makamının kaldırılması
 - C) Güçler birliği ilkesinin benimsenmesi
 - D) Laik yönelim anlayışının benimsenmesi
 - E) Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kaldırılması
2.

 Kabaotaj Kanunu, Türk İman ve karasularında işletmecilik hakkının sadece Türklerle ait olmasını sağlamıştır. Bu düzenleme ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı ileri sürülebilir?
 - A) Ülkede sınır güvenliğini artırma
 - B) Azınlıkların ekonomik gücünden yararlanma
 - C) Yabancı devletlerle olan ekonomik ilişkileri güçlendirme
 - D) Cumhuriyet yönetiminin halk tarafından benimsenmesini sağlama
 - E) Yabancıların Türk ekonomisi üzerindeki etkinliğini sona erdirmeye
3. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk köylüsünün üzerindeki ağır mali yükün azaltılması düşüncesi hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu çabaların bir sonucu olarak nitelendirilebilir?
 - A) Aşar vergisinin kaldırılması
 - B) Devlet bankalarının kurulması
 - C) Ziraat Enstitüsünün kurulması
 - D) Kabaotaj Kanunu'nun kaldırılması
 - E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
4. Türk inkılabının temel hedeflerinden birisi egemenliğin bütünüyle halka ait hale getirilmesidir. Aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin bu hedeflerle doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir?
 - A) Kabaotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
 - B) Erkan-ı Harbiye Vekaleti'nin kaldırılması
 - C) Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi
 - D) Laiklik ilkesinin anayasaya dahil edilmesi
 - E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
5. Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen en önemli inkılap girişimlerinden biri 1 Kasım 1922'de saltanat makamının kaldırılmasıdır. Bu girişimin aşağıdakilerden hangisi için uygun ortam oluşturduğu savunulabilir?
 - A) Ulusal bağımsızlığın sağlanması
 - B) Ekonomik sorunların ortadan kaldırılması
 - C) Atatürk ilke ve ilkelerinin yaşama geçirilmesi
 - D) Eğitim sisteminin çağdaş bir yapıya kavuşturulması
 - E) Ulus iradesinin yönetime yansıtılması
6. Atatürk, "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir." demiştir. Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki düzenlemelerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?
 - A) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
 - B) Miladi takvimin yürürlüğe girmesi
 - C) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
 - D) Hafta sonu tatilinin Pazar'a alınması
 - E) Yeni ölçü ve tartı birimlerinin kabul edilmesi
7. Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen aşağıdaki düzenlemelerden hangisi, Türkiye'de sosyal alanda çağdaşlaşma amacı ile ilgili değildir?
 - A) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
 - B) Şapka Kanunu'nun hazırlanması
 - C) Kilik kıyafet düzenlemesinin yapılması
 - D) Avrupa tarzında okulların yaygınlaştırılması
 - E) Türk Dil Kurumu'nun kurulması
8. Cumhuriyetin ilk yıllarında hiçbir kişinin, grubun veya sınıfın ayrıcalığının olmaması hedeflenmiştir. Bu çabanın aşağıdakilerden hangine yönelik olduğu savunulabilir?
 - A) Siyasal partilerin kurulması
 - B) İnkılapların sürekli hale gelmesi
 - C) Ekonomik yapının güçlendirilmesi
 - D) Türkiye'de toplumsal eşitlik olgusunun hayata geçirilmesi
 - E) Devletçi ekonomik modelin ortaya koyulması
9. Atatürk'ün, "Ülkeler çeşitlidir, fakat uygarlık bir ve bir ulusun ilerlemesi için de bu tek uygarlığa katılma gereklidir." demiştir. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün bu sözü ile doğrudan ilişkilendirilebilir?
 - A) Çağdaş uygarlığın örnek alınması
 - B) Milliyetçilik olgusunun güçlendirilmesi
 - C) Avrupa kültürünün benimsenmesi
 - D) Ekonomik kalkınmanın öncelikli görülmesi
 - E) Geleneklerin toplumsal rolünün korunması
10. Atatürk, ekonomik bağımsızlık kazanılmadan siyasal bağımsızlığın korunmasının güç olacağını ifade etmiştir. Aşağıdaki girişimlerden hangisi, Türkiye'de ekonomik yapının güçlendirilmesi açısından daha büyük bir öneme sahiptir?
 - A) Aşar vergisinin kaldırılması
 - B) Miladi takvimin kabul edilmesi
 - C) Misak-ı İktisadın kabul edilmesi
 - D) Hafta sonu tatilinin Pazar'a alınması
 - E) Yeni ölçü ve tartı birimlerinin kabul edilmesi
11. Türkiye'de gerçekleştirilen,
 - I. Tekke ve zaviyelerin kapatılması
 - II. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
 - III. Şer'iye ve Evkar Vekaleti'nin kaldırılması
 düzenlemelerinden hangilerinin Türkiye'de laikleşme sürecine katkı sağladığı söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
12. Atatürk, "Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler memleketi değildir ve olamaz." demiştir. Aşağıdaki düzenlemelerden hangisi Atatürk'ün bu sözü ile ilişkilendirilebilir?
 - A) Saltanat makamının kaldırılması
 - B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
 - C) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
 - D) Kabaotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
 - E) Miladi takvimin kullanılmaya başlanması
13. Yeni Türk Devleti'nde toplumsal alanda yapılan düzenlemelerde
 - I. anlayış ve görüşün olarak Batılı olma,
 - II. toplumsal eşitsizliği ortadan kaldırma,
 - III. ekonomik düzenlemeleri öne çıkarma
 amaçlarından hangilerinin rol oynadığı söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
14.
 - I. Aşar vergisinin kaldırılması
 - II. Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
 - III. İzmir İktisat Kongresi'nin düzenlenmesi
 - IV. Yabancılarla aile ilişkilerinin millileştirilmesi
 - V. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması
 Yukarıdaki düzenlemelerden hangisi, Türkiye'de Halifelik ilkesinin hayata geçirilmesi çabasının bir ürünüdür?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V

Dört Köşe

1. Osmanlı Devleti'nde 1876 Kanun-ı Esasi ile oluşturulan ve üyeleri padişah tarafından seçilen Ayan Meclisi'nin görüşmeleri, 1908 yılında kabul edilen yeni Kanun-ı Esasi ile gizli olurlarla değil, halka açık şekilde yapılmaya başlanmıştır.

Bu uygulama değişikliği,

- padişahlık makamının etkinliğinin artması,
- Ayan Meclisi'nin yönetimindeki rolünün güçlenmesi,
- yönetimi demokratikleştirme çabalarının güç kazanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Osmanlı Devleti'nde I. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ile birlikte hareket edilmesi düşüncesi ağır basıyordu. Ancak savaşın ilk iki ayında Almanya'nın birçok cephe de üst üste başarısızlıklar yaşaması Osmanlı yönetim çevrelerinde tarafsız kalma düşüncesini gündeme getirmiştir.

Bu durum,

- Osmanlı dış politikası savaşın seyrine göre şekillenmiştir.
- İngiltere'nin etkinliğinin artması beklenmiştir.
- Savaşın Osmanlı topraklarında iç karışıklıklara yol açmasından çekinilmiştir.

yargılardan hangilerini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyıl sonunda Almanya'nın yardımıyla İstanbul-Bağdat-Basra demiryolunun yapımına başlamıştır.

Bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisini tehdit ettiği söylenebilir?

- Avrupa'daki ekonomik dengeleri
- Osmanlı toprak bütünlüğünü
- Azınlıkların Osmanlı yönetimine bağlılığını
- Osmanlı ülkesindeki yerleşme çabalarını
- İngiltere'nin Hint Okyanusu'ndaki çıkarlarını

4. Mondros Ateşkesi'nin ardından Samsun ve civarındaki Rumların Pontusculuk etrafında toplanmasında Merzifon Amerikan Koleji'nin rolü büyüktür.

Bu bilgilere bakılarak,

- Azınlıklar dış güçler tarafından kışkırtılmışlardır.
- Yabancı okullar devlet karşıtı çalışmalar yapmışlardır.
- Azınlık okulları yabancı devletlerle işbirliği yapmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

Kontrol Noktası

Yazılı Soruları

- 1) Balkan Savaşları'nın nedenlerini yazınız. 2) Balkan Savaşları sonrasında imzalanan anlaşmaları yazınız.

Doğruları işaretleyelim, yanlışları sonra düzeltiriz.

- a) İslamcılık düşüncesi II. Abdülhamit'in tahta geçmesiyle etkinlik kazanmış ve bir devlet politikası olarak dış ilişkilerde kullanılmıştır.

- b) Trablusgarp Savaşı'nın yaşanmasının temel nedeni İtalya'nın sömürgecilik yarışında geç kalmasıdır.

- c) Yanya, Selanik ve Girit Balkan Savaşları sonrasında Yunanistan'a bırakılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda yaşadıkları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgileri doğru – yanlış şeklinde işaretleyiniz.

- a) Bulgaristan, Çanakkale Savaşları Osmanlı Devleti'nin kazanması üzerine İttifak Devletleri yanında savaşa girmiştir.

- b) Irak, Suriye – Filistin ve Hicaz – Yemen cephelerinde karşılaşılan Arap isyanları Türkçülük anlayışının geçerliliğini tamamen yitirdiğini göstermektedir.

- c) Brest Litovsk Antlaşması İttifak Devletleri'nin I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı topraklarını peyleşmek için imzaladıkları gizli anlaşmalar arasındadır.

I. Dünya Savaşı'nın sonuçları ile ilgili boşlukları birlikte dolduralım:

- a) I. Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti ve gibi çok uluslu imparatorlukların parçalanmasına yol açmıştır.

- b) savaşın sömürgecileri korumayı başatarak çıkmıştır.

- c) ve Polonya gibi milli devletler kurulmuştur.

- d) Dünya barışını korumak için kurulmuştur.

Mondros Ateşkesi'nin ardından işgale uğrayan yerlerde ilgili aşağıdaki boşlukları uygun ifadelerle dolduralım:

- a) İngilizler Batum, Kars, ... ve Maraş'ı işgal etmiş, Merzifon, Eskişehir, İzmit, Afyon, Samsun'u denetimleri altına almıştır.

- b) Fransızlar Mersin ve Dörtyol bölgelerini işgal etmiştir.

GENEL TEKRAR 1

1. Anadolu Selçuklularındaki Divan-ı İşraf kurumunun temel görevi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Askeri yapıyı denetlemek
 - B) İdari işlemleri yönlendirmek
 - C) Önemli davaların çözümüne kavuşmak
 - D) Mali işleri denetlemek
 - E) Ülkede iç güvenliğin korunmasını sağlamak
2. Osmanlı Devleti'nin Doğu Anadolu üzerindeki etkinliğini artırmasında,
 - I. Olukbeği,
 - II. Çaldıran,
 - III. Turadağ
 savaşlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
3. Osmanlı Devleti'nde Kuruluş Dönemi'ni başlatan ve bitiren olaylar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Kay Boyun'un Anadolu'ya gelişi – II. Kosova Savaşı
 - B) Osman Bey'in başa geçmesi – İstanbul'un fethi
 - C) Erugul Gazin'in Söğüt'e gelişi – Fatih'in padişah olması
 - D) İznik'in egemenlik altına alınması – İstanbul'un fethi
 - E) Osman Bey'in Bilecik'i fethi – İstanbul'un fethi
4. Moritos Ateşkesi'nin ardından Anadolu'da içişler başlamıştır. Bu gelişme Türk tarafında aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) TBMM'nin kurulmasına
 - B) Almanya'nın desteğinin alınmasına
 - C) Kuva-yı Milliye birliklerinin oluşmasına
 - D) Saltanat kurumuna olan bağlılığın sona ermesine
 - E) Yunanlılara olan İtilaf Devletleri desteğinin azalmasına
5. Mısır ve Suriye'de siyasi egemenlik kurarak, İslam dünyasına yönelttik Mogol saldırılarına başarıyla karşı koyan Türk - İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Memlükler Devleti
 - B) Suriye Selçukluları Devleti
 - C) Harzemşahlar Devleti
 - D) Gazneliler Devleti
 - E) Anadolu Selçukluları Devleti
6. Aşağıdakilerden hangisi, İtilaf Devletleri'nin I. Dünya Savaşı'nın sonrasında İttifak Devletleri ile imzaladıkları barış antlaşmalarının ortak özelliklerinden biri olarak gösterilemez?
 - A) Toprak kayıplarına yol açma
 - B) Yönelim biçimlerinin değişmesini öngörme
 - C) Sınır değişikliklerine yol açma
 - D) Donanmalar ve orduları sınırlandırmama
 - E) Savaş tazminatları öngörme
7. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da Orta Çağ'da etniklikleri azalan merkezi krallıkların yeniden güçlenmesine ortam hazırlamıştır?
 - A) Papa'nın desteğinin alınması
 - B) Skolastik düşüncenin sarımsması
 - C) Feodal yönetimlerin geliştirilmesi
 - D) Ticari faaliyetlerin yoğunlaşması
 - E) Kilisenin toplumsal etkinliğinin azalmaya başlaması
8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Kanunî döneminde denizlerde kazanılan başarılarından biri değildir?
 - A) Kıbrıs Adası'nın fethi
 - B) Rodos'un fethi
 - C) Trablsğar'ın fethi
 - D) Preveze Deniz Savaşı
 - E) Cerbe Adası'nın fethi
9. Anadolu'da Türk siyasal birliği ilk kez hangi Osmanlı hükümdarı tarafından gerçekleştirilmiştir?
 - A) I. Murat
 - B) I. Bayezid
 - C) I. Mehmet
 - D) II. Murat
 - E) II. Bayezid
10. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisi ile askeri mücadele içersine girdiği söylenemez?
 - A) Avusturya
 - B) İran
 - C) Rusya
 - D) Lehistan
 - E) Fransa
11. 1618 – 1648 yılları arasında Kutsal Roma German İmparatorluğu ile Alman Prenslikleri arasında yaşanan Otuz Yıl Savaşları'nın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Çok uluslu imparatorlukların güçlenmesi
 - B) Avrupa'da feodalite yönetimlerinin güçlendirilmesi
 - C) Ticaret yollarının denetim altına alınmak istenmesi
 - D) Avrupa'da mezhep çekişmelerinin artması
 - E) Avrupa'da mezhep birliğinin sağlanması
12. Balkan devletlerinin Osmanlı egemenliğinden ayrılarak bağımsız olmalarında rol oynayan ve bu gelişmeye engel olmak üzere devlet adamlarınca önerilen fikir aktarı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Osmanlılık – Batıcılık
 - B) Türkçülük – İslamcılık
 - C) İslamcılık – Milliyetçilik
 - D) Batıcılık – İslamcılık
 - E) Milliyetçilik – Osmanlıcılık
13. I. Babür Devleti
 - II. Kublay Hanlığı
 - III. Uygur Devleti
 - IV. Gazneliler Devleti
 Yukarıdaki devletlerden hangileri Türk İslam devletleri arasında yer almaz?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) II ve IV
 - E) III ve IV

GENEL TEKRAR 2

1. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Batı Anadolu'da kurulan Türk beyliklerinin bağımsız hareket etmelerinde,

- Anadolu Selçuklularının Moğol İhanlıklarının egemenliğine girmesi,
 - ekonomik faaliyetlerin gerilemesi,
 - Bizans'ın Anadolu'da sınırlarının daralması
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Sinop

II. Amasya

III. Sığdır

IV. Antalya

Anadolu Selçukluları tarafından egemenlik altına alınan yukarıdaki bölgelerden hangileri deniz ticaretinden elde edilen geliri doğrudan etkilememiştir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Avrupa'da Feodalite yönetimlerinin gerilemeye başlamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Mezhep anlaşmazlıklarının yaşanması
B) Doğu-batı ticaretinin gelişmesi
C) Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesi
D) Skolastik düşünce anlayışı
E) Papanın geniş yetkilere sahip olması

4. Osmanlıların Kırım Hanlığı'nın fethi ile Karadeniz'de elde ettikleri avantajlı konum Akdeniz için aşağıdakilerden hangisi ile kazanılmıştır?

- A) Kıbrıs'ın fethi
B) Mısır'ın fethi
C) İnebahtı Deniz Savaşı
D) Rodos adasının fethi
E) Preveze Deniz Savaşı

5. I. Germiyanogulları

II. Karesiogulları

III. Menteşeoğulları

IV. Hamitoğulları

V. Aydınoğulları

Yukarıdaki beyliklerden hangisi Yıldırım Bayezid döneminde Osmanlılara bağlanmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Türk - İslam devletlerinden Karahanlılar ile Gazneliler aşağıdakilerden hangisine karşı birlikte hareket etmişlerdir?

- A) Memlük Devleti
B) Samanoğulları Devleti
C) Harzemşahlar Devleti
D) Anadolu Selçukluları Devleti
E) Eyyubiler Devleti

7.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra İttifak Devletleri'nin yenilen devletlerle imzaladıkları aşağıdaki antlaşmalar-
dan hangisi II. Dünya Savaşı'nın yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Versay Antlaşması
B) Sen Germain Antlaşması
C) Növyi Antlaşması
D) Sevri Antlaşması
E) Trianon Antlaşması

8. Aşağıdaki Türk beyliklerinin hangisinde Türkçe resmi dili haline getirilmiştir?

- A) Aydınoğulları Beyliği
B) Menteşeoğulları Beyliği
C) Karamanoğulları Beyliği
D) Ramazanoğulları Beyliği
E) Dulkadiroğulları Beyliği

9. Kuzey Afrika'nın fethi Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki padişahların hangisinin döneminde tamamlanmıştır?

- A) I. Selim B) I. Süleyman
C) II. Selim D) III. Murat
E) III. Mehmet

10. Ankara Savaşı'ndan sonra yeniden kurulan Türk beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Candaroğulları B) Karamanoğulları
C) Germiyanogulları D) Aydınoğulları
E) Karesioğulları

11. Bulgaristan'ın I. Dünya Savaşı'ndan sonra İttifak Devletleri'yle imzaladığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Növyi Antlaşması
B) Versay Antlaşması
C) Trianon Antlaşması
D) Sen Germain Antlaşması
E) Brest - Litovsk Antlaşması

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik düşüncesine en son yönelen topluluğun Türkler olmasında etkilidir?

- A) Avrupa'daki gelişmelerin yakından izlenmesi
B) Osmanlı toprak bütünlüğünün korunamaması
C) İslam dünyasından destek alınmaya çalışılması
D) Osmanlı toplum yapısının çok uluslu olması
E) Devletin ekonomik gelirlerini korumaya çalışması

13. 963 yılında Afganistan topraklarında kurulan ve Hindistan'da İslam inancının yaygınlaşmasında etkin bir rol oynayan Türk - İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babür Devleti
B) Gazneliler Devleti
C) Memlükler Devleti
D) Karahanlılar Devleti
E) Büyük Selçuklular Devleti

GENEL TEKRAR 3

1. Avrupa'da kraların yetkilerinin sınırlandırılmasında aşağıdakilerden hangisinin rolünden söz edilebilir?

- A) Yüzyıl Savaşları
- B) Magna Carta
- C) Haçlı Seferleri
- D) Sokratik düşünce anlayışı
- E) Rönesans

4. Aşağıda verilen padişah ve fetihlerden bölge eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

Fatih	Kanuni	III. Murat
A) Boğdan	Fas	Bağdat
B) Fas	Trabüsgarp	Bağdat
C) Bağdat	Fas	Boğdan
D) Boğdan	Bağdat	Fas
E) Kırım	Bağdat	Cezayir

7. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi Türk - İslam dünyasında siyasi istikrarın zarar görmesine yol açmamıştır?

- A) Köseadağ Savaşı
- B) Kalvan Savaşı
- C) Haçlı Seferleri
- D) Babai İsyanı
- E) Miryokeleion Savaşı

8. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda Akdeniz hakimiyetini pekiştiren fetih aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıbrıs'ın fethi
- B) Rodos'un fethi
- C) Girit'in fethi
- D) Sakız'ın fethi
- E) Uyarın fethi

9. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet'in İstanbul'u fethedebilmek için yaptığı hazırlıklardan biri değildir?

- A) Şahi toplanı dokümanıştır.
- B) Vize ve Silivri kaleleri alınmıştır.
- C) Donanma takviye edilmiştir.
- D) Güzelce Hisar yapılmıştır.
- E) Balkanlara birlikler yerleştirilmiştir.

10. Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki antlaşmalardan hangisini galip taraf olarak imzaladığı söylenemez?

- A) Amasya Antlaşması
- B) Kaser-Şirin Antlaşması
- C) Kültürve Antlaşması
- D) Ferhat Paşa Antlaşması
- E) Bucuş Antlaşması

11. XX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakan sorunlardan biri, Balkanlardaki bağımsızlık hareketlerinin sürmesi olmuştur.

Balkanlarda görülen bu durumun aşağıdakilerden hangisine bağlı olarak ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin toprak kaybı yaşamasına
- B) Ekonomik çöküşe
- C) Osmanlı Devleti'nin hammadde arayışlarına
- D) Milliyetçilik akımına
- E) Osmanlı ülkesinde Batı tarzı düzenlemelerin sürmesine

12. Anadolu Selçukluları Avrupalılara büyük gümüş karfesi uygulamışlardır.

Bu uygulamada:

- I. ticaret geliştirme,
 - II. Hristiyan birliğini parçalamak,
 - III. Avrupa'nın birleşmesini engellemek
- amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III

13. Anadolu Selçuklularının denizcilikle ilgilenmelerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer devletlerle barış sağlamak
- B) Sahil kentlerini tehdit ederek kara ve deniz ulaşımını biletirmek
- C) İslam inancını yaymak
- D) Kültür ve sanatta ilerlemek
- E) Askeri yapılamay sadece denizlerde sürdürmek

2. I. Mevlana Celaleddin Rumi

- II. Hoca Dehşani
- III. Yunus Emre
- IV. Ahmet Yesevi

Yukarıdakilerden hangisi Selçuklu dönemi Anadolu'sunda tasavvuf edebiyatının temsilcileri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

3. Osmanlı Devleti'nde II. Bayezid döneminde Safevi tehlikesinin büyümesinde, aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Şiilik propagandasının yayılması
- B) Şah İsmail'in iki yüzü politikası
- C) Osmanlıların diğer dış politika sorunları
- D) II. Bayezid'in savaş karargahı bir kişiliğe sahip olması
- E) Memlüklerin işçilerin bozulması

6. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılışında aşağıdakilerden hangisinin herhangi bir etkisinden söz edilemez?

- A) Batı'nın faaliyetleri
- B) Babai Ayaklanması'nın yaşanması
- C) Ülkede taht mücadelelerinin yaşanması
- D) Akteylerin bağımsızlıklarını ilan etmeleri
- E) Güçsüz Türkmen grupların devlet yönetimiyle tatsızması

GENEL TEKRAR 4

1. İslamiyet'in dışındaki dinleri benimseyen Türk topluluklarının bir süre sonra milli benliklerini yitirdikleri ve Türk- lük özelliklerini kaybettikleri görüldü.

Türklerle ilgili bu durumda rol oynayan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türklerin hoşgörüli bir toplum yapısına sahip olma- ları
B) Türklerde töre kurallarının geçerli olması
C) Kabul edilen dinlerin Türk kültürü ile uyuşmaması
D) Merkeziyetçi yönelim anlayışının güçlendirilememesi
E) Halkın boylar şeklinde örgütlennmiş olması

4. Türk toplulukları Uygurlar dönemine kadar göçebe ya- şamış, bu dönemden itibaren şehirler kurarak, Budist manastırları ve saraylar inşa etmişlerdir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı ola- rak gösterilebilir?

- A) Gök tanrı inancının etkinliğini sürdürdüğünün
B) Çin kültürü üzerinde etkili olduğunun
C) Orta Asya'dan göçlerin başladığının
D) Kalıcı mimari eserler verilmeye başladığının
E) Ekonomik faaliyetlere önem verildiğinin

5. Selçukluların,

- I. edebiyat,
II. sanat,
III. bağımsızlık anlayışı

unsurlarından hangilerinde yabancı kültürlerin etki- sinde kaldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Türklerin İslam dinine girmelerini hızlandıran Talas Sa- vaşı'nın sonuçlarından bazıları şunlardır:

- I. Türk - Arap ilişkileri gelişmiştir.
II. Araplar kağıt yapımını öğrenmişlerdir.
III. Türk komutan ve askerler Abbasi ordusunda görev almaya başlamıştır.

Bu gelişmelerden hangileri dünya kültür tarihini önemli ölçüde etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Türkler arasında İslam öncesi dönemde aşağıdaki takvimlerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Rumi Takvim
B) Celali Takvim
C) Oniki Hayvanlı Takvim
D) Miladi Takvim
E) Hicri Takvim

7. I. Yerleşik yaşam tarzına olan ilginin artması

II. Geleneklere olan bağlılığın sürmesi

III. Ticari faaliyetlere önem verilmesi

Özelliklerden hangileri, Türklerin İslamiyet'i benim- sedikten sonraki dönemde de milli kimliklerini koru- mayla önem verdiklerinin bir kanıtı olarak gösterile- bilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Büyük Selçuklu Devleti'nin Anadolu'daki fetihleri hızlandırabilmek amacıyla,

- I. fethedilen bölgelerin fetheden komutanların yönei- mine bırakılması,
II. batı yönünde fetihlere ağırlık verilmesi,
III. meliklere geniş yetkiler verilmesi

yollarından hangilerine başvurduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Büyük Selçuklu Devleti'nin son dönemlerinde yaşı- nan,

- I. Anadolu'da bağımsız Türk beyliklerinin kurulması,
II. Batınlık anlayışının ortaya çıkması,
III. Selçuklu alabeylerinin bağımsız hareket etmeye başlamaları

gelişmelerinden hangilerinin devletin siyasi etkilil-ğini olumsuz yönde etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ'da egemen olan skolastik düşünce anlayışının özellikleri arasında yer alır?

- A) Halkın din adamlarına olan ihtiyacının azalmasına yol açmıştır.
B) Düşünce özgürlüğünü güçlendirmeye çabasının bir ürünüdür.
C) Avrupa'da siyasi ve ekonomik istikrarın korunmasını sağlamıştır.
D) Burjuvaların siyasi alanda hak elde etmelerine ortam hazırlamıştır.
E) Dini inanışlara ters düşen bilimsel gerçekler yok sa- yılarak engellenmeye çalışılmıştır.

11. IV. yüzyıl sonunda barbar kavimlerin gerçekleştirdi- ği Kavimler Göçü Avrupa'da aşağıdakilerden hangi- sine zemin hazırlamıştır?

- A) Doğu dünyasına yönelik olarak Haçlı Seferleri'nin gerçekleştirilmesine
B) Kölelik olgusunun ortadan kaldırılmasına
C) Merkezi yönetimlerin etkinliklerinin artmasına
D) Hristiyanlığın barbar kavimler arasında yaygınlaş- masına
E) Katolik öğretilerinin sorgulanmaya ve eleştirilmeye başlanmasına

12. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da yaşanarak İlik Çağ'ın sona ermesine yol açan Kavimler Göçü'nün temel nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Avrupa'da siyasi alanda otorite boşluğu yaşanması
B) Hristiyanlığın Avrupa genelinde yaygınlaşmaya baş- lanması
C) Hunların Orta Asya'dan Doğu Avrupa'ya doğru ilerle- meleri
D) Kölelerin sosyal aşanda haklar elde etmeye çalışma- ları
E) Ekonomik alandaki faaliyetlerin kıta genelinde hız kazanması

GENEL TEKRAR 5

DENEME SINAVLARI

1. Avrupa'da Orta Çağ boyunca varlığını sürdüren Feodalite rejiminin oluşmasında ve ortadan kalkmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisi rol oynamıştır?
 - A) Kavimler Göçü'nün - Barutun ateşli silahlarda kullanılması
 - B) Magna Carta'nın - Coğrafi Keşifler'in gerçekleşmesi
 - C) Yüzyıl Savaşları'nın - Barutun ateşli silahlarda kullanılması
 - D) Kavimler Göçü'nün - Rönesans'ın gerçekleşmesi
 - E) Magna Carta'nın - Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi
2. Anadolu'da Türk dilinin kullanılması ve korunmasında Türk boylarının önemli bir rolü olduğu görülmüştür. Aşağıdaki Türk boylarından hangisinin bu konuda diğerlerine göre daha fazla öne çıktığı söylenebilir?
 - A) Candaroğulları Beyliği
 - B) Karesioğulları Beyliği
 - C) Ramazanoğulları Beyliği
 - D) Menteşeoğulları Beyliği
 - E) Karamanoğulları Beyliği
3. I. Karakeçili
 - II. Kınık
 - III. Kevni
 - IV. Dodurga
 - V. Aşağı
 Osmanlı Devleti'nin kuran okuyan boyu yukarıdakilerden hangisidir?
 - A) I B) II C) III D) IV E) V
4. Çelebi Mehmet döneminde Anadolu'da yaşanan ve Osmanlı merkezli otoritesini zor durumda bırakan dini nitelikli isyan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Seyh Bedrettin İsyanı
 - B) Baba Zünürün İsyanı
 - C) Baka İsyanı
 - D) Şahkulu İsyanı
 - E) Karayazıcı İsyanı
5. Osmanlılar, Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaaddin Keykubat'a yardımlarından ötürü Anadolu'da,
 - I. İzmir,
 - II. Kütahya,
 - III. Bitlice,
 - IV. Karacadağ,
 - V. Bursa
 bölgelerinden hangisine yerleştirmiştir?
 - A) I B) II C) III D) IV E) V
6. Aşağıdakilerden hangisi Hını Deniz Seferlerinde elde edilen başarılarıdır?
 - A) Doğu Akdeniz Osmanlı kontrolüne alınmıştır.
 - B) Kızıldeniz Osmanlı hakimiyetine girmiştir.
 - C) Hicaz bölgesine egemen olunmuştur.
 - D) Baharat Yolu ticareti canlanmıştır.
 - E) Kuzey Afrika'da üs elde edilmiştir.
7. Yavuz Sultan Selim döneminde uygulanan politikalar,
 - I. Balkanlarda egemenlik alanının genişletilmesi,
 - II. Anadolu'da Türk siyasi birliğinin güçlendirilmesi,
 - III. Baharat Yolu üzerinde denetim sağlanması
 hedeflerinden hangilerine yöneliktir?
 - A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III
8. I. Estergon
 - II. Kanije
 - III. Vısegrad
 - IV. Uyvar
 - V. Zigelvar
 Kanun Sultan Süleyman'ın son seferini düzenlediği ve ölümünden kısa bir süre sonra fethedilen kale yukarıdakilerden hangisidir?
 - A) I B) II C) III D) IV E) V
9. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Avrupa ülkelerinde sürenli etkiler kurması, Avrupa ile ilişkileri daha da artırmıştır. Bu da Batılı devletlerin durumunu gören, farklı anlayışa sahip bir yönetici kuşağının yetişmesine yol açmıştır. Bu gelişmelerin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?
 - A) Padişahın siyasi alandaki konumunun güçlenmesine
 - B) Uluslararası askerî ve siyasi ilişkilerin kurulmasına
 - C) Avrupa toplumları ile olan kültürel etkileşimin azalmasına
 - D) Halkın ekonomik durumunun iyileşmesine
 - E) Ülkede yenilikçi çevrelerin güçlenmesine
10. Sanayi İhtilali'nin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin rolü olduğu söylenebilir?
 - A) Fransız İhtilali'nin yaşanması
 - B) Milliyetçilik düşüncesinin güçlenmesi
 - C) Sosyalizm ekonomik etkilerinin azalması
 - D) Avrupa'da sermaye birikiminin oluşması
 - E) Avrupa'da özgülük arayışının yaygınlaşması
11. Almanya'nın XIX. yüzyıl sonunda siyasi birliğini kurması aşağıdakilerden hangisini tetikleye düşürmüştü?
 - A) İngiltere'nin sömürge imparatorluğunu
 - B) İtalya'nın siyasi birlik kurma çabası
 - C) Osmanlı Devleti'nin topraklarını
 - D) Müttefik Yönelim anlayışını
 - E) Sömürgecilik düşüncesini
12. Avrupa'da yaşanan,
 - I. Burjuva sınıfının zenginleşmesi,
 - II. Coğrafi Keşifler'in gerçekleşmesi,
 - III. yeni ticaret yollarının bulunması
 gelişmeleri aşağıda verilenlerden hangisinde sıraya göre gerçekleşmiştir?
 - A) I - II - III B) II - III - I C) I - III - II D) II - I - III E) III - II - I
12. Tarihi süreçte görülen,
 - I. Fransızların 1830'da Cezayir'i işgal etmeleri,
 - II. İngilizlerin 1882'de Mısır'ı işgal etmeleri,
 - III. İtalyanların 1911'de Trablusgarp'ı işgal etmeleri
 gelişmelerinden hangilerinin sömürgecilik düşüncesini doğrultusunda olduğu savunulabilir?
 - A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

GENEL TEKRAR 6

1. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı,
I. yargı güvencesi,
II. insan hakları,
III. milliyetçilik,
IV. adalet
kavramlarından hangilerinin Osmanlı Devleti üzerinde olumsuz bir etkisi yoktur?
A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) I, II ve IV
2. 1789 öncesi Fransa'nın;
- krallar tarafından yönetilmesi,
- savaş ve barışta tek söz sahibinin kral olması,
- kralın ağzından çıkan her sözün kanun niteliğinde olması
özelliklerine bakılarak Fransa'da hangi rejimin uygulandığını söyleyebiliriz?
A) Demokrasi B) Oligarşi C) Teokrasi D) Derebeylik E) Mutlakiyet
3. Duraklama Dönemi'ndeki,
I. Ferhat Paşa,
II. Nasuh Paşa,
III. Serav,
IV. Vasvar
antlaşmalarından hangilerinin Osmanlı Devleti ile İran arasında yapıldığı söylenemez?
A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve IV E) II, III ve IV
4. - Ferhat Paşa Antlaşması'nda alınan yerlerin İran'a geri verilmesi kararlaştırılmıştır.
- İran'ın Osmanlılara her yıl 200 deve yükü ippek vermesi kararlaştırılmıştır.
Yukarıda maddeleri verilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
A) Hotin B) Serav C) Kasrı Şirin D) Bucaş E) Nasuh Paşa
5. Osmanlılarla İran arasında yapılan Serav Antlaşması,
I. I. Ahmet,
II. I. Mustafa,
III. II. Osman,
IV. IV. Murat,
V. Sultan Ibrahim
dönemlerinden hangisinde imzalanmıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
6. XVIII. yüzyılda yaşanan,
I. Rusya'nın Balkanlara egemen olmak istemesi,
II. İran topraklarının paylaşılması,
III. Fransa'nın kapitülasyonlarının sürekli hale getirilmesi
gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin Rusya ile olan ilişkilerini olumsuz etkilemiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
7. Pasarofoça Antlaşması'nda uğrılan yeni toprak kayıplarının oluşturduğu savaş karıştı tutum, Osmanlılarda aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?
A) Nizam-ı Cedit yeniliklerine
B) Lale Devri yeniliklerine
C) I. Mahmut dönemi yeniliklerine
D) III. Mustafa dönemi yeniliklerine
E) I. Abdülhamit dönemi yeniliklerine
8. Osmanlı padişahları Yavuz Sultan Selim'den beri hâlâ sultanın taştırmaları rağmen bu sultanın siyasi alanda ilk kez XVIII. yüzyılın son çeyreğinde kullanılması aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?
A) Toprak kayıplarını yaşatmasıyla
B) Teokratik yönetim yapısının güçlenmesiyle
C) Ekonomik düzenin bozulması
D) Haplı ittifakların engellenmek istenmesiyle
E) Din adamlarının devlet yönetiminde etkin olmasıyla
9. Osmanlı ülkesinde yaşanan azınlıkların bir dış sorun haline gelmesi ilk kez aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşmiştir?
A) Panslavizm politikasının uygulanması
B) Kırım'ın bağımsızlığını elde etmesi
C) Yunan isyanının Avrupalılarca desteklenmesi
D) Azınlıkların ekonomik konularının güçlenmesi
E) Küçük Kaynarca Antlaşması
10. Osmanlı Devleti 1787 yılında Rusya ve Avusturya ile askeri mücadeleye girişmiştir.
Osmanlı Devleti bu gelişme karşısında aşağıdaki devletlerden hangilerinin desteğini almaya çalışmıştır?
A) İran - Fransa
B) İngiltere - Fransa
C) Fransa - İspanya
D) İngiltere - Prusya
E) Hollanda - Portekiz
11. Osmanlı Devleti Kırım'ın bir Rus toprağı olduğunu aşağıdakilerden hangisi ile kabul etmek durumunda kalmıştır?
A) Yaş Antlaşması
B) El Arış Antlaşması
C) İstanbul Antlaşması
D) Aynalıkavak Tenkidnamesi
E) Küçük Kaynarca Antlaşması
12. Osmanlı Devleti'nde 1856 yılında padişah tarafından ilan edilen Islahat Fermanı aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olarak yayınlanmıştır?
A) Askeri gücün artırılması
B) Kapitülasyonların kaldırılması
C) Dış borçlar sorununun çözülmesi
D) Azınlıklara yeni haklar tanınması
E) Boğazlar sorununun çözüme kavuşturulması
13. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde öne çıkan İttihat ve Terakki Cemiyeti aşağıdaki gelişmelerden hangisinde etkin bir rol oynamıştır?
A) Türkçü düşüncenin etkinliğini azaltması
B) Sened-i İttifak'ın imzalanması
C) Meşrutiyetin ikinci defa ilan edilmesi
D) Tanzimat Fermanı'nın yayınlanması
E) İslamcılık düşüncesinin devlet politikası haline gelmesi

GENEL TEKRAR 7

1. Osmanlı Devleti'nin egemenliğindeki azınlık unsurların bağımsızlık amaçlı olarak çıkardıkları isyanlar,
 - I. Ummeçilik,
 - II. Milliyeçilik,
 - III. Osmanlılık,
 - IV. Batıcılık
 düşüncelerinden hangilerinin etkinliğinin arttığı göstermektedir?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve III
 - D) II ve IV
 - E) I, II ve III
2. Balkan Savaşları sonucunda Balkan egemenliğinin tamamen kaybedilmesi, Osmanlı Devleti'nde,
 - I. Meclis-i Mebusan'ın kapatılması,
 - II. Osmanlılık düşüncesinin etkinliğini yitirmesi,
 - III. İngiltere ile siyasi işbirliği politikasının izlenmeye başlanması
 sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) II ve III
3. Osmanlı topraklarındaki azınlıklar, elde ettikleri pek çok hakka karşın bağımsızlık isteklerinden vazgeçmemişlerdir.
 Bu gelişme Osmanlı aydınları ve devlet adamları arasında aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) Ulusal egemenlik kavramının benimsenmesine
 - B) İstihlak düşüncesinin zayıflamasına
 - C) Din dayanışması kavramının zayıflamasına
 - D) Mültek yönetim anlayışına taraftar olanların artmasına
 - E) Türkçülük düşüncesinin güçlenmesine
4.
 - I. İngiltere
 - II. Fransa
 - III. Almanya
 - IV. Rusya
 - V. İtalya
 yukarıdaki devletlerden hangisi, XX. yüzyılda Balkanlarda yaşanan bağımsızlık isyanlarına en fazla destek veren devlet durumundadır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
5.
 - I. Dünya Savaşı'nda Kanal Cephesinde Osmanlı ordusuna karşı savaşan İngiliz birliklerinde 100.000'den fazla Hintli asker yer alıyordu.
 Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?
 - A) Hattin'in cihat ilanında bulunmasının
 - B) Hindistan'ın bir İngiliz sömürgesi olmasının
 - C) İngiltere'nin askeri açıdan güçsüz olmasının
 - D) Sömürgecilik yarışının gelişmesinin
 - E) Osmanlı Devleti'nin geniş topraklara sahip olmasının
6.
 - I. Dünya Savaşı'nın ardından işgal edilen Türk toprakları ve işgal eden devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Fransa - Erzurum
 - B) Yunanistan - Adana
 - C) İtalya - İzmir
 - D) İngiltere - Musul
 - E) İngiltere - Mersin
7.
 - I. Rusya
 - II. Fransa
 - III. İngiltere
 - IV. Avusturya
 - V. Sırbistan
 yukarıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği devletler arasında yer almaz?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
8. Fransız İhtilali'nden sonra güçlenen milliyetçilik düşüncesinin Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemesinde aşağıdakilerden hangisi rol oynamıştır?
 - A) Yönelimde dini kuralların etkin olması
 - B) Mültek bir yönetim anlayışına sahip olması
 - C) Çok uluslu bir toplum yapısının bulunması
 - D) Merkezi otoritenin korunmasına önem verilmesi
 - E) Geniş topraklara sahip olunması
9. Osmanlı Devleti'nde 1858 yılında çıkarılan Arazi Kanun-nameleri ile uzun müddet toprağı elinde bulundurup işleyenler onun sahibi oldular.
 Bu durum dikkate alındığında,
 - I. Devlet mülkiyetindeki topraklar azalmıştır.
 - II. Mülk toprakların genel topraklara olan oranı artmıştır.
 - III. Loncaların ekonomik düzen içindeki rolü güçlendirilmiştir.
 yargılarından hangilerine ulaşılabilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
10. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yeni sanayi çökmeğe başladı. El yazgıhanının kapatılması birçok insanı işsiz bıraktı. İhtilal süreci biçimde arttı.
 Bu gelişmelerin,
 - I. bütçe dengelerinin bozulması,
 - II. toplumsal huzurun zarar görmesi,
 - III. ülke dışına mal satışının artması
 sonuçlarından hangilerine yol açması beklenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
11. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun'da danışmalı ya da danışmasız olarak yapılan yargılamaalarda kadılar tarafından verilen kararlar hukuka aykırı bulunduğu anda, aynı mahkemeye bazen de başka mahkemeye tekrar yargılanmak üzere geri gönderildi.
 Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisini sağlamayı amaç edindiği söylenebilir?
 - A) Siyasi gücün adil kararlar üzerinde yönlendirici olmasını
 - B) Mahkeme kararlarının denetlenmesini
 - C) İnanç farklılıklarının korunmasını
 - D) Askeri yapının güçlendirilmesini
 - E) Anayasal yönetimin oluşturulmasını
12. XVIII. yüzyılda Anadolu, Rumeli ve Suriye'de binlerce köy boşalmış ve harap olmuştur.
 Bu gelişmenin,
 - I. ekonomik durumun bozulması,
 - II. tarım üretiminin azalması,
 - III. ülke içinde güçlerin yaşaması
 sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK PROGRAMI

LYS ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ

01 | 1. BÖLÜM

20. Yüzyıl Başlarında Dünya

Kavram Dizini

• Fasizm	• Ulus devlet
• Yabancılaşma Politikası	• İtilaf
• Nazizm	• İttifak
• Meiji	• antlaşmalar
• pakt	• Milletler Cemiyeti
• mandatar	• Wilson İlkeleri

Bu testleri gördüğümüzde;

- Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini.
- Paris Barış Konferansı ve savaş sonrası antlaşmalar ve antlaşmaların korunması dönemi.
- Savaş sonunda imzalanan antlaşmaların gelip ve mağlup devletler açısından önemini.
- Sovyetler Birliği'nin kuruluşu ve gelişmesini.
- Basınca Haraketini.
- Orta Doğu'daki gelişmeleri.
- İngiltere ve Fransa'nın orta doğu politikasını.
- Meiji Restorasyonu'nu.
- Milletler Cemiyeti'nin kuruluşunu.
- Locarno Antlaşması ve Brüand-Kellogg Paketi.
- Avrupa'nın ekonomik durumu ve bu durumun toplumsal yaşama etkilerini.
- İtalya ve Almanya'da meydana gelen rejim değişiklikleri ve bu değişikliklerin uluslararası politikadaki etkilerini.
- İki savaş arası Türk dış politikasını

Kararımız olacaktır.

KISA KISA

ABD Başkanı Wilson Şahneye Çıkıyor

ABD Başkanı Woodrow Wilson, savaş sonrası dönemde yapılacak barışın ana esaslarını belirlemeye dönük olarak "14 Nokta" olarak bilinen ilkelere açıkladı.

Wilson ilkelere, İngiltere ve Fransa'nın hoşuna gitmemiştir. Fakat bu iki devlet desliğine ihtiyaç duydukları ABD'yi hedef alacak açıklamalardan kaçındı. İlkeler Almanya ve Avusturya'da barışın sembolü olarak karşılandı.

Brest Litovsk, Rusya Savaş Dışı Kalıyor

1917'de Rusya'da yönetimi ele geçiren Bolşevikler Kasım 1917'de İttifak Devletlerinden ateşkes yapmaları ve savaşın bitirilmesi talebinde bulundu. Rusya ile İttifak Devletleri arasında 3 Mart 1918'de Brest Litovsk Antlaşması imzalandı.

Paris Barış Konferansı Toplanıyor

1. Dünya Savaşı sonunda barış antlaşmalarının esaslarının belirlenmesi ve bozulan siyasi dengelerin yeniden kurulması amacıyla 32 devletin katılımı ile 18 Ocak 1919'da Paris'te Barış Konferansı toplandı.

Barış antlaşmalarının esasları İttifak Devletleri tarafından savaşın yeni çıkışları katılmadığı oturumlar hazırlandı. Konferansı işleyiş ve alınacak kararlar üzerinde etkin olan devletler ABD, İngiltere, Fransa, Japonya ve İtalya idi.

Monroe Doktrini Ne Demek?

Kısaca Avrupa'nın işlerine karışmama, Avrupa'dan uzak kalma ve buna karşılık da Avrupa devletlerini Amerika kıtalarının işlerine karıştırmama politikası olarak tanımlanabilir.

1. Dünya Savaşı'ndaki geçici bir dönem istisna edilirse II. Dünya Savaşı'na kadar devam etti. Bu politika sayesinde ABD kendisini adeta dünya politikasının dışında tutmuştu.

Avrupa devletleri Amerika'ya yönelik daha temkinli politikalar izlemek durumunda kaldı.

SSCB Kuruluyor

Ukrayna, Belarus, Transkafkasya Federasyonu ve Rusya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti birleşerek Aralık 1922'de Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni oluşturdu.

Daha sonra Özbekistan, Türkmenistan, Tacikistan, Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Letonya, Estonya, Litvanya ve Moldova, SSCB'ye katıldı.

Basınçlar Ne Demek?

Çarlık döneminde Türkmenistan, Başkurdistan ve Krım'da Ruslara karşı saldırılar, soygunlar düzenleyen çeşitlere Türkmenler tarafından "basın yapan, hücum eden" anlamında Basınca adı verildi. Çarlık ve Bolşevik dönemlerinde Rus yönetimine başkaldıran siyasi amaçlı örgütlere de "Basınca" adı verilmiştir.

Orta Doğu Neden Bu Denli Önemli?

Orta Doğu tarihi süreçte Avrupa, Asya ve Afrika kıtaları arasında kültürel ve ekonomik bir geçiş bölgesi işlevi görmüştür. Süveyş Kanalı'nın açılması ile yenden ön plana çıkmıştır.

Bölgeyi XX. yüzyılda önemli kılan olgu hiç şüphesiz ki petroldür. Orta Doğu petrolü dünya enerji ihtiyacının büyük bölümünü oluşturmaktadır. Batı Avrupa'da tüketilen petrolün % 75'i, Japonya'da tüketilen petrolün % 90'ı Orta Doğu'dan gelmektedir.

Meiji Dönemi

1867'de 15 yaşında tahta geçen Matsuhito "aydınlanmış yönetim" olarak nitelendirilen bir dönem başlattı. Bu dönemde gerçekleştirilen düzenlemelere "Meiji Restorasyonu" adı verilir. Meiji Restorasyonu ile Japonya köklü değişiklikler geçirmeye başladı.

1929 Dünya Ekonomik Bunalımın Nedenleri

ABD'deki şirketlerin mali yapısındaki dengesizlik, ABD yönetiminin ekonomik alandaki yetersizliği, krizin temelini oluşturan olgulardır. Amerikan bankalarının yapsal sorunları vardı. 920'li yıllarda Amerika'da günde dört banka açılırken, iki banka batıyordu. Sermaye esaslarını, rezerv ve kredi oranlarını belirleyen yasaları yoktu.

Milletler Cemiyeti'nin Kuruluşu

Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği büyük yıkım, barışı koruyacak bir devletler arası bir örgütün kurulması düşüncesini güçlendirmiştir. Savaş sonunda bu amaçla ABD ve İngiltere arasında çalışmalar başlatılarak Paris Barış Konferansı'nda gerekli hazırlıklar yapılmış, bu çalışmaların sonucunda Milletler Cemiyeti ortaya çıkmıştır.

01.1 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. BÖLÜM

1. Dünya Savaşı'nın başlamasına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İngiltere'nin sanayiisini günden güne güçlendirmesi
 - B) Japonya'nın Uzak Doğu'daki Alman sömürgelerini ele geçirmek istemesi
 - C) Avusturya-Macaristan veliaht prensinin bir Sırp tarafından öldürülmesi
 - D) Fransa'nın Alsas Loren bölgelerini daha önceden Almanya'ya bırakmak zorunda kalması
 - E) Rusya'nın Balkanlarda Panславизм politikası izlemesi
2. I. Dünya Savaşı 28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan'ın Sırbistan'a savaş ilan etmesi ile başlamıştır. Kısa bir süre sonra diğer devletlerde katılmış ve savaş geniş bir alana yayılmıştır.
 - I. Dünya Savaşı'nın başlamasından hemen sonra,
 - Rusya,
 - Bulgaristan,
 - Yunanistan
 - devletlerinden hangileri Sırbistan'a destek olmak üzere savaşa dahil olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
3. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nın başlamasından hemen sonraki politikası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
 - A) İtalya'nın Akdeniz'deki etkinliğini azaltmaya çalışmıştır.
 - B) Avusturya-Macaristan'ın yanında savaşa dahil olmuştur.
 - C) Rusya'nın Balkanlardaki Panславист politikalarını desteklemiştir.
 - D) Fransa ile İngiltere arasında görüş ayrılığı çıkarmaya çalışmıştır.
 - E) Dünya genelinde sömürgeci politikaları sona erdirmeye çalışmıştır.
4. Ulusal birliğini 1871'de tamamlayan Almanya sömürgecilik yarışında geride kalmış, XX. yüzyıl başı itibarıyla da dünya genelinde artık yeni sömürge elde etmek gülmüş.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) İngiltere'de köklü bir demokrasi anlayışının var olması
 - B) Almanya'nın güçlü bir sanayi kurmak için çaba harcaması
 - C) Osmanlı Devleti'nin Orta Doğu'da önemli bazı topraklara sahip durumda olması
 - D) İngiltere ve Fransa'nın önemli pek çok bölgeyi sömürge durumuna getirmiş olması
 - E) Avrupa'da bazı devletlerde azınlık sorunlarının yaşanması
5. I. Dünya Savaşı'nın bir dünya savaşı halini almasında,
 - I. Osmanlı Devleti,
 - II. Japonya,
 - III. Yunanistan,
 - IV. Romanya
 devletlerinden hangilerinin savaşa katılımının rol oynadığı söylenebilir?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) I, III ve IV
6. I. Dünya Savaşı'nda İttihak Devletlerine önderlik yapan Almanya'nın,
 - I. Rusya,
 - II. Fransa,
 - III. Bulgaristan,
 - IV. Yunanistan
 devletlerinden hangileri ile herhangi bir askeri mücadeləsi söz konusu olmamıştır?
 - A) Yalnız III
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) III ve IV
7.
 - I. Yunanistan
 - II. ABD
 - III. Bulgaristan
 - IV. İtalya
 - V. Osmanlı Devleti
 yukarıda verilen devletlerden hangisi, I. Dünya Savaşı'na diğer devletlerden daha sonra dahil olmuştur?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
8. Rusya'nın I. Dünya Savaşı'na katılma kararı almasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?
 - A) ABD'nin savaş öncesinde İngiltere ve Fransa'ya desteklemesi
 - B) Rus yönetiminin Balkanlar ve Karadeniz'deki etkinliğini artırmak istemesi
 - C) Rusya'nın Orta Asya'da topraklarını genişletmeye çalışması
 - D) Çarlık yönetimindeki Rusya'da iç sorunların büyüme başlaması
 - E) Rusya'nın Baltık Denizi'ne kıyısı elde etmeye çalışması
9. İttihak Devletleri tarafından I. Dünya Savaşı sırasında gizli anlaşmalar imzalanmıştır.

Bu anlaşmaların imzalanmasında,

 - I. savaşın gelişmesini düşünen bazı İttihak grubu üyelerinin savaşa devamını sağlama,
 - II. savaş sonunda toprak paylaşımında yararlanabilecek anlaşmazlıkların önüne geçme,
 - III. Osmanlı Devleti'nin tarafsız bir politika izlemesini sağlama
 düşüncelerinden hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
10. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'na Almanya'nın yanında katılma kararı almıştır.

Bu kararda aşağıdakilerden hangisinin belirleyici olduğu savunulabilir?

 - A) İngiltere'nin dünyanın farklı bölgelerinde sömürgele-re sahip olması
 - B) Osmanlı Devleti'nde azınlıklara yönelik istihlal çabalarının başarısız olması
 - C) Devletler arası alandaki siyasi yalnızlıktan kurulu düşüncesine sahip olunması
 - D) Ekonomik alanda köklü bazı düzenlemeler yapmak istemesi
 - E) Osmanlı Devleti'nde Osmanlıcilik düşüncesinin yeniden güçlendirilmek istemesi
11. XIX. yüzyıl sonlarında ulus devlet anlayışının Avrupa genelinde güç kazandığı görüldü.

Bu durum,

 - I. Avusturya-Macaristan imparatorluğu,
 - II. Osmanlı Devleti,
 - III. İngiltere,
 - IV. Almanya
 devletlerinden hangilerinin toprak bütünlüğü için ciddi bir tehlike oluşturmuştur?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) III ve IV
12. I. Dünya Savaşı öncesinde Avrupa'daki önemli devletlerden biri durumunda olan ve egemenliği altında Macar, Slovak, Leh, Çek, Sırp, Hırvat gibi pek çok topluluğu barındıran devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Avusturya-Macaristan Devleti
 - B) Osmanlı Devleti
 - C) Rusya
 - D) Almanya
 - E) İngiltere

01.2 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Fransız İhtilalinin de etkisiyle güçlenen milliyetçilik düşüncesinin XX. yüzyıl başlarında Avrupa'daki etkinliğini artırdığı görülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Avrupa devletlerinde Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesi
- B) Avrupa'da bulunan mülhak krallıkların etkinliğini artırması
- C) Avrupa'da yeni ulus devletlerin kurulması sürecinin hızlanması
- D) Avrupalı burjuvaların ekonomik alanda ön plana çıkması
- E) Avrupa ülkelerinde işçi hakları kavramının ön plana çıkartılması

2. Avrupa'da görülen,

- I. Almanya ve İtalya'nın millî birliklerini sağlayarak merkezi bir yönetime sahip olmaları,
- II. Avrupa ülkelerinde 1830 ve 1848 ihtilallerinin yaşanması,
- III. Rusların Balkanlara yönelik olarak Panslavizm politikası izlenmesi

gelişmelerinden hangilerinde milliyetçilik düşüncesinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Bulgaristan'ın I. Dünya Savaşı'na katılması aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) İtalya'nın İtilaf Devletleri'nin tarafına geçmesine
- B) Balkan devletleri arasında siyasi birliğin sağlanmasında
- C) Osmanlı Devleti ile Almanya arasında kara bağlantısının kurulmasına
- D) Türk Boğazlarının güvenliğini artmasına
- E) Almanya'nın İngiltere'ye karşı denizlerde üstünlük sağlanmasına

4. Wilson İlkeleri arasında yer alan,

- I. Avusturya-Macaristan topraklarında yaşayan halklara kendi geleceklerini belirleme hakkı tanınacaktır.
- II. Romanya, Sırbistan ve Karadağ toprakları boşaltılacak ve Balkan devletlerinin ilişkileri milliyetler prensibi dikkate alınarak düzenlenecektir.
- III. Osmanlı topraklarında yaşayan halklara çoğunlukta oldukları bölgelerde kendi geleceklerini belirleme hakkı verilecektir.

hükümlerinden hangileri azınlık sorunları ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. XX. yüzyıl başlarında Avrupalı devletlerin birbirlerine karşı milliyetçi akımları kullanma çabalarına hız verdikleri görülür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Sömürgecilik düşüncesinin gerilemesine
- B) İngiltere'nin dünya genelindeki ekonomik etkinliğinin azalmasına
- C) Rusya'da çarlık yönetiminin sona ermesine
- D) Devletler arası siyasi gerginliklerin artmasına
- E) Avrupa'da demokratik yönetim anlayışının yaygınlaşması

6. İtalya'nın 1915'te İtilaf Devletlerinin yanında I. Dünya Savaşı'na katılması,

- I. Avusturya'ya karşı Avrupa'da yeni bir cephe açılması,
- II. Fransa'nın Almanya karşısındaki durumunun kötüleşmesi,
- III. Avusturya'nın diğer cephelerdeki askeri etkinliğinin zayıflaması

sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Avrupalı büyük devletler arasında yaşanan ve XX. yüzyılda zirveye çıkan ekonomik rekabet ve sömürgecilik yarışında,

- I. Avrupa'da Sanayi Devrimi ile başlayan sanayileşme sürecinin hız kazanması,
- II. büyük devletlerin hammaddede gereksiniminin zamanla artması,
- III. Avrupalı devletlerin pazar elde etme çabalarının hızlanması

olgularından hangilerinin belirleyici olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Paris Barış Konferansı'nda İngiltere ve Fransa'nın ABD'ye yönelik yaklaşımı tanınan olaylara yöneliktir. Bu iki devlet Wilson İlkelerini etkisiz kılmak için çaba harcıyordu.

İngiltere ve Fransa bu amaçlarına ulaşmak için aşağıdakilerden hangisine yönelmiştir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kurulması konusuna öncelik verilmesine
- B) Almanya ile siyasi ve ekonomik alanda görüşmelere başlanmasına
- C) Barış antlaşmalarının temel esaslarının belirlenmesine
- D) Ekonomik sorunların öncelikli olarak görüşülmesine
- E) ABD'nin ortaya koyduğu tüm tekliflerin hayata geçirilmesine

9. Almanya, XX. yüzyıl başlarında farklı bölgelerde bulunan bazı sömürgeleri denetimli altına almak için girişimlerde bulunmaya başladı.

Almanya'nın bu girişimi, aşağıdaki devletlerden öncelikle hangisi ile karşı karşıya gelmesine yol açmıştır?

- A) Avusturya - Macaristan Devleti
- B) Osmanlı Devleti
- C) İngiltere
- D) Rusya
- E) Bulgaristan

10. 1914 Haziranında Sırbistan ve Avusturya-Macaristan'ın tuttuğu savaşa Almanya ve Rusya'nın ardından kısa bir süre sonra İngiltere ve Fransa'nın da katıldığı görülür.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Çatışmaların bir Avrupa savaşı haline gelmesine
- B) Rusya'da çarlık yönetimine karşı Bolşevik devriminin gerçekleşmesine
- C) Savaşın Balkanlara sığmamasına
- D) Osmanlı Devleti'nin savaşa katılmasına
- E) Osmanlıların toprak bütünlüğünü korumasının güçleşmesine

11. I. Dünya Savaşı öncesinde Fransa ile Almanya arasında yaşanan siyasi gerginlikte aşağıdakilerden hangisi daha fazla belirleyici olmuştur?

- A) Fransa'nın Kuzey Afrika'da bazı bölgeleri sömürge haline getirmiş olması
- B) Fransızların Akdeniz'de güçlü bir donanmaya sahip olması
- C) Fransa'nın Alsas ve Loreen bölgelerini denetimli altına almak istemesi
- D) İngiltere ile Almanya arasında sömürge rekabetinin hızlanması
- E) İtalya'nın XIX. yüzyıl sonunda siyasi birliğini sağlaması

Fransa ile Almanya arasındaki temel sorunu iki devlet arasındaki sınır bölgelerinde aramalıdır.

12. Avusturya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesinin ardından bu ülkede,

- I. Almanya ile birleşme kararının alınması,
- II. Sırp, Hırvat ve Slovenlerden oluşan Yugoslavya kurulması,
- III. İmparator Karl'ın devlet işlerinden çekildiği bildirilmesi

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

01.3 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

BÖLÜM

1. Dünya Savaşı'nda yeniliğe uğrayan Almanya, aşağıdakilerden hangisini imzalatarak I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir?
 - A) St. Germain Antlaşması
 - B) Villa Gusti Ateşkes Antlaşması
 - C) Trianon Antlaşması
 - D) Selanik Ateşkes Antlaşması
 - E) Reithondes Ateşkes Antlaşması
2. Romanya'nın I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesinde,
 - I. Rusya'da Bolşevik İhtilalinin gerçekleşmesi,
 - II. Alman birliklerinin Ukrayna'yı işgal etmesi,
 - III. İtali Devletlerinin Çanakkale Cephesini açması
 gelişmelerinden hangilerinin doğrudan rolü yoktur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) II ve III
3.
 - I. Almanya
 - II. Avusturya-Macaristan
 - III. Rusya
 - IV. Osmanlı Devleti
 - V. Bulgaristan
 Yukarıdaki devletlerden hangisinin 28 Temmuz 1914'te Sırbistan'a saldırması üzerine I. Dünya Savaşı çıkmıştır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
4. İtalya, I. Dünya Savaşı'nda İttifak Devletleri arasında yer alarak,
 - I. Avusturya'dan toprak elde ederek kuzeye doğru genişleme,
 - II. ele geçirdiği adalara Akdeniz ve çevresinde etkinliği artırma,
 - III. Akdeniz'in önemli ekonomik gücü haline gelme
 kazanımlarından hangilerini elde etmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nı başlamasından hemen sonra 4 Ağustos 1914'te Belçika'ya savaş ilan etmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Almanların Belçika ordusundan yararlanmak istemesi
 - B) Belçika'nın Alman birliklerinin topraklarından geçişine izin vermemesi
 - C) Fransa'ya karşı Belçika'nın desteğinin alınmak istemesi
 - D) Almanya'nın savaşta cephe sayısını azaltmak istemesi
 - E) Almanların Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa sokmak istemesi
6.
 - I. Japonya
 - II. Sırbistan
 - III. Avusturya - Macaristan
 - IV. Rusya
 - V. Fransa
 Hedeflediği amaçlara ulaşarak I. Dünya Savaşı'ndan kısa sürede çekilen devlet yukarıdakilerden hangisidir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
7. İngiltere ve Fransa'nın I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti'nin İttifak grubunda yer almasına karşı çıktığı görülmektedir.

İngiltere ve Fransa'nın bu tutumunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) Osmanlı maliyesi üzerindeki denetimlerini korumak istemeleri
 - B) Almanya'yı denizlerdeki askeri etkinliğini azaltmak istemeleri
 - C) Osmanlı toprak bütünlüğünü hedef alan Rusya'yı kendi yanlarında tutmak istemeleri
 - D) Rusya'nın Balkanlarda yayılmasını engellemek istemeleri
 - E) Askeri ve mali kayıplarının artmasını önlemeye çalışmaları
8. 5 Ekim 1925'te Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya'nın katılımıyla bir konferans toplanmış, görüşmeler Locarno Antlaşması imzalanması ile sonuçlanmıştır.

Bu girişimin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) Avrupa'daki devletler arası anlaşmazlıkları barış yoluyla çözümlenmek
 - B) Avrupa'da ekonomik rekabeti azaltmak
 - C) ABD'nin Avrupa'daki etkinliğini azaltmak
 - D) Alsas-Loren bölgelerinin Almanya'ya verilmesini sağlamak
 - E) I. Dünya Savaşı'nın ekonomik yıkımını ortadan kaldırmak
9. İngiltere ve Fransa Osmanlı yönetiminden I. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmasını istemiştir.

Osmanlı yönetimini tarafsız kalmak için bu devletlerden,

 - I. kapitülasyonların kaldırılması,
 - II. Ege adaları sorunun çözümlenmesi,
 - III. Panslavi politikaların sona erdirilmesi
 isteklerinden hangilerinin kabul edilmesini istemiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
10. Almanya, Osmanlı Devleti'ni kendi yanında I. Dünya Savaşı'na sokmak için büyük çaba harcamıştır.

Almanya bu şekilde,

 - I. İngiltere'nin sömürgelerindeki hammade kaynaklarına ulaşmasını zorlaştırdı,
 - II. Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumundan yararlanarak Boğaz geçişini kontrol altına aldı,
 - III. Osmanlı deniz gücünden yararlanma
 amaçlarından hangilerine ulaşmayı hedeflemiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
11. Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na katılmasının hemen ardından cihad ilan edilmiştir.

Bu girişimin temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) İngiltere'nin yeni cepheleştirmesinin önüne geçmek
 - B) Müslüman toplumların desteğini elde etmek
 - C) Avrupalı devletlerin Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkisini azaltmak
 - D) Sömürgecilik düşüncesini sona erdirmek
 - E) Rusya'nın askeri ve ekonomik etkinliğini sona erdirmek
12. Bulgaristan'ın I. Dünya Savaşı'na İttifak Devletleri yanında katılmasında,
 - I. II. Balkan Savaşı ile kaybedilen toprakların geri alınmak istemesi,
 - II. İngiltere'nin önemli bir sömürgeci güç durumunda olması,
 - III. toprak kayıplarının ancak Almanya'nın desteği ile telafi edilebileceğinin düşünülmesi
 olgularından hangilerinin etkisi söz konusudur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
13. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesine yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Avusturya - Macaristan veliaht prensinin Sırp tarafından öldürülmesi
 - B) Osmanlı padişahının Müslümanlara yönelik olarak cihad ilanında bulunması
 - C) İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nce sipariş edilen iki savaş gemisini teslim etmemesi
 - D) Avusturya - Macaristan'ın Sırbistan'a resmen savaş ilan etmesi
 - E) Almanya'dan satın alınan iki savaş gemisinin Rus İttifakı'nı bombalaması

01.4 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Savaşın başında tarafsız kalmaya çalışan Roman-ya'nın, I. Dünya Savaşı'na 1916 yılında İttifak Devlet-leri yanından katılmasında,

- Avusturya ile sınır anlaşmazlıklarını yaşaması,
- Osmanlı topraklarının ekonomik ve stratejik önemi-nin artması,
- Bulgaristan'la toprak anlaşmazlıkları içinde bulun-ması,
- Rusya'nın Boğazlar üzerinde denetim sağlamayı hedeflemesi

durumlarından hangilerinin rolü bulunmaktadır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

2. I. Rusya ile geçmişten gelen anlaşmazlıklar içinde ol-ması,

- Çanakkale Savaşı'nda İttifak Devletlerinin Osmanlı Devleti karşısında mağlup olması,

- Bağımsızlığını Osmanlı Devleti'ne karşı isyan ede-rek elde etmesi

durumlarından hangileri Bulgaristan'ın Almanya'nın yanında I. Dünya Savaşı'na katılmasını kolaylaştırdı-bir rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. İttifak Devletleri I. Dünya Savaşı devam ederken kendi aralarında bazı gizli antlaşmalar imzalamışlardır.

Bu antlaşmaların açığa çıkmasına yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya'nın Avrupa'daki çatışmalarda başarılar el-de etmesi
B) Savaşın çekilen yeni Rus yönetiminin antlaşmaları kamuoyuna duyurması
C) Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Savaşı'nda İttifak Devletleri'ne yenilgiye uğratması
D) Bulgaristan'ın savaşa katılması
E) İtalya'nın savaşın hemen başında taraf değiştirmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi, İttifak Devletleri tarafından I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarını pay-laşmak amacıyla imzalanan gizli antlaşmalardan bi-risi değildir?

- A) Locarno Antlaşması
B) Londra Antlaşması
C) Sykes - Picot Antlaşması
D) Boğazlar Antlaşması
E) Petrograd Protokolü

5. ABD'nin Paris Barış Konferansı'ndaki tutumu ile il-gili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fransa'ya kayıtsız şartsız siyasi destek sağlamıştır.
B) İngiltere'nin manda ve himaye arayışlarını destekle-miştir.
C) Milletler Cemiyeti'nin kurulması: dışındaki diğer ko-nularla fazla ilgilenmemiştir.
D) Ermenilere Doğu Anadolu'da toprak verilmesi ara-yışlarına karşı çıkmıştır.
E) Osmanlı toprak bütünlüğünün korunmasını savun-muştur.

ABD konferansta biraz da İngiltere ve Fransa'nın tutumları nedeniyle pasif bir politika sergilemiştir.

6. İttifak Devletleri ile birlikte hareket eden Rusya, 1917 yi-linda savaştan çekilmiştir.

Bu gelişmede,

- Rusya'da iç politika alanında kargaşalar yaşanma-sı,
- savaşın getirdiği mali güçlüklerin zaman içinde art-ması,
- hedeflenen askeri başarıların savaş sürecinde elde edilememesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. Rusya, I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesi sonrasında işgal ettiği toprakları geri vermek için İttifak Devletle-ri ile aşağıda antlaşmalardan hangisini imzalamıştır?

- A) Sykes Picot Antlaşması
B) Kellogg Pakti
C) Brest Litovsk Antlaşması
D) Selanik Antlaşması
E) Villa Gusti Antlaşması

8. Rusya'nın 1917 yılı içinde fiilen savaş dışı hale gelmesi İttifak Devletleri grubunda önemli bir boşluk doğurmuştur. İngiltere ve Fransa bu boşluğu aşağıdakilerden han-gisi ile doldurma yoluna gitmiştir?

- A) Almanya'ya karşı Orta Doğu'da yeni cepheleğin açıl-ması
B) ABD'nin İttifak Devletleri yanında savaşa katılması-nın sağlanması
C) Bolşevik yönetimi ile iyi ilişkiler kurmaya çalışılması
D) Osmanlı Devleti'nin barış yapmak üzere zorlanması
E) Yunanistan'ın Balkanlarda savaşa katılımının sağ-lanması

9. Almanya, İngiltere'nin I. Dünya Savaşı'nda kendisi-ne yönelik olarak uyguladığı deniz ablukasına karşı aşağıdaki yollardan hangisine başvurmuştur?

- A) Sahip olduğu denizaltılarla İngiltere'ye ait ticaret ge-milerini batırma
B) Osmanlı Devleti'nin İttifak grubunda savaşa katılmı-nı sağlama
C) Rusya'nın savaştan resmen çekilmesini sağlama
D) Bulgaristan'ın Balkanlarda savaşa dahil olmasını sağlama
E) ABD ile siyasi ilişkilerini geliştirme politikalarına yö-nelme

10. İttifak Devletleri ile 7 Mayıs 1918'de Bükreşte barış ant-laşması imzalayan Romanya, bu antlaşma ile ekonomik alanda Alman ve Avusturya denetim altına girmiştir. Ancak bu antlaşma uygulanma imkanı bulamamıştır.

Antlaşmanın geçersiz hale gelmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İttifak Devletlerinin savaşta yenilgiye uğraması
B) İngiltere'nin manda ve himaye politikasını öne çıkar-ması
C) Avusturya'nın azınlık sorunları yaşaması
D) Rusya'nın savaştan çekilmesi
E) Savaş sürecinde yeni cepheleğin açılması

11. I. Dünya Savaşı'nın sonlarında yayınlanan Wilson il-keleri arasında yer alan, "Devletler arası diplomatik görüşmeler açık şekilde gerçekleştirilecek ve gizli antlaş-malar imzalanmayacaktır" maddesinin temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletler arası siyasi gerginliklerin ve bloklaşma-la-rın yaşanmasını önlemek
B) Avrupa'da sınırların değişmesini önlemek
C) Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını sağlamak
D) İngiltere'nin ekonomik ve siyasi alandaki etkinliğinin artmasını sağlamak
E) Sömürgecilik düşüncesini sona erdirmek

12. Aşağıdakilerden hangisinde, I. de verilen II. de veri-lene neden olmamıştır?

- A) Wilson İlkelerinin dikkate alınmaması-ABD'nin yal-nızlık politikasına dönmesi
B) Paris Barış Konferansı'nın toplanması-Barış antlaş-malarının esaslarının belirlenmesi
C) Bolşevik İhtilali'nin yaşanması-Çarlık Rusya'nın yir-kılması
D) Osmanlı Devleti'nin Orta Doğu topraklarını kaybet-mesi-İngiltere ve Fransa'nın Orta Doğu'da manda yönetimleri kurması
E) Basmacı Hareketi'nin başlanması-Rusya'nın Orta As-ya egemenliğinin sona ermesi

01.5 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Rusya'nın özellikle Balkanlarda yaşayan ulusları hedef alan Pan Slavist politikaları,
 - I. Avusturya - Macaristan Devleti,
 - II. Osmanlı Devleti,
 - III. İtalya,
 - IV. Fransa
 devletlerinden hangilerini endişeye düşürmüştür?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) III ve IV
2. ABD Başkanı James Monroe tarafından 2 Aralık 1823'te Amerikan Kongresi'ne sunulan tasarıyla şekillenen Monroe Doktrini,
 - I. ABD'nin Avrupa'nın işlerine karışmaması,
 - II. Avrupa devletlerin Amerika'daki devletlerin işlerine karışmaktan uzak tutulması,
 - III. herhangi bir Avrupa devletinin Amerika'da sömüğe teğebbüsünde bulunmasının dışmanca bir hareket kabul edilmesi
 esaslarından hangilerine dayanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
3. 1917'de Rusya'da yönetimi ele geçiren Bolşevikler savaş devan etmeyeceklerini ilan ederek, İttihat Devletlerinden ateşkes yapmasını ve savaşın bitirilmesi talebinde bulunmuşlardır. Ayrıca çatık döneminde imza edilmiş gizli anlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamışlardır.
 - A) Rusya'nın Avrupa'daki topraklarının genişletilmesini istemesi
 - B) Kamuoyuna emperyalist girişimlere karşı olunduğunun göstermek istemesi
 - C) Asya'da sömürge elde edilmek istenmesi
 - D) Bolşevik yönetimin Avrupa'da yaygınlaştırılmak istenmesi
 - E) Rusya'nın batı sınırlarının güvenliğinin artırılmak istenmesi
4. I. Dünya Savaşı'ndan ilk çıkan devlet olan Bulgaristan aşağıdakilerden hangisini imzalayarak savaştan resmen çekilmiştir?
 - A) Selanik Ateşkes Antlaşması
 - B) Mondros Ateşkes Antlaşması
 - C) Villa Gusti Ateşkes Antlaşması
 - D) Reithondes Ateşkes Antlaşması
 - E) Bükreş Antlaşması
5. Fransa'nın XX. yüzyıl başlarında yer altı zenginliklerine sahip Alsas ve Loren bölgelerini topraklarına katmak için aşağıdaki devletlerden hangisi ile karşı karşıya geldiği söylenbilir?
 - A) Avusturya - Macaristan
 - B) Osmanlı Devleti
 - C) Rusya
 - D) Almanya
 - E) Hollanda
6. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan gelişmesini sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sevr Barış Antlaşması
 - B) Reithondes Ateşkes Antlaşması
 - C) Mondros Ateşkes Antlaşması
 - D) Trianon Antlaşması
 - E) Selanik Ateşkes Antlaşması

Silahlıların susmasını sağlayan uzlaşmalara ne ad verilir?

ritüelini düşünelim.
7. ABD aşağıdakilerden hangisi ile Monroe Doktrini'ne dayanan geleneksel dış politikasını terk etmiştir?
 - A) I. Dünya Savaşı
 - B) ABD iç Savaşı
 - C) Trablusgarp Savaşı
 - D) Balkan Savaşı
 - E) Sedan Savaşı
8. İttihat grubunun I. Dünya Savaşı'nda İttihat Devletleri karşısında bu kadar uzun süre ayakta kalmasında etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) ABD'nin İttihat Devletleri yanında savaşa girmesi
 - B) Savaşta çok sayıda cephenin açılması
 - C) Almanya'nın diğer İttihat devletlerine askeri ve ekonomik yardım sağlaması
 - D) Almanya'nın dünya genelinde sömürge arayışında olması
 - E) İttihat Devletlerinin kalabalık bir nüfusa sahip olmaları
9. I. Dünya Savaşı'nın başlarında savaşın dışında kalmaya özen gösteren ABD, 2 Nisan 1917'de Almanya'ya savaş ilan etmiştir. Bu gelişmede,
 - I. Almanlar tarafından batırılan İngiliz yolu gemilerinin de Amerikan valandaşlarının olması,
 - II. Almanya'nın Meksika'yı ABD yönetimine karşı kışkırtması,
 - III. Rusya'nın savaştan çekilmesi
 durumlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
10. Osmanlı yönetiminin I. Dünya Savaşı'ndan çekilme kararı almasında,
 - I. Bulgaristan'ın savaş dışı kalması sonucunda Almanya ile kara bağlantısının kesilmesi,
 - II. Almanya'dan yardım alınmanın imkansız hale gelmesi,
 - III. Fırsın ve Irak cephesindeki yenilgilerle karşılaşılmaması
 durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
11. Rusya ile 22 Aralık 1918'de Brest Litovsk'ta başlayan barış görüşmelerinde Almanya ve Sovyet Rusya'nın yanında,
 - I. Avusturya-Macaristan,
 - II. Osmanlı Devleti,
 - III. Bulgaristan
 devletlerinden hangileri yer almıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
12. Versay Antlaşması'nın aşağıda verilen maddelerinden hangisi Almanya'nın ekonomik alanda çökertilmesi amacıyla yöneliktir?
 - A) Saar bölgesindeki kömür madenlerinin mülkiyet ve işletme hakkı Fransa'nın olacaktır.
 - B) Belçika'nın tarafsızlığı kaldırılacak, Almanya bu durumu kabul edecektir.
 - C) Almanya Ren Nehri'nin iki yakasında asker bulunduramayacaktır.
 - D) Almanya, Avusturya ile birleşmeyi taahhüt edecektir.
 - E) Almanya, Çekoslovakya'nın bağımsızlığını tanıyacaktır.
13. İttihat Devletleri ile Sovyet Rusya arasında 3 Mart 1918'de imzalanan Brest Litovsk Antlaşması'nda,
 - I. Rusya, Polonya, Litvanya, Estonya ve Letonya'dan çekilmesi ve bu bölgelerin geleceği ile ilgili kararlaştıran İttihat Devletleri tarafından verilmesini kabul edecektir.
 - II. Rus işgali altındaki Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı Devleti'ne geri verilecektir.
 - III. Rusya Karadeniz'de donanma bulundurmayacaktır.
 maddelerinden hangileri yer almıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III

01.6 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Rusya ile 1918 yılında imzalanan Brest Litovsk Antlaşması, İttifak Devletleri için önemli bir başarı olarak nitelendirilebilir. Ancak 1918 yılı yaz aylarında yaşanan gelişmeler sonucunda Brest Litovsk Antlaşması geçersiz hale gelmiştir.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İngiltere'nin savaşta büyük bir yıkıma uğraması
B) Rusya'da kurulan yeni yönetimin halkın desteğinin elde etmesi
C) Wilson ilkelerinin yayınlanması
D) ABD'nin Monroe Doktrini'ne uygun politikalara dönmesi
E) İttifak Devletlerinin savaşta yenilgiye uğraması

2. 18 Ocak 1919'da İttifak Devletleri tarafından Paris Barış Konferansı'nın toplanmasında,

- I. barış antlaşmalarının esaslarının belirlenmesi,
 - II. bozulan devletler arası siyasi dengelerin yeniden oluşturulması,
 - III. gizli anlaşmaların ve diplomatik gelişmelerin önüne geçilmesi
- düşüncelerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Fransa, Paris Barış Konferansı'nda Almanya'yı alından kalkanacağı derecede yükümlülükler altına sokmak amacıyla ön plana çıkarmıştır.

Fransa'nın bu politikasının temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya'nın yeniden güçlenmesini önlemek
B) Alman topraklarının bölünmesini sağlamak
C) Osmanlı Devleti'ni Almanya'nın etkisinden uzaklaştırmak
D) Orta Doğu'da yeni ulus devletler kurularını sağlamak
E) Almanya'nın Uzak Doğu'daki sömürgelerini ele geçirmek

4. Paris Barış Konferansı'na bizzat katılan ABD Başkanı Wilson'un ön önemli önceliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere'nin Amerika kıtasındaki etkinliğini azaltmak
B) Fransız sömürgelerinin bağımsızlık elde etmelerini sağlamak
C) Devletler arası barış kalıcı ve sürekli hale getirecek bir Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını sağlamak
D) ABD'nin Orta Doğu'da nüfuz alanı elde etmesini sağlamak
E) Sömürgecilik düşüncesini sona erdirmek

5. İttifak Devletlerinin I. Dünya Savaşı'nın ardından Macaristan'a imzaladığı barış antlaşmasında,

- I. Macaristan ordusunun mevcudu 35.000 askerle sınırlandırılmıştır.
II. Macaristan Tuna'daki donanmasını İttifak Devletleri'nin denetimine altına bırakacaktır.
III. Macaristan deniz ve hava gücüne sahip olmayacaktır.
- hükümlerinden hangileri yer almıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. İtalya, Paris Barış Konferansı'nda özellikle İngiltere'nin tutumunu nedeniyle umduğunu bulamayan bir devlet durumunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin temel nedenidir?

- A) Gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılmış olan İzmir'in Yunanlılara verilmesi
B) Konferansta ABD'nin belirleyici bir etkisinin olmaması
C) Yeni devletler için ağır yükümlülükler öngörülmesi
D) Bulgaristan'ın topraklarının bir bölümünün Yunanistan'a verilmesi
E) ABD tarafından Wilson ilkelerinin yayınlanması

7. Paris Barış Konferansı'na katılan Yunan temsilcileri, Batı Anadolu'da Rumların çoğunlukta olduğunu gösteren ve İzmir civarında Rumların Türkler tarafından katledildiğini ileri süren bazı sahte raporlar sundular.

Yunanlıların bu girişimi,

- I. Batı Anadolu topraklarının kendilerine bırakılması için hukuki zemin hazırlama,
- II. Wilson ilkelerinden yararlanma,
- III. Osmanlı Devleti ile anlaşmazlık konusu olan azınlık meselesini çözümlenme

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Sevr Antlaşması Osmanlı Devleti'ne mali alana ilişkin olarak,

- I. Osmanlı Devleti savaş tazminatı ödemek durumunda bırakılmış,
 - II. kapitülasyonların bütün devletlerin faydalanmasına açık hale getirilmesi,
 - III. Osmanlı maliyesinin İttifak Devletlerinin denetimine girmesi
- yükümlülüklerinden hangilerini getirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. İngiltere ve Fransa ile anlaşmazlık yaşayan ABD Başkanı Wilson, Milletler Cemiyeti statüsünün kararlaştırılmasından sonra Paris Barış Konferansı'na terk ederek bu kesine geri dönmüştür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Paris Barış Konferansı'nın sonuçsuz kalması
B) Barış antlaşmalarının esaslarının belirlenmemesine
C) Sömürgecilik düşüncesinin ortaya çıkmasına
D) Manda ve himaye arayışlarının sona ermesine
E) İngiliz ve Fransızların Konferansta daha rahat hareket etme imkanı elde etmesine

10. Daha önce dünya genelinde oluşturulmuş olan sömürgeci yapıların sürmesini isteyen İngiltere ve Fransa, bu amaçla Paris Barış Konferansı'nda aşağıdakilerden hangisini gündeme getirmiştir?

- A) Devletler arasındaki ekonomik rekabetin sona erdirmesi
B) Yeni kurulacak devletlerin büyük bir devlet tarafından yönetilmesini
C) Savaşın yeni ayrılan devletlerin toprak bütünlüğünün korunması düşüncesini
D) Avrupa'da yer alan azınlıklara ulus devletler kurulmasını
E) ABD'nin geleneksel yalnızlık politikasına dönmesini

11. Aşağıdakilerden hangisi Monroe Doktrini'nin ABD'ye sağladığı yararlar arasında gösterilebilir?

- A) ABD'nin Amerika ülkeleri üzerinde ekonomik ve siyasi kontrol kurmasını kolaylaştırması
B) Demokratik bir yönetim anlayışına sahip olunması
C) ABD'nin Uzak Doğu'da sömürge kazanması
D) ABD'nin Avrupa devletleri ile olan askeri ilişkilerini geliştirmesi
E) ABD'nin Güney Amerika'da toprak kazanmasını sağlaması

Monroe Doktrini Avrupalı devletleri Amerika kıtasından uzak tutmuştur.

12. I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan barış antlaşmaları harita üzerinde bir düzen kurmakla birlikte, uluslararası alanda istikrarlı bir yapı oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel nedenidir?

- A) ABD'nin devletler arası alandaki etkinliğini artırmaya başlaması
B) İngiltere'nin sömürgelerini elinde tutmayı başarması
C) Antlaşmalara ağır hükümler içeren maddelerin konulması
D) Almanya'nın sömürge edinme çabalarının başarısızlığa uğraması
E) İttifak Devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşanması

01.7 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

BÖLÜM 1

1. I. İngiltere
II. Fransa
III. ABD
IV. Rusya
V. Almanya
Yukarıdaki devletlerden hangisi, I. Dünya Savaşı'ndan diğerlerine daha büyük kazançla çıkmıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. Fransa I. Dünya Savaşı ile,
I. Almanya ve Avusturya-Macaristan gibi iki büyük tehlikeyi kurtulma,
II. Orta Doğu'da manda yönetimleri elde etme,
III. Alsas ve Loreen bölgelerini egemenlik altına alma kazanımlarından hangilerini elde etmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
3. I. Dünya Savaşı Rusya'da,
I. çarın yönetiminden uzaklaştırılması,
II. Karadeniz'de donanma ve ticaret gemisi bulundurma hakkının kaybedilmesi,
III. komünizme dayalı bir yönetim anlayışının egemen hale gelmesi
gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
4. Polonya, I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile denizlere çıkma imkânı elde etmiştir?
A) Sevres Antlaşması
B) Versay Antlaşması
C) Növyi Antlaşması
D) St. Germain Antlaşması
E) Trianon Antlaşması
5. Yenilen devletlerle I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmalarıyla yeni devletler kurulmuş, fakat bu süreçte ulus kavramı yeterince dikkate alınmamıştır. Bu durum,
I. azınlık sorunlarının sümesi,
II. siyasi istikrarın sürekli hale getirilememesi,
III. Avrupa'da sınırların değişmezliğinin sağlanması sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
6. ABD tarafından 1823 yılından itibaren bir devlet politikası haline getirilen Monroe Doktrini aşağıdaki-lerden hangisine yol açmıştır?
A) İngiltere'nin sömürge amacıyla Afrika'ya yönelmesine
B) Sömürgecilik düşüncesinin gerilemesine
C) Avrupa devletlerinin ABD'ye yönelik temkinli politikalar izlemek durumunda kalmalarına
D) ABD'nin yönetim anlayışının Avrupa ülkelerinde yaygınlaşmasına
E) İnsan Hakları Bildirisi'nin Avrupa devletleri tarafından kabul edilmesine
7. Almanya I. Dünya Savaşı sonunda bütün denizsuları topraklarından vazgeçmek zorunda bırakılmıştır. Bu girişim,
I. Almanya'yı hammade kaynaklarından yoksun bırakma,
II. Almanya'nın sömürgeletti elinden alma,
III. Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını sağlama amaçlarından hangilerine yöneliktir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
8. Orta Doğu bölgesinin öneminin XX. yüzyılda önem-
nin artmasında,
I. Süveyş Kanalı'nın açılması,
II. bölge topraklarında önemli miktarda petrol rezervi-
nin bulunması,
III. Arapların yaşadığı toprakların Osmanlı Devleti'nin denetiminden çıkartılması
durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
9. Almanya'nın I. Dünya Savaşı sonunda imzalamak zorunda kaldığı Versay Antlaşması,
I. Eupren, Marnecy ve Moeresnet bölgelerinin Belçika'ya verilmesi,
II. Alsace ve Loreine bölgelerinin Fransa'ya verilmesi,
III. Poznan ile Batı Prusya'nın Polonya'ya bırakılması sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
10. San Remo'da Osmanlı Devleti ile imzalanacak anlaş-
manın esaslarını belirleyen İtilaf Devletleri, antlaşma meclisi Osmanlı temsilcisine sunmuş, ancak Osmanlı temsilcisi Tevfik Paşa antlaşma şartlarını kabul etme-
mez olarak nitelemiştir. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine neden ol-
muştur?
A) İtilaf Devletlerinin azınlık haklarını gündeme ge-
tirme mesele
B) Almanya ile antlaşma yapılmasına öncelik verilme-
sine
C) Yunanların Batı Anadolu'da işgal girişimlerine hız
vermesine
D) İzmir ve çevresinin hâlinin işgali altına girmesine
E) İtilaf Devletlerinin İstanbul ve çevresini işgal etmesine
11. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı'nda yenilgiye uğra-
yan Bulgaristan'la aşağıdaki barış antlaşmalarından
hangisini imzalamıştır?
A) Növyi Antlaşması
B) St. Germain Antlaşması
C) Trianon Antlaşması
D) Versay Antlaşması
E) Selanik Antlaşması
12. Sömürgecilik düşüncesi, I. Dünya Savaşı'nın ardından İngiltere ve Fransa'nın girişimleri sonucunda manda ve himaye anlayışı ile yeni bir şekle bürünmüştür. İngiltere ve Fransa'nın bu girişimlerinde aşağıdaki-
lerden hangisi etkili olmuştur?
A) ABD'nin sömürge edinmesinin önüne geçilmeye ça-
lılması
B) Avrupa'daki bazı Alman topraklarının sömürge ya-
pılacak istenmesi
C) İngiltere'nin askerî gücünün savaşta büyük zarar
görmesi
D) Wilson ilkelerinin toprak paylaşımı ile ilgili maddesi-
nin etkisiz hale getirilmek istenmesi
E) Devletler arası siyasi istikrarın sağlanmaya çalışıl-
ması
13. İtilaf Devletlerinin I. Dünya Savaşı sonunda en son ba-
rış antlaşması imzalandıktan devlet Osmanlı Devleti ol-
muştur. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Osmanlı Devleti'nin savaş sırasında Almanya'dan
önemli oranda destek alması
B) Osmanlı topraklarının paylaşılması konusunda ciddi
antlaşmazlıklar yaşanması
C) Avusturya - Macaristan Devleti'nin ikiye parçalan-
ması
D) Milliyetçilik düşüncesinin Orta Doğu'da etkisizleşti-
mek istenmesi
E) İtilaf Devletlerinin Avrupa'da ekonomik istikrar sağ-
lamaya çalışması

01.8 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Almanya'nın deniz aşırı sömürgeleriyle ilgili olarak I. Dünya Savaşı sonunda aşağıdaki düzenlemelerden hangisi yapılmıştır?
- A) Sömürgelerde Milletler Cemiyeti'nin kontrolü altında mandatar rejimler kurulması kararlaştırılmıştır.
B) Sömürgeler İngiltere'nin denetimine geçmiştir.
C) Sömürgelere bağımsızlık verilmiştir.
D) Sömürgeler üzerinde Alman denetimi azaltılmıştır.
E) Almanya'nın sömürgelerindeki asker sayısı sınırlandırılmıştır.
2. I. Dünya savaşı sonrasında Bulgaristan'a imzalanan barış antlaşmasının,
- I. Bulgar ordusunun Rusya'nın denetimine bırakılması,
II. Bulgar ordusunun mevcudunun 25.000 asker ile sınırlandırılması,
III. Bulgar ordusunda deniz ve hava gücü bulunmaması
- yükümlülüklerinden hangilerini içerdiği söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
3. İngiltere, Paris Barış Konferansı'nda Almanya'nın doğanmasını ve kara birliklerini ortadan kaldırmayı planlıyordu.
- İngiltere'nin bu politikası,
- I. Almanya'nın askeri etkinliğini sona erdirmeye,
II. Almanya'nın Avrupa'daki siyasi dengeleri bir daha bozmasını önlemeye,
III. Milletler Cemiyeti'nin kurulmasını sağlama amaçlarından hangilerine yöneliktir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
4. I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmalarında Avusturya'nın askeri gücü ile ilgili olarak,
- I. Mecburi askerlik kaldırılacaktır.
II. Avusturya'nın savaş gemisi sayısı sınırlandırılacaktır.
III. Asker sayısı 30.000'e indirilecektir.
hükümlerinden hangileri yer almıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
5. Bulgaristan'ın I. Dünya Savaşı sonrasında,
- I. Güney Dobruca'nın Romanya'ya bırakılması,
II. Batı Trakya'da Gümülçine ve Dedeağaç'ın Yunanistan'a verilmesi,
III. Belgrad'ın Yugoslavya'ya bırakılması
- kararlarından hangilerini kabul etmek zorunda kaldığı söylenemez?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
6. Sevr Antlaşması'nda, İstanbul'un Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalması aşağıdaki koşullardan hangisine bağlanmıştır?
- A) Osmanlı yönetiminin azınlıkların haklarını koruması
B) Osmanlı ordusunun sınırlandırılması
C) Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletlerine tamirat bedeli ödemesi
D) Osmanlı Devleti'nin Orta Doğu topraklarını terk etmesi
E) Osmanlı Devleti'nin kapitülasyonların sürmesine karşı çıkması

7. Macaristan, I. Dünya Savaşı'nda yaşanan yenilginin ardından,
- I. Almanya,
II. Çekoslovakya,
III. Yugoslavya,
IV. Romanya
- devletlerinden hangilerine toprak vermek durumunda kalmamıştır?
- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV
8. Basmacılar hareketinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Orta Asya'da Türk siyasi birliğin gerçekleşmesini sağlamak
B) Avrupalı devletlerin Orta Asya'da sömürge girişiminde bulunmalarını engellemek
C) Türkistan bölgesinin Sovyet Rusya'dan bağımsızlığını sağlamak
D) Orta Asya'nın Çin egemenliği altına girmesini önlemek
E) Orta Asya Türk topluluklarının batıya yönelimini kolaylaştırmak
- Basmacılar hareketi Orta Asya'da Rus yayılmasına karşı mücadele etmiştir.
9. Rusya'da yönetimi 1918 yılında ele geçiren Bolşevikler tarafından,
- I. Çarlık Rusyası sınırları içinde yer alan haklar arasındaki ayrıcalıklar ve sınırlamaların ortadan kaldırılması,
II. Rusya'ya bağlı uluslara kendi geleceğini belirleme hakkının tanınması,
III. Ruslaştırma siyaseti terk edilerek uluslara dil ve kültür özerkliği verilmesi
- kararlarından hangileri alınmıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
10. Sevr Antlaşması'nda,
- I. Güney Batı Anadolu'nun İtalyanlara verilmesi,
II. Doğu Anadolu'da bağımsız Ermeni ve Kürt devletlerinin kurulması,
III. Rodos ve On İki Ada Fransaya bırakılması,
IV. Ege adalarının İngiltere'ye verilmesi
- konularından hangileri gündeme getirilmiştir?
- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) I, III ve IV
11. Orta Asya'da gerçekleştirilen Basmacılar Hareketi'nin başarıya ulaşmamasında aşağıdakilerden hangisinin herhangi bir etkisinden söz edilemez?
- A) Rus ordusunun silah ve donanım açısından ileri düzeyde olması
B) Direnişçilerin dışardan yeterince askeri ve ekonomik yardım alamaması
C) Korbaşları aralarında anlaşmazlıklar yaşamaması
D) Direniş hareketinin merkezi bir yapıya dönüşürülmemesi
E) Bazı Osmanlı subaylarının Basmacılar hareketi için de Rus işgallerine karşı mücadeleye katılması
12. Orta Doğu, dünya enerji ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılamaktadır. Batı Avrupa'da tüketilen petrolün % 75'i, Japonya'da tüketilen petrolün % 90'ı Orta Doğu'dan sağlanmaktadır.
- Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
- A) Orta Doğu'da gelir dağılımında adaletin sağlanmasında
B) Bölgede ülkelerde demokratik yönetimlerin kurulmamasında
C) Bölgenin devletler arası rekabet alanı haline gelmesine
D) Orta Doğu'da devletlerde sosyal sorunların sona erdirmesine
E) Orta Doğu'daki Arap devletlerinin etkin birer askeri güç haline gelmesine

01.9 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Aralık 1922'de,
 - I. Ukrayna,
 - II. Belarus,
 - III. Rusya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti
 devletlerinden hangilerinin katılımıyla kurulmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
2. Meiji Restorasyonu ile Japonya'da,
 - I. sosyal,
 - II. siyasi,
 - III. kültürel
 alanların hangilerinde köklü değişiklikler yaşanmaya başlamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
3. Japonya'nın Çin'e olan ilişkilerinin bozulmasının ve iki taraf arasında 1894'de savaş yaşanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Japonya'nın Kore ile yakından ilgilenmeye başlaması
 - B) Japonya'da idari alanda yeni düzenlemelere gidilmesi
 - C) Çin'in Rusya ile ilişkilerini güçlendirmek istemesi
 - D) Çin'in topraklarını genişletme politikası izlemesi
 - E) Avrupalı devletlerin Çin üzerinde ekonomik etkiye sahip olması
4. I. İran
 - II. Suudi Arabistan
 - III. Mısır
 - IV. Pakistan
 - V. Birleşik Arap Emirlikleri
 Yukarıdakilerden hangisi, Orta Doğu'da yer alan devletler arasında gösterilemez?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
5. Doğu Avrupa'da Balık bölgesinde bulunan,
 - I. Letonya,
 - II. Estonya,
 - III. Litvanya,
 - IV. Polonya
 devletlerinden hangileri 1920'li yıllarda Sovyetler Birliği'ne katılma kararı almıştır?
 - A) Yalnız IV
 - B) I ve II
 - C) I, II ve III
 - D) I, II ve IV
 - E) II, III ve IV
6. ABD, bağımsızlığının ilk gününden itibaren Avrupalıdan uzak durma ve Avrupa'nın sorunlarına karışmama politikası izlemiştir. Bu politika aşağıdakilerden hangisine dayanmaktadır?
 - A) Yalta Konferansı
 - B) Truman Doktrini
 - C) İnsan Hakları Bildirisi
 - D) Versay Antlaşması
 - E) Monroe Doktrini
7. I. Tacikistan
 - II. Azerbaycan
 - III. Ermenistan
 - IV. Doğu Türkistan
 - V. Gürcistan
 Yukarıda verilen devletlerden hangisi 1922 yılında kurulan SSCB'ye katılma kararı alan Asya devletleri arasında yer almaz?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
8. I. Cemal Paşa
 - II. Enver Paşa
 - III. Sait Halim Paşa
 - IV. Talat Paşa
 - V. Ahmet İzzet Paşa
 Yukarıda verilenlerden hangisi, Basmacılar hareketine katılarak Orta Asya'da mücadele etmiştir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
9. Orta Doğu, XIX. yüzyılda Ortadoğu Balkanlardan başlarken, bugün Türkiye'nin güney ve doğusundan başlatılmaktadır. Bu değişikliğin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bölgede çok sayıda devletin var olması
 - B) Bölgenin önemli petrol kaynaklarına sahip olması
 - C) Avrupalı devletlerin bölgedeki çıkarlarının ve politikalarının değişmesi
 - D) Bölge uluslarının çoğunlukla Araplardan oluşması
 - E) Bölgede Yahudiler tarafından bağımsız İsrail Devleti'nin kurulması
10. Rusya, Basmacılar hareketine karşı,
 - I. Orta Asya ve Kafkasyada sıkıyönetim yasağı ilan etme,
 - II. Orta Asya'ya yerleşimini olan Rus göçmenleri silahlıdırma,
 - III. Orta Asya Türklerinin topraklarına, hayvanlarına ve diğer varlıklarına el koyma
 yollarından hangilerine başvurmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
11. XX. yüzyıl başlarında Orta Doğu topraklarının Osmanlı Devleti'nin denetiminden çıkartılması için Arapların kışkırtılması ve Araplar arasındaki bağımsızlık düşüncelerinin desteklenmesinde,
 - I. ABD,
 - II. Almanya,
 - III. İngiltere
 devletlerinden hangileri etkin bir oynamamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
12. İngiltere ile Fransa, 1918'de Orta Doğu ile ilgili olarak ortak bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildiri,
 - I. Türklerin baaskısı altındaki halkların kuruluşu için mücadele edilmesi,
 - II. Orta Doğu'da, serbest seçimine dayalı millî hükümet ve idareler kurulması,
 - III. Orta Doğu'da Yahudilere bağımsız bir devlet kurma hakkının verilmesi
 olgularından hangileri vurgulanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
13. İngiltere ve Fransa, daha önce Orta Doğu'da kurulmasına karar verdikleri manda rejimlerini 1920 yılında kendi aralarında paylaştı. Bu paylaşım aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleştirilmiştir?
 - A) Mc Mahon Antlaşması
 - B) St. Jean De Maurienne Antlaşması
 - C) San Remo Konferansı
 - D) Mondros Ateşkes Antlaşması
 - E) Versay Antlaşması
14. Osmanlı yönetiminden ayrılmalarının ardından Araplar tarafından Mart 1920'de bir Suriye Kralığı ilan edildi. Ancak Avrupalılar bu kararı tanımadı ve Filistin bölgesini Suriye'den ayırdı. Bu gelişmenin ardından Suriye ve Lübnan bölgeleri aşağıdakiler devletlerden hangisinin manda yönetimine bırakılmıştır?
 - A) Sovyetler Birliği
 - B) Amerika Birleşik Devletleri
 - C) İngiltere
 - D) İspanya
 - E) Fransa

01.10 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. Fransızların Orta Doğu'da manda yönetimi kurduğu bölgelerden gelişmesinde,

- Akdeniz'de İtalyan tehdidi ortaya çıkması,
- Wilson ilkelerinin dikkate alınması,
- Fransızların Almanya ile ilişkilerini geliştirmek iste-
mesi

durumlarından hangilerinin rolünden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Lübnan

II. Irak

III. Filistin

IV. İran

Yukarıdaki bölgelerden hangileri I. Dünya Savaşı'nın ardından İngiliz mandası altına girmiştir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

3. Japonya'da Meiji Restorasyonu döneminde aşağı-
dakilerden hangisi gerçekleştirilmemiştir?

- İlköğretim zorunlu hale getirilmiştir.
- Askerlik mecburi hale getirilmiştir.
- Dayıyo olarak bilinen derebeylik sistemine son ve-
rilmiştir.
- Demiryolu yapımına ağırlık verilmiştir.
- Çin ile olan anlaşmazlıklar sona erdirilmiştir.

4. Büyük Bunalım olarak da adlandırılan 1929 Ekono-
mik Bunalımı aşağıdaki devletlerden hangisinde
başlamıştır?

- Amerika Birleşik Devletleri
- Sovyetler Birliği
- İngiltere
- Almanya
- Fransa

5. Aşağıdakilerden hangisi 1929 Ekonomik Bunalımı-
nın sonuçları arasında gösterilemez?

- İşsizliğin dünya genelinde artması
- Dünya üretiminin ve dünya ticaretinde azalmalar ya-
şanması
- Büyük ölkede ekonomik durgunluk ya da gerileme
yaşanması
- Dünyanın pek çok ülkesinde insanların satın alma
gücünün azalması
- Devletler arasında yaşanan ekonomik rekabetin so-
na ermesi

*Ekonomik kriz ve alış verişlerdeki yavaşlama nelere
yol açmıştır?*

6. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı ve imzala-
nan barış antlaşmaları sonrasında, devletler arasın-
daki güven ortamını güçlendirme amacına yönelik
olarak gerçekleştirilen girişimler arasında gösterile-
bilir?

- Paris Barış Konferansı'nın toplanması
- San Francisco Konferansı'nın toplanması
- Locarno Antlaşması'nın imzalanması
- Yalta Konferansı'nın düzenlenmesi
- Almanya'nın Versay Antlaşması'nı geçersiz ilan
etmesi

7. I. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'nın ödeyeceği sa-
vaş tazminatı 1921'de 56 Milyar Dolar olarak tespit edil-
miş, daha sonra 33 Milyar Dolar'a indirilmiştir. Bu miktar
bile Almanya'nın ödeme yeteneğinin çok üstünde idi.
Almanya'nın bu şekilde bir yükümlülüğe altına sokul-
masının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- Almanya'yı Milletler Cemiyeti'ne üye olmak zorunda
bırakmak
- Almanya'yı mali açıdan çöktürmek
- Almanya'yı yabancı desteğini engellemek
- Avrupa'da yeni ulus devletlerin kurulmasını sağla-
mak
- Almanya'da sosyal çalkantılar yaşanmasını engelle-
mek

167

8. Almanya'nın Milletler Cemiyeti'ne üye olmasında,

- Locarno Antlaşması'nın imzalanması,
- Potsdam Konferansı'nın düzenlenmesi,
- Versay Antlaşması'nın imzalanması

gelişmelerinden hangilerinin rolü söz konusudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. 27 Ağustos 1928'de imzalanan Kellogg Pakti,

- ABD,
- Almanya,
- Japonya,
- Kanada

devletlerinden hangilerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

10. Türkiye, I. Dünya Savaşı sonrası dönemde,

- Irak sınırının belirlenmesi,
- Yabancı ve azınlık okulları,
- Osmanlı borçları

sorunlarından hangilerini kendi istediği şekilde ve
çıkarlarına uygun bir biçimde sonuca ulaştırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Türkiye'nin I. Dünya Savaşı sonrasında karşılaştığı
aşağıdaki sorunlardan hangisinde azınlık sorunları
nı azaltma düşüncesinin rolünden söz edilebilir?

- Nüfus Mübadelesi'nin gerçekleştirilmesi
- Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- Balkan Antantı'nın oluşturulması
- Montro Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- Sadabat Pakti'nin imzalanması

12. Rusya'da 1917'de gerçekleşen devrim,

- Romanov Hanedanlığı'nın yönetimindeki egemenliği-
nin sona ermesi,
- monarşik rejimin tarihe karışması,
- bolşevik bir yönetim anlayışının kurulması

sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

13. Türkiye 1934 yılında Balkan Antantı'nın, 1937 yılında
ise Sadabat Pakti'nin oluşturulmasına öncülük etmiştir.

Türkiye'nin bu girişimlerinin ortak amacı aşağıdaki-
lerden hangisidir?

- Sınır güvenliğinin artırmak
- Devletler arasındaki ekonomik rekabeti sona erdir-
mek
- Toprak kayıplarını telafi etmek
- Arap ülkeleri ile ekonomik ve kültürel ilişkileri güç-
lendirmek
- Balkan topraklarında siyasi istikrarın korunmasını
sağlamak

14. I. Dünya Savaşı'nda cephe kavramı değişikliğe uğradı.
Çatışmalardan sadece askerler değil, önemli oranda
halk da etkilendi.

Bu yeni durum savaş sonrasında,

- cephe gerisinde kalan halkın güvenliği düşüncesi-
nin ön plana çıkarması,
- ABD ve SSCB'nin silahlanma için ayrışmaları kay-
nakların azaltılması,
- sivil savunma örgütlerinin kurulması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

01.11 20. YÜZYIL BAŞLARINDA DÜNYA

1. BÖLÜM

1. İttifak Devletleri, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Avusturya'dan ayrılarak bağımsız olmasına karar verilen Macaristan ile aşağıdaki barış antlaşmalarından hangisini imzalamıştır?
 - A) Trianon Antlaşması
 - B) Nöyöl Antlaşması
 - C) Mondros Antlaşması
 - D) Versay Antlaşması
 - E) St. Germain Antlaşması
2. Sevr Antlaşması'nda İstanbul Çanakale Boğazlarına ilişkin olarak,
 - I. tüm dünya devletlerine açık olması,
 - II. yönetimin bağımsız bir Boğazlar Komisyonuna verilmesi,
 - III. yönetimin doğrudan İttifak Devletlerine bırakılması
 kararlardan hangileri alınmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
3. ABD'de görülen,
 - I. askeri etkinliğin artırılması için çalışmalar yapılması,
 - II. bankacılık ve finans sisteminin devlet tarafından yeterince denetlenememesi,
 - III. bankalar tarafından verilen kredilerin geri dönüşün de sorunlarla karşılaşılması
 durumlarından hangileri 1929 yılında yaşanan Dünya Ekonomik Bunalımı'na ortam hazırlamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III
4. İttifak Devletlerinin I. Dünya Savaşı'ndan ardından Osmanlı Devleti ile imzaladığı Sevr Antlaşmasında,
 - I. Osmanlı Devleti mecburi askeriği kaldıracağı,
 - II. Osmanlı ordusunun mevcudu 50.700 asker ile sınırlanacağı,
 - III. Osmanlı topraklarının güvenliği İttifak Devletleri tarafından korunacağı,
 hükümlerinden hangileri yer almıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Antlaşması'nın özel ilkeri arasında gösterilemez?
 - A) Osmanlı topraklarının büyük kısmını parçalamayı öngörmüştür.
 - B) Osmanlı Devleti'ni Anadolu topraklarının kısmını elinde bulunduran küçük bir devlet haline getirmeyi hedeflemiştir.
 - C) İnzalmasına karşın uygulanma imkanı bulamamıştır.
 - D) Osmanlı Mebuslar Meclisi tarafından onaylanmadığı için hükümleri geçerlilik kazanmamıştır.
 - E) Türk halkının işgaline karşı direniş bilinci zayıflatmıştır.

İşgaller ve Sevr Türk halkının boyun eğmesini sağlamış mıdır?

7. I. Romanya
II. Çekoslovakya
III. Yugoslavya
IV. Ukrayna
V. Litvanya
Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan devletler arasında yer almaz?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
8. I. Dünya Savaşı ile Avusturya - Macaristan ve Osmanlı Devleti gibi çok uluslu imparatorluklar parçalandı. Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin sonucu olarak gösterilebilir?
 - A) Yenilen devletlere tamirat bedeli adında mali yükümlülükler getirilmesi
 - B) Yeni bazı ulus devletleri kurulması
 - C) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
 - D) ABD'nin siyasi ve askerî alandaki etkinliğinin artması
 - E) Avrupa'da meşruiyet yönetimi anlayışının sona ermesi
9. I. Dünya Savaşı'nın ardından Avrupa'da radikal siyasi akımlar ön plana çıktı. İtalya'da Faşistler, Almanya'da ise Naziler yönetime egemen oldı. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisinde rol oynamıştır?
 - A) Devletler arasında yaşanan bloklajların sona ermesine
 - B) Avrupa'da azınlık sorunlarının öneminin azalmasına
 - C) Milliyetçilik düşüncesinin Avrupa siyasetindeki belirleyiciliğinin azalmasına
 - D) Devletler arasındaki gerginliklerin II. Dünya Savaşı'na dönüşmesine
 - E) Avrupa'da devletler arası ilişkilerin gelişmesine
10. I. Dünya Savaşı,
 - I. Avrupa,
 - II. Amerika,
 - III. Balkanlar,
 - IV. Orta Doğu
 bölgelerinden hangilerinde herhangi bir sınır değişikliğine yol açmamıştır?
 - A) Yalnız II
 - B) I ve II
 - C) I ve IV
 - D) II ve III
 - E) I, III ve IV
11. Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın yol açtığı sonuçlar arasında gösterilebilir?
 - A) ABD ekonomik ve siyasi açıdan süper güç olma konumunu kaybetmiştir.
 - B) Fransa bazı sömürgelerini İngiltere'ye bırakmak durumunda kalmıştır.
 - C) Avrupa siyasi haritası değişen sınırlarla yeniden belirlenmiştir.
 - D) Sınırlar belirlenirken ulus esası dikkate alınarak azınlık sorunları sona erdirilmiştir.
 - E) Sanayileşmiş devletlerin hammaddede arayışı sona ermiştir.
12. Tank, uçak ve kimyasal silahlar etkin biçimde ilk defa I. Dünya Savaşı'nda mücadele eden taraflarca kullanılmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilemez?
 - A) Şehitlerin bir savaş alanı haline gelmesi
 - B) Savaşta sivil kayıpların yüksek rakamlara ulaşması
 - C) Savaşın ekonomik maliyetinin artması
 - D) Cephe kavramının niteliğinin değişikliğe uğraması
 - E) Savaşın kısa sürede sona ermesi

Birlikte Çözelim

Çözüm 149 / 4

İttifak Devletleri tarafından I. Dünya Savaşı sırasında gizli anlaşmalar imzalanmıştır.

Bu anlaşmaların imzalanmasında,

- I. savaştan çekilmeyi düşünen bazı İttifak grubu üyelerinin savaşta devamını sağlama,
- II. savaş sonunda toprak paylaşımında yaşanabilecek anlaşmazlıkların önüne geçme,
- III. Osmanlı Devleti'nin tarafsız bir politika izlemesini sağlama

dışöncülerinden hangileri etkili olmuştur?

İttifak Devletlerinin I. Dünya Savaşı devam ederken kendileri aralarında gizli anlaşmalar imzalamasında,

- İttifak grubunda bulunan ve savaştan çekilmeyi düşünen bazı devletlerin savaşta devamını sağlama,
- Savaş bitiminde toprak paylaşımında yaşanabilecek anlaşmazlıkların önüne geçme

dışönceleri etkili olmuştur.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 150 / 2

Avrupa'da görülen,

- I. Almanya ve İtalya'nın milli birliklerini sağlayarak merkezi bir yönetime sahip olmaları,
- II. Avrupa ülkelerinde 1830 ve 1848 ihtilallerinin yaşanması,
- III. Rusların Balkanlara yönelik olarak Pan Slavizm politikası izlenmesi

gelişmelerinden hangilerinde milliyetçilik düşüncesinin etkisinden söz edilebilir?

- Almanya ve İtalya'nın milli birliklerini sağlamaları,
- Avrupa'da 1830 ve 1848 ihtilallerinin yaşanması,
- Rusya'nın özellikle Balkanlara yönelik olarak Pan Slavist politikalar izlemesi

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 151 / 8

Paris Barış Konferansı'nda İngiltere ve Fransa'nın ABD'ye yönelik yaklaşımı tamamen oyalamaya yönelikti. Bu iki devlet Wilson ilkelerini etkisiz kılmak için çaba harcıyordu.

İngiltere ve Fransa bu amaçlarına ulaşmak için aşağıdakilerden hangisine yönelmiştir?

İngiltere ve Fransa, Paris Barış Konferansı'nda Wilson ilkelerini etkisiz kılmak için Milletler Cemiyeti'nin kurulması konusuna öncelik vermiştir. Milletler Cemiyeti statüsünün kararlaştırılmasının ardından ABD Başkanı Wilson'un ülkesine geri dönmesi, İngiliz ve Fransızların rahat hareket etmesine yol açmıştır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 154 / 6

İttifak Devletleri ile birlikte hareket eden Rusya, 1917 yılında savaştan çekilmiştir.

Bu gelişmede,

- I. Rusya'da iç politika alanında kargaşalar yaşanması,
- II. savaşın getirdiği mali güçlüklerin zaman içinde artması,
- III. hedeflenen askeri başarıların savaş sürecinde elde edilememesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

I. Dünya Savaşı Rusya'da büyük iç sorunlara yol açmıştır. Savaşın mali yükünün zamanla artması, beklenen askeri başarıların elde edilememesi şartları ağırlaştırdı. Ülkede gıda kıtlığı baş gösterdi. Ülke çapında grevler başladı.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 156 / 7

ABD aşağıdakilerden hangisi ile Monroe Doktrini'ne dayanan geleneksel dış politikasını terk etmiştir?

ABD'nin Monroe Doktrini'ne dayanan geleneksel yalnızlık politikasını terk ederek, Avrupa'nın işleri ile ilgilenmesine yol açan gelişme, I. Dünya Savaşı'na katılmasıdır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 158 / 6

İtalya, Paris Barış Konferansı'nda özellikle İngiltere'nin tutumunu nedeniyle umduğunu bulamayan bir devlet durumunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin temel nedeni?

Savaş sırasında imzalanan gizli anlaşmalarda İtalya'nın nüfuz alanı olarak belirlenen İzmir ve çevresi, Paris Barış Konferansı'nda Yunanlılara bırakılmıştır. Bu durum İtalya'nın umduğunu bulamamasına İngiltere ile anlaşmazlık yaşamasına yol açmıştır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 160 / 6

ABD tarafından 1823 yılından itibaren bir devlet politikası haline getirilen Monroe Doktrini aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

Avrupalı devletleri Amerikan devletlerinin iç işlerine karıştırmaması esasına dayanan Monroe Doktrini, Avrupalı devletleri Amerika'ya yönelik daha temkinli politikalar izlemek durumunda bırakmıştır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 163 / 12

Orta Doğu, dünya enerji ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılamaktadır. Batı Avrupa'da tüketilen petrolün % 75'i, Japonya'da tüketilen petrolün % 90'ı Orta Doğu çirkişidir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

Batı Avrupa ve Japonya'da tüketilen petrolün büyük bölümün Orta Doğu ülkelerinden karşılanması Orta Doğu'nun önemini artırmış, bölgeyi devletler arası bir rekabet alanı haline getirmiştir.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 165 / 12

İngiltere ile Fransa, 1918'de Orta Doğu ile ilgili olarak ortak bir bildiri yayınlamıştır.

Bu bildiride,

- I. Türklerin baskısı altındaki halkların kurtuluşu için mücadele edilmesi,
- II. Orta Doğu'da, serbest seçime dayalı milli hükümet ve idareler kurulması,
- III. Orta Doğu'da Yahudilere bağımsız bir devlet kurma hakkının verilmesi

olgularından hangileri vurgulanmıştır?

Bildiride, Arapların kurtuluşu için mücadele edilmesi ve Orta Doğu'da serbest seçime dayanan milli idareler kurulması olguları vurgulanmıştır.

(A) (B) (C) (D) (E)

Çözüm 166 / 3

Japonya'da Meiji Restorasyonu döneminde aşağıdakilerden hangisi gerçekleştirilmiştir?

Japonya'da Meiji Restorasyonu döneminde Çin ile olan anlaşmazlıklar sona erdirilmiştir.

(A) (B) (C) (D) (E)

Dört Köşe

1. Rusya İttifak Devletleri ile 1918'de Brest Litovsk Antlaşmasını imzalamasında bir süre sonra Almanya tüm cephelerde bozgun yaşamaya başlamıştır. Rusya bu gelişme karşısında,
 - I. Brest Litovsk Antlaşmasını tanımadığını açıklamayı,
 - II. antlaşma ile elinde çıkan toprakları yeniden işgal etmeyi,
 - III. İngiltere ve Fransa ile yeniden askeri ittifaka yönelmeyi
 girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
3. Paris Barış Konferansı'nda yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Osmanlı toprak bütünlüğüne yönelik açık bir tehdit oluşturmaktadır?
 - A) Konferansa Ermeni ve Arap heyetlerinin de davet edilmesi
 - B) İtalya'nın Anadolu ile ilgili planlarının kısmen engellenmesi
 - C) Konferansa çok sayıda devletin katılması
 - D) ABD tarafından ortaya konulan Wilson İlkelerinin görüşülmesi
 - E) Konferansa özellikle İngiltere ve Fransa'nın etkin olması

2. Rusya'da çarın yönetiminden uzaklaştırılmasında,
 - I. Dünya Savaşı'nın, Rusya'da sosyal sorunlara ve ekonomik sıkıntılara yol açması,
 - II. çar yönetiminin siyasi ve ekonomik krizin üstesinden gelmemesi,
 - III. Rusya'nın I. Dünya Savaşı'nda İngiltere ve Fransa ile birlikte hareket etmesi
 durumlarından hangilerinin etkisi olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
4. İngiltere ve Fransa, 1918'de Ortadoğu memleketlerinde, serbest seçimlere dayanan millî hükümet ve idareler kuracaklarını bildiren oldukça kapalı ifadelerin yer aldığı bir deklarasyon yayınladı. Bu deklarasyon,
 - I. Arap halkının desteğinin alınması,
 - II. Avrupa'da milliyetçi düşüncenin sona erdirilmesi,
 - III. Orta Doğu'da demokratik yönetimlerin kurulması,
 amaçlarından hangilerine yöneliktir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III

83

Kontrol Noktası

1. Wilson İlkeleri'nin 5 maddesini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....
6. Meiji Restorasyonu hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....
2. Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşmalarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....
7. Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amacını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....
3. Locarno Antlaşması hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....
8. Basmacı Hareketi hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....
4. Monroe Doktrinini hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....
9. Balkan Antantı'na katılan ülkelerin adlarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....
5. Birinci Dünya Savaşı'nın genel sebeplerini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....
10. Paris Barış Konferansı hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

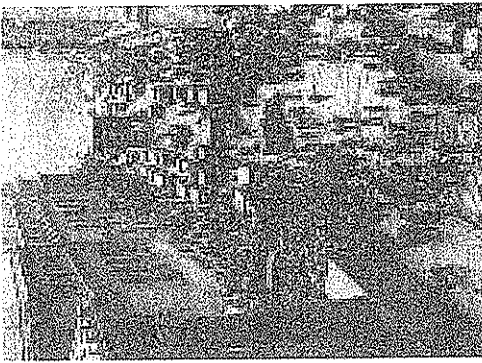
.....

.....

..... deriken

1929 EKONOMİK BUNALIMI

ABD II. Dünya Savaşı sonrasında teknoloji ve üretim potansiyeli artmıştı. Otomotivden, enerjiye kadar akla gelebilecek her sektörden her gün yeni bir buluş haberi geliyordu.

Zenginlere özgü bir ayrıcalık olarak görülen seyahat sıradan insanlar için de geçerli olmaya başladı. Sıradan Amerikalıların tatil yörelerine yönelmesiyle turizm sektöründe büyük patlama yaşandı. Arsa ve gayrimenkul fiyatları görecesizce boyutlara ulaştı. Batıkılar bile müşterileri buluyordu.

Kara Perşembe, Kriz Başlıyor...

1 Ekim 1929'a ciddi yükselişler yaşayan New York Borsası, 3 Ekim'de yükselişine nokta koydu. Bazı büyük şirketlerin hisse senedi değerinin düşmesiyle başlayan gerileme, yatırımcıların ellerinde hisseleri satmaya başlaması ile birden hızlandı ve "Kara Perşembe" olarak adlandırılan 24 Ekim 1929 Perşembe günü New York Borsası tarihi bir çöküş yaşadı.

1929 yılı fiyatlarında 4.2 milyar dolar bir gün içinde yok oldu. 4.000'e yakın bankanın battığı bu süreçte binlerce insan bankalar güvencesiyle paralarını çekmeye çalıştı. Binlerce insan tüm mal varlığını kaçırdı. Geniş halk kitleleri açlık tehlikesiyle karşı karşıya kaldı.

New York Borsası 1932'ye kadar % 89 değer yitirerek, 1929'daki tepe noktası değerinin 1/5'i düzeyine inmiştir. ABD milli geliri, 1932 sonunda % 20 oranında azalmış, borsada kayıtlı hisse senedi fiyatları, 1929 yılı değerine ancak 1954 yılında ulaşabilmiştir. Büyük insan kitlelerinin satın alma gücünü yok eden maddi kıtlık, on yıllik bir süreçte sosyal sarsıntılara beraberinde getirdi.

Krizden Nasıl Çıkılır?

930-37 yılları arasında krizden çıkış için sosyal ve ekonomik programlar hazırlandı.

Bankacılık sektörü yeniden yapılandırıldı. Mevduatlar devlet güvencesine alındı. Çalışma saatleri azaltılarak işsizlik sorunu çözülmeye çalışıldı. 2,5 milyon Amerikan gençisi askerî bir disiplin altına alınarak ülkenin ormanlarını, parklarını düzenlemek üzere günde bir dolara işe alındı. Çiftçilerin tarlada kalan ürünlerinden doğan zararlarını karşılamak için yasa çıkarıldı.

Kavram Dizini

- Pearl Harbour
- Potsdam
- Yalta
- Birleşmiş Milletler
- Mattefik
- Mühür
- Soğuk Savaş
- Nato
- Kominform
- Comecon
- Truman Doktrini
- Marshall Planı
- Eisenhower Doktrini

02

2. BÖLÜM

II. Dünya Savaşı Soğuk Savaş Dönemi

Bu Testleri Gözlediğimizde

- İkinci Dünya Savaşı'nın nedenleri.
- Almanya, İtalya ve Japonya'nın amaçları.
- Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşmalarının İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasındaki rolünü.
- savaşın Avrupa'da başlaması ve yayılması.
- İkinci Dünya Savaşı'nın sonunu.
- İkinci Dünya Savaşı sırasında düzenlenen konferansları.
- İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarını.
- İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'nin izlediği dış politikayı.
- İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'de meydana gelen gelişmeleri.
- Soğuk Savaş konusunu ve Soğuk Savaş'a geçiş dönemini.
- Doğu Bloku'nun kurulmasını.
- Batı Bloku'nun kurulmasını.
- Orta Doğu'daki gelişmeleri.
- Uzak Doğu'daki siyasi gelişmeleri.
- bağımsızlık hareketleri ve değişen sınırlar geçişi.
- Soğuk Savaş döneminde Türk dış politikasını.
- Soğuk Savaş döneminde Türkiye'de meydana gelen gelişmeleri.
- Soğuk Savaş döneminde meydana gelen gelişmeleri.

Konusunu okuyalım.

KISA KISA

Millîyetler Cemiyeti Etkisiz Kalıyor

Birinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından dünya barışını korumak ve devletler arası uyumsuzluklara siyasi çözümler bulmak amacıyla kurulan Millîyetler Cemiyeti, yaptırım gücünden yoksundu.

Örgütün kurulması fikrini ortaya atan ABD örgütün üyesi olmamıştı. Örgütün kararlarına uymayan devletlere karşı nasıl bir yol izlenmesi gerektiğine ilişkin fikir birliği sağlanamıyordu.

Almanlar Ne İstiyor?

Hitler'in iktidara gelişiyse birlikte Almanya'nın değişen dış politikası şu hedeflere yönelirdi:

- Versay'ın kısıtlamalarından kurtulmak.
- Tek millet, tek devlet ilkesini hayata geçirmek.
- Alman milletine bir yaşam alanı (lebensraum) oluşturmak

Hitler iktidara gelişinin ardından hızla silahlanmaya başlamış ve asker sayısını artırarak Versay'ı açık bir şekilde çiğnemiştir.

Almanlar Yenilgiyi Kabul Ediyor, Ya Hitler

Sovyet orduları Ocak 1945'te Budapeşte'ye, Nisan'da ise Viyana'ya girerek Berlin'e doğru ilerledi. Almanya'nın kuruluş çaresi kalmamış, Müttefikler batıdan ve doğudan Almanya'yı kuşatmışlardı. Müttefikler Berlin'e girmelerinin ardından Adolf Hitler 30 Nisan'da intihar etti.

Almanya'ya Savaş İlan Ediyoruz, Ama Neden?

Şubat 1945'te Yalta Konferansı'nda bir araya gelen Müttefik liderleri, yeni kurulacak Birleşmiş Millîyetler'e yalnızca 1 Mart 1945'e kadar Almanya'ya savaş açmış ülkelerin katılımıyla ilgili bir karar aldı.

Bu karar üzerine harekete geçen Türk Hükûmeti 23 Şubat'ta Almanya'ya resmen savaş ilan etti. Ancak fiilen savaşa dahil olmadı.

Soğuk Savaş Ne Demek?

Soğuk Savaş, İkinci Dünya Savaşı'ndan galip çıkan ABD ve SSCB ve bu iki gücün çevresinde toplanan diğer devletler arasındaki anlaşmazlık ve çatışmaları, silahlı çatışma yaşamaksızın sürdürüldüğü bir döneme verilen isimdir. Bu süreç İkinci Dünya Savaşı sonrası-

da yirmi yıl boyunca sürmüştür.

Doğu'da Varşova Paketi Kuruluyor

NATO'nun kurulmasından altı yıl sonra 14 Mayıs 1955'te, SSCB tarafından Varşova Paketi oluşturuldu. SSCB yanında Çekoslovakya, Bulgaristan, Macaristan, Polonya, Romanya, Doğu Almanya ve Arnavutluk bu ortak askeri savunma örgütünün üyesi oldu.

COMECON

Ocak 1949'da Moskova'da yapılan görüşmeler sonrasında 25 Ocak 1949'da sosyalist ülkeler arasında ekonomik işbirliği ve dayanışma amacıyla uluslararası örgüt kurulmuştur. Bu örgüt Avrupa'da COMECON olarak adlandırılmıştır.

Tunus Doktrin'in Özellikleri Nelerdir?

- Sovyet-Amerikan mücadelesinin başladığını ilan etmiştir.
- 1990'a kadar değişen tempoyla sürecektir olan soğuk savaşın ilk adımıdır.
- Yunan İç Savaşı'nda merkezi hükûmetin komünistlere karşı galip gelmesinde yardımcı etkili olmuştur.
- Türkiye ile Batı Bloku arasındaki ilişkileri iyileştirmiş ve Türkiye'nin NATO'ya girmesini sağlayacak süreçte katkıda bulunmuştur.
- SSCB'nin güneye doğru genişlemesinin önünü kesmiştir.
- Doğu ve Batının bölünmüşlüğüne kesinleşmiştir.

Eisenhower Doktrini

ABD Başkanı Dwight Eisenhower 5 Ocak 1957'de Eisenhower Doktrin'i açıklamıştır.

Eisenhower Doktrin'i şu ilkelere içeriyordu:

- Bağımsızlığını korumak için ekonomik kalkınma çabası içine giren Orta Doğu ülkelerine ekonomik yardım yapmak
- Talep eden Orta Doğu ülkelerine askeri yardım yapmak
- Bu ülkelerin istemeleri koşuluyla, komünist bir ülkeden gelecek açık silahlı saldırılar karşısında Amerikan silahlı kuvvetlerinin kullanılması

02.1 II. DÜNYA SAVAŞI

1. II. Dünya Savaşı sonunda düzenlenen Potsdam Konferansı'nda,

- Alman savaş sanayisinin ortadan kaldırılması.
- Avusturya ve başkent Viyana'nın ıssal bölgelerine ayrılması.
- Almanya'daki bütün Nazi kurumlarının ortadan kaldırılması

kararlarından hangileri alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. II. Dünya Savaşı'nda Nisan 1940'da Norveç kıyılarına asker çıkaran Almanlar, Norveç'i 9 Haziran'da teslim olmak zorunda bıraktı.

Almanların bu girişimi,

- Alman denizaltıları için askeri üsler kurma.
- Alman birliklerinin İngiltere topraklarına daha kolay ulaşmasını sağlama,
- Norveç'in Narvik limanına getirilen demirin denetim altına alınması

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Adolf Hitler'in Almanya'da iktidara gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin rolünün olduğu söylenebilir?

- Rusya'da komünist bir yönetim anlayışının egemen hale gelmesi
- Versay Antlaşması'nın ağır hükümlerinin Almanya'da milliyetçilik dalgasına yol açması
- Avrupa'da yeni ulus devletlerin kurulmasının sağlanması
- Fransa ile Locarno Antlaşması'nın imzalanması
- ABD yönetiminin Milletler Cemiyeti'nin dışında kalma kararı alması

Hitler Nazizm olarak adlandırılan ve ırkçıya dayanan bir anlayışa sahiptir.

4. I. Dünya Savaşı'nın ardından devletler arası uyumsuzluklara çözüm bulmak amacıyla kurulan Milletler Cemiyeti, kendisine yüklenen misyonu yerine getirmemiştir.

Bu gelişmede,

- cemiyetin herhangi bir yaptırım gücünün bulunmaması,
- ABD'nin örgüte üye olmama kararı alması,
- saldırgan devletlere karşı izlenecek politikalarla ilgili fikir birliği sağlanamaması

durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. 3 Eylül 1939'da İngiltere ve Fransa'nın Almanya'ya savaş ilanının ardından,

- Avusturya,
- Kanada,
- Güney Afrika,
- Japonya

devletlerinden hangileri İngiltere ve Fransa'nın yanında yer almıştır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
D) I, II ve III E) I, II ve IV

6. II. Dünya Savaşı öncesinde oluşan Mithver Devletler grubunda,

- Almanya.
- Japonya,
- İtalya.
- Çin

devletlerinden hangileri yer almamıştır?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

7. 1930'lu yıllarda Almanya'da Nazizm'in savunucusu durumundaki Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi'nin aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenbilir?

- Avrupa'da demokratik yönelim anlayışını güçlendirmek
- Almanya'yı Avrupa'da eski güçlüğü siyasi durumuna tekrar ulaştırmak
- Orta Doğu'da bağımsız bir İsrail Devleti'nin kurulmasını engellemek
- Avusturya-Macaristan Devleti'nin yeniden kurulmasını engellemek
- Milletler Cemiyeti'ni ortadan kaldırmak

8. II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya'da, Mussolini önderliğindeki faşistlerin ülke yönetiminde etkin hale gelmesinde,

- I. Dünya Savaşı'nda beklenen kazanımların elde edilememesi,
- ülkede ekonomik anlamda sorunların baş göstermesi,
- Almanya'da Adolf Hitler'in iktidara gelmesi

gelişmelerinden hangilerinin rolü olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Hitler, 1925 yılında imzalanan anlaşma gereğince hiçbir devletin askeri varlığının olmaması gereken, Ren Nehri'nin batısında kalan topraklara 1936'da asker sokmuştur.

Hitler'in bu tutumunda aşağıdakilerden hangisi kolaylaştırıcı bir rol oynamıştır?

- İspanya'da iç savaş yaşanması
- Milletler Cemiyeti'nin etkisiz kalması
- Briand-Kellog Paketi'nin imzalanması
- İngiltere'nin dünyada sömürgeci politikalarını sürdürmesi
- Locarno Antlaşması'nın imzalanması

10. İngiltere Başbakanı Churchill II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'ya karşı açılması planlanan ikinci cephenin israrla Balkanlarda açılmasını istemiştir.

İngiltere başbakanının bu ısrarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Savaş sırasında Sovyetler Birliği'nin askeri desteğinin alınak istemesi
- ABD'ye bağımlı olmak istenemesi
- Sovyetler Birliği'nin Balkanlara kalıcı olarak yerleşmesini engellemek istemesi
- Türkiye'yi savaş dışında tutmak istemesi
- İtalya'yı Müttefik Devletler saına çekmek istemesi

11. 14 Haziran 1940'da Alman birliklerinin Paris'e girmesi üzerine Fransızlar ateşkes imzalamak zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmeye bağlı olarak gerçekleşmiştir?

- Vichy'de Almanların denetiminde bir Fransız hükümetinin kurulması
- İtalya'nın Almanya ile birlikte hareket etmeye başlaması
- Sovyetler Birliği'nin Almanya ile saldırmazlık anlaşması imzalaması
- Almanya'nın İspanya iç Savaşı'na müdahale etmesi
- ABD'nin Sovyetler Birliği ile ilişkilerini güçlendirmeye yönelmesi

12. İtalya'da 1920'li yıllarda iktidara gelen Mussolini'nin başkıcı politikalarına karşın halkın ciddi şekilde desteğini elde ettiği görülmüştür.

Bu durumda,

- ülkede ulaşım alanında yatırımlara önem verilmesi,
- ülkede siyasal partilerin kapatılması,
- tarıma yönelik devlet teşviklerinin artırılması

gelişmelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

02.2 II. DÜNYA SAVAŞI

2. BÖLÜM

1. I. İngiltere

II. ABD

III. Sovyetler Birliği

IV. Fransa

V. Japonya

Yukarıda verilen devletlerden hangisi II. Dünya Savaşında birlikte mücadele eden Müttefik Devletler arasında yer almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Avusturya, Alman birliklerinin 12 Mart 1938'de günü Viyana'ya girmesiyle işgal altına düşmüştür.

Bu gelişmeye karşı İngiltere ve Fransa'nın tutumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Japonya ile askeri işbirliğine yönelimmiştir.
B) Sovyetler Birliği ile saldırmazlık antlaşması imzalamıştır.
C) Ciddi bir tepki ortaya koyulmamıştır.
D) Alman birlikleri ile askeri mücadeleye girmiştir.
E) Kellogg Paketi oluşturulması çabalarına hız verilmiştir.

3. Almanya'nın Çekoslovakya'yı işgal etmeye hazırlanması üzerine İngiltere ve Fransa tarafından 1938'de toplanan Münih Konferansı'na Sovyetler Birliği çağırılmamıştır.

Bu gelişme,

- I. Sovyetler Birliği'nin, İngiltere ve Fransa ile olan ittifakını sona erdirmesi,
II. Almanya'nın saldırgan politikalarına karşı Sovyet yönetiminin sert tepki göstermesi,
III. Sovyet yönetiminin Almanlarla işbirliğine yönelme çabalarını hızlandırması
- Sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. 1920'li yıllarda krala baskı yaparak iktidarı elde eden Mussolini önderliğindeki Faşist Parti,

- I. ülkede bulunan siyasi partilerin kapatılması,
II. sendikali hareketlerin kanun dışı ilan edilmesi,
III. Trablsuğarp'nı işgal edilmesi

girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. 1939 yılında Alman ve Sovyet saldırılarına karşı koymayan Polonya dört hafta içinde teslim olmak zorunda kaldı.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Çok sayıda Polonya askerinin mücadeleyi sürdürmek için ülke dışına çıkmasına
B) Japonya'nın Mihver Devletlere katılmasına
C) Sovyetler Birliği ile İngiltere arasında sıcak çatışmaların başlamasına
D) İtalya'nın İngiltere ve Fransa ile birlikte hareket etmesine
E) Polonya'nın bütünüyle Alman denetimine altına girmesine

6. İtalya'nın II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ile ittifak yönelmesinde aşağıdakilerden hangisi rol oynamıştır?

- A) Almanya'ya I. Dünya Savaşı sonrasında ağır şartlar içeren bir barış antlaşması imzalatılması
B) Mihver Cemiyeti'nin devletler arası sorunlarda etkisiz kalması
C) İtalya'nın Habsburgları işgalinin birçok devletin tepkisine yol açması
D) Avrupa'da ekonomik rekabelin azaltılmaya çalışılması
E) İtalya'nın İngiliz sömürgelerini ele geçirmeyi istemesi

7. 1930'li yılların ikinci yarısında Almanya'nın giderek artan tehditleri İngiltere ve Fransa'ya,

- I. İtalya,
II. ABD,
III. Sovyetler Birliği

devletlerinden hangileri ile ittifak yapmaya zorlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Japonya'nın II. Dünya Savaşı öncesindeki temel politikası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batılı ülkelerin Uzak Doğu'daki sömürgelerinin baskımsızlık kazanmasını sağlamak
B) Uzak Doğu'da sömürgeler elde etmek
C) Çine karşı ABD'nin siyasi ve askeri desteğini elde etmek
D) Mihver Cemiyeti'nin devletler arası alandaki etkinliğini güçlendirmek
E) Sovyetler Birliği ile olan tartışmalı konuları çözüme kavuşturmak

9. Almanya, Nisan 1941 Mihver grubuna yakın olan Irak yönetimine yardım ulaştırabilmek için Türkiye'den asker ve malzeme geçirmek istemiştir.

Almanya'nın bu girişiminin temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin savaşta taraflı politikasını korumasını sağlamak
B) İngiltere'nin sömürgeci politikalarına son vermek
C) Orta Doğu petrolü üzerinde denetim sağlamak
D) Türkiye'nin Orta Doğu'da daha aktif bir politika izlemesini sağlamak
E) Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki etkinliğini arttırmasını önlemek

10. Almanya, II. Dünya Savaşı öncesinde,

- I. Süet bölgesi üzerinde hakkı iddia etme,
II. Çekoslovakya'yı egemenliği altına alma,
III. Avusturya'yı işgal etme

girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan barış antlaşmaları ancak 1930 yılına kadar korunabilmiştir.

Bu durumda,

- I. savaş sonrası dönemde ağır ekonomik bunalımların ortaya çıkması,
II. uluslararası istikrar ve dengenin kurulamaması,
III. Almanya'nın Versay Antlaşması'nı geçersiz kılmak girişimlerinde bulunması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

Bir bölgede barışa ve istikrara engel olacak unsurlar neler olabilir?

12. Avusturya'yı 1938 yılında işgal eden Almanya'nın, bu işgalin hemen ardından,

- I. Çekoslovakya,
II. Yugoslavya,
III. İngiltere

devletlerinden hangilerini hedef aldığı söylenbilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

02.3 II. DÜNYA SAVAŞI

1. 27 Eylül 1940'da Almanya ve İtalya ile birlikte Üçlü Pakt'ı imzalayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Japonya
- B) Sovyetler Birliği
- C) Amerika Birleşik Devletleri
- D) Avusturya
- E) İspanya

2. II. Dünya Savaşı'nda Britanya adasına asker çıkarmak isteyen Almanlar, İngiliz direnişini ve deniz gücünü çöktrebilmek için aşağıdakilerden hangisine yönelmiştir?

- A) Fransa'daki işgal bölgelerinin bazılarını terk etmeye
- B) Güney İngiltere'deki havaalanlarını ve limanlarını bombalamaya
- C) Sovyetler Birliği'nin askeri ve siyasi desteğini elde etmeye
- D) İtalya'nın Kuzey Afrika'ya asker çıkarmasını sağlamaya
- E) Bazı Balkan devletlerinin savaşa katılmasını sağlamaya

3. II. Dünya Savaşı'nda önce Sovyet yönetimi ile saldırı-mazlık anlaşması imzalayan Almanya, ilerleyen dönemde Sovyetler Birliği'ne saldırma kararı almıştır. Almanların bu kararı almasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Alman ordularının Fransa'yı çöktürerek savaş dışı bırakması
- B) Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'nun uzağında tutulmak istenmesi
- C) Boğazların Sovyet tehdidine karşı korunmak istenmesi
- D) Sovyetlerin Karadeniz'den uzaklaştırılmak istenmesi
- E) Bolşeviklerin Sovyet yönetiminden uzaklaştırılmak istenmesi

4. Sovyetler Birliği'ne ve komünizm faaliyetlerine karşı II. Dünya Savaşı öncesinde oluşturulan ve Anti-Komintern Paktı adı olarak da adlandırılan oluşumda,

- I. Almanya,
- II. Bulgaristan,
- III. Japonya

devletlerinden hangileri yer almamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

5. Almanya'nın, 22 Haziran 1941'de Fin, Bulgar, Macar ve Romen birliklerinden oluşan yaklaşık beş milyon askerle düzenlediği Barbarossa Harekati'nin temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere ve Fransa arasındaki askeri malzeme akışını kesmek
- B) İngiltere'nin Orta Doğu'daki askeri varlığını sona erdirmek
- C) Sovyet topraklarını işgal ederek bu devleti savaşa dışı bırakmak
- D) Fransa'dan Alsas Loren bölgelerinin geri alınmasını sağlamak
- E) İskandinavya bölgesindeki ülkeler üzerinde egemenlik kurmak

6. II. Dünya Savaşı'nda Almanya'ya karşı mücadele eden yirmi altı devletin imzası ile 1 Ocak 1942 de bir Birleşmiş Milletler Bildirisi yayınlandı.

Bu bildiride,

- I. Atlantik Bildirisi'ndeki ilkelerin aynen kabul edilmesi,
- II. Mihver Devletlere karşı zafer elde edinceye kadar işbirliği yapmaması,
- III. Almanya'nın Müttefik Devletler arasında paylaşılmaması

kararlarından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Kurulu,

I. silahlama ve silah denetimi konusunda önerilerde bulunma,

II. barış ve güvenliğin sağlanmasına yönelik görüşmeler yapma,

III. ülkeler arasındaki sorunların çözümü için önerilerde bulunma

görevlerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. II. Dünya Savaşı'nda 1940 yılında Sovyet topraklarına giren Alman birliği kış şartlarına uygun şekilde donatılmamıştı.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanların saldırının kış gelmeden tamamlanacağını öngörmesi
- B) Alman ekonomisinin büyük açıklar vermeye başlaması
- C) Almanya'nın Fransa ve İngiltere ile de mücadele etmesi
- D) Alman ordusunun mevcudunun kalabalık olması
- E) Almanların Sovyet topraklarına yönelik askeri harekati önemli görmemesi

9. ABD II. Dünya Savaşı'nın başından itibaren tarafsız durumda idi. Ancak Mart 1941'de kabul edilen "Ödünç Verme ve Kiralama Yasası" ile ABD kendi güvenliğini koruma açısından gerekli gördüğü devletlere malzeme yardımıda bulunuyordu.

Bu süreçte,

- I. İngiltere,
- II. Sovyetler Birliği,
- III. İtalya

devletlerinden hangileri bu yasadan yararlanarak ABD'den destek elde etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi, Almanların Fransa'yı işgalinin ardından İngiltere'ye geçmiş ve burada Alman işgaline karşı Özgür Fransa Hareketi'ni başlatmıştır?

- A) General Petain
- B) General Charles de Gaulle
- C) Winston Churchill
- D) General Rommel
- E) General McNameara

11. Ağustos 1941'de İngiltere ve ABD tarafından yayınlanan Atlantik Bildirisi'nin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Dünya Savaşı'nın Amerika'ya sıçramasını önlemek
- B) Sovyetler Birliği'nin Avrupa topraklarında büyük kazanımlar elde etmesini önlemek
- C) Mihver devletlere karşı zaferle ulaşabilmesi için alınacak önlemleri saptamak
- D) ABD'nin Avrupa'daki çatışmalara aktif olarak katılmayı önlemek
- E) Alman saldırıları karşısında Sovyetler Birliği'ne asker yardımı yapmak

12. II. Dünya Savaşı'nın ilk dönemlerinde Sovyet topraklarında ciddi kazanımlar elde eden Alman ordularının ilerleyiş zamanla yavaşlamış, Alman birlikleri Aralık 1941'de Moskova önderinde durmak zorunda kalmıştır.

Bu durumda,

- I. ağır kış koşullarının ortaya çıkması,
- II. Alman birliklerin ciddi iklim güçlükleri ile karşılaşması,
- III. Almanların batı cephesinde Fransa karşısında büyük başarılar kazanması

gelişmelerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

02.4 II. DÜNYA SAVAŞI

1. Adolf Hitler'in Sovyetler Birliği ile 1939'da yaptığı saldırmazlık anlaşmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Sovyetler Birliği ile arasında güvenli bir tampon bölge oluşturmak
- B) Sovyet yönetimini Mihver Devletler arasında katmak
- C) İngiltere'yi ekonomik açıdan çökertmek
- D) Fransa'ya savaşta gerek kalmaksızın teslim olmaya zorlamak
- E) Almanya'nın aynı anda hem batıda, hem de doğuda savaşmak zorunda kalmasını önlemek

Bir devlet savaşta askerî güçlerini bölmek istemez.

5. Almanya, Ağustos 1939'da Sovyetler Birliği ile on yıl geçerli olacak bir saldırmazlık anlaşması imzaladık-
tan hemen sonra,

I. Polonya topraklarını işgal etme,

II. Norveç'i işgal etme,

III. İspanya topraklarına saldırma

girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

6. Japonya, II. Dünya Savaşı sırasında,

I. Filipinler,

II. Hong Kong,

III. Birmanya

bölgelerinden hangilerini işgal etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı sırasında düzenlenen konferanslar arasında yer almaz?

A) Washington Konferansı

B) Paris Konferansı

C) Moskova Konferansı

D) Kahire Konferansı

E) Kazablanka Konferansı

8.

7 Aralık 1941'de Hawaii Adalarında bulunan Pearl Harbor deniz üssünde denizli bulunan ABD savaş gemileri herhangi bir savaş ilanı olmaksızın saldırıya uğramıştır.

Bu gelişme ABD Kongresi'ni,

I. Japonya,

II. Almanya,

III. İtalya

devletlerinden hangilerine savaş ilan etme kararı almamasına yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

- 9.

I. Bakü

II. Tiflis

III. Stalingrad

IV. Kiev

V. St. Petersburg

II. Dünya Savaşı'nda yukarıdaki şehirlerden hangisinde gerçekleşen çatışmalar, Kafkasya bölgesine giren petrol yataklarını ele geçirmeyi hedefleyen Almanlar bölgeden çekilmek zorunda bırakmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

- 10.

II. Dünya Savaşı'nda 1943 yılından itibaren Müttefik Devletler arasındaki göçüşmeler sıklaşmaya başlamıştır. Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Savaşın seyri'nin Mihver Devletlerin aleyhine dönme başlaması

B) ABD'nin savaşta katılımının sağlanmaya çalışılması

C) Sovyetler Birliği'nin önemli bazı kazanımlar elde etmeye başlaması

D) Fransa'nın büyük bölümünün Alman işgali altında olması

E) Alman denizaltılarının Müttefik donanalarına büyük kayıplar vermesi

11. II. Dünya Savaşı öncesinde gerçekleşen,

I. Japonya'nın Çine ait Manchurya bölgesini işgal etmesi,

II. İtalya'nın Habeşistan'a asker çıkarması,

III. Almanya'nın Locarno Antlaşması'nı imzalaması

gelişmelerinden hangileri, Milletler Cemiyeti'nin devletler arası gerilimlere politik çözümler bulma konusunda başarısız olduğunu göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

12. II. Dünya Savaşı sırasında düzenlenen Kazablanka Konferansı'nda Müttefik Devletler tarafından Almanya'nın kayıtsız şartsız tesliminin benimsenmiş olması aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

A) Alman ordusu komutanlarının savaşı ölümlü kalmı tut-
cadesi olarak görmelerine

B) Alman birliklerinin Müttefik birliklerine teslim olmaya
başlamasına

C) İtalya'nın savaştan çekilme kararı almamasına

D) Japonya'nın Almanya ile olan işbirliğinin sona erme-
sine

E) Müttefik Devletlere yeni katılımların gerçekleşmesine

13. ABD ve İngiltere dışişleri bakanları, Ekim 1943'te Mos-
kova'da Sovyet Dışişleri Bakanı Molotov ile Ekim 1943
görüşmelerinde bulunmuşlardır.

Bu görüşmelerde,

I. bütün sömürgelerin milletlerarası koruma rejimi
altına alınması,

II. Alman savaş suçlularının cezalandırılması,

III. savaşın sona erişin korunması ve silahsızlanma
konularında işbirliğine devan edilmesi

kardarımdan hangileri alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

02.5 II. DÜNYA SAVAŞI

1. II. Dünya Savaşı'nda Kuzey Afrika cephesinin kazanılmasından ardından, Müttefik Devletler tarafından savaşın seyrini değerlendirmek üzere aşağıdaki konferanslardan hangisi toplanmıştır?

A) Washington Konferansı
B) Kahire Konferansı
C) Tahran Konferansı
D) Yalta Konferansı
E) Potsdam Konferansı

2. Müttefik Devlet temsilcileri tarafından 1943 yılında düzenlenen Moskova Konferansı'nda alınan,

I. Almanlara karşı ikinci cephenin bir an önce açılması,
II. ABD'nin geleneksel yalnızlık politikasına artık dönmemesi,
III. Sovyet yönetiminin Batılı ülkelere işbirliğine devam etmesi,
IV. Müttefik Devletlerin savaşın sona nüz alanı kurma politikası gütmemesi

kararlarından hangilerinin uygulanabildiği söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve IV

3. 12 Mayıs 1943'te Washington'da bir araya gelen ABD Başkanı Roosevelt, İngiltere Başbakanı Churchill tarafından,

I. Avrupa'da ikinci cephenin Balkanlarda açılması sağlanacaktır.
II. İtalya'nın savaş dışı kalması için bu ülke işgal edilecektir.
III. Azerbaycan petrolleri ile geçirilmesi için Türk birlikleri kullanılacaktır.

kararlarından hangileri alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. "Çin, ABD, Sovyetler Birliği ve İngiltere'nin oluşturduğu bir Dünya Konseyi ve bu konseye bağlı olmak üzere Avrupa, Amerika ve Uzakdoğu Bölge Konseyleri kurması, Türkiye'nin de Balkan Federasyonu'na dahil edilmesi" kararı aşağıdaki konferanslardan hangisinde alınmıştır?

A) Kahire Konferansı
B) Washington Konferansı
C) Kazablanka Konferansı
D) Tahran Konferansı
E) Yalta Konferansı

5. 14 Ocak 1943'te ABD Başkanı Roosevelt ve İngiltere Başbakanı Churchill'in katılımı ile Fas'ın Kazablanka şehrinde bir konferans toplanmıştır.

Bu konferansa,

I. Türkiye'nin savaşa katılımı engelleneyecektir.
II. Mihver Devletlerle kayıtsız şartsız teslim engelleneyecektir.
III. Sovyetler Birliği üzerindeki baskıyı azaltmak için Siçuan'ı çıkarma yapılacaktır.

kararlarından hangileri alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. 14 Ağustos 1943'te İngiltere Başbakanı ve Genelkurmay Başkanı Churchill'in katılımı ile Kanada'nın Quebec kentinde bir konferans düzenlenmiştir.

Bu konferansın düzenlenmesinde,

I. İtalya'nın teslim olma kararını vermesiyle ortaya yeni bir durum çıkması,
II. Almanya'ya karşı açılacak ikinci cephe ile kararlar alınmak istenmesi,
III. Sovyetler Birliği'nin kendilerine yapılan ABD yardımını yetersiz bulması

durumlarından hangileri rol oynamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. II. Dünya Savaşı sırasında Müttefik Devletler tarafından düzenlenen konferanslarda sürekli olarak Almanya'ya yönelik ikinci bir cephenin açılması konusu tartışılmıştır.

Almanya'yı hedef alacak bu cephenin,

I. Fransa,
II. Balkanlar,
III. İspanya

bölgelerinden hangileri üzerinden açılması gündeme gelmemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. II. Dünya Savaşı'nda Almanya'ya yönelik yeni cephenin Normandiya kıyılarında açılması ve cephenin hazırlanması sorumluluğunun ABD'ye bırakılması kararı aşağıdaki konferanslardan hangisinde alınmıştır?

A) Quebec Konferansı
B) Tahran Konferansı
C) Yalta Konferansı
D) Potsdam Konferansı
E) Kahire Konferansı

9. 1941'de yayımladıkları Atlantik Bildirisi'yle,

– topraklarını genişletme düşüncesi taşımadıklarını
– her ulusun kendi yönetim şeklini seçme hakkına saygı duyacaklarını,
– tüm devletlerin eşit koşullar altında dünya ticaretine katılmaları gerektiğini

savunan devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmmiştir?

A) Çin – Sovyetler Birliği
B) Sovyetler Birliği – ABD
C) Almanya – ABD
D) Japonya – İngiltere
E) ABD – İngiltere

10. II. Dünya Savaşı'nın başlarında topraklarının büyük bölümü Alman orduları tarafından işgal edilen Fransa'nın bu duruma kurtuluşunda,

I. Türkiye'nin Almanya ve Japonya'ya resmen savaş ilan etmesi,
II. Normandiya Çıkarması'nın düzenlenmesi,
III. ABD'nin Japonya'ya karşı atom bombası kullanması

gelişmelerinden hangileri rol oynamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Müttefik Devletler II. Dünya Savaşı'ndan sonra,

– Alman saldırganlığının önlenmesi
– Müttefiklere karşı yeni tehditlerin oluşmaması,
– Avrupa'da kalıcı barış sağlanması

amacıyla,

I. Nazi birlik ve örgütlerinin kaldırılması,
II. Alman savaş endüstrisinin ortadan kaldırılması,
III. Alman ekonomisinin Müttefikler tarafından kontrol edilmesi

girişimlerinden hangilerini ön plana çıkarmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Müttefik devletlerin II. Dünya Savaşı'nda düzenlenen Tahran Konferansı'nda,

– Türkiye'nin savaşa dahil edilmesi,
– Avrupa'da ikinci bir cephenin açılması

kararlarını almalarında,

I. Sovyetler Birliği'nin savaşta yükünü azaltma,
II. Almanya'nın askeri gücünün bölünerek zayıflatılması sağlama,

III. savaşın daha kısa bir süre içinde son erdirmeye

amaçlarından hangileri rol oynamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

02.6 II. DÜNYA SAVAŞI

1. Müttefik Devletler tarafından II. Dünya Savaşı sırasında düzenlenen görüşmelerde, savaş sonrasında oluşacak barış koruma sorumluluğunun bazı devletlere verilmesi kararı alınmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında **YER** almaz?
 - A) Amerika Birleşik Devletleri
 - B) Sovyetler Birliği
 - C) İngiltere
 - D) Çin
 - E) İtalya

Bonisi kuruma sorumluluğu Mihver grubunda yer almış devletlere verilmiştir, değil mi?
2. II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa'da Almanya'ya karşı ikinci cephenin bir an önce açılması gerektiğini ısrarla savunan ve diğer Müttefik Devletlerin bu konuda yavaş davranışlarını ileri süren devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Amerika Birleşik Devletleri
 - B) Sovyetler Birliği
 - C) Kanada
 - D) Çin
 - E) Yunanistan
3. ABD, 'nın II. Dünya Savaşı'na katılmasının ardından, Almanya'ya karşı mücadeleye eden devletler tarafından "Birleşmiş Milletler Bildirisi" yayınlamıştır. Bu bildirinin yayınlamasında,
 - I. dünya barışının kalıcı hale getirilmesini sağlama,
 - II. savaş sonrasında düzenlenmeler için Alman kanun-oyunun desteğini sağlama,
 - III. Mihver Devletler arasında görüş ayrılıkları çıkarma amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III
4.
 - I. Gürcistan
 - II. İran
 - III. Azerbaycan
 - IV. Ukrayna
 - V. Türkmenistan
 II. Dünya Savaşı'nda Sovyet Birliği'nin daha kolay yardım alabilmesi düşüncesiyle İngiltere ve Sovyetler Birliği tarafından işgal edilen ülke yukarıdakilerden hangisidir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
5. 14 Ağustos 1941'de İngiltere ve ABD tarafından yayınlanan Atlantik Bildirisi'nde,
 - I. yayıncı bir politika izlenmesi,
 - II. bütün uluslara sınırları içinde güvenle yaşama olanaklarını sağlayacak bir barışın yapılması,
 - III. sonuçlandırılan sona erdirilmesi
 konularından hangileri gündeme getirilmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
6. Mart 1944'te İngiltere, Nisan 1944'te de ABD, Türkiye'ye yaptıkları askeri yardımını durdurmuşlardır. ABD ve İngiltere'nin bu girişiminin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Almanya'nın Avrupa'daki askeri etkinliğini korumaya çalışması
 - B) Müttefiklerin savaşa katılması yönündeki isteklerinin Türkiye tarafından geri çevrilmesi
 - C) Müttefik devletlerin askeri harcamalarının azaltılmak istenmesi
 - D) Sovyetler Birliği'ne yönelik yardımların artırılmak istenmesi
 - E) Avrupa'daki insan kayıplarının azaltılmak istenmesi
7. II. Dünya Savaşı'nda düzenlenen Quebec Konferansı'nda,
 - I. Fransa'da açılması planlanan ikinci cephenin Normandiya kıyılarında olması,
 - II. Normandiya'ya yapılacak hareketin sorumluluğunun da ABD'ye bırakılması,
 - III. ABD'de sürgünde bir Fransız hükümeti kurulması kararlarından hangileri alınmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) II ve III
8. İngiltere, II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'yi Müttefiklerin yanında savaşa sokmaya çalıştı. İngiltere Başbakanı Churchill bu amaçla 30 Ocak 1943'te İsmet İnönü'yle bir araya gelmiştir. İngiltere'nin bu girişimi aşağıdakilerden hangisinde gerçekleşmiştir?
 - A) Yalta Konferansı
 - B) Kazablanka Konferansı
 - C) Potsdam Konferansı
 - D) Adana Görüşmesi
 - E) Tahran Konferansı
9. II. Dünya Savaşı'nda Müttefik Devletler tarafından düzenlenen Kahire Konferansı ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi **doğru** değildir?
 - A) Konferansa Türkiye'den Cumhurbaşkanı İsmet İnönü de katılmıştır.
 - B) Konferansa Türkiye'nin savaşa girme durumu da görüşülmüştür.
 - C) Uzak Doğu cephesinin durumu gündeme alınmıştır.
 - D) Konferansa Çin adına Mareşal Çan Kay Şek de çağırılmıştır.
 - E) Konferans Sovyetler Birliği'nin liderliğinde toplanmıştır.
10. İngiltere Başbakanı ile ABD Başkanı arasında Kahire'de Kasım 1943'te yapılan görüşmelerde,
 - I. İngiltere başbakanının ikinci cephenin Balkanlarda açılmasında ısrar etmesi,
 - II. ABD başbakanının Uzak Doğu'daki mücadeleyi ön plana çıkarmaya çalışması,
 - III. Sovyetler Birliği ile olan ittifakın sona erdirilmesinin kararlaştırılması
 gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
11. ABD II. Dünya Savaşı sırasında düzenlenen konferanslar,
 - I. İngiltere'nin siyasi ve askeri etkinliğini sınırlama,
 - II. elası bir yenilgi durumunda Mihver Devletlerin toplam kayıplarını uğratılmasını önleme,
 - III. savaş sonrası dönemde Sovyetler Birliği ile işbirliğine zemin oluşturabilecek bir tutum izleme
 politikalarından hangilerini benimsenmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III
12. II. Dünya Savaşı'nda düzenlenen Tahran Konferansı'nda,
 - I. Avrupa'da Almanya'ya karşı yeni bir cephe açılmasından vazgeçilmesi,
 - II. Türkiye'nin de savaşa dahil edilmesi için uluslararası de bulunması,
 - III. savaş sonrası barış düzeninin korunması için uluslararası bir örgütün kurulması
 kararlarından hangileri alınmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III

02.7 II. DÜNYA SAVAŞI

1. II. Dünya Savaşı İtalya'da,
 - I. sömürge imparatorluğunun dağılması,
 - II. ekonomik ve siyasal sorunlarla karşılaşılması,
 - III. monarşi yönetiminin sona ermesi
 sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
2. Temmuz 1944'te ABD'de bir araya gelen 44 ülkenin yeni bir uluslararası para sistemi kurulması kararını hayata geçiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Locarno Antlaşması
 - B) Paris Antlaşması
 - C) Versay Antlaşması
 - D) Bretton Woods Antlaşması
 - E) Briand-Kellog Pakti
3. Aşağıdakilerden hangisi, Tahran Konferansı'nın sonuçlarından birisi olarak gösterilebilir?
 - A) Müttefikler arasındaki görüş ayrılıklarının belirmeye başlaması
 - B) Almanya'nın Sovyetler Birliği karşısında elkinliğini artırması
 - C) İtalya'nın Müttefiklere teslim olma karar alması
 - D) Sovyetler Birliği'nin savaşın çekilme karar alması
 - E) NATO'nun kurulma kararının alınması
4. Bir Alman saldırısından çekinen Sovyetler Birliği, batıda tampon bir bölge oluşturmak amacıyla Ekim 1939'da,
 - I. Estonya,
 - II. Letonya,
 - III. Litvanya
 devletlerinden hangilerinin topraklarını işgal etmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III

Sovyetler Birliği söz konusu amaçla Baltık ülkelerini işgal etti. Hangileri Baltık ülkesi?

5. ABD Başkanı Wilson'un önerisiyle 1919 yılında kurulan ve II. Dünya Savaşı'na kadar varlığını sürdüren Milletler Cemiyeti'nin yerine bu dönemde aşağıdaki örgütlerden hangisi kurulmuştur?
 - A) Birleşmiş Milletler
 - B) Varşova Pakti
 - C) COMECON
 - D) NATO
 - E) AGİT
6.
 - I. Çin
 - II. ABD
 - III. Almanya
 - IV. Fransa
 - V. Sovyetler Birliği
 Yukarıdaki devletlerden hangisi, Birleşmiş Milletler bünyesindeki en önemli organ olan Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri arasında yer almamaktadır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
7.
 - Kurulması kararı alınan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri için veto ilkesinin kabul edilmesi
 - 1 Mart 1945'e kadar Mihver devletlere savaş ilan etmemiş olan devletlerin Birleşmiş Milletler üyeliğine alınmaması
 kararları aşağıdakilerden hangisine alınmıştır?
 - A) Potsdam Konferansı
 - B) Yalta Konferansı
 - C) Kahire Konferansı
 - D) Tahran Konferansı
 - E) Quebec Konferansı
8. Aşağıda Birleşmiş Milletler Örgütü'ne bağlı bazı alt birimler verilmiştir. Bu birimlerle ilgili eşleştirmelerden hangisi doğrudur?
 - A) FAO - Gıda ve Tarım Örgütü
 - B) WHO - Dünya Sağlık Örgütü
 - C) ILO - Uluslararası Çalışma Örgütü
 - D) UNICEF - Uluslararası Posta Birliği
 - E) UNESCO - Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

9. 1943'de Kazablanka Konferansı'nda Almanya'ya karşı Avrupa'da ikinci bir cephenin açılması tartışılmış ve bu cephenin Türkiye üzerine Balkanlarda açılması gündeme getirilmiştir. Bu şekilde,
 - I. Türk topraklarından yararlanarak Romanya petrol-lerini bombalama,
 - II. Almanya'nın yakıt ikmali engelleme,
 - III. Almanya'nın Türkiye'ye saldırmasını önleme
 amaçlarından hangilerine ulaşılması planlanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
10. Siyasal alanda bir yürütme organı gibi çalışan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin
 - I. saldırganlıklara karşı askeri birlikler kurularak önlem alınmasını sağlama,
 - II. uluslararası anlaşmazlığa yol açabilecek her türlü durumu soruşturma,
 - III. teröre destek veren ülkelere güç kullanarak yönetimi devralma
 görevlerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
11. İtalya, II. Dünya Savaşı'nda Almanya ile birlikte savaşmış hâlde savaş sonunda bu ülkeye barış için öncelik verilmesi ve barış hükümlerinin mümkün olduğu kadar yumuşak tutulması fikri belirsizdi. İtalya'ya yönelik bu tutumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisi etkin olmuştur?
 - A) İtalya'nın ekonomik bunalım içinde olması
 - B) İtalya'nın savaşta yenilgiye uğraması
 - C) İtalyanların demokrasi yolunda gösterdiği gelişmelerin dikkate alınması
 - D) İtalyan topraklarının Müttefik Devletlerin işgali altına düşmesi
 - E) İtalya'nın savaş sırasında büyük yıkım yaşamaması

12. II. Dünya Savaşı sonucunda, Tuna Nehri üzerinde bulunan tüm ülkeler Sovyetler Birliği'nin işgali altına girmiştir. Bu durum aşağıdakilerden hangisini zorunluluk haline getirmiştir?
 - A) Karadeniz'deki Sovyet askeri varlığının sınırlandırılması
 - B) Boğazların Türkiye'nin denetimi altında kalmasını
 - C) Avrupa'da ekonomik ilişkilerin yeniden düzenlenmesini
 - D) Tuna Nehri'nde ulaşım faaliyetlerinin sınırlandırılması
 - E) Tuna Nehri'nde ulaşım serbestliğinin sağlanması ve statünün yeniden tespiti
13. II. Dünya Savaşı'nın doğurduğu ekonomik yıkımın boyutları 2 trilyon dolar olarak tahmin edilmektedir. Alman kentlerinin %70'i yerle bir olmuş durumda idi. Avrupa genelinde birlerce fabrika, liman ve demiryolu hatları tahrip olmuştur. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilemez?
 - A) Batı Avrupa'da radikal ideolojilerin ön plana çıkması
 - B) Bazı ülkelere üretimin durma noktasına gelmesi
 - C) Fiyatların hızla artması
 - D) Devlet borçlanmalarının artması
 - E) Ulaşım faaliyetlerinin güçleşmesi
14. İngiltere ve Fransa, II. Dünya Savaşı'nda galip cepheden almalarına karşın büyük yıkım yaşamış ve ekonomik açıdan Amerikan yardımına muhtaç hale gelmiştir. Bu durum aşağıdakilerden hangisini beraberinde getirmiştir?
 - A) Yeni sömürgeler elde etmeleri
 - B) Dünya siyasetindeki etkinliklerini kaybetmeleri
 - C) ABD'nin Avrupa'daki gelişmelerin uzağında kalmaya yönelmesi
 - D) Avrupa'da azınlık sorunlarının başlaması
 - E) Yeni ulus devletlerin kurulması

02.8 II. DÜNYA SAVAŞI

1. Müttefik devletlerin II. Dünya Savaşı sırasında gerçekleştirdikleri son büyük konferans aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Yalta Konferansı
 - B) Kahire Konferansı
 - C) Tahran Konferansı
 - D) Kazablanka Konferansı
 - E) Washington Konferansı
2. 21 Ağustos-7 Ekim 1944 tarihleri arasında düzenlenen Dumbarton Oaks Konferansı'na,
 - I. Almanya,
 - II. ABD,
 - III. İngiltere,
 - IV. Sovyetler Birliği
 devletlerinden hangileri katılmıştır?
 - A) I ve II
 - B) I ve III
 - C) I, II ve III
 - D) I, II ve IV
 - E) II, III ve IV
3. ABD'nin II. Dünya Savaşı'nda atom bombası kullanması,
 - I. Sovyetler Birliği'nin Japonya'ya savaş ilan ederek Mançurya ve Kore'yi işgale başlaması,
 - II. Japonya'nın teslim olma kararı alması,
 - III. ABD'nin Çin topraklarına asker çıkarmaya başlaması
 gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
4. ABD, II. Dünya Savaşı'nda kullandığı atom bombalarını,
 - I. Hiroşima,
 - II. Nagasaki,
 - III. Yokohama
 şehirlerinden hangilerine atmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. Müttefik Devletler, II. Dünya Savaşı'nda katılmamasına karşın, İspanya'nın Birleşmiş Milletler Örgütü'ne alınması görüşünü benimsemiştir.
 - A) Güçlü bir orduya sahip olması
 - B) Savaş sırasında Mihver Devletleri ile işbirliği yapması
 - C) Önemli bir ekonomik bir güç haline gelmesinin engellenmek istemesi
 - D) İspanya'nın toplumsal iç çatışmalara sahne olması
 - E) Akdeniz'de güçlenmesinin istenmemesi
6. ABD'nin II. Dünya Savaşı'nda Japonya'ya karşı atom bombası kullanma kararı almasında,
 - I. Pearl Harbor Baskını'na karşılık verilerek istenmesi,
 - II. Japonya'ya asker çıkarma girişiminin büyük kayıplara yol açacağına düşünülmesi,
 - III. Japonya'nın savaş dışı hale getirilmek istenmesi
 düşüncelerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
7. II. Dünya Savaşı'nda ABD'nin Büyük Okyanus bölgesinde üstünlük sağlaması Avrupa'ya göre daha zor olmuştur. Bu durumda,
 - I. mesafelerin uzak olması,
 - II. iklim koşullarının zorlu olması,
 - III. Avrupa'da ikinci cephenin Fransa kıyılarında açılmasına karar verilmesi
 olgularından hangileri rol oynamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
8. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kuruluşu ve faaliyetleri hakkındaki ön çalışmalar yapmak üzere 1945 yılında ABD'de toplanan Dumbarton Oaks Konferansı'nda,
 - I. veto hakkının kullanımı,
 - II. ölüme üye kabulü,
 - III. devletler arası bunalımları çözüm şekli
 konularından hangilerinde anlaşmazlık yaşanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
9. II. Dünya Savaşı sonrasında 1946 yılında 29 Temmuz ile 16 Ekim tarihleri arasında Paris'te toplanan barış konferansında,
 - I. İtalya, Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve Finlandiya ile yapılacak antlaşmaların esasları,
 - II. NATO'nun kurulması,
 - III. Varşova Paktı'nın oluşturulması
 konularından hangileri görüşme masasına getirilmmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
10. Türkiye, devletler arası gerilimin iyiden iyine arttığı 1930'lu yıllarda toprak bütünlüğünü güvence altına almaya ve dünya barışına katkıda bulunmaya dönük bazı girişimlerde bulunmuştur.
 - I. Türkiye bu amaçla,
 - II. Balkan Antantı,
 - III. Sadabad Pakti,
 - IV. Milletler Cemiyeti
 ittifaklarından hangilerine üye olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
11. II. Dünya Savaşı'nın sona ermesinin ardından Japonya ile ilgili olarak,
 - I. ordusunun dağıtılması,
 - II. bazı komutanlarının savaş suçlusu olarak yargılanmaları,
 - III. ABD'ye bu ülkede askerî güç bulundurma yetkisinin verilmesi
 girişimlerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
12. II. Dünya Savaşı, devlet borçlularının İngiltere'de üg, Fransa'da dört, ABD'de altı, Almanya'da ise on kat artmasına yol açmıştır.
 - A) Savaşta galip gelen devletlerde yeni iş sahalarının açılmasına
 - B) Savaş sonrası dönemde ekonomik bunalımların yaşanmasına
 - C) Fiyatlarda önemli düşüşler yaşanmasına
 - D) Avrupa ülkelerinde gelir dağılımında adaletin sağlanmasına
 - E) Avrupa'daki işçilerin çalışma yoğunluğunun azaltılmasına
 Devletlerin aşırı borçlanması beraberinde neyi getirmiştir?
13. I. Nürnberg
 - II. Brüksel
 - III. Paris
 - IV. Londra
 - V. Lahey
 Müttefik Devletler, II. Dünya Savaşı sonunda Mihver Devletlerin savaşın sorumlusu olarak gördükleri yöneticilerini yukarıdaki şehirlerden hangisinde yargılamıştır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V

02.9 II. DÜNYA SAVAŞI

1. I. Dünya Savaşı'nın sonunda imzalanan antlaşmaların içerdiği hükümlerin,

I. Almanya ve İtalya'nın saldırganlığının önlenememesi,

II. Avrupa devletleri arasındaki anlaşmazlıkların sona erdirilememesi,

III. II. Dünya Savaşı'nın yaşanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. II. Dünya Savaşı'nı başlatıktan kısa bir süre sonra Avrupa'nın önemli bir bölümünü işgal eden Almanya, doğuda Sovyetler Birliği'ne karşı da işgal hareketine girişmiştir. Bu gelişmede,

I. Alman ordusunun kara etkinliğinin üst düzeyde olması,

II. İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi,

III. İngiltere ve Fransa'nın Alman ilerleyişine karşı başarılı olamaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da,

– Locarno Antlaşması

– Briand – Kellogg Pakti

imzalanmıştır.

Bu girişimlerin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

A) Devletler arası gizli diplomasi ortamı ortadan kaldırılmasına

B) Milletler Cemiyeti'nin kurulmasına

C) Avrupa'daki siyasi dengeleri korumaya

D) Sömürge durumundaki ülkelere bağımsızlık yolunu açmaya

E) Soğuk Savaş döneminin başlatılmasına

4. II. Dünya Savaşı öncesinde yaşanan,

I. Almanya'da ağır bir ekonomik çöküntü yaşanması,

II. Japonya'nın Uzak Doğu'daki etkinliğini artırmaya çalışması,

III. Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkmasında I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren barış antlaşmalarının doğrudan bir rolü yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. İtalya'da yaşanan,

I. Mussolini'nin iktidara gelmesi,

II. Habeşistan'ın saldırılması,

III. Anadolu'da işgal eden toprakların boşaltılması

gelişmelerinden hangileri II. Dünya Savaşı öncesinde İtalya'nın Orta Doğu'da etkinliğini artırmaya çalışma politikasının bir sonucu olarak nitelendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Öncüllerde verilenlerden hangileri Orta Doğu ile ilişkilidir?

6. Sovyet kuvvetlerinin 1944 yılının yaz aylarında Alman birliklerine karşı üstünlük sağlaması,

I. Ukrayna'nın Sovyetler tarafından denetim altına alınması,

II. Sovyet birliklerinin Baltık ülkelerini işgal etmesi,

III. Yugoslavya'nın önemli bir bölümünün Alman işgalinden kurtarılması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. II. Dünya Savaşı'nda görülen,

– Almanya'ya karşı Avrupa'nın batısında yeni cephe-lerin açılarak Fransa'nın işgalinden kurtarılması

– Japonya'nın Büyük Okyanus'taki etkinliğinin sarsılması

gelişmeleri aşağıdakilerden hangisinin sonucunda gerçekleşmiştir?

A) Barbarossa Harekati'nin düzenlenmesi

B) Japonya'nın savaştan çekilmesi

C) Sovyetler Birliği'nin Polonya topraklarını işgal etmesi

D) Pearl Harbor Baskını'nın gerçekleşmesi

E) ABD'nin savaşa dahil olması

8. Fransızların 1940 Haziranında Almanya ile ateşkes imzalamak zorunda kaldığı görülür. Bu durumda,

I. İngilizlerin Avrupa'da başarısız olması,

II. Kuzey ve Doğu Fransa'nın Alman işgali altına düşmesi,

III. İtalya'nın Kuzey Afrika'da yayılmacı bir politika izlemesi

gelişmelerinden hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. II. Dünya Savaşı'nda yaşanan gelişmelerden bazıları şunlardır:

I. ABD, Almanya'ya karşı savaşa girmiştir.

II. İtalya Balkan topraklarını işgale başlamıştır.

III. Barbarossa Harekati başarısız olmuştur.

Bu gelişmelerden hangileri Müttefik Devletleri olumlu etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Müttefik Devletlerin Kuzey Afrika topraklarına yönelik çarkarma hareketleri başarılı olmuş, Sicilya da Müttefik kuvvetlerce işgal edilmiştir.

Bu gelişme aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

A) Maginot Hattı'nın kurulması

B) Normandiya çıkarmasının gerçekleşmesi

C) Fransa'da Alman işgalinin sona ermesi

D) İtalya'nın teslim olması

E) Milletler Cemiyeti'nin dağılması

11. Sovyetler Birliği'nin II. Dünya Savaşı'nda Üçü Mihvere katılmaması,

I. ABD'nin savaşa dahil olması,

II. Almanya'nın Barbarossa Harekati'ni düzenlemesi,

III. Almanya'nın Polonya'ya işgal etmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Potsdam Konferansı'nda,

I. ABD, İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği'nin işgal bölgelerinde demokratik rejimlerin kurulması,

II. Alman savaş endüstrisinin barış ekonomisinin gereksinimlerine göre yapılandırılması,

III. savaş suçlularının yargılanması

kararlarından hangileri alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. I. Kazablanka

II. Kahire

III. Washington

IV. Quebec

V. Yalta

Amerika ve İngiltere tarafından, Afrika'da yaşanan askeri mücadelelerde başarı kazanılması üzerine düzenlenen konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

02.10 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

2. BÖLÜM

1. II. Dünya Savaşı 1945 Mayıs ayında Avrupa'da, Eylül ayında da Asya'da sona erince, bu kıtalardaki güçler dengesinde büyük boşluklar meydana geldi.
Bu durumda,
I. Almanya, İtalya ve Japonya'nın savaşları yenik ayrılmıştı.
II. İngiltere ve Fransa'nın savaşları büyük ölçüde yitirilmiş olarak çıkmıştı.
III. sömürge ülkelerde bağımsızlık düşüncesinin yitilme süreci başlamıştı.
gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
2. Askeri ve ekonomik açıdan büyük yıkıma yol açan II. Dünya Savaşı'ndan sonra güçlü olarak ayakta kalamayan devletler arasında,
I. ABD,
II. Sovyetler Birliği,
III. İtalya,
IV. Bulgaristan
devletlerinden hangileri yer almaktadır?
A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV
3. II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Avrupa'da Almanya'nın, Asya'da Japonya'nın yerini tek başına dolduracak bu kıtalardan devlet bulunmamaktadır.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?
A) Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da etkinliğinin azalmasına
B) ABD'nin Asya'da Çin ile birlikte hareket etmesine
C) iki kutuplu yeni bir uluslararası siyasal yapının oluşmasına
D) Japonya ile Almanya arasında siyasal ittifak kurulmasına
E) İngiltere ile ABD arasındaki işbirliğinin sona ermesine
4. Soğuk Savaş Dönemi'nin, II. Dünya Savaşı'ndan sonra,
I. ABD,
II. Sovyetler Birliği,
III. İngiltere,
IV. Fransa
devletlerinden hangilerinin öncülüğünde şekillendiği söylenbilir?
A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV
II. Dünya Savaşı'ndan süper güç olarak çıkan devletleri etkilemektedir.
5. Soğuk Savaş Dönemi boyunca yaşanan güç ilişkisi ve karşılıklı ortam, II. Dünya Savaşı sonrası dönemde yitimi yıl boyunca sürmüştür.
Bu sürecin şekillenmesi,
I. devletler arası alanda güvensizlik ortamının oluşması,
II. Sovyetler Birliği - ABD gelişmesinin yaşanması,
III. devletlerin ekonomi kalkınmayla ön plana çıkarması
olgulardan hangilerine dayandırılabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
6. Avrupa devletleri, altı yıl süren II. Dünya Savaşı'ndan sonra silahsızlanma konularını neredeyse bütünüyle terkettiler.
Avrupalı devletlerin bu tutumunda,
I. savaş sonrası barış ve güvenliğe kavuşulduğundan
II. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kurulması,
III. savaşın kamusal olarak yitilme ve bütünlüğüne yol açması
gelişmelerinden hangilerinin rolü söz konusudur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
7. II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Doğu Avrupa ülkelerinde kuruluştaki yönetimin kuruluşunda rol oynayan en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sovyet ordusunun bu bölgeleri savaşta işgali altına alması
B) Sovyetler Birliği'nin Asya'da genişleme politikası izlemesi
C) Almanya'nın savaşın büyük bir yıkıma uğrayarak çıkması
D) İtalya'da faşistlerin iktidarı kaybetmesi
E) İngiltere'nin ABD'nin desteğine muhtaç bir hale gelmesi
8. Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kendisini ciddi bir güvenlik sorunu ile karşı karşıya olarak görmüştür.
Bu durumda,
I. Almanya'nın daha önce Doğu Avrupa üzerinden Rusya'ya saldırması,
II. Sovyet Rusya topraklarında farklı milletlerin yaşaması,
III. Sovyet yönetiminin Kızıl Orduyu kurması
gelişmelerinden hangilerinin etkisi olduğu söylenbilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
9. Fransa, Alman işgalinin sona erdirilmesinin ardından, 1958 yılına kadar, büyük bir siyasal istikrarlılık yaşamamıştır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ekonomik bunalımın çözümü konusunda partiler arasında anlaşmazlık yaşanması
B) Almanya ile ilişkilerin yeniden güçlendirilmek istenmesi
C) İşgalin Müttefik devletlerin yardımı ile sona erdirilmesi
D) Fransa'nın sömürgeci devlet olma özelliğini sürdürmesi
E) ABD'nin Avrupa'daki askeri varlığına savaşın sona ermesi
10. İngiltere'nin Soğuk Savaş Dönemi'nin başlarında Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'da yitkilen Sovyet tehdidi karşısında destek veremeyecek bir duruma gelmiştir.
Bu durum İngiltere'yi aşağıdakilerden hangisine yöneltmiştir?
A) Orta Doğu ve Akdeniz'de bulunan askeri üslerinin bütününe kapamaya
B) Bölgedeki sorunlulukların bir başka devlete devetmeye
C) Sovyetler Birliği ile siyasal işbirliğini artırmaya
D) Alman topraklarında askeri güç bırakmaya
E) Doğu Avrupa'da ekonomik etkinlik alanı elde etmeye
11. Sovyet lideri Stalin, Doğu Avrupa ülkelerindeki ulusal komünist yönetimleri ortadan kaldırmak için girişimlerde bulunmuştur.
Stalin bu politikasıyla,
I. Doğu Avrupa'yı tümüyle bir Sovyet etkisi alanı haline getirme,
II. Doğu Avrupa'da doğrudan Moskova'nın güdümünde olacak kadroları işbaşına getirme,
III. Doğu Avrupa ülkelerinde yakın komünizme olan ilgiyi artırma
hedeflerinden hangilerine ulaşmaya çalışmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
12. Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı'nda ve sonrasında Asya'nın doğu ve güneydoğusundaki etkinliğini artırmak için,
I. Mançurya ve Kuzey Kore'yi işgal etme,
II. Çin ve Filipinler'deki komünist hareketlere destek verme,
III. İngiltere ile ekonomik işbirliğine yönelme
girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

02.11 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. Sovyetler Birliği, Brejnev Doktrini olarak adlandırılan, "dost ülkelerdeki yıkıcı faaliyetlere karşı ortak müdahale ve sınırlı egemenlik" anlayışını zaman içinde Varşova Pakti'nin varlık gerekçesi haline getirmiştir.

Bu gelişmeye karşı,

- Macaristan,
- Bulgaristan,
- Çekoslovakya

devletlerinden hangilerinde tepki ayaklanmaları yaşanmıştır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve III
- I, II ve III

2. Sovyet Birliği, II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa'da bulunan ülkeleri kendisine bağlı uydu devletler haline getirmeye çalışmıştır.

Bu politikanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- Sovyetler topraklarına yönelik bir saldırıda Doğu Avrupa topraklarının kullanılmasını önlemek
- Doğu Avrupa'da savaşın yıkıcı etkilerinin ortadan kaldırılmasını hızlandırmak
- Doğu Avrupa ülkelerini Sovyet topraklarına katmak
- Almanya'nın ekonomik kalkınmasını geciktirmek
- Doğu Avrupa devletlerinin Avrupa'da siyasi istikrara zarar vermesini önlemek

3. Aşağıdakilerden hangisi Varşova Pakti'nin kuruluş amaçları arasında yer almaz?

- Bir NATO ülkesinin saldırısına karşı Doğu Bloku ülkelerini savunmak
- NATO'nun askeri etkinliğini artırmasına ve silahlanma girişimlerine karşı cevap vermek
- Sovyetler Birliği'nden bağımsız ulusçu oluşumların Doğu Avrupa'da güçlenmesini engellemek
- Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'daki elini ve denetimini güçlendirmek
- Avrupalı devletler arasındaki sorunlara politik çözümler bulunmasını sağlamak

- Çekoslovakya
- Macaristan
- Çin
- Romanya
- Arnavutluk

Yukarıda verilen ülkelerden hangisi, II. Dünya Savaşı'nın ardından kurulan Varşova Pakti'ne üye olmuştur?

- I
- II
- III
- IV
- V

Verilen devletlerin hangisi SSCB'nin uydusu olmamıştır?

5. Ocak 1949'da Moskova'da yapılan görüşmeler sonrasında, merkezi Moskova'da olmak üzere COMECON kurulmuştur.

Bu örgütün kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- Varşova Pakti'nin egemenlik alanını genişletmek
- Sosyalizmin Avrupa'nın batısında bulunan ülkelerde yönetime egemen olmasını sağlamak
- Sosyalist ülkeler arasında ekonomik işbirliğini artırmak
- Doğu Bloku ülkelerinin silahlanma harcamalarını azaltmak
- Çin'in sosyalist ülkeler üzerindeki etkinliğini azaltmak

6. Potsdam Konferansı'nda Almanya'nın ekonomik bütünlüğünün korunması kararı alınmış, ancak konferansa katılmayan Fransa savaşın sona bu karara uymamıştır.

Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Fransa'nın Alman işgali sırasında uğradığı zararları karşılamak istemesi
- Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'daki bazı ülkeleri işgal altına alması
- Almanya'nın endüstri bakımından gelişmiş bölgelerinin savaşta büyük zarar görmesi
- İngiltere'nin ekonomik kırsal durumu ile karşı karşıya gelmesi
- ABD'nin Avrupa'da güçlenmesinin istenmemesi

7. Aşağıdakilerden hangisi Soğuk Savaş Dönemi Amerika dış politikasının esasları arasında yer almaktadır?

- İngiltere'nin sahip olduğu sömürgeleri korumasını sağlamak
- Orta Doğu'daki bağımsızlık hareketlerinin güçlenmesini sağlamak
- Komünizm ile mücadele etmek
- Doğu Bloku ülkelerinde siyasi ve ekonomik istikrarı sağlamak
- Almanya'nın ekonomik açıdan güçlenmesini önlemek

8. Soğuk Savaş Dönemi İngilteresi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- Avrupa ülkeleri ile olan bağlar zayıflamaya başlamıştır.
- ABD ile olan ekonomik, siyasi ve kültürel bağları gelişmiştir.
- Büyük devlet olmaktan hızla uzaklaşmıştır.
- Sömürgeler üzerindeki denetim zayıflamaya başlamıştır.
- Kıta Avrupası'nda toprak elde etmeye çalışmıştır.

9. Sovyet yönetimi, 1947 yılında kendi işgal bölgesi içinde kalan Berlin'in ablukaya alınması ve Müttefiklerin kendi aralarında bölüşükleri bu şehrin batıyla olan tüm kara bağlantılarını kesmiştir.

Sovyet yönetiminin bu ablukasına aşağıdakilerden hangisi yol açmıştır?

- ABD'nin savaşta diğer Müttefikler kadar büyük kayıplar yaşamaması
- İngiltere, Fransa ve ABD'nin kendi işgalleri altındaki Alman topraklarını ekonomik açıdan bütünleştirmek istemesi
- Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki asker sayısını artırmak istemesi
- Sovyet yönetiminin Polonya topraklarını genişletmek istemesi
- ABD, Fransa ve İngiltere arasında görüş ayrılığı yaşanması

10. Sovyetler Birliği, denetimi altındaki sosyalist ülkelerle arasındaki bağları güçlendirmek, uluslararası komünist faaliyet ve hareketleri bir merkezden idare etmek düşüncesiyle aşağıdakilerden hangisini hayata geçirmiştir?

- Birleşmiş Milletler Örgütü
- Varşova Pakti
- COMECON
- Kominform
- AGİT

11. II. Dünya Savaşı'ndan sonra yenik devletlerle imzalanan barış antlaşmalarının koşulları,

- Avrupa'da yeni askeri müdahalelerin yaşanması,
- kılcı bir barış ortamı ve istikrar oluşturulamaması,
- soğuk savaş sürecinin hızlanması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- II ve III

12. Sovyetler Birliği tarafından kurulan Kominform,

- Truman Doktrini,
- Eisenhower Doktrini,
- Marshall Planı

girişimlerinden hangilerine bir tepki niteliği taşımaktadır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- Yalnız III
- I ve II
- I, II ve III

- Yunanistan
- Arnavutluk
- Vietnam
- Macaristan
- Moğolistan

Yukarıdaki devletlerden hangisi, COMECON örgütüne üye olan ülkeler arasında yer almaz?

- I
- II
- III
- IV
- V

02.12 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

2. BÖLÜM

1. Sovyetler Birliği'nin kendi işgal bölgesinde bulunan Berlin'i 1947 yılında abluka altına almasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Temel ihtiyaç maddelerinin akışını keserek Batılı Müttefik devletlerini ödün vermeye zorlamak
 - B) ABD'nin Alman topraklarından çekilmesini sağlamak
 - C) Savaşta uğradığı zararların telafi edilmesi sağlamak
 - D) İngiltere'nin sömürgelerinden çekilmesini hızlandırmak
 - E) Avrupa'da sınırların değişmesini engellemek
2. Eisenhower Doktrini,
 - I. iştekte bulunan Orta Doğu devletlerine ekonomik yardımda bulunma,
 - II. Orta Doğu'da oluşan siyasi parçalanmışlığı ortadan kaldırma,
 - III. Orta Doğu ülkelerine komünist bir ülkeden gelecek saldırılar karşısında Amerikan silahlı kuvvetlerini kutlama
 düşüncelerinden hangileri öne çıkarılarak şekillenmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
3. Soğuk Savaş döneminin başlarında Yunanistan'da komünist bir iktidarı iktidara geçmesi ABD ve müttefiklerini endişelendirmiştir. Bu endişenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Almanya'da demokratik bir yönetimin kurulmak istenmesi
 - B) Sovyetler Birliği'nin Kafkasya'da güçlenmesinin önüne geçilmek istenmesi
 - C) Sovyet ekti alanın güneye doğru genişlemesi ihtimalinin ortaya çıkması
 - D) Balkan ülkeleri arasında çatışmalar yaşanmasının istenmemesi
 - E) Türkiye'nin Doğu sınırının güvenliğini altına alınmak istenmesi
4. II. Dünya Savaşı sonrası dönemde Doğu Avrupa ülkelerindeki siyasi parti liderleri, Hitler'e işbirliği yapmak ve Batı'nın casusu olmak gibi suçlamalarla siyasi sahnesinden uzaklaştırılmıştır. Bu çabada,
 - I. komünistlerin ülke yönetimlerinde tümüyle egemen olmasını sağlamak,
 - II. Doğu Avrupa ülkelerindeki Sovyet denetimini arttırma,
 - III. Doğu Avrupa ülkelerinin askeri gücünü arttırmasını önleme
 amaçlarından hangilerine yöneliktir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. II. Dünya Savaşı sonunda Almanya topraklarını işgal eden Müttefikler, savaşın sonradaki dönemde, aşağıdakilerden hangisinde anlaşmazlık yaşamamıştır?
 - A) Barış antlaşmasının imzalanması
 - B) İşgal bölgelerinin birleştirilmesi
 - C) Almanya'da demokrasiye geçilmesi
 - D) Almanya'dan alınacak tamirat bedelinin miktarı
 - E) Almanya'da Nazi örgütlerinin ortadan kaldırılması
6. Marshall Planı'nın uygulamaya koyulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinin olduğu söylenebilir?
 - A) ABD'nin Avrupa'daki asker sayısının artırılması istenmesi
 - B) Sovyetler Birliği'nin II. Dünya Savaşı'nda bazı Balık ülkelerini işgal etmesi
 - C) Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenliğinin artırılması istenmesi
 - D) Avrupa'daki ekonomik sorunların uzun vadede ABD için olumsuz sonuçlar doğuracağına düşünülmesi
 - E) ABD sanayisi için yeni hammaddeler kaynağının bulunmak istenmesi
7. I. Polonya
 - II. Romanya
 - III. Avusturya
 - IV. Macaristan
 - V. Çekoslovakya
 II. Dünya Savaşı sonrasında Sovyetler Birliği'nin çabalarından etkisiyle yukarıdaki devletlerden hangisinde komünist rejimler iktidara geçirilmiştir?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
8. ABD'nin Marshall Planı'na Karşılık Sovyetler de yardımlarını arasındaki ekonomik ilişkileri ve işbirliğini arttırmak amacıyla Molotov Planı'nı hazırlamıştır. Sovyetler Birliği'nin bu çıkışının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sovyetler Birliği'nin ekonomik sorunları yaşaması
 - B) ABD'nin İngiltere'ye ekonomik destek vermesi
 - C) Bazı Doğu Bloğu ülkelerinin Marshall Planı'ndan yararlanmak istenmesi
 - D) Sovyetler Birliği'nin Doğu Bloğu ülkelerinde komünist yönetimler kurmak istenmesi
 - E) Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'daki bağımsızlık hareketlerini desteklemek istenmesi
9. İngiliz hükümeti, Şubat 1947'de, ABD'ye verdiği notada, Avrupa'nın savunması için önemli olan Türkiye ve Yunanistan'a askeri ve ekonomik yardım yapılması gerektiğini, bu konudaki sorumluluğun ABD'ye ait olduğunu bildirdi. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?
 - A) İngiltere'nin, bölgede süper güç olma iddiasından vazgeçtiğini
 - B) İngiltere ile ABD arasında görüş ayrılığı yaşandığını
 - C) İngiltere'nin silahlarına harcamalarını arttırmaya çabıştığını
 - D) İngiltere'nin etkinliğinin Sovyetler Birliği tarafından azaltılmak istendiğini
 - E) İngiltere'nin Uzak Doğu'daki gelişmeler üzerine yoğunlaştığını
10. Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı sonrasında, Yunanistan'da yaşanan iç savaşta komünistleri destekleme,
 - II. toprak talebinde bulunarak Türkiye üzerinde baskı durma,
 - III. Balkanlarda Slav birliğini sağlamak
 girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
11. I. İngiltere
 - II. Fransa
 - III. İtalya
 - IV. Arnavutluk
 - V. Türkiye
 Yukarıda verilenlerden hangisi, Marshall Planı'ndan faydalanan devletler arasında gösterilemez?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
12. ABD yönetimi tarafından 1947'de ortaya koyulan Truman Doktrini çerçevesinde,
 - I. Türkiye,
 - II. Yunanistan,
 - III. Bulgaristan
 devletlerinden hangilerine askeri yardım yapılmasına karar verilmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
13. I. Yugoslavya
 - II. Polonya
 - III. Avusturya
 - IV. Fransa
 - V. İtalya
 Sovyetler Birliği liderliğinde 1947'de kurulan Komünist form örgütüne yukarıdaki ülkelerin hangilerinden komünist parti katılmamıştır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V

02.13 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. Truman Doktrini,

- Türkiye ile Batı bloğu arasındaki ilişkilerin iyileşmesi,
- Balkanlarda bulunan komünist devletler arasındaki ittifak görüşmelerinin hızlanması,
- Sovyetler Birliği'nin Türkiye'den toprak talebinde bulunmaktan vazgeçmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı'nda Doğu Avrupa

ülkeleri ile olan ilişkilerini güçlendirmek amacıyla,

- Kominform,
- COMECON,
- Varşova Pakti

ittifaklarından hangilerinin oluşturulmasını sağlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa devletlerinin 1950'li yılların başından itibaren aralarındaki işbirliğini derinleştirme çalışmalarının sonucunda ortaya çıkmıştır?

- A) Avrupa Ekonomik Topluluğu
B) Birleşmiş Milletler
C) SEATO
D) Varşova Pakti
E) CENTO

4. NATO'nun kurulmasını sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Brüksel Antlaşması
B) Kuzey Atlantik Antlaşması
C) Paris Antlaşması
D) Bretton Woods Antlaşması
E) Londra Antlaşması

5. I. Sovyetler Birliği

- Almanya
- Yugoslavya
- Japonya
- İtalya

NATO'nun kuruluşuna en büyük tepkiyi yukarıdaki devletlerden hangisi göstermiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 1950'li yıllarında sonunda Fransa'da iktidara gelen De Gaulle'in politikaları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Sovyetler Birliği ile dostluğa dayalı ilişkiler geliştirmeye çalışmıştır.
- Fransa'nın NATO'ya üye olmasını sağlamıştır.
- Kitada Anglo-Sakson egemenliğine karşı çıkmıştır.
- Fransız-Alman yakınlaşmasını sağlanması için çaba harcamıştır
- İngiltere ve ABD ile birçok konuda ters düşmüştür.

7. NATO'nun oluşumunda,

- İngiltere,
- Çin,
- İtalya,

devletlerinden hangilerinin katkısı bulunmamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

NATO temelinde bir Atlantik - Avrupa kuruluşudur.

8. Kararları Türkiye içinde bağlayıcı olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi aşağıdakilerden hangisine bağlı olarak faaliyet göstermektedir?

- A) Birleşmiş Milletler
B) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
C) Avrupa Konseyi
D) Avrupa Birliği
E) NATO

9. 1948'de Çekoslovakya'nın Sovyet güdümüne girmesi Batıda tepki ve endişe oluşturdu. 17 Mart 1948'de bir araya gelen bazı Avrupa devletleri Brüksel Antlaşması'nı imzaladı.

Bu antlaşmanın temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortak savunma sistemi kurarak ilişkileri güçlendirmek
B) Çekoslovakya'yı Sovyet elti alanında çıkarmak
C) Doğu-batı ilişkilerini güçlendirmek
D) Batılı ülkeler arasındaki ekonomik rekabeti azaltmak
E) ABD-Sovyet gerginliğinin azaltılmasına katkıda bulunmak

10. Aşağıdakilerden hangisi Marshall Planı'nın sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Sovyetler Birliği'nin Doğu Bloku ülkeleri üzerindeki etkinliğinin azalması
B) Doğu ve Batı blokları arasındaki siyasi gerginliğin azalması
C) Avrupa ülkelerindeki sanayi üretiminin artış göstermesi
D) Avrupa'daki ABD askeri varlığının sona ermesi
E) Alman topraklarının tamamında işgal düzeninin ortadan kalkması

11. Avrupalı devletlerin katılımı ile imzalanan Roma Antlaşmaları ile 1957'de Avrupa Atom Enerjisi Birliği'nin kurulması sağlanmıştır.

Bu örgüt,

- atom enerjisinin barış ve güvenlik yoluyla kullanılmasını sağlama,
- üye devletlerin nükleer endüstri kurumlarını sağlama,
- nükleer silahların üçüncü dünya ülkelerinde yaygınlaşmasını önleme

amaçlarından hangilerine yönelik olarak kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. II. Dünya Savaşı sonrası'nın kargaşa ortamında, Batı Avrupa ülkeleri ile ABD arasındaki ilişkilere belirli bir düzen getirilmesinde aşağıdakilerden hangisi belirleyici olmuştur?

- A) Brüksel Antlaşması'nın imzalanması
B) İngiltere'nin süper güç olma konumunu yitirmesi
C) NATO'nun kurulması
D) ABD'nin nükleer silahlara sahip olması
E) Avrupa ülkelerinin ABD'nin mali yardımına muhtaç hale gelmesi

13. İngiltere, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, Danimarka, İrlanda, İsveç ve Norveç'in katılımıyla 5 Mayıs 1949'da merkezi Strasbourg'da olmak üzere Avrupa Konseyi kurulmuştur.

Avrupa Konseyi'nin kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üye devletlerin ekonomik ve toplumsal alanlarda işbirliğini sağlamak
B) NATO'nun Doğu Avrupa'da etkin olmasını sağlamak
C) Sovyet yayılmacılığını engellemek
D) Avrupa'da siyasi birliği sağlamak
E) ABD'nin askeri desteğini sürekli hale getirmek

14. Avrupa Kömür ve Çelik Birliği'nin oluşturan altı Avrupa devleti oluşturdukları ortak pazarı, bütün ekonomik alanlara yaymak üzere 25 Mart 1957'de Roma'da antlaşma imzaladı.

Bu girişimin hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Üye ülkelerin ekonomik kaynaklarını ortak bir pazar içinde toplamak
B) Dış ticaret ve tarım gibi konularda ortak politikalar belirlemek
C) Ulusal ekonomik politikaların ikinci planda kalacağı bir ortak pazar oluşturmak
D) Avrupa'da ekonomik ve sosyal ilerlemeyi sağlamak
E) Ulusal askeri yapıların ortadan kaldırılmasını sağlamak

02.14 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

2. BÖLÜM

- 1949 yılında ABD'nin liderliğinde NATO'nun kurulması,
 - Sovyet tehdidine karşı etkili bir set oluşturulması,
 - Batılı ülkeler tarafından caydırıcı bir güç meydana getirilmesi,
 - Avrupa'da ekonomik kalkınma sürecinin hızlanması
 gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - I, II ve III
 - Orta Doğu'daki Arap devletleri nüfus ve ekonomik zenginlik bakımından üstün olmalarına karşın yeterli ağırlığa sahip değildir ve Araplar arasında bir siyasi birlik kuramamıştır.
 Bu durumda,
 - bölgede dini ve mezhepsel bölünmüşlüğü var olması,
 - bölge ülkelerinde baskıcı rejimlerin egemen olması,
 - bölgeye yönelik dış müdahaleler yaşanması
 olgularından hangilerinin etkisi söz konusudur?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - I, II ve III
 - Avrupa Topluluğu'nun kurucu devletleri, idealilerini paylaşan Avrupa'nın diğer halklarına örgüte katılımı çağrısı yapmıştır.
 Bu çağrı sonucunda,
 - İngiltere,
 - İsviçre,
 - Yunanistan,
 - İspanya
 devletlerinden hangilerinin topluluğa tam üye olduğu söylenemez?
 - Yalnız II
 - I ve II
 - II ve III
 - II ve IV
 - I, III ve IV
 - Sovyetler Birliği'nin 1947 yılında uyguladığı Berlin Ablukası'nın başarısız olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - Batılı ülkelerin Berlin'i iktisadi olan maktzemeleri hat ve yoluyla tasmaya başlaması
 - Batılı ülkelere işbirliğine dayalı bir ilişkinin kurulmak istenmesi
 - ABD'nin Truman Doktrinini uygulamaya başlaması
 - Sovyet yönetiminin sivil kayıplarını önlemek istemesi
 - Dünya kamuoyunun ablukaya tepki göstermesi
 - Orta Doğu'da yaşanan Arap-İsrail anlaşmazlığında ABD İsrail'e tam destek verirken, Batı Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın daha dengeli bir politika izlediği görülür.
 Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın bu tutumunda aşağıdakilerden hangisi belirleyici olmuştur?
 - Katolik nüfus yapısına sahip olmaları
 - Askeri açıdan yeterince güçlü olmanaları
 - Büyük oranda bölge petrolüne bağımlı olmaları
 - Orta Doğu bölgesinden cıgıralı olarak uzakta bulunmaları
 - Orta Doğu'da demokratik yönetimlerin kurulmasını istemeleri
 - Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçte,
 - ideolojik ve ekonomik örgütlenmenin başlaması,
 - Truman Doktrininin ortaya alınması,
 - Marshall Planı'nın hayata geçirilmesi
 gelişmelerinden hangileri, Doğu ile Batı blokları arasındaki siyasi gerilimi arttırmıştır?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - I, II ve III
 - NATO ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - Kuzey Atlantik Konseyi ittifakın en yüksek karar organıdır.
 - Temelde askeri bir kuruluş olmasına rağmen, karar vericiler sivil siyasi olmaktadır.
 - Üye devletler egemen olduklarından ve eşit haklara sahiptir.
 - Tüm kararlar oybirliği ile alınır.
 - Alınan kararlar üyeler için bağlayıcı değildir.
 - İngiltere, 1956'da yılında Süveyş Kanalı'nı ele geçirmeye dönük askeri girişiminde,
 - İtalya,
 - İsrail,
 - ABD,
 - Fransa
 devletlerinden hangileriyle birlikte hareket etmiştir?
 - Yalnız II
 - I ve III
 - II ve III
 - I ve IV
 - III ve IV
 - 1950'li yıllarda Avrupada ekonomik ve siyasi birliğe doğru giden gelişmeler yaşanırken, diğer yandan bazı Batı Avrupa devletleri birleşme sürecinde karşı tutum içine girmiştir.
 Aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında yer almaktadır?
 - Almanya
 - Avusturya
 - Fransa
 - İtalya
 - İspanya
 - ABD'nin Soğuk Savaş Döneminde Orta Doğu'ya yönelik politikası,
 - İngiltere'nin biraktığı boşluğu doldurma,
 - Sovyet yayılmasını önleme,
 - petrolün devletler arası bir tehdit unsuru olmasını önleme
 esaslarından hangilerine dayalı olarak şekillenmiştir?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - II ve III
 - 1949 yılında kurulan Avrupa Konseyi'nin gelişme alanları arasında,
 - insan hakları,
 - egitim,
 - ortak savunma,
 - hukuki işbirliği
 konularından hangilerinin yer aldığı söylenemez?
 - Yalnız III
 - I ve II
 - II ve III
 - II ve IV
 - I, III ve IV
- Avrupa Konseyi sivil hedefler belirleterek kurulmuş bir oluşumdur.
- ABD'nin Eisenhower Doktrinini uygulamaya koy-
masında,
 - Doğu Avrupa'daki Sovyet etkisini azaltma,
 - Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'da etkinliğini artırma-
sını önleme,
 - Araplar arasında sosyalizmin yaygınlaşmasını ön-
geleme
 amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - II ve III

02.15 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. İhtiyaçları olan petrolün büyük bölümünü ithal etmek durumunda olan Batı ülkelerinin Orta Doğu petrolüne bağımlı olması. Soğuk Savaş Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

A) Orta Doğu ülkelerinin sömürgeleştirilmesine
B) Orta Doğu'nun büyük devletler için önemli bir bölge durumuna gelmesine
C) Avrupa'da sanayileşme sürecinin yavaşlamasına
D) Orta Doğu'da siyasi istikrarın sağlanmasına
E) Avrupalı devletlerin İsrail'in kuruluşunu desteklemesine

2. I. Çin
II. Güney Kore
III. İtalya
IV. Sovyetler Birliği
V. Avusturya

- II. Dünya Savaşı sonrası dönemde yukarıdaki devletlerin hangisinde komünist bir yönetim anlayışının iktidara geldiği söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Macaristan
II. Bulgaristan
III. Romanya
IV. Yugoslavya
V. Polonya

- II. Dünya Savaşı sonrasında Sovyetler Birliği'nden uzaklaşma sürecine giren, Batı'ya yönelerek ABD'den ekonomik ve askeri yardım almaya başlayan devlet yukarıdakilerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Cumhuriyet tarihinde ilk defa olarak yabancı bir ülkeye Türk Silahlı Kuvvetleri'nden bir birliğin gönderilmesi ve filten savaşa girilmesi aşağıdakilerden hangisinde gerçekleşmiştir?

A) Bosna Savaşı B) İran - Irak Savaşı
C) Kore Savaşı D) Vietnam Savaşı
E) Kıbrıs Barış Harekati

5. II. Dünya Savaşı sonrasında Orta Doğu'daki sorunlulukların ABD'ye devreden İngilizlerin bu bölgedeki çıkarlarını yitirmesinde,

I. Arap milliyetçiliğinin güç kazanarak yaygınlaşması,
II. Sovyetler Birliği'nin etkinliğinin artması,
III. Avrupa devletleri arasında siyasi birlik arayışlarının öne çıkması

olgularından hangileri olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Soğuk Savaş Dönemi'nde Orta Doğu'da bağımsızlıklarını elde ülkelerde yükselen milliyetçi düşüncenin,

I. Sovyetler Birliği,
II. İngiltere,
III. Fransa

- devletlerinden hangilerine dönük tepkiler doğurduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. I. Avustralya
II. Güney Afrika
III. Fransa
IV. İngiltere
V. Yeni Zelanda

- Yukarıdaki devletlerden hangisi SEATO'nun kuruluşunda yer almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 1950'li yılların ortalarından itibaren Soğuk Savaş Dönemi'nde Türkiye'yi meşgul eden temel sorunlar arasında,

I. Kıbrıs,
II. Türk - Yunan ilişkileri,
III. kıta sahanlığı

konularından hangileri yer almamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

46

9. Soğuk Savaş Dönemi'nde Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki siyasi ilişkilerin geliştiği dönemde,

I. Sovyet yönetiminin Boğazlarda deniz ve kara işleri talep etmesi,
II. Sovyetler Birliği yetkililerinin Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde değişiklikler yapmasını istemesi,
III. Türkiye'nin, doğusunda Sovyetler Birliği ile uzun bir sınır sahip olması

durumlarından hangilerinin herhangi bir etkisi yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. 1954 yılında Türkiye ile Irak'ın Orta Doğu'da bir güvenlik örgütü kurmaya karar verdiklerini açıklaması, başta Mısır olmak üzere bazı Arap devletleri tarafından tepkiyle karşılandı.

Mısır'ın bu girişime karşı çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendi liderliğinde bir Arap birliği kurmak istemesi
B) İsrail'in kuruluşuna karşı çıkması
C) Bölgede daha fazla petrol hakını hale getirmek istemesi
D) ABD'nin ekonomik desteğini almaya çalışması
E) Süveyş Kanalı'nı devletleştirmek istemesi

11. 1954 yılında Filipinler'de bir araya gelen sekiz devlet tarafından oluşturulan SEATO'nun amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uzak Doğu'da bulunan devletlerin Sovyetler Birliği ve Çin ile ilişkilerini geliştirmek
B) Çin'in Orta Asya'da egemenlik kurmasını engellemek
C) İngiltere'nin eski sömürgelerinin ekonomik kalkınmasını desteklemek
D) Doğu Bloku ülkeleri arasında görüş ayrılığı çıkarmak
E) Uzak Doğu'da Sovyet ve Çin yayılmacılığını karşı bir savunma hattı oluşturmak

12. Dünya güçler dengesinin yeniden kurulduğu Soğuk Savaş Dönemi'nde,

I. toprak bütünlüğünü güvence altına alma,
II. Sovyetler Birliği ile askeri ittifaka yönelme,
III. Orta Doğu'da yaşanan siyasi gelişmelerde aktif rol alma

esaslarından hangileri, Türk dış politikasının temelini oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Türkiye, Soğuk Savaş Dönemi'nde aktif bir dış politika izleyememiştir.

I. Avrupa'da savunma ittifakının güçlendirilmesini gerektirdi düşüncesinin güçlenmesi,
II. Türkiye, Yunanistan ve Batı Almanya'nın NATO'ya üyelik sürecinin tamamlanması,
III. Batılı devletlerin Sovyet tehdidine açık durumdaki Yugoslavya'ya yardımcı başlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Dünya güçler dengesinin yeniden kurulduğu Soğuk Savaş Dönemi'nde,

I. toprak bütünlüğünü güvence altına alma,
II. Sovyetler Birliği ile askeri ittifaka yönelme,
III. Orta Doğu'da yaşanan siyasi gelişmelerde aktif rol alma

esaslarından hangileri, Türk dış politikasının temelini oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Türkiye, Soğuk Savaş Dönemi'nde aktif bir dış politika izleyememiştir.

I. Avrupa'da savunma ittifakının güçlendirilmesini gerektirdi düşüncesinin güçlenmesi,
II. Türkiye, Yunanistan ve Batı Almanya'nın NATO'ya üyelik sürecinin tamamlanması,
III. Batılı devletlerin Sovyet tehdidine açık durumdaki Yugoslavya'ya yardımcı başlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Sovyetler Birliği 1945 yılında, 1925 tarihli Türk - Sovyet Dostluk ve Sadıkmazlık Antlaşması'nı feshetliğini açıkladı.

Sovyet yönetimi, yeni bir antlaşmanın imzalanabilmesi için Türkiye'den aşağıdaki isteklerden hangisinde bulunmuştur?

A) Türkiye'nin Varşova Paketi'ne üye olması
B) Türkiye'nin Truman Doktrini'ne karşı çıkması
C) Türkiye - Sovyetler Birliği sınırında bazı düzeltmeler yapılması
D) Türk Hükümetinin Marshall Yardımından yararlanmaması
E) Türkiye'nin Kıbrıs konusunda Rumların isteklerini karşılaması

02.16 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

2. BÖLÜM

1. Aşağıdakilerden hangisi, Bağdat Paketi'nin kuruluşunun sonuçları arasında yer almaz?
 - A) Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerinin daha da gelişmesi
 - B) Türkiye - Irak ilişkilerinin gelişmesi
 - C) Arap devletleri arasında savuma ve askeri anlaşmaların yapılması
 - D) Türkiye'nin, Arap devletleriyle olan ilişkilerinin olumsuz etkilenmesi
 - E) İsrail'in Mısır tarafından tanınması
2. Irak, monarşinin sona ermesinin ardından 1959'da Bağdat Paketi'nden çekilme kararı almıştır. Bu gelişme Bağdat Paketi'nin, aşağıdaki örgütlerden hangisine dönüşmesine yol açmıştır?
 - A) SEATO
 - B) CENTO
 - C) NAFTA
 - D) AET
 - E) Sadabad Paketi
3. Türkiye'nin II. Dünya Savaşı sonrasında ittifaklar sistemi içine girmek durumunda kalmasında,
 - I. Almanya,
 - II. Fransa,
 - III. Sovyetler Birliği
 devletlerinden hangileriyle olan ilişkileri belirleyici olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III
4.
 - I. Celal Bayar
 - II. Adnan Menderes
 - III. Refik Koraltan
 - IV. Fuat Köprülü
 - V. Hasan Polatkan
 Yukarıdakilerden hangisi Demokrat Parti'nin kurucusu ve ilk genel başkanıdır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
5. Sovyetler Birliği ile ABD arasında Soğuk Savaş Dönemi'nde uzay programları yarışının başlamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
 - A) İlk insanlı uzay uçuşunun gerçekleştirilmesi
 - B) Ay'a insanlı uçuş denemesinin ABD tarafından başarıyla gerçekleştirilmesi
 - C) Sovyetler Birliği'nin Sputnik adlı bir yapay uyduyu uzaya fırlatması
 - D) Mariner uzay aracının başarılı bir şekilde fırlatılması
 - E) Sovyetler Birliği'nin ABD'den sonra nükleer güce sahip hale gelmesi
6. Türkiye'de II. Dünya Savaşı'nın ardından ekonomik sorunlara çözüm olması adına, "Çiğiri Topraklarında Kanunu" çıkarılmıştır. Bu kanunun,
 - I. küçük çiftçiye destek sağlanması,
 - II. büyük toprak sahiplerinin topraklarının bölünmesi,
 - III. tarım ürünlerinden alınan vergi miktarının artırılması,
 hedeflerinden hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
7. Türkiye'nin çok partili olarak geçtiği ilk genel seçim 21 Temmuz 1946'da düzenlenmiş, ancak CHP'nin kazandığı ilan edilen bu seçime basın ve Demokrat Parti tarafından büyük tepki gösterilmiştir. Seçime gösterilen bu tepkinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tek parti iktidarının sona erdirilmek istenmesi
 - B) Seçimin açık oy ve gizli tasnif sistemi ile yapılması
 - C) Demokrat Parti'nin TBMM'de yeterince milliyetçilikçi elde edememesi
 - D) Ekonomik krizin derinleşmeye başlaması
 - E) CHP'nin iktidardaki yerini koruması
8. 14 Mayıs 1950 günü yapılan seçimler Demokrat Parti'nin ezici üstünlüğü ile sonuçlandı. Cumhuriyet Halk Partisi, İktidar Demokrat Partiyeye devretti. 4 Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
 - A) Ülkede siyasi partilerin kurulmasına izin verilmesine
 - B) Türkiye'de tek parti iktidarının sona ermesine
 - C) Ülkede iç karışıklıklar yaşanmasına
 - D) Türkiye'nin Batı dünyasından Sovyetler Birliği'ne yönelmesine
 - E) Türkiye'nin NATO'ya kabul edilmesine
9. 1946 yılında kurulan Demokrat Parti'nin programı,
 - I. Liberalizm,
 - II. Demokrasi,
 - III. Sosyalizm
 esaslarından hangileri etrafında şekillendirilmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
10. Aşağıda verilenlerden hangisi Demokrat Parti iktidarı döneminde gerçekleştirilmiştir?
 - A) NATO'ya üye olunmuştur.
 - B) Kore'ye asker gönderilmiştir.
 - C) Marshall Planı'ndan yararlanılmıştır.
 - D) Karayolları yapımına hız verilmiştir.
 - E) Sadabad Paketi oluşturulmuştur.
11. Demokrat Parti iktidarı döneminde ülkede yaşanan siyasi gelişmelerde,
 - I. CHP'nin mallarının hazineye devredilmesi,
 - II. Halkın ve Halkodaların kapatılması ve mal varlıklarına el konulması,
 - III. Köy Enstitülerinin kapatılması
 gelişmelerinden hangilerinin ekisi olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
12. Sovyetler Birliği'nin Soğuk Savaş Döneminde uzay programlarında gerçekleştirdiği atılım ve elde ettiği başarı,
 - I. ABD'nin teknolojik alandaki en üstün ülke olduğu inancının sona ermesi,
 - II. Amerika kıtasının askeri tehdit altına girdiği düşüncesinin yaygınlaşması,
 - III. Sovyetler Birliği'nin ekonomik alanda yükselişe geçmesi
 gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) II ve III
13. II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa ülkeleri teker teker Sovyetler Birliği'nin denetimine altına girenken bazı devletler bağımız olma konusunda direng göstermiştir. Bu şekilde politika izleyen devletler arasında,
 - I. Yugoslavya,
 - II. Arnavutluk,
 - III. Bulgaristan
 devletlerinden hangileri yer almaktadır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) II ve III
14. Türkiye, Birleşmiş Milletler'in yardım çağrısını kabul ederek 25 Temmuz 1950'de Güney Kore'ye 4500 kişilik bir askeri birlik gönderme kararı almıştır. Bu kararda,
 - I. Türkiye'nin Batılı demokratik düşüncelere yapısına desteğini ortaya koyma,
 - II. NATO'ya üyelik sürecinde ABD'nin desteğini sağlama,
 - III. Sovyet yönetiminin Uzak Doğu'da etkinliğini artırmasını önleme
 düşüncelerinden hangileri rol oynamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III

02.17 SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

1. I. Suudi Arabistan
II. Ürdün
III. Filistin
IV. Suriye
V. Irak
Orta Doğuda bulunan yukarıdaki devletlerden hangisi, Fransız mandasının kaldırılması ile tam bağımsızlığına kavuşmuştur?
A) I B) II C) III D) IV E) V
Osmanlı Devleti'nin Arap topraklarını terk etmesinin ardından yapılan paylaşımda hangi ülke Fransa mandasına verilmiştir?
2. 1956 Süveyş buhranının yaşanması sonucunda İngiltere ve Fransa'nın Mısır'a saldırımları,
I. Suriye ile Mısır'ın birbirine daha da yaklaşması,
II. Arap dünyasında Batı karşıtlığının yükselmesi,
III. Arap toplumlarında sol akımların etkinliğinin artması gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
3. I. Ukrayna
II. Çekoslovakya
III. Yugoslavya
IV. Yunanistan
V. Bulgaristan
Yukarıdaki devletlerden hangisi, Paris Antlaşmaları görüşmelerinde ele alınan konuların tartışılması sırasında Sovyetler Birliği tarafından şekillendirilen Doğu Bloku içerisinde, yer almamıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
4. Avrupalı devletler, II. Dünya Savaşı'nın ardından silahlı kuvvetlerini azaltma yoluna giderken, Sovyetler Birliği ordusunu faklıye etti ve askeri etkinliğini artırdı. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
A) Avrupa'nın batısında komünist yönetimlerin kurulmasına
B) Avrupalı devletler ile Sovyetler Birliği arasında siyasi denginin bozulmasına
C) ABD'nin Sovyetler Birliği ile işbirliğine yönelmesine
D) ABD'nin Avrupa'daki siyasi ve askeri etkinliğinin azalmasına
E) Sovyetler Birliği'nin Panslavist politikalara yönelmesine
5. Soğuk Savaş Dönemi'nde Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'ya yönelik ilgisinde,
I. Süveyş Kanalı'na ve Orta Doğu'daki petrol kaynaklarına hakim olma,
II. bölgeyi siyasi kontrol altına alarak Batılı devletlerin bölgedeki etkinliğini sona erdirmeye,
III. NATO'ya Avrupa devletlerinin desteğini sona erdirmeye amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
6. Eisenhower Doktrini'nin temel hedefinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?
A) Askeri güç kullanılarak Orta Doğu'daki ülkelerin komünizme karşı savunulması
B) İngiltere'nin askeri desteğinin alınması
C) Almanya'nın ekonomik açıdan denetim altına alınması
D) Sömürgeci politikaların sona erdirmesi
E) Japonya'nın Uzakdoğu'daki etkinliğinin sona erdirmesi
7. Manda yönetiminin sona ermesinin ardından Filistin'de Yahudilerle Araplar arasındaki çatışmalar aşağıdaki devletlerden hangisini daha fazla uğraştırmıştır?
A) İngiltere
B) Amerika Birleşik Devletleri
C) Sovyetler Birliği
D) Fransa
E) Almanya
8. 14 Mayıs 1948 tarihinde bağımsız İsrail Devleti kurulur kurulmaz, Arap devletlerinin askeri harekate girişmesi ile başlayan I. Arap-İsrail Savaşı'nda,
I. Mısır,
II. İran,
III. Suriye,
IV. Irak devletlerinden hangilerinin İsrail'e karşı girişilen askeri mücadelede yer aldığı söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve IV E) I, III ve IV
9. 1948-1949 Arap-İsrail Savaşı,
I. Filistin'de Müttecciler Meselesi'nin ortaya çıkması,
II. Arap devletleri arasındaki siyasi ve ekonomik işbirliğinin güçlenmesi,
III. bağımsız Filistin Devleti'nin kurulması sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
10. 1917 yılında İngiltere'de yayınlanan Balfour Deklarasyonu'nun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Filistin'de bir Musevi devletinin kurulmasını sağlamaktır
B) Orta Doğuda kalıcı barışı sağlamak
C) Orta Doğuda sınırların değişmezliğini sağlamak
D) İngiltere'nin Orta Doğuda sömürge edinmesini sağlamak
E) ABD'nin Orta Doğudaki etkinliğini sınırlandırmaktır
11. ABD ile Sovyetler Birliği'ni karşı karşıya getiren ilk soğuk savaş anlaşmazlığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Vietnam Savaşı
B) Berlin ablukası
C) Kore Savaşı
D) Küba Krizi
E) U2 Krizi
12. Hindistan'ın bağımsızlığını kazanmasında aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin rolü olduğu söylenemez?
A) Neville Chamberlain
B) Mahatma Gandhi
C) Muhammed İktbal
D) Mahadev Desai
E) Rajiv Gandhi
13. Soğuk Savaş Dönemi'nde,
I. Pakistan,
II. İran,
III. Ukrayna devletlerinden hangileri bağımsız bir devlet haline gelmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

Birlikte Çözelim

Çözümler 178 / 4

I. Dünya Savaşı'nın ardından devletler arası uyumsuzluklara çözüm bulmak amacıyla kurulan Milletler Cemiyeti, kendisine yüklenen misyonu yerine getirmemiştir.

Bu gelişmede,

- I. cemiyetin herhangi bir yaptırım gücünün bulunmaması,
- II. ABD'nin örgüte üye olmama kararı alınması,
- III. saldırgan devletlere karşı izlenecek politikaların hiçbir fikri birliği sağlanamaması

durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

Dünya barışını korumak amacıyla kurulan Milletler Cemiyeti yapının gücünden yoksundu. Örgütün kurulumu fikrini ortaya atan ABD örgüte üye olmamıştı. Ayrıca örgüt üyesi ülkeler, saldırgan devletlere karşı nası bir yol izlemesi gerektiğine dair fikir birliği sağlayamıyordu.

A) B) C) D) E)

Çözümler 184 / 3

Müttefik Devletler Temmuz 1943 Sicilya'yı işgal etmeyi başarmıştır.

Bu gelişme,

- I. Mussolini'nin İtaldan çekilmek zorunda kalması,
- II. İspanya'nın Almanya'nın yanında savaşa dahil olması,
- III. İtalyanın Müttefik Devletlere teslim olma kararı alınması

sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?

Müttefiklerin Temmuz 1943'te Sicilya'yı işgal etmesi, İtalyan İler Mussolini'yi çekilmek zorunda bırakmış ve İtalya teslim olmak durumunda kalmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 191 / 4

1943'te Kazablanka Konferansında Almanya'ya karşı Avrupa'da ikinci bir cephenin açılması tartışılmış ve bu cephenin Türkiye üzerinden Balkanlarda açılması gündeme getirilmiştir.

Bu şekilde,

- I. Türk topraklarından yararlanarak Romanya petrol-lerini bombalama,
- II. Almanya'nın yakıt ikmali engellenmesi,
- III. Almanya'nın Türkiye'ye saldırmasını önleme

amaçlarından hangilerine ulaşılması planlanmıştır?

Balkanlarda ikinci bir cephenin açılması için Türkiye'nin savaşa katılmasının sağlanması, Romanya petrolünün bombardımanı için Türk hava alanlarının kullanılması sağlanacaktı. Bu şekilde Almanya'nın yakıt ikmali yapmasının önüne geçilmek istenmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 192 / 6

ABD'nin II. Dünya Savaşı'nda Japonya'ya karşı atom bombası kullanma kararı alınmasında,

- I. Pearl Harbour Baskını'na karşılık verilerek istenmesi,
- II. Japonya'ya asker çıkarma girişiminin büyük kayıplara yol açacağına düşünülmesi,
- III. Japonya'nın savaş dışı hale getirilmek istenmesi

düşüncelerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

Pearl Harbour Baskını sonrasında Japonya'ya savaş ilan eden ABD, Japonya'yı işgal durumunda bir milyon civarında kayıp verileceğini tahmin ediyordu.

ABD yönetimi asker çıkarak büyük kayıpları göze almaktansa, Japonların direnişini kırmak ve savaşı bitirmek gereğiyle atom bombası kullanmaya karar verdi. Hiroşima ve Nagazaki üzerinde birer atom bombası atıldı. Bu girişim Pearl Harbour Baskını'nın karşılığı olarak da nitelendirilmiştir.

A) B) C) D) E)

Çözümler 197 / 8

Sovyetler Birliği, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kendisini ciddi bir güvenlik sorunu ile karşı karşıya olarak görmüştür.

Bu durumda,

- I. Almanya'nın daha önce Doğu Avrupa üzerinden Rusya'ya saldırması,
- II. Sovyet Rusya topraklarında farklı milletlerin yaşaması,
- III. Sovyet yönetiminin Kızıl Ordu'yu kurması

gelişmelerinden hangilerinin etkisi olduğu söylenebilir?

SSCB'nin, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kendisini ciddi bir güvenlik sorunu ile karşı karşıya olarak görmesinde, Almanya'nın daha önce iki kez Doğu Avrupa yolunu kullanarak Rusya'ya saldırması etkili olmuştur.

A) B) C) D) E)

Çözümler 198 / 5

Ocak 1949'da Moskova'da yapılan görüşmeler sonrasında, merkezi Moskova'da olmak üzere COMECON kurulmuştur.

Bu örgütün kurulmuş amacı aşağıdakilerden hangisidir? COMECON, 25 Ocak 1949'da sosyalist ülkeler arasında ekonomik işbirliği ve dayanışmanın artırılması amacıyla kurulmuş uluslararası bir örgüttür.

A) B) C) D) E)

Çözümler 199 / 4

Sovyet yönetimi, 1947 yılında kendi işgal bölgesi içinde kalan Berlin'i ablukaya almış ve Müttefiklerin kendi aralarında bölüşükleri bu şehrin baltaya olan tüm kara bağlantılarını kesmiştir.

Sovyet yönetiminin bu ablukasına aşağıdakilerden hangisi yol açmıştır?

1947 yılında Batılı Müttefik devletlerin kendi işgal bölgelerinin ekonomik bölünmesi için adım atması, Sovyet yönetiminin bu girişimi boşa çıkarmak için Berlin'in abluka altına alınmasına yol açmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 200 / 2

Eisenhower Doktrini,

I. İstekte bulunan Orta Doğu devletlerine ekonomik yardımda bulunma,

II. Orta Doğu'da oluşan siyasi parçalanmışlığı ortadan kaldırma,

III. Orta Doğu ülkelerine komünist bir ülkeden gelecek saldırılar karşısında Amerikan silahlı kuvvetlerini kullanma

düşüncelerinden hangileri öne çıkartılarak şekillenmiştir?

Eisenhower Doktrini'nin oluşumunda, ekonomik kalkınma çabası içinde giren Orta Doğu ülkelerine ekonomik yardım yapma ve bu ülkelere komünist bir ülkeden gelecek silahlı saldırı karşısında Amerikan silahlı kuvvetlerini kullanma düşünceleri belirleyici olmuştur.

A) B) C) D) E)

Çözümler 204 / 6

Orta Doğu'da yaşanan Arap-İsrail anlaşmazlığında ABD İsrail'e tam destek verirken, Batı Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın daha dengeli bir politika izlediği görülmüştür.

Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın bu tutumunda aşağıdakilerden hangisi belirleyici olmuştur?

Orta Doğu petrolüne bağımlı olması ve bir petrol krizinden çekilmesi, Batı Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın daha dengeli bir politika izlemesine yol açmıştır.

A) B) C) D) E)

Çözümler 208 / 7

Türkiye'nin çok partili olarak gittiği ilk genel seçim 21 Temmuz 1946'da düzenlenmiş, ancak CHP'nin kazandığı ilan edilen bu seçime basın ve Demokrat Parti tarafından büyük tepki gösterilmiştir.

Seçime gösterilen bu tepkinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

Göstelerien tepkinin temel nedeni Temmuz 1946 seçimlerinin 'açık oy ve gizli tasnif' sistemi ile yapılmasıdır.

A) B) C) D) E)

Dört Köşe

1. Potsdam Konferansı, daha önceki konferanslardan farklı olarak,

- Almanya'ya karşı ikinci cephenin nerede açılacağı,
- Barış antlaşmalarının neleri içereceği ve barışın nasıl sağlanacağı,
- Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurulması

konularından hangileri öne çıkarılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Sovyet yönetimi, Potsdam Konferansı'nda Boğazlarla ilgili olarak,

- Boğazların yöneliminin Sovyetler - Türk ortak kontrolü altına verilmesi,
- Boğazlarda Sovyetler Birliği'ne üs verilmesi,
- Boğazların bütün devletlerin savaş gemilerine açık tutulması

taleplerinden hangilerini ileri sürmüştür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Fransa'da, Charles De Gaulle döneminde,

- dış politikada ABD karşıtı politikalar benimsenmesi,
- 1966'da NATO'nun askeri kanadından ayrılma kararının verilmesi,
- Sovyetler Birliği ile ilişkileri geliştirerek, Çin Halk Cumhuriyeti'nin tanınması

girişimlerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Soğuk Savaş Dönemi'nde Balkanlarda yaşanan siyasi gelişmeler ve bölgede giderek artan Sovyet etkiniği,

- Türkiye,
- Bulgaristan,
- Yunanistan,
- Romanya

devletlerinden hangilerini endişeye düşürmüştür?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) I, II ve III

Kontrol Noktası

1. II. Dünya Savaşı'nın nedenlerini yazınız.

5. Soğuk Savaş kavramı ve nedenleri hakkında bilgi veriniz.

2. II. Dünya Savaşı sırasında ve sonunda düzenlenen konferanslar hangileridir?

6. COMECON'un kuruluş amaçları nelerdir?

7. Truman Doktrini hakkında bilgi veriniz.

3. II. Dünya Savaşı'nın sonuçları nelerdir?

8. NATO'nun kurulmasının nedenleri nelerdir?

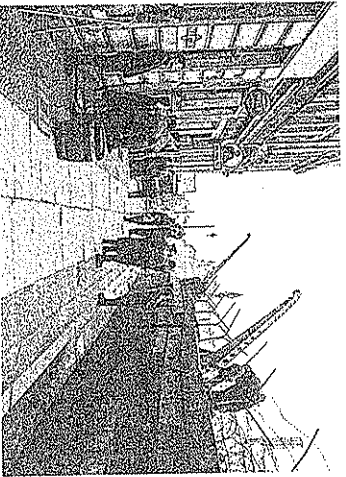
9. Kore Savaşı'nın nedenleri hakkında bilgi veriniz.

4. Birleşmiş Milletler'e bağlı alt birimlerden bazılarını yazınız.

..... derken

BERLİN DUVARI

II. Dünya Savaşı'nın sonunda savaşı kazıyan Almanya ve başkent Berlin işgal kuvvetlerince Amerikan, Fransız, İngiliz ve Sovyet bölgesi olarak dört bölündü. Batı ittifakı yönünden birleşimini birleştirdi. SSCB ise bu birleşmeye karşı çıktı. İttifakın duyurusuna hareket ederek Doğu Almanya'daki Almanları cezalandırmak istedi. Doğu Almanya'dan Batıya kaçışlar başladı. Sadece Berlin metrosunu kullanarak 1955 yılında kaçan Batı Almanya'ya 270 bin insan kaçıdır.

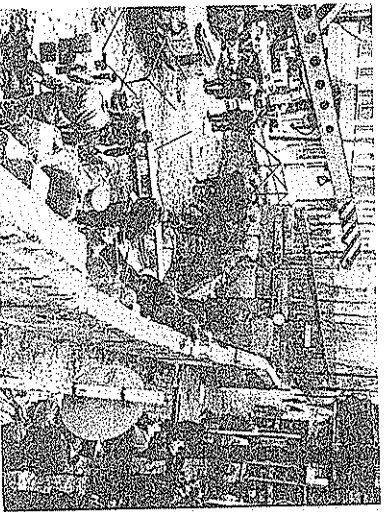
Kaçan sayısının 1961 yılına kadar 2,6 milyon bilmesi üzerine, Doğu Almanya meclisinin kararıyla 12 Ağustos 1961 gecesi Berlin Duvarı inşa edilmeğe başlandı. Mayın tarlaları, köpekli askerler ve gözcü kuleleriyle geçiş tamamen engellendi. Duvarın tamamlanış hali yaklaşık 46 km kadardır.

Doğu tarafına bakan duvar kağına pehnecekt. insanların kolay görünmesi için be-yaza boyanmıştı. Doğu kısmında duvar boyunca yerde çelik kapılar ve mayın tar-laları bulunuyordu. 186 yitisekt gözetleme kulesi ve yitilerce lamba konmuştu. Do-ğu tarafında motosikletli ve yitip polisler ve köpekler de kontrol halindediydi. Du-ğu boyunca 25 karayolu, demiryolu ve suyu sınır kapısı yer alıyordu. Tüm bu kon-trol ve gözetlemelere rağmen, yaklaşık 5 bin kişi tüneller, evde yapıları bar-lonlar ve bunun gibi yollarla Doğudan Batıya kağına başardı.

Berlin duvarını aşmak istiyen can verilerin sayısı hala kesin olarak bilinememektedir birlikte 200 civarında olduğu tahmin edilmek-te-dir.

1989 yılı başlarında Doğu Blo-ku'nda yaşanan değişim süreci du-varı anlamsız hale getirdi.

Doğu Alman hükümeti, 9 Kasım 1989'da duvar kaldırma kararı almıştır.

03

3. BÖLÜM

Yumuşama Dönemi ve Sonrası Küreselleşen Dünya

Kavram Dizini

- Bağılantısızlar
- Savayış Kanalı
- İtD
- OPEC
- Johnson Mektubu
- Glasnost
- Perestroika
- TİKA
- Kopenhag Kriterleri
- Intifada
- Küreselleşme
- GAP
- TUBA
- Kyoto Protokolü

Bu testleri gözdüğümüzde;

- yunusama kararının anlamı, kökeni ve ortaya çıkışı,
- yunusama dönemi çatışmalarını,
- Bağlantısızlar hareketini,
- Arap - İsrail savaşları ve Filistin sorununu,
- petrol bunalımı ve OPEC'i,
- İran - Irak savaşını,
- Soğuk Savaş döneminde Türkiye'de meydana gelen gelişmeleri,
- Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun dağılmasını,
- Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarını,
- Doğu Bloku'nun yıkılmasından sonra Avrupa'da meydana gelen gelişmeleri,
- Türkiye - AB ilişkilerini,
- Yugoslavya iç savaşı ve Balkanlar'daki gelişmeleri,
- Ortadoğu ve Afganistan'da meydana gelen gelişmeleri,
- dünyadaki bilim, kültür, sanat ve spor alanındaki gelişmeleri,
- Türkiye'de meydana gelen gelişmeleri,
- dünyada meydana gelen gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan sorunları.

kararını olacağı.

KISA KISA

Yunusama Ne Demektir?

Nükleer silahların kullanılacağı bir savaşın yaratacağı büyük tahribatın uyandırdığı endişe ve korku, büyük devletleri barış içinde yaşama çareleri aramaya yöneltmiştir.

1960-1970 yılları arasında yaşanan gelişmeler devletler arası yakınlaşmaların meydana gelmesine veya eski katı yaklaşımlarından belli ölçülerde vazgeçmelerine ortam hazırlamıştır. Bu süreç "Yunusama Dönemi" olarak adlandırılır.

Bağlantısızlar Ortaya Çıkıyor

Asya ve Afrika'daki sömürgeler 1945 sonrasında sömürge imparatorlukları yıkılmaya ve bağımsız yeni devletler kurulmaya başladı. "Bağlantısızlar" olarak adlandırılan üçüncü blok, Doğu ve Batı bloklarını dışarda kalarak ekonomik kalkınmayı hedefledi.

Filistin Mücadelesi ve FKÖ

1964'te kurulan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), İslam ülkeleri Zinve Konferansı, Afrika Birliği, Arap Birliği, UNESCO ve Birleşmiş Milletler tarafından Filistinlilerin temsilcisi olarak tanındı. Bağlantısızlar hareketinin üyeliğine kabul edilen FKÖ, Arap Birliği'ne de tam üye oldu.

SSCB'nin Dağılma Sürecine Giriyor?

Doğu Bloğunu sarsan ilk önemli gelişme 1975'te 35 ülke tarafından imzalanan Helsinki Nihai Senedir. Bu Antlaşma Doğu-Batı ilişkilerinde yeni bir yumuşama ve yakınlık süreci başlatmıştır.

SSCB'nin dağılma süreci, Mihail Gorbacov'un 1985'te SSCB'de liderliğe getirilmesi ve Sovyetlerin mevcut yönetim anlayışını değiştirmeye yönelmesi ile başladı. Gorbacov'un ilk hedefi siyasal iktidarın ve devlet yapısının değiştirilmesiydi.

Glasnost ve Perestroika

Gorbacov, 1987 yılında ortaya attığı Glasnost (açıklık), 1988'de de Perestroika (yeniden yapılanma) ile devlet mekanizmalarını değişen dünya koşullarına uygun hale getirmeye çalıştı. İlk planda Komünist Partisi'nin devlet üzerindeki denetimini kaldırılarak parti ile hükümet ayrıldı.

SSCB Tarihe Karşılıyor

21 Aralık 1991'de SSCB'ye fiilen son verildi. SSCB

Devlet Başkanı Gorbacov devlet başkanlığından istifa etti. Kremlin Sarayı'na üç renkli Rusya bayrağı çekildi. 26 Aralık 1991'de Sovyet Parlamentosu, SSCB'nin son bulunduğunu resmen onayladı.

TIKA

Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ve Türkiye'ye komşu ülkeler olmak üzere, gelişme yolundaki ülkelerin kalkınmalarına yardımcı olmak, bu ülkelerle ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel, eğitim alanlarında işbirliğini geliştirmek için 1992'de kurulmuştur.

Berlin Duvarı Yıkılıyor

Almanya'nın birleştirilmesi çabaları, Doğu Bloku'nun çökmesi ile birlikte Temmuz 1989'da başladı. Ülkede demokrasi için halk hareketi başladı. Doğu Almanya tarafından 1961'de inşa edilen Berlin Duvarı 9 Kasım 1989 tarihinde önce geçişe açıldı, sonra da yıkıldı.

Varşova Pakti Öldü, Yaşasın NATO!

1994'te Brüksel'de bir araya gelen NATO liderleri, diğer Avrupa ülkelerinin üyeliğine açık olduklarını açıkladı. NATO'ya katılım görüşmelerine davet edilen Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Polonya 1999'da üyeliğe kabul edildi. Bu ülkeler NATO'ya üye olan ilk eski Varşova Pakti ülkeleri oldu.

Küreselleşme Nelere Yol Açtı?

Küreselleşme ile sermaye, işgücü, teknoloji ve bilgi sınırlar tanımayan hale gelmiş, demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, çevre koruma, terörizmle mücadele, insan hakları ve liberalleşme gibi değerler ön plana çıkmıştır.

GAP

Güneydoğu Anadolu Projesi, Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde 22 baraj ve 19 hidroelektrik santrali, sulama tesislerinin yanı sıra kentsel ve kırsal altyapı, tarım, ulaştırma, sanayi, eğitim, sağlık, konut, turizm ve diğer sektörlerdeki yatırımları da kapsayan bir projedir.

KYOTO Protokolü

Aralık 1997'de Japonya'nın Kyoto şehrinde küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik olarak gerçekleştirilen görüşmeler Kyoto Protokolü olarak bilinen anlaşmanın şekillenmesini sağlamıştır. Protokol, atmosferdeki sera gazı yoğunluğunun, iklimi tehlikeli ekle yapmaya sebep olacak yerlerde dengede kalmasını sağlamaya dönüktür.

03.1 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. Dünyada Soğuk Savaş Dönemi'nin ardından başlatılan yumuşama süreci ile ilgili olarak,
 - I. Farklı sistemlere sahip ülkeler arasındaki gerginliğin azaltılmasını öngören politikalar öne çıkarılmıştır.
 - II. Devletler arası alandaki ekonomik rekabet sona erdirilmiştir.
 - III. Batı Bloku ülkeleri arasında krize varan ölçüde ciddi görüş ayrılıkları yaşanmıştır.

Yargılardan hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
2. 1967 Arap - İsrail Savaşı sonunda Arap devletlerinin uğradığı yenilgi Arap dünyasında endişe ve kızgınlığa karşılık gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangi bu durumun sonuçları arasında yer almamaktadır?

A) Filistinli mülteciler sorunu daha da büyümüştür.

B) Arap devletleri arasında işbirliğini güçlendirmeye düşüncesi güçleşmiştir.

C) Arap ülkelerinde, İsrail sınırının kendi topraklarına da dayanacağı endişesi ortaya çıkmıştır.

D) Arap ülkeleri bütün olanaklarını Mısır veya Suriye'nin emrine verme yoluna gitmiştir.

E) Arap devletleri arasında siyasi birlik kurulmuştur.
3. Yumuşama Dönemi olarak nitelendirilen süreçte devletler arasındaki bloklaşmalara dayalı eski katı yaklaşımlardan belli ölçülerde vazgeçilmiştir,
 - I. 1960-1970 yılları arasında işbirliğini öne çıkaran yaşanan gelişmelerin yaşanması.
 - II. Devletler arası gerginliği azaltmaya yönelik adımların alınması.
 - III. Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa ülkeleri üzerindeki denetimini güçlendirmek istemesi

Gelişmelerinden hangileri rol oynamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
4. ABD ve Sovyetler Birliği'nin liderlik yaptığı bloklar arasında yaşanan yumuşama sürecinin başlamasından,
 - I. Kore Savaşı,
 - II. Vietnam Savaşı,
 - III. Küba Bunalımı

Gelişmelerinden hangilerinin bir dönüm noktası oluşturduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
5. - ABD ve Sovyetler Birliği arasında stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin anlaşma imzalanması, - Batı Almanya'nın Polonya ve Çekoslovakya ile olan sınırlarını tanıması ve Doğu Almanya ile ilişkilerin normalleşmesi

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

A) Avrupa'nın güvenlik ve istikrarının sağlanması yönünde olumlu adımların atılmasına

B) Avrupa'da yeni ulus devletlerin kurulmasına

C) Varşova Paktı'nın dağılmasına

D) Fransa'nın NATO'nun askeri kanadından çekilmesine

E) Çin - Sovyet anlaşmazlıklarının sona ermesine
6. Nükleer bir gerginlik ve savaşın önüne geçilmesi için 1960'da Paris'te yapılması kararı alınan zirve konferansı, devletler arasında ortaya çıkan bazı gerginlikler nedeniyle gerçekleştirilememiştir.

Bu gelişmeye yol açan sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Konferansa Doğu bloğundan sadece Sovyetler Birliği'nin katılımının planlanması

B) Sovyetler Birliği'nin Spunük uydusunu uzaya fırlatması

C) Sovyet yönetimi ile Amerikan yönetimi arasında U2 kızıllarının yaşanması

D) ABD'nin nükleer alanda hızla silahlanması

E) ABD'nin bazı NATO ülkelerine füze yerleştirme karar alması
7. Yumuşama Dönemi başlarında Çin'in dış politikası,
 - I. Sovyetler Birliği'nin politikalarına karşı çıkma.
 - II. ABD ile askeri ve ekonomik işbirliğine yönelme.
 - III. 3. Dünya ülkeleri ile işbirliğine gitme

esaslarından hangilerine dayalı olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
8. 1975 yılında imzalanan Helsinki Nihai Senedi'nde,
 - I. Avrupa güvenliği ile ilgili sorunların görüşmeler yoluyla çözülmesi,
 - II. ticaret alanında ekonomik, ticari, bilimsel, teknolojik ilişkilerin geliştirilmesi,
 - III. çevre alanında işbirliğinin artırılması

temsillerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
9. I. İngiltere
II. Hollanda
III. Endonezya
IV. Avustralya
V. Yeni Zelanda

Bandung Konferansı'nın düzenlenmesinde yukarıdaki devletlerden hangisinin gabbaları rol oynamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V
10. Aşağıdakilerden hangisi, devletler arası anlaşmazlık noktalarının tartışılarak çözüm arandığı bir konferanslar diplomasisi olarak doğmuş ve 1984 yılında Budapeşte Zirvesi'nde bir teşkilata dönüşmüştür.
 - A) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
 - B) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
 - C) Avrupa Birliği
 - D) Birleşmiş Milletler
 - E) İslam Konferansı Örgütü
11. Helsinki Nihai Senedi, imzalayan devletler için,
 - I. hukuki,
 - II. siyasi,
 - III. ekonomik

alanlarından hangisinde bağlayıcı değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
12. Aşağıdakilerden hangisi devletler arasında Yumuşama Dönemi'nde yaşanan bunalımlar arasında yer almaktadır?
 - A) 1948 Arap - İsrail Savaşı
 - B) Küba Bunalımı
 - C) Kore Savaşı
 - D) Süveyş Bunalımı
 - E) Körfez Krizi
13. I. Winston Churchill
II. Nikita Kruşçev
III. John Kennedy
IV. Franklin Roosevelt

Devletler arası alanda 1960'lı yıllarda Yumuşama Dönemi'nin başlamasında rol alan devlet başkanları arasında yukarıdakilerden hangileri yer almaz?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve IV E) I, II ve III
14. SALT-I olarak da bilinen Stratejik Silahların Sınırlanma Antlaşması,
 - I. ABD,
 - II. İngiltere,
 - III. Sovyetler Birliği

devletlerinden hangileri arasında yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

03.2 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. ABD'nin 1960'lı yılların hemen başında Sovyetler Birliği ile savaşın eşğine kadar gelmesinde,
- Fidel Castro yönetiminin Sovyetler Birliği ile güçlü ilişkiler kurarak askeri gücünü artırmaya çalışması,
 - Almanya'nın Doğu Almanya'yı tanyan Doğu Bloku ülkelerini tanıtmakta ısrar etmesi,
 - Sovyetler Birliği'nin Küba'ya güdümlü füzeler yerleştirilmesi

gelişmelerinden hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

Temel sorun SSCB'nin coğrafi olarak ABD'ye yakın bazı ülkelere askeri ilişkiye geçmesidir.

2. Bağılantısızlar grubunun,

- Doğu ve Batı blokları üzerinde baskı kurarak bir denge meydana getirme,
- bloklar arasındaki gerilimin yumuşaltmasını sağlama,
- iki kutuplu dünya düzeni içinde alternatif bir güç oluşturma

amaçlarından hangilerini ön plana çıkardığı söylenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Sovyetler Birliği 1963 yılı başında Berlin sorunundaki isteklerinden vazgeçmiş, bu gelişmenin ardından Moskova ile Washington arasında bir kırmızı telefon hattı kurulmuştur.

Bu düzenlemenin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'da etkinliğini artırmasını önlemek
- Helsinki Nihai Senedi'ne işlerlik kazandırmak
- Herhangi bir kriz anında stratejik bir biçimde görüşme olanağı sağlamak
- Varşova Paketi ve NATO arasında askeri işbirliği kuranı sepmek
- İki ülke arasında teknolojik işbirliğini güçlendirmek

4. 5 Ağustos 1963'te Moskova'da gerçekleştirilen Nükleer Denemelerin Kısmen Yasaklanması Antlaşması'nda,

- ABD,
- Çin,
- Sovyetler Birliği,
- Fransa

devletlerinden hangileri yer almamıştır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV
D) II ve IV E) I, II ve III

5. ABD'nin 1950'li yılların ikinci yarısından itibaren Vietnam ile yakından ilgilenmeye ve Güney Vietnam'a ekonomik ve askeri yardım yapmaya başladığı görülür.

ABD'nin bu politikasında,

- Kuzey Vietnam'ın Hindini için tehlike olarak görülmesi,
- Güney Vietnam'ın komünist kontrolüne girmesinin istenmemesi,
- ABD yönetiminin Çin ile olan ilişkilerini geliştirmek istemesi

durumlarından hangilerinin rolü söz konusudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Çin ile Sovyetler Birliği arasında Yumuşama Dönemi'nde antlaşmazlıklar yaşanmasında,

- Sovyet yönetiminin Küba'daki füzelerini geri çekme kararını alması,
- Sovyetler Birliği'nin 1963'te Nükleer Denemelerin Kısmen Yasaklanması Antlaşması'na imza koyması,
- Sovyetler Birliği'nin Batı Bloku ülkeleri ile ekonomik rekabeti içinde olması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Yumuşama Dönemi'nde devletler arası blokların eski önemini kaybetmesinde aşağıdakilerden hangisi daha büyük rol oynamıştır?

- Silahlanma harcamalarında büyük artışlar yaşanması
- Avrupalı devletlerin ekonomik açıdan toparlanmaya başlaması
- İngiltere'nin eski siyasi ve askeri gücünden uzaklaşması
- ABD'nin Orta Doğu'da ön plana çıkmaya yönelmesi
- Güvenlik, kültür, ticaret ve turizm alanlarında anlaşmaların yapılmasına başlanması

8. Görüşmeleri 1969'da Helsinki'de başlayan ve yaklaşık üç yıl sonra anlaşmaya varılarak 1972'de Moskova'da imzalanan SALT-1,

- nükleer silahlar sayı ve nitelik bakımından bazı sınırlamalar getirilmesi,
- Soğuk Savaş'ın oluşturduğu gerilimin büyük ölçüde azaltılması,
- Batı Bloku içinde çözümler yaşanmaya başlaması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Yumuşama Dönemi'nde yaşanan gelişmeler büyük devletler arasında savaş ihtimalini azaltmış olmakla birlikte, bölgesel anlamda çatışmaların yaşanmasına engel olmamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu çatışmalar arasında yer almaz?

- Pakistan-Hindistan Savaşı
- Vietnam Savaşı
- Kore Savaşı
- Arap-İsrail Savaşı
- Nijerya İç Savaşı

10. Görüşmeleri 1972'de Cenevre'de başlayan SALT-II görüşmeleri 1979'da anlaşmanın imzalanması ile sonuçlanmış, buna karşın SALT-II uygulanamamıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- SALT-I Antlaşması'nın yerleri görülmesi
- Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesi
- Dünya devletlerinin nükleer silahlanmaya tepki göstermesi
- ABD'nin Batı Avrupa ülkeleri ile ilişkilerini korumak istemesi
- Sovyetler Birliği'nin ekonomik sorunlarda karşı karşıya bulunması

11. Temmuz 1954'te imzalanan Cenevre Antlaşmaları ile,

- Pakistan,
- Kambodja,
- Kuzey Vietnam,
- Güney Vietnam

devletlerinden hangileri bağımsız olmuşlardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

12. Vietnam Savaşı ABD'de büyük çalkantılara sebep olmuş ve ABD halkının tepkisini toplamıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- ABD'de ekonomik sorunların artmasından endişe edilmesi
- ABD'nin insan kayıplarının her geçen gün artması
- ABD'de azınlık sorunlarının başlamasından çekinilmesi
- Amerika'ya yönelik bir askeri saldırıdan endişe edilmesi
- Sovyetler Birliği ile ilişkilerin bozulmasının istenmemesi

03.3 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. Helsinki Nihai Seneğinde aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgili herhangi bir düzenleme gündeme gelmiştir?
 - A) Parçalanmış ülkelerin birleşmesi
 - B) Farklı uluslardan insanların evliliklerinin kolaylaştırılması
 - C) Taraflar arasında uzlaşımın geliştirilmesi
 - D) Yayın, radyo ve televizyon aracılığıyla bilgi değişimi-ne imkan tanınması
 - E) Devletlerin ideolojik propagandalara son vermesi
2. ABD'nin büyük bir başarısızlığa uğradığı Vietnam Savaşı, Paris'te 27 Ocak 1973'de imzalanan anlaşma ile sona ermiştir. Bu anlaşmada,
 - I. 17. Entlemen Kuzey ve Güney Vietnam arasında sınır olarak kalması,
 - II. ABD'nin Vietnam'daki bütün askeri varlığını geri çekmesi,
 - III. Kuzey Vietnam'ın, güneydeki halkın kendi kaderini tayin etmesine müdahale etmemesi
 hükümlerinden hangileri yer almıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
3. Vietnam Savaşı'nı bitmesini sağlayan 1973 tarihli Paris Anlaşması'nın oluşturduğu barış ortamı ancak iki yıl devam edebilirdi. Barış ortamının korunamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Güney Vietnam'ın kuzeyli komünistler tarafından işgal edilmesi
 - B) Birleşmiş Milletler'in Vietnam'a müdahale etmeye çalışması
 - C) Vietnam Savaşı'nın Çin ile Sovyetler Birliği arasında yeni sorunlara yol açması
 - D) Savaşın ABD'de sosyal problemlere ortam hazırlaması
 - E) ABD'nin askeri etkinliğinin azaltılmasından endişe edilmesi
4. 1956'da Süveyş Kanalı'nın denetimini için Mısır'a karşı İngiltere'nin liderliğinde gerçekleştirilen saldırıya,
 - I. ABD,
 - II. Sovyetler Birliği,
 - III. İsrail
 devletlerinden hangileri karşı çıkarak, Mısır'ın boşaltılmasına önemli rol oynamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I ve III
5. Keşmir Sorunu,
 - I. Pakistan,
 - II. Hindistan,
 - III. İran
 devletlerinden hangileri arasında siyasi ve askeri gerginlikler yaşanmasına yol açmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
6. Afganistan'da 1973 yılında cumhurbaşkanının ardından iç karışıklıklar ve siyasi istikrarsızlık yaşanmaya başlamıştır. Bu durum,
 - I. Afgan yönetiminin Sovyetler Birliği'ne yakınlaşmaya başlaması,
 - II. ülkede sosyalistlerin yönetime egemen olması,
 - III. Afganistanla Hindistan arasında sınır anlaşmazlıkları yaşanması
 gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
7. Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgal edilmesi,
 - I. Pakistan,
 - II. İran,
 - III. Çin
 devletlerinden hangilerini endişeye düşürmüştür?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
8. 1956 yılında yaşanan Süveyş Bunalımı aşağıdakilerden hangisine yol açmamıştır?
 - A) Avrupa Devletleri'nin askeri ve siyasi gücünün zayıfladığı görüldü.
 - B) İngiltere'nin ABD'nin askeri desteği olmadan hareket edemeyeceği anlaşıldı.
 - C) Fransa dış politika amaçları için ABD'ye güvenemeyeceğini fark etti.
 - D) Mısır'da 1881 yılından beri var olan İngiliz etkisi sona erdi.
 - E) Arap ülkeleri İsrail'in varlığını tanımak durumunda kaldı.
9. ABD, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgaline karşı aşağıdaki girişimlerden hangisini gerçekleştirmiştir?
 - A) Bu ülkeye yaptığı tahli ihracatını durdurarak Afgan müttefiklerine yardıma başlamıştır.
 - B) Sovyetler Birliği'nin Birleşmiş Milletler'den uzaklaştırılması için çaba harcamıştır.
 - C) Bölgeye bir BM barış gücü gönderilmesini sağlamıştır.
 - D) Sovyetler Birliği ile diplomatik ilişkilerini kesmiştir.
 - E) Sovyetler Birliği'ne karşı Çin ile ortak bir savunma gücü oluşturmuştur.
10. Soğuk Savaş Dönemi'nde Doğu ve Batı blokları dışında ortaya çıkan üçüncü blokta yer alan ülkelerin önemli bir kısmı Batı ülkelerine yakınlaşmak istemiyordu. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ülkelerinde demokrasi düşüncesini güçlendirmek istemeleri
 - B) Ekonomik açıdan yeterince güçlü olamamaları
 - C) Eski birer Batı sömürgesi olmaları
 - D) Silahlanma harcamalarına yönelmeleri
 - E) Devletler arasındaki ekonomik rekabeti sona erdirmek istemeleri
11. Sovyetler Birliği, Afganistan'ın işgali sırasında kendisine tepki gösteren Batılı ülkelerin bir protestolarına aşağıdakilerden hangisine katılmayarak karşılık vermiştir?
 - A) 1976 Montreal Olimpiyatları
 - B) 1984 Los Angeles Olimpiyatları
 - C) 1988 Seul Olimpiyatları
 - D) 1972 Münih Olimpiyatları
 - E) 1996 Atlanta Olimpiyatları
12. Kibaya yerleştirdiği füzeler büyük, bir krize yol açan Sovyetler Birliği, ABD'den büyük tepki gören bir girişiminden geri adım atmak için,
 - I. ABD'nin Avrupa ve Türkiye'deki füzelerini kaldırması,
 - II. Boğazlarda kendisine üs verilmesi,
 - III. Müttefik güçlerin Batı Almanya'daki üslerine son vermesi
 taleplerinden hangilerinde bulunmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
13. Bağlantısızlar grubunun oluşum sürecinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin rolü olduğu söylenebilir?
 - A) Bandung Konferansı'nın düzenlenmesi
 - B) Helsinki Nihai Sene'dinin imzalanması
 - C) SALT-II'nin imzalanması
 - D) Cenevre Atışması'nın imzalanması
 - E) Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kurulması
14. İsrail, 1967 Arap - İsrail Savaşı'nda,
 - I. Mısır,
 - II. Suriye,
 - III. Ürdün
 devletlerinden hangileri karşısında başarı kazanmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III

03.4 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. 18-24 Nisan 1955 tarihlerinde Endonezya'nın Bandung şehrinde Asya-Afrika Konferansı adıyla bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bu konferansın toplanma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hint Okyanusu'nda ekonomik ve askeri birlik sağlamak
- B) Soğuk Savaş Dönemi'ni sona erdirmek
- C) Silahlanma harcamalarının denetlenmesini sağlamak
- D) Nükleer silahların Asya ve Afrika'da yaygınlaşmasını önlemek
- E) Afrika ve Asya ülkelerinin birlikte hareket etmesini sağlamak

2. 1955'te 29 devletin katılımı ile düzenlenen Bandung Konferansı'ndan somut bir sonuç alınamamıştır.

Bu durumda,

- I. katılımcı devletlerin siyasal sistemlerinin birbirinden oldukça farklı nitelikler taşıması,
- II. ABD ile olan siyasi ilişkilerin bozulmasının istenmemesi,
- III. konferansta yer alan devletlerin dış politika hedeflerinin uyumlaşması

olgulardan hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

3. Sovyetler Birliği Yumuşama Dönemi'nde,

- Suriye, Mısır ve Cezayir'de deniz üsleri kurmuştur.
- Akdeniz'de büyük bir donanma meydana getirmiştir.

Sovyetler Birliği'nin bu girişimleri aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Orta Doğu'daki askeri ve siyasi etkinliğini artırmaya
- B) Doğu Avrupa'daki sosyalist varlığını güçlendirmeye
- C) Varşova Paktı'nın dağılmasını önlemeye
- D) Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenliğini zayıflatmaya
- E) Süveyş Kanalı'nın denetimini ele geçirmeye

4. İngiltere'den bağımsız olarak Mısır'da egemen bir devlet kurulmuş olmasına rağmen, Süveyş Kanalı'nın denetimini bir süre daha,

- I. İngiltere,
 - II. Fransa,
 - III. Sovyetler Birliği
- devletlerinden hangileri tarafından üstlenilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

5. I. 1967 Arap-İsrail Savaşı

II. Kore Savaşı

III. Vietnam Savaşı

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'daki ağırlığını artırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

6. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Orta Doğu'da aktif bir politika izleyen Sovyetler Birliği, bu politikası uyarınca,

- I. Arap ülkelerine uzman ve asker desteği sağlama,
- II. Mısır ve Suriye'ye İsrail'e karşı savunmasında yardımcı olma,
- III. Afganistan'ı işgal etme

girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

7. I. Kore

II. Keçmiş

III. Mısır

IV. İran

V. Polonya

Yukarıdakilerden hangisi Yumuşama Dönemi'nde çatışmalara sahne olan bölgelerden birisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Süveyş Bunalımı'ndan sonra meydana gelen gelişmeler, Orta Doğu'da

- I. İngiltere,
 - II. Fransa,
 - III. Sovyetler Birliği
- devletlerinden hangilerinin etkinliğinin kaybolmasına yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

9. II. Dünya Savaşı'ndan büyük kayıplarla çıkan Fransa, daha sonraki dönemde önce bu kayıplarını gidermeye yöneldi. Diğer yandan işgal edilen sömürgelerine yeniden yerleşmeye çalıştı.

Fransa'nın bu girişimlerinden başarısız olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD'nin Vietnam Savaşı'nda başarısızlığa uğraması
- B) Bağımsızlık hareketleri nedeniyle uzun mücadelelere girişmek zorunda kalınması
- C) İngiltere'nin süper güç olma konumunu yitirmesi
- D) Fransa'nın Almanya ile olan sorunlarını çözmeye öncelik vermesi
- E) Orta Doğu'da çok sayıda ulus devlet kurulması

Eski gücünden uzak Fransa, askeri mücadeleler nedeniyle içte yıpranmış durumda idi.

10. ABD'nin Orta Doğu'da İsrail'e öncelik tanıyan bir politika izlemesi, bu devletin güçlenmesi ve yayılmasına yardım eden bir tutum sergilemesi,

I. Orta Doğu'da bulunan devletlerin birçoğunun Doğu Bloğuna yaklaşması,

II. Orta Doğu'da yeni ulus devletlerin kurulması,

III. Akdeniz'in ekonomik canlılığının azalması

sonuçlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

11. ABD Kongresi 1974 yılında Türkiye'ye silah ambargosu uygulaması konusunu gündeme almıştır.

Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile ilişkilerini geliştirmek istemesi
- B) Türk hükümetinin haşhaş ekini yasağı kaldırma kararı alması
- C) Türkiye'nin Orta Doğu'da daha aktif politikalar izlemeye başlaması
- D) ABD'nin petrol krizini sona erdirmek istemesi
- E) ABD'nin Orta Doğu'da etkinliğini artırmak istemesi

12. 1967 Arap - İsrail Savaşı'nın bölgede meydana getirdiği boşluktan yararlanarak Orta Doğu'da yeniden aktif hale gelen ve bölgedeki etkinliğini artırmaya çalışan Fransa,

- I. saldırılar olarak tanımladığı İsrail'e silah ambargosu uygulamaya,
- II. Lübnan, Irak ve Libya'ya ekonomik yardım yapma,
- III. Sovyetler Birliği ile askeri ve siyasi ittifaka yönelme

girişimlerinden hangilerini gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

13. Süveyş Kanalı'nın Avrupalı devletler için önemini büyük olmasında,

- I. pek çok Batılı devletin Kırtız ülkelerinden petrolü Süveyş yoluyla alması,
- II. Mısır'ın askeri etkinliğinin zamanla artması,
- III. Süveyş Kanalı'nın Avrupalı büyük devletlerin denetiminde olması

durumlarından hangilerinin etkisinin olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

03.5 YUNUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

BÖLÜM 3

1. İngiltere'nin Orta Doğu'daki etkinliğinin sona ermesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi söz konusu değildir?
 - A) 1948'de bağımsız İsrail devletinin kurulması
 - B) 1956 yılında düzenlenen Süveyş Harekati'nin başlanması
 - C) 1952'de Mısır'da yaşanan darbe ile Nasır'ın iktidara gelmesi
 - D) İran - Irak Savaşı'nın başlaması
 - E) Mısır'ın 1956'da Süveyş Kanalı Şirketi'ni devletleştirmesi
2. Soğuk Savaş'ın bütün şiddetine karşın rağmen, büyük devletlerin zamanla barış içinde birlikte yaşama çareleri aramaya yönelmek durumunda kaldıkları görülmüştür. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Saraylısına sürecin hızlandırılmak istenmesi
 - B) Demokrasi düşüncesinin dünya genelinde yaygınlaşmaması
 - C) Nükleer bir savaşın yaratacağı büyük tahribatın etkisi
 - D) Birleşmiş Milletler'in devletler arası alanda beklenen etkinliğe ulaşmaması
 - E) ABD'nin II. Dünya Savaşı'nda atom silahları kullanması
3. Fransa'da 1959'da iktidara gelen Charles de Gaulle, nükleer silah geliştirilmesi için çalışmalar başlatılmasını sağlamış ve Fransa'nın NATO'nun askeri kanadından çekilmesine karar vermiştir. Bu girişimlerin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Almanya'nın yeniden önemli bir güç olmasına engel olmak
 - B) İngiltere'nin Avrupa'da toprak sahibi olmasına önlemek
 - C) Fransa'nın Batılı müttefiklerinden bağımsız bir politika izleyebilmesini sağlamak
 - D) Fransa'da yaşanan siyasi istikrarsızlığı sona erdirmek
 - E) Afrika'da yeni sömürge elde etmek
4. Sovyetler Birliği, Avrupa devletlerinin 1956 yılında gerçekleştirildiği Süveyş Kanalı Harekati karşısında, işgalin sona ermemesi durumunda Paris ve Londra'ya nükleer saldırı yapma tehdidinde bulunmuş, İsrail'in bölgedeki varlığını güçlendirmeye girişimlere yönelmiştir. Mısır'ın nükleer teknolojiye sahip olmasını sağlama yollarından hangisine başvurmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
5. Sovyetler Birliği'nin Kıbrıs meselesinde Türkiye karşısında bir tutum takınmasında, I. adanın Türkiye'nin kontrolünde bir NATO üssü haline geleceğini düşünmesi, II. Türkiye ile Batılı ülkeler arasındaki ittifakı sona erdirmek istemesi, III. Türkiye'nin Sovyet sınırında etkinliğini arttırmasını engellemek istemesi durumlarından hangilerinin etkisi söz konusudur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
6. Afganistan'ın 1979 yılında Sovyetler Birliği tarafından işgal edilmesinde, I. Afgan halkının Sovyet yanlısı iktidara karşı ulusal direniş hareketi başlaması, II. Sovyet yönetiminin Afganistan'da yaşanan iktidar mücadelesini değerlendirmek istemesi, III. Afganistan'daki sosyalist yönetimin Sovyetler Birliğinden askeri yardım istemesi durumlarından hangileri etkili olmuştur?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
7. 1967 yılında yaşanan Arap-İsrail Savaşı'nın başlanmasında, I. Mısır, II. İran, III. Lübnan devletlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
8. 1967 Arap - İsrail Savaşı'nda Arap devletleri karşısında baştan kazanan İsrail birliklerinin ilerleyişinin durmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
 - A) Arap ülkelerinin gelişmelere tepki göstermesi
 - B) Sovyetler Birliği'nin askeri hareketi dahi gerekli tehdit alacağını ilan etmesi
 - C) Birleşmiş Milletlerin İsrail'e ateşkes çağırması
 - D) Türkiye'nin işgaline protesto etmesi
 - E) İşgaline karşı Avrupa'dan tepkiler yükselmesi
9. I. Mısır II. Ürdün III. İran IV. Afganistan V. Lübnan Yukarıdaki devletlerden hangisi, 1960'lı yıllarda Orta Doğu'daki bütün Arapların lideri konumuna sahip olmak için çaba harcamıştır?
 - A) I
 - B) II
 - C) III
 - D) IV
 - E) V
10. Bağlantısızlar Hareketi, I. üye ülkelerin toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesini sağlama, II. üye ülkeleri hedef alan sömürgecilik girişimlerini engelleme, III. ırkçılıkla mücadele edilmesini sağlama esaslarından hangilerini ön plana çıkarmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
11. Süveyş Bunalımından, I. Mısır, II. İsrail, III. Sovyetler Birliği devletlerinden hangileri kazançlı çıkmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
12. 1967 Arap - İsrail Savaşı aşağıdakilerden hangisine yol açmamıştır?
 - A) İsrail'in Suriye'ye ait Golan tepelerini kadar uzanan toprakları işgal etmesine
 - B) Sina yarımadasının İsrail'in denetimine girmesine
 - C) Arap ülkelerinde milliyetçilik düşüncesinin genişlemesine
 - D) Gazze bölgesinin İsrail'in eline geçmesine
 - E) Araplar arasında Batı karşıtı akımların güçlenmesine
13. Arap ülkeleri İsrail'e olan askeri mücadelelerinde, I. Sovyetler Birliği, II. Almanya, III. ABD, IV. İngiltere devletlerinin hangilerinden destek elde etmiştir?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve IV
 - D) I, II ve III
 - E) II, III ve IV
14. 1952'de düzenlediği bir askeri darbe ile Mısır'da iktidara gelen Cemal Nasır, I. ülkesini askeri yönden güçlendirme, II. İsrail'e üstünlük sağlama, III. Batılı ülkelere askeri tithatlar gerçekleştirme hedeflerinden hangilerini öne çıkarmıştır?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III

03.6 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. İngiltere ve Fransa'nın Süveyş Kanalı'nı düzenlediği bir askeri hareket sonucunda ele geçirilmesi karşısında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu,

- I. taraflara ateşkes çağrısında bulunma.
- İşgalci devletlerden geri çekilmelerini isteme.
- bölgeye Birleşmiş Milletler Barış Gücü gönderilmesini sağlama

yollarından hangilerine başvurmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi, 1973 Arap - İsrail Savaşının sonuçları arasında gösterilebilir?

- İsrail'in ABD'ye daha bağımlı hale gelmesine
- İsrail'in daha önce işgal ettiği toprakları terk etmesine
- Filistin'de bağımsız bir devletin kurulmasına
- Orta Doğu'da siyasi istikrarın sağlanmasına
- Sovyetler Birliği'nin İsrail ile olan ilişkilerinin gelişmesine

3. Aşağıdakilerden hangisi, 1960'lı yıllarda Filistin halkının haklarını savunmak üzere kuruluş bir örgüttür?

- Afrika Birliği
- Arap Birliği Örgütü
- Filistin Kurtuluş Örgütü
- HAMAS
- İrgun

4. I. Lübnan

II. Mısır

III. Suudi Arabistan

IV. Irak

V. Ürdün

Yukarıdaki devletlerden hangisi İsrail'i tanyan ilk Arap devletidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. 17 Eylül 1978'de imzalanan Camp David Antlaşması,

I. İsrail,

II. Mısır,

III. ABD,

IV. Ürdün

devletlerinden hangileri arasında yapılmıştır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

6. 1960 darbesinin ardından Demokrat Parti'nin kapatılması ile siyaset sahnesinde oluşan boşluk aşağıdakilerden hangisi tarafından doldurulmuştur?

- Adalet Partisi
- Anavatan Partisi
- Milliyetçi Demokrasi Partisi
- Millî Nizam Partisi
- Milliyetçi Hareket Partisi

7. 1978 yılında imzalanan Camp David Antlaşması ile,

I. İsrail'in Arap Birliği tarafından tanınması,

II. Batı Şeria ve Gazze'de Filistinlilere özerklik verilmesi için görüşmelerin sürdürülmesi,

III. İsrail'in Sina Yarımadasından çekilmesi

konularından hangilerinin gündeme gelmesi sağlanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. 1973 yılında yaşanan Arap - İsrail Savaşı'nda,

I. Mısır,

II. Suriye,

III. Ürdün,

IV. Lübnan

devletlerinden hangileri savaşa katılmamıştır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

9. Mısır yönetimi 1977 yılında,

– Mısır-Sovyetler Birliği Dostluk Antlaşması'nı feshet-
tiğini açıklamıştır.

– Sovyet donanmasının Mısır limanlarından yararlan-
ması iznini kaldırmıştır.

Mısır'ın bu girişimi aşağıdakilerden hangisine yöne-
liliktir?

- İsrail'in Arap ülkeleri tarafından tanınmasını önle-
mek
- Orta Doğu'da yeni devletlerin kurulmasına engel ol-
mak
- İsrail işgali altındaki toprakların geri alınmasında
ABD'nin desteğini almak
- Arap dünyasını bir çatı altında toplamak
- Orta Doğu devletleri ile olan ekonomik ilişkilerini
güçlendirmek

10. 1967 Arap - İsrail Savaşı,

I. Sovyetler Birliği'nin Arap ülkelerini yeniden silahlan-
dırmaaya yönelmesi,

II. Sovyet yönetiminin Akdeniz'deki varlıklarını artırma-
ya yoluna gitmesi,

III. Sovyetler Birliği'ne Suriye ve Mısır kıyılarında deniz
üşü verilmesi

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. 57 devletten oluşan İslam Konferansı Örgütü,

I. Vatandaşların tümü veya belirli bir kısmı müsül-
man olan ülkeler üyeliğine sahiptir.

II. Müslüman halkların çıkarlarını ve güvenliğini koru-
ma ve destekleme amacı taşır.

III. İslam dünyasının bir çatı altında toplandığı tek ku-
ruluş durumundadır.

özelliklerinden hangilerine sahiptir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12. Eylül 1960'ta Bağdat'ta bir araya gelen Suudi Arabistan, İran, Kuveyt, Irak ve Venezuela imzaladıkları antlaşma ile OPEC'i kurmuştur.

Bu girişimin temel amacı aşağıdakilerden hangisi-
dir?

- Petrol üreten ülkeler arasında işbirliğini geliştirmek
- Orta Doğu'da siyasi istikrarın güçlenmesini sağla-
mak
- Orta Doğu'da İsrail'in etki alanını daraltmak
- ABD'nin enerji konusunda Orta Doğu'ya olan ba-
ğımlılığını sona erdirmek
- Petrole alternatif olabilecek yeni enerji kaynakları
bulmak

Sorunun paragraf bölümünde verilen ülkelerin ortak
özelliklerini düşün.

13. – İsrail'in uluslararası hukuka aykırı olarak Kudüs'ü
işgal etmesi
– Mesched-Akşamın Ağustos 1969'da bir Yahudi tara-
fından kundaklanmaya çalışılması

gelişmeleri aşağıdakilerden hangisinin kurulmasına
ortam hazırlamıştır?

- Bağlantısızlar hareketi
- Arap Birliği Örgütü
- Filistin Kurtuluş Örgütü
- İslam Konferansı Örgütü
- Afrika Birliği

14. Aşağıdakilerden hangisi, 1970'li yıllarda bütün dün-
yada bir petrol krizi yaşanmasına temel oluşturmuş-
tur?

- OPEC'in kurulması
- Arap ülkelerini petroli Batı ülkelere karşı siyasi
silah olarak kullanmaya yönelmesi
- İsrail ile Arap devletleri arasında askeri mücadeleler
yaşanması
- Arap ülkeleri arasında pek çok konuda görüş birliği
sağlanamaması
- ABD'nin Orta Doğu'daki siyasi etkinliğini artırmaya
çalışması

03.7 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

BÖLÜM 3

1. 16 Ekim 1973 tarihinde petrol üretimini azaltma kararı alan OPEC, Batılı ülkelere özellikle de Hollanda'ya petrol taşıyan sevkiyatlara ambargo koydu.
OPEC'in Hollanda'ya yönelik bu tutumunda,
I. bu ülkenin savaş sırasında İsrail'e silah sağlama, II. havaalanlarından ABD'nin İsrail'e yardım uçuşları yapmasına izin vermesi, III. Arap ülkelerinin İsrail'i uluslararası destekten yoksun bırakmak istemesi
durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
2. İran - Irak Savaşı, İran'da,
I. uluslararası ilişkilerde yalnız kalınması, II. muhalefetin bütünüyle tasfiye edilmesi, III. ulusal silah emulsiyonunun kurulması için çalışmaların başlatılması
sonuçlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
3. Bazı Arap ülkelerinin 1973'te petrol üretimini kısmı karan petrol fiyatlarını yükseltmiş, gelişmeler özellikle Batı Avrupa'da ve Japonya'da panik sebebi olmuştur.
Petrol ambargosunun Batı Avrupa'da ve Japonya'da yol açtığı bu etkinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) İsrail'in bölgedeki politikalarını onaylamaması
B) Güçlü bir askeri etkinliğe sahip olmaması
C) Orta Doğu ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmek istemeleri
D) Petrol alımında büyük oranda Orta Doğu'ya bağımlı durumda olmaları
E) Devletler arasındaki yumuşama döneminin sona ermesi engellemek istemeleri
4. 1973 yılında yaşanan Petrol Krizi ABD'de aşağıdakilerden hangisine yol açmamıştır?
A) Ülke çapında enerji tasarrufu konulu kampanyalar düzenlenmesine
B) Petrol tüketimini azaltmak için trafikte yeni düzenlemelere gidilmesine
C) İsrail'e olan koşulsuz desteğin gözden geçirilmesine
D) Otomobilye sektöründe yakıt tasarrufunun ön plana çıkarılmasına
E) Yenilenebilir enerji kaynakları arayışına hız verilmesine
5. Irak'ın İran ile olan ilişkileri Humeyni'nin iktidara gelmesinden sonraki dönemde daha da bozulmuştur.
Bu gelişmede,
I. İran'ın Irak'taki Şii'leri Irak yönetimine karşı kişikartmasından çekinmesi, II. her iki ülkenin de önemli petrol kaynaklarına sahip olması, III. tarafların silahlanma için önemli harcamalar yapması
durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
6. 1973 petrol krizi ile petrol fiyatlarında yaşanan beklenmedik yükselişi, İran'ın petrol gelirini hızla artırmıştır. Bu gelişme İran'ın ABD'den milyarlarca dolarlık silah sipariş etmesine imkan sağlamıştır.
İran'ın bu girişiminde,
I. Basra Körfezi üzerinde tam egemenlik sağlama, II. İsrail'in bölgedeki ekonomik etkinliğini sona erdirmeye, III. Sovyetler Birliği'nin bölgenin uzanında tutma düşüncelerinden hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
7. İran'da 1970'li yıllarda sanayileşme sürecinin hızlandırılmasına dönük adımlar atıldığı görülmektedir.
Bu politika,
I. köyden kente göçün hızlanması, II. tarımsal üretimin düşmesi ve şehirlerde işsiz kitlelerinin ortaya çıkması, III. ülkede sosyal ve ekonomik dengesizliklerin artması
gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
8. İran ile Irak arasında 1980 yılı başlayan savaş karşısında ABD, Fransa, İngiltere ve bazı Avrupa devletleri Basra Körfezi'ne savaş gemileri gönderdi. ABD, Kuveyt tanklerini korumaya başladı.
Avrupalı devletlerin bu girişimlerinde,
I. Körfez petrol yolunun açık tutulmak istemesi, II. savaşın yeni bir petrol krizine yol açmasının engellenmek istemesi, III. gelişmanın sona erdirilmek istemesi
amaçlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
9. İran ile Irak arasında 1980'de başlayan ve sekiz yıl süren savaşın en büyük kazancı İsraili sağlamıştır.
Bu durumda,
I. Arap dünyasında siyasi bölünmeler yaşanması, II. İran'ın Irak'ta uğraşmasının İsrail'i bölgede rahatlama, III. gelişmelerin bölgenin iki önemli gücü olan İran ve Irak'ta büyük yıkıma yol açması
gelişmelerinden hangileri yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
10. İran'da Humeyni'nin iktidara gelmesinin ardından ABD'nin Irak'ta olan ilişkilerini geliştirdiği görülmektedir.
ABD'nin bu amaçla
I. Irak'a çeşitli kanallardan silah yardımı yapma, II. Irak'a yüksek miktarlarda kredi sağlama, III. Irak'ın biyolojik ve kimyasal silahlar üretmesine yardımcı olma
politikalarından hangilerine başvurduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
11. İlk insanı uzay aracının 1957 yılında uzaya ırlatması aşağıdakilerden hangisini gündeme getirmiştir?
A) Almanya'nın askeri alandaki gelişmelerinin önlenmesi
B) Uzayda egemenliğin ne şekilde olacağı tartışmalarının yapılması
C) Avrupa'da silahlanmaya yönelik harcamaların azaltılması
D) Avrupa'da teknolojik yatırımların devlet denetimi altına alınması
E) Devletler arasında oluşan askeri ittifakların güçlendirilmesi
12. İran - Irak Savaşı dünya petrol üretiminin düşmesine ve petrol fiyatlarının artmasına yol açmıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin temel nedeni değildir?
A) Sanayileşmiş ülkelerin petrole olan ihtiyacının artması
B) İki ülkenin de petrol tesislerini hedef alması
C) Tarafların savaşta büyük yıkım yaşamaları
D) Her iki ülkenin de yabancı devletlerden silah satın almaya yönelmesi
E) Her iki ülkenin de petrol üretimini arttırmaya çalışması

03.8 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

1. Nisan 1960'ta İstanbul ve Ankara'daki üniversitelerde hükümeti protesto etmeye yönelik öğrenci olayları başlamıştır.

Bu gelişmeler,

- üniversiteler kapatılması,
- sıkıyönetim ilan edilmesi,
- Johnson mektubunun ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. TBMM'de Kasım 1967'de alınan kararla Türk Hükümetine savaş ilanı ve Türk silahlı kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi yetkisi verilmiştir. Bu kararın ardından bir çıkarma birliği hazırlanmış ve donanma İskenderun'da toplanmıştır.

Bu gelişme,

- Yunanistan'ın Kıbrıs'a gönderdiği bütün kuvvetleri geri çekme kararı alması,
- Kıbrıs Türklerin anayasal haklarının Rumlar tarafından tanınması,
- Türkiye'nin Batılı devletlerin desteğini alması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Sovyet Rusya'nın Orta Doğu'da Arap ülkelerini etkisi altına alması bir NATO üyesi olan Türkiye'yi endişelendirmiştir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Türkiye'nin Arap ülkeleri ile bir diyalog kurmasının güçleşmesi
- Arap ülkelerinin askeri açıdan güçlenmesi
- Araplar arasından Batı karşı düşüncelerin öne çıkması
- İsrail-Arap anlaşmazlığının sürmesi
- Türkiye'nin ekonomik sorunlara karşı karşıya olması

4. Sovyetler Birliği 1960'lı yıllarda yaşanan Kıbrıs sorununu ile ilgili olarak,

- Rumları destekleme,
- Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesini engelleneye çalışma,
- adada iki bağımsız devlet kurulmasını sağlama politikalarından hangilerini izlemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Kıbrıs'ta Türk ve Rumların oluşturduğu bir Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmasına karşın adada istikrarın sağlanamamasında,

- Rumların Türklerin sahip olduğu anayasal haklarını kabullenmemesi,
- Türkiye ve Yunanistan'ın Kıbrıs'ta garantör devlet durunda olması,
- Rumların Türklerle karşı saldırgan bir tutum içine girmesi

durumlarından hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6. Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, 4 Nisan'da 1964'te Züriç ve Londra Antlaşmalarının ayrılmaz bir parçası olan ittifak anlaşmasını feshetmeyi ilan etmiştir. Türkiye'nin kabul etmediği bu feshet kararını Yunanistan desteklemiştir.

Makarios'un bu girişiminin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- İngiltere'nin adadaki askeri üslerini boşaltmasını sağlamak
- Türkiye'nin Kıbrıs'ta olan bağlarını koparmak
- ABD'nin desteğini elde etmek
- Adada bulunan Türk askeri varlığını sona erdirmek
- Avrupa kamuoyunun tepki göstermesini önlemek

7. Kıbrıs'ta 1950'li yıllarda başlayan 1970'lerde zirveye ulaşan gelişmelerin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- Türkiye'nin Akdeniz'deki etkinliğini artırmak istemesi
- Orta Doğu'da siyasi istikrarın sağlanamaması
- Kıbrıs Rumların adayı Yunanistan'ın bir parçası haline getirmeye çalışmaları
- Adanın 1955'e kadar İngiltere'nin denetiminde kalması
- Ada'da iki topluma dayalı bir devletin kurulması

- Musaddık
- Şah Rıza Pehlivi
- Humeyni
- Fatsancani
- Musavi

iran'da 1979 yılında gerçekleşen İslam Devrimi yurdakilerden hangisinin ülkedeki iktidarını sona erdirmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de 1960 darbesi ile birlikte,

- cumhurbaşkanı ve başbakanın tutuklanması,
- Demokrat Parti'nin kapatılması,
- Anayasa ve TBMM'nin feshedilmesi sonucunda siyasi faaliyetlerin askıya alınması

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. I. Libya

- Endonezya
- Türkiye
- Cezayir
- Nijerya

Yukarıdaki devletlerden hangisi OPEC üyesi devletlerden birisi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye'de yürürlükte bulunan,

- 1924,
- 1961,
- 1982

anayasalarından hangileri çift meclisli bir TBMM öngörmüştür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Türkiye Cumhuriyeti'nin en uzun süre yürürlükte kalan Anayasası niteliğindeki 1924 Anayasası'nın yürürlükten kaldırılmasını sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- 12 Mart 1970 Muhtırası
- 12 Eylül 1980 Darbesi
- 27 Mayıs 1960 Darbesi
- 1946 yılında çok partili siyasi yaşama geçilmesi
- 1950 yılında tek parti iktidarının sona ermesi

13. Türkiye'de 27 Mayıs 1960'da düzenlenen askeri darbenin ardından cumhurbaşkanlığı makamına aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir?

- Cemal Gürsel
- İsmet İnönü
- Celal Bayar
- Fahri Korutürk
- Cevdet Sunay

14. 1950 - 1960 yılları arasında

- ABD,
- Sovyetler Birliği,
- İngiltere

devletlerinden hangilerinin Türk dış politikasının en kuvvetli dayanağı durumunda olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

03.9 YUMUŞAMA DÖNEMİ VE SONRASI

3. BÖLÜM

1. I. Ukrayna
II. Çekoslovakya
III. Yugoslavya
IV. Yunanistan
V. Bulgaristan
Yukarıdaki devletlerden hangisi Paris Antlaşmaları görüşmelerinde ele alınan konuların tartışılması sırasında Sovyetler Birliği tarafından şekillendirilen Doğu Bloku içerisinde yer almamıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
2. 17 Kasım 1969'da başlayan, Helsinki'de ve Viyana'da iki buçuk yıl süren toplantılardan sonra 26 Mayıs 1972'de Moskova'da imzalanan SALT-I Antlaşması'nın aşağıdakilerden hangisini öngördüğü söylenebilir?
A) Doğu ve Batı Almanya devletlerinin birleştirilmesini
B) Avrupa'da sınırların değişmezliği ilkesinin kabulünü
C) Birleşmiş Milletler'in kurulmasını
D) Sovyetler Birliği'nin NATO'ya üye olmasını
E) Stratejik nükleer silahlara bazı sınırlamalar getirilmesini
3. 1975 yılında düzenlenen Helsinki Zıve Konferansı sonucunda imzalanan Helsinki Antlaşması'yla,
I. Avrupa'da sınırların ihlali edilemezliğinin sağlanması,
II. devletler arasında savaş ihtimalinin ortadan kaldırılması,
III. ABD ve SSCB'nin Avrupa'daki etkinliğinin sınırlanması
amaçlarından hangilerine ulaşılmaya çalışılmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III
4. Avrupa devletleri, II. Dünya Savaşı'nın ardından silahlı kuvvetlerini azaltma yoluna giderken, Sovyetler Birliği ordusunu takviye etti ve askeri etkinliğini artırdı. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
A) Avrupa'nın batısında komünist yönetimlerin kurulmasına
B) ABD'nin Sovyetler Birliği ile işbirliğine yönelmesine
C) Avrupa devletleri ile Sovyetler Birliği arasında siyasi denginin bozulmasına
D) ABD'nin Avrupa'daki siyasi ve askeri etkinliğinin azaltılmasına
E) Sovyetler Birliği'nin Parisliktatara yönelmesine
Askerin güç dengesinde yaşanan değişimin ne tür sonuçları beraberinde getireceğini düşün.
5. 1960'lı yıllarda ABD'nin SSCB ile olan ilişkilerinin gerginleşmesinde,
I. U2 Bunalımı,
II. Kıba Bunalımı,
III. Kıbrıs Bunalımı
gelişmelerinden hangilerinin rolü olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III
6. Bazı OPEC üyesi ülkeler 1973 yılında petrol üretimini her ay yüzde 5 oranında kısma karar almıştır. Bu karar,
I. İsrail'i işgal ettiği Arap topraklarından çekilmeye zorlama,
II. Filistinlilerin yasal haklarına kavuşmalarını sağlama,
III. İsrail'in Arap devletleri tarafından tanınmasını önleme
amaçlarından hangilerine yöneliktir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III
7. Bağıntısızlar Hareketi'nin kurulmasında,
I. üye ülkelerin bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü ve güvenliğini koruma,
II. sömürgecilik, yayılmacılık, ırkçılık, dış baskı ve istilayı önleme,
III. Birleşmiş Milletler'in yetkilerini sınırlandırma
amaçlarından hangilerinin rolü olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III
8. I. ABD
II. İran
III. Suudi Arabistan
IV. Cezayir
V. Hindistan
Yukarıdakilerden hangisi Bağıntısızlar Hareketine üye olmamıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V
9. Nisan 1965'te toplanan ve o dönem yeni bağımsızlığını kazanan Asya - Afrika devletlerini bir araya getiren konferans aşağıdakilerden hangisidir?
A) Bandung Konferansı
B) Helsinki Konferansı
C) Cenevre Konferansı
D) Londra Konferansı
E) Jakarta Konferansı
10. I. OECD
II. OPEC
III. AGİK
IV. SEATO
V. NAFTA
Yukarıdakilerden hangisi petrol ihraç eden devletler tarafından kurulmuş bir oluşumdur?
A) I B) II C) III D) IV E) V
11. ABD ile Sovyetler Birliği'nin karşı karşıya getiren ilk büyük savaş antlaşmazlığı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Vietnam Savaşı
B) Berlin ablukası
C) Kore Savaşı
D) Kıba Krizi
E) U2 Krizi
12. Aşağıdakilerden hangisi uzaya çıkarı ilk insan olarak özeğine sahiptir?
A) German Titov
B) Neil Armstrong
C) Yuri Gagarin
D) James Lovell
E) Bill Anders
13. Aşağıdakilerden hangisi İran - Irak Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilebilir?
A) OPEC'in kurulması
B) Ortadoğu ülkelerinin Avrupa devletlerine yönelik petrol ambargosu uygulamaya başlaması
C) İran'da Şah rejiminin sona ermesi
D) Saddam Hüseyin'in Irak'ta yönetimi ele geçirmesi
E) Petrol üretimini düşmesine bağlı olarak petrol fiyatlarının artması
14. I. Apollo
II. Mainier
III. Vostok
IV. Mercury
V. Soyuz
ABD'nin ilk insanlı Ay programında yukarıda verilen araçlardan hangisi kullanılmıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V

03.10 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

1. - Doğu Bloğunun sarsılması
- Doğu-Batı ilişkilerinde yeni bir yumuşama ve yakın-
lık süreci başlaması
- Doğu Avrupa'da Sovyet denetimi altında bulunan
ülkelerde milliyetçi düşüncenin güçlenmesi
Bu gelişmelerde aşağıdakilerden hangisinin rolü
söz konusudur?
A) Körfez Savaşı'nın yaşanması
B) NATO'nun kurulması
C) Avrupa Topluluğu'nun Avrupa Birliğine dönüşmesi
D) Helsinki Nihai Sened'i'nin imzalanması
E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün kurulması

2. Doğu Avrupa'da 1980'li yıllarda insan hakları ve özgür-
lük arayışı şeklinde gelişmelerin ortaya çıkmaya başla-
dığı görüldü.
Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırla-
mıştır?
A) ABD-Sovyet yakınlaşmasının sona ermesine
B) Sovyetler Birliği'nin nükleer etkinliğinin sona ermesine
C) Sovyet denetimine karşı mücadelenin başlamasına
D) Sovyet yönetiminin ekonomik sorunlara yönelme-
sine
E) Sovyetler Birliği'nin Varşova Paktı'ndaki ağırlığının
artmasına

3. 1990 yılında ABD, İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği
ile iki Almanya arasında "4+2 Anlaşması" olarak bilinen
anlaşma imzalanmıştır.
Bu anlaşma,
I. Batı ve Doğu Almanya'nın birleşmesi,
II. Almanya'nın Varşova Paktı'na üye olması,
III. Alman ordusunun asker sayısının 370.000 olarak
kabul edilmesi
gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. Sovyetler Birliği'nde Mayıs 1990'da büyük tartışılmalara
yol açan pazar ekonomisine geçiş planı ortaya koyul-
muştur.
Bu planın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu
söylenebilir?
A) ABD'nin ekonomik alanda desteğini elde edebilmek
B) Ülkeyi uluslararası ekonomik koşullara uyumlu hale
getirmek
C) Orta Asya cumhuriyetleri üzerindeki siyasi denetimi
korumak
D) Çin'in siyasi ve askeri etkinliğini artırmaması önlemek
E) Sovyetler Birliği'nde sosyalist siyasi modeli ortadan
kaldırmak

5. Sovyetler Birliği'nin dağılma sürecinin hızlanması karşı-
sında harekete geçen radikal komünistler, 16 Ağustos
1991'de bir hükümet darbesi yaparak Gorbacov'u Ki-
rim'da tutmak zorunda bıraktılar.
Bu girişimin başarısız olmasında aşağıdakilerden
hangisinin çabaları büyük rol oynamıştır?
A) Vladimir Jirinovski
B) Sergei İvanov
C) Vladimir Putin
D) Dimitri Medvedev
E) Boris Yeltsin

6. 1988'de Azerbaycan'a bağlı Dağlık Karabağ yönetimi,
bölgenin Ermenistan'a bağlanmasını öngören bir karar
aldı. Ermenilerin çoğunlukta bulunduğu Karabağ'da bir
Ermeni ayaklanması başladı.
Yaşanan bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisine
yol açmıştır?
A) Dağlık Karabağ'ın özel bir komisyon tarafından yö-
netilmek üzere merkezi idareye bağlanmasına
B) Ermenistan'ın Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını
ilan etmesine
C) Bölgeye Birleşmiş Milletler Barış Gücü gönderilme-
sine
D) Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinin bozulmasına
E) Sovyetler Birliği'nin Kafkasya'daki otoritesinin son
ermesine

7. Sovyet lider Mihail Gorbacov, 24 Ağustos 1991'de Ko-
münist Parti Genel Sekreterliği'ni bırakarak sadece dev-
let başkanlığı görevini sürdüreceğini açıklamıştır.
Bu girişim aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?
A) Komünist yönetim anlayışından uzaklaşılması süre-
cinin hızlanmasına
B) Sovyetler Birliği'nin parçalanması sürecinin durma-
sına
C) ABD ve Batılı ülkelerle olan ilişkilerin bozulmasına
D) Sovyet halkının ekonomik durumunda iyileşmeler
yaşanmasına
E) Sovyetler Birliği'nde ordunun yönetim üzerindeki et-
kisinin artmasına

8. Eski Sovyet cumhuriyetleri arasında 21 Aralık 1991'de
Kazakistan'ın başkanı Alma Ata'da bir zirve toplantısı
yapılmıştır.
Bu zirvede yayınlanan Alma Ata Deklarasyonu'nda
aşağıdaki hükümlerden hangisi yer almamıştır?
A) Bağımsız Devletler Topluluğu ortak bir siyasi ve
ekonomik alana sahip olacaktır.
B) Üye cumhuriyetler birbirlerinin toprak bütünlüğüne
saygı gösterecektir.
C) Cumhuriyetler birbirleriyle eşit statüye sahip buluna-
caktır.
D) Topluluk Sovyetler Birliği'nin uluslararası yükümü-
lüklerini yerine getirecektir.
E) Mevcut cumhuriyetlerin sınırları yeniden belirlene-
cektir.

9. Sovyetler Birliği'nde başlatılan Glasnost ve Peres-
trojka süreci,
I. Baltık cumhuriyetlerinden Letonya, Estonya, Litvan-
ya'da bağımsızlık kararı alınması,
II. Orta Asya'da Türk cumhuriyetleri arasında ittifak
kurulması,
III. Varşova Paktı'nın askeri ve siyasi öneminin artması
gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi, Sovyetler Birliği'nin son
devlet başkanı olan Gorbacov döneminde yaşanan
gelişmeler arasında yer almaz?

- A) ABD ile ilişkilerde işbirliğini öne çıkaran bir politika
benimsenmiştir.
B) ABD ile silahsızlanma anlaşmaları yapma yoluna
gidilmiştir.
C) Afganistan'daki Sovyet işgaline son verilmiştir.
D) SALT-II Anlaşması imzalanmıştır.
E) İki Almanya'nın birleştirilmesi anlaşmasına imza atıl-
mıştır.

11. Sovyetler Birliği'nin dağılma süreci, aşağıdaki dev-
let adamlarından hangisinin devlet başkanlığı zama-
nında belirlenmiştir?

- A) Nikita Kruşçev
B) Leonid Brejnev
C) Mihail Gorbacov
D) Yuri Andropov
E) Boris Yeltsin

12. Sovyetler Birliği'ni sona erdirmesi ilan edilmesi ile 8
Aralık 1991'de kurulan Bağımsız Devletler Toplulu-
ğu'nun kurucuları arasında,

- I. Litvanya,
II. Ukrayna,
III. Rusya Federasyonu

devletlerinden hangileri yer almamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Sovyetler Birliği'nde 1980'li yılların ikinci yarısında,
I. silahlanma harcamalarının artırılması,
II. devlet yapısının yeniden düzenlenmesi,
III. komünist yönetimin demokratik uygulamalara halk
egemenliğine yaklaştırılması
hedeflerinden hangileri öne çıkarılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

03.11 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

3. BÖLÜM

1. Sovyet Cumhuriyetleri arasında düzenlenen Aralık 1991'de düzenlenen Alma Ata Toplantısı'nda,
 - I. Sovyet ordusunun ve silahlarının Rusya Federasyonu'nun denetimine bırakılması,
 - II. Sovyet Birliği'ne ait bütün kurumların varlığına son verilmesi,
 - III. Sovyet Birliği'nin geçmişte imzaladığı siyasi antlaşmaların yeniden gözden geçirilmesi
 kararlarından hangileri alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
2. Sovyetler Birliği'nin dağılması sürecinde,
 - I. Macaristan,
 - II. Polonya,
 - III. Çekoslovakya
 devletlerinden hangilerinde komünist partilerin yollarındaki tekeli sona erdirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
3.
 - I. Polonya
 - II. Bulgaristan
 - III. Çekoslovakya
 - IV. Romanya
 - V. Macaristan
 Yukarıda verilen Doğu Bloku ülkelerinin hangilerinin de 1990'lı yıllarda sınır değişiklikleri yaşamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V
4.
 - I. Petrol
 - II. Doğal Gaz
 - III. Savunma sanayi ürünleri
 Yukarıdakilerden hangileri Azerbaycan ekonomisinin en önemli ihracat kalemlerini oluşturmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
5. II. Dünya Savaşı ile iki süper güçten biri durumuna gelen Sovyetler Birliği ve ona bağlı Doğu Bloğunun 1990'ların başında yıkılması,
 - I. iki kutuplu dünya düzenine dayalı güçler dengesinin ortadan kalkması,
 - II. Soğuk Savaş Dönemi'nin sona ermesi,
 - III. Nükleer silahlarma sürecinin sona ermesi
 gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
6.
 - I. Türkmenistan
 - II. Özbekistan
 - III. Kazakistan
 - IV. Azerbaycan
 - V. Kırgızistan
 Yukarıdakilerden hangisi Sovyetler Birliği'nin yıkılması sürecinde bağımsızlığını kazanan Orta Asya cumhuriyetleri arasında yer almaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V
7. 30 Ağustos 1991'de bağımsız olma kararı sonrasında Azerbaycan'da gerçekleştirilen ilk serbest cumhurbaşkanlığı seçimlerini aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?

A) Ayaz Mutalibov
B) Heydar Aliyev
C) Elçüllez Elçibey
D) Bakiyev Vahapzade
E) İbrahim Aliyev
8. Yürürlüğünü bakımından Sovyetler Birliği'nin ikinci büyük cumhuriyeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya Federasyonu
B) Kazakistan
C) Türkmenistan
D) Azerbaycan
E) Kırgızistan
9. Rusya 1 Nisan 1992'de Rusya Federasyonu içinde yer alan yirmi cumhuriyetten on sekizi ile anlaşma imzalayarak bu cumhuriyetlerin Rusya'ya bağıllıklarını sürdürmelerini sağlamıştır. Bu anlaşmayı kabul eden cumhuriyetler arasında,
 - I. Tataristan,
 - II. Çeçenistan,
 - III. Yakutistan
 cumhuriyetlerinden hangileri yer almamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
10. Doğu Almanya tarafından 1961 yılında Doğu ve Batı Berlin arasında inşa edilen Berlin Duvarı 9 Kasım 1989'da geçişe açılmıştır. Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Almanya'nın ekonomik durumunun kötüleşmesi
B) Avrupa'da siyasi dengelerin yeniden kurulmak istenmesi
C) Ülkede demokrasiye geçiş için halk hareketinin başlaması
D) Doğu Almanya'nın ABD ile olan ilişkilerini geliştirmek istemesi
E) Batı Almanya'nın Doğu Almanya üzerindeki etkisini sona erdirmek istemesi
11. Azerbaycan ile Ermenistan arasında 1990'ların başında yaşanan savaşın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ermenistan'ın Dağlık Karabağ bölgesinin topraklarına katılmak istemesi
B) Rusya'nın Kalkaşya'daki ogemenlik alanının genişletmek istemesi
C) Azerbaycan'ın önemli enerji kaynaklarına sahip olması
D) BDT üyesi devletler arasında Sovyet ordusunun paylaşılması sorununun yaşanması
E) Ermenistan'ın Türkiye ile olan sınırın kabul etmesi
12.
 - I. Kırm Tatarlar – Ukrayna
 - II. Gagavuzlar – Moldova
 - III. Saha Türkleri – Letonya
 Yukarıda Türkiye sınırları dışında yaşayan bazı Türk toplulukları ve bugün yaşadıkları ülke ilgili olarak verilen eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
13. Batı ve Doğu Almanya'nın 1991 yılında birleşmesinde aşağıdakilerden hangisi aktif bir rol üstlenmiştir?

A) Conrad Adenauer
B) Gerhard Schröder
C) Angela Merkel
D) Willy Brandt
E) Helmut Kohl
14. Gürcistan'da bağımsızlık sonrası süreci,
 - I. Abkhazya,
 - II. Güney Osetya,
 - III. Çeçenistan
 konularından hangilerinin iç çatışmalara yol açtığı söylenbilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
15. Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını elde eden,
 - I. Ermenistan,
 - II. Estonya,
 - III. Türkmenistan
 devletlerinden hangileri, bağımsızlık sonrasında Rusya'nın etki alanı dışında kalma kararı alarak Bağımsız Devletler Topluluğu'na da katılmışlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

03.12 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

1. Alma Ata Deklarasyonu'nda Sovyetler Birliği'nin Birleşmiş Milletler'deki yerini aşağıdakilerden hangisinin almasına karar verilmiştir?

A) Rusya Federasyonu
B) Birleşik Devletler Topluluğu
C) Beyaz Rusya
D) Ukrayna
E) Kazakistan

2. Dünya'nın en büyük uzay istasyonlarından birisi olan Baykonur Uzay Üssü aşağıdaki eski Sovyet cumhuriyetlerinden hangisinde yer almaktadır?

A) Rusya Federasyonu
B) Kazakistan
C) Estonya
D) Türkmenistan
E) Ukrayna

3. I. Tataristan
II. Başkurdistan
III. Çuvaşistan
IV. Tuva Cumhuriyeti
V. Tacikistan

Yukarıdakilerden hangisi günümüzde Rusya Federasyonu sınırları içinde varlığını sürdüren özerk Türk cumhuriyetleri arasında yer almamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)'nin kurulmasına,

I. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu,
II. Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu,
III. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

oluşumlarından hangileri kaynaklık etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Doğu Bloku'nun dağılması ve İki Almanya'nın birleşmesi, Avrupa Ekonomik Topluluğu üyesi ülkeler arasında ekonomik birliğin ve para birliğinin sağlanmasının yeterli olmadığı görüşünün dile getirilmeye başlanmasıyla yol açmıştır.

Bu durum,

I. siyasi birliğin sağlanması,
II. Avrupa'nın güvenliği,
III. ortak para birimi

olgularından hangilerinin öne çıkarılmasına yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Ekonomik alanda işbirliği yetersizse, başka hangi alanlarda işbirliği yapılabilir?

6. TİKA'nın faaliyette bulunduğu görev alanı, gerek coğrafi açıdan, gerekse sosyolojik zemin açısından büyük farklılıklar göstermektedir.

Bu durum,

I. esnek bir teşkilat yapısına sahip olma,
II. her türlü durum karşısında çalışma anlayışını benimseme,
III. devlet desteğine bağımlı kalmama

olgularından hangilerine sahip olunmasını zorunlu hale getirmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. 1993 yılında gerçekleşen Kopenhag Zirvesi'nde Avrupa Birliği'ne üyelik için aday olan ülkelere ekonomik olarak,

I. etkin bir piyasa ekonomisine sahip olma,
II. AB içinde rekabet edebilir kapasitesini sağlamış bulunma,
III. devletin ekonomik düzen içinde aktif bir aktör olarak yer almasını sağlama

kriterlerinden hangileri ortaya koyulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. 15 Temmuz 1997'de Amsterdam Zirvesi'nde kabul edilen Amsterdam Anlaşması ile aşağıdaki hedeflerden hangisine yönelik kararlar alınmamıştır?

A) Hareket özgürlüğü ölümlü engelleri kaldırmak ve güvenliği güçlendirmek
B) Birliğin genişlemesi amacıyla düşük olarak kurumsal yapıyı daha etkin kılmak
C) Avrupa'ya dünya genelinde daha etkin hale getirmek
D) İstihdam ve yurtaşlık haklarını birliğin merkezine yerleştirmek
E) Ortak vize ve serbest dolaşım uygulaması başlatmak

9. 1991'de Makedonya'nın Yunanistan'dan bağımsızlığını ilan etmesine en büyük tepkiyi Yunanistan göstermiş, Yunan hükümeti Makedonya adı altında kurulan bir devleti tanımayacağını açıklamıştır.

Yunanistan'ın bu tepkisinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balkanlarda etkinliğini artırmaya çalışması
B) Yugoslavya'nın parçalanmasını engellemek istemesi
C) Kendi topraklarında da Makedonya adıyla bilinen bir bölge bulunması
D) NATO içindeki etkinliğini artırmak istemesi
E) Avrupa Birliği üyesi olması

10. Fransa, İngiltere, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg tarafından 1948'de kurulan Batı Avrupa Birliği siyasi ve askeri bir savunma örgütüdür. 1954'te Fransa, Batı Almanya ve İtalya'nın katılımı örgütü bir Batı Avrupa birliğine dönüştürdü.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Batı Avrupa Birliği'nin gölgede kalmasına yol açmıştır?

A) Varşova Paktı'nın kurulması
B) Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun oluşturulması
C) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün kurulması
D) Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanması
E) Doğu Bloğu'nun parçalanması

11. Aşağıdakilerden hangisi, 1999'dan bu yana Başbakanlığı bağlı olarak faaliyet gösteren TİKA'nın kuruluş amaçları arasında yer almaz?

A) Az gelişmiş ülkelerde insanî problemlerin çözümüne yönelik projeleri uygulamak
B) Ortak tarih ve kültür varlıklarını korumak
C) Türkiye'nin kullanım alanını yaygınlaştırmak
D) Komşu devletlerle ortak askeri stratejiler belirlemek
E) Gelişmekte olan ülkelere bağımsız devlet yapılarını güdülmek

12. Ukrayna, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasının ardından Rusya Federasyonu ile,

I. BDT üyelerinin ekonomik reformlarda ortak hareket etmesi,
II. Sovyetler Birliği'nden kalan Karadeniz donanmasının denetimi,
III. Hazar Denizi'nin statüsünün belirlenmesi

konularından hangilerinde anlaşmazlık yaşamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 13.

I. Polonya
II. Danimarka
III. İrlanda
IV. Fransa
V. Belçika

Yukarıdaki devletlerden hangisi Avrupa Ekonomik Topluluğu üyesi devletler arasında yer almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

- 14.

I. Ratko Mladić
II. Slobodan Milošević
III. Radovan Karadžić

Yukarıda verilen Sırp yetkililerinden hangileri, Lahey'de bulunan Savaş Suçları Mahkemesi'nde yargılanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

03.13 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

MÜLÜM

1. Kazakistan hem bölgesizlik öncesi hem de sonrasında Rusya Federasyonu ile iyi ilişkiler içinde olmaya dikkat etmiştir.
Bu şekilde bir politika izlenmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kazakistanın ekonomik durumunun iyi olması
B) Ülkede ciddi bir Rus nüfusun bulunması
C) Kazakistanın önemli doğal kaynaklara sahip olması
D) Ülkenin geniş topraklar üzerinde egemen olması
E) Kazakistanın Batılı ülkelere olan ilişkilerini geliştirmek istemesi
2. Mayıs 1997'de NATO - Rusya Daimi Ortaklık Konseyi oluşturulmuştur.
Aşağıdakilerden hangisi bu konseyin kuruluş amaçları arasında gösterilebilir?
A) Karşılıklı çıkarların söz konusu olduğu konularda Rusya'nın yapıcı bir rol üstlenmesini sağlamak
B) Rusya'nın eski Sovyet bölgelerindeki etkinliğini artırmasını sağlamak
C) Orta Asya cumhuriyetleri ile NATO arasında işbirliğini güçlendirmek
D) Rusya'nın ekonomik sorunlarını aşmasını kolaylaştırmak
E) Rusya'nın NATO'ya üye olmasını sağlamak
3. Avrupa Parlamentosu 22 Ocak 1982'de aldığı bir kararla, Türkiye'de demokrasi ve insan hakları sağlanıncaya kadar bu ülke ile olan ilişkileri dondurma kararı almıştır.
Avrupa Parlamentosu'nun bu tutumuna aşağıdakilerden hangisi yol açmıştır?
A) Türkiye'nin askeri açıdan önemli bir güç durumunda olması
B) İran - Irak Savaşı'nın başlaması
C) Türkiye'de 12 Eylül 1980 askeri darbesinin yaşanması
D) Orta Doğu'da ısıtkarın sağlanamaması
E) Türkiye'nin Kınışta askeri varlığının bulunması
4. 21 Haziran 1993 tarihinde Kopenhag'da gerçekleştirilen Avrupa Konseyi Zirvesi'nde aşağıdakilerden hangisi kararlaştırılmıştır?
A) Birliğin Eski Doğu Bloku ülkelerinin üyeliğine kapalı tutulması
B) Birliğin yeni üyeliğin için gerekli siyasal ve ekonomik koşullar
C) Türkiye'ye tam üyeliğin için aday ülke statüsünün verilmesi
D) Türkiye ile gümrük birliğine giclmesi
E) Avrupa Parlamentosu'nun kurulması
5. Türkiye 31 Temmuz 1959'da Avrupa Ekonomik Topluluğuna ortak üyeliğin başvurusunda bulunmuştur.
Bu başvurunun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Türkiye'de azınlık sorunları yaşanmasını önlemek
B) Sovyetler Birliği'nin Karadeniz'deki etkinliğini azaltmak
C) Avrupa savunma sistemi içinde yer almak
D) Avrupa ile siyasal ve ekonomik ilişkilerini geliştirmek
E) Avrupa'da ekonomik rekabete sona ermesini sağlamak
6. AET üyeleri 1990'ların başında uluslararası alanda daha etkin hale gelebilmek amacıyla kuruluş antlaşmalarına siyasal bir boyut getirmeye çalışmışlardır.
Bu hedef AET üyelerini aşağıdakilerden öncelikle hangisine yönelmiştir?
A) Oluğunun Avrupa Birliği olarak yeniden tanımlanması
B) Üye ülke vatandaşlarına serbest dolaşım hakkının verilmesi
C) Ortak para biriminin oluşturulmasına
D) Gümrük Birliği'nin yürürlüğe sokulmasına
E) Eski Doğu Bloku ülkelereyle ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi
7. Türkiye ile AB arasında 1 Ocak 1996'dan itibaren geçerli olacak şekilde Gümrük Birliği antlaşması imzalanmıştır.
Bu antlaşma,
I. Türkiye'nin AB ülkelere yönelik gümrük vergilerini kaldırması,
II. tarafların üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifesi uygulamaları,
III. Türkiye'ye tam üyeliğin için aday ülke statüsünün verilmesi
esaslarından hangilerini beraberinde getirmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
8. Avrupa Birliği'nde ekonomik ve parasal birliğin son aşamasına geçiş öncesinde,
I. üye ekonomileri arasındaki farklılıkların giderilebilmesi için bazı kriterlerin tespiti edilmesi,
II. belirlenen ekonomik kriterlere uyulmaması durumunda uygulanacak yaptırımların belirlenmesi,
III. bütün üyelerin ulusal para birimini tek ederek ortak para birimine geçmesinin kararlaştırılması
adımlardan hangileri atılmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
9. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa Birliği'ne aday ülkelerin tam üyeliğin için belirlenen siyasal kriterler arasında yer almaz?
A) İstikrarlı ve kurumsallaşmış bir demokrasiye sahip olması
B) Hukukun üstünlüğü ilkesinin benimsenmiş olması
C) Nitelikli bir askeri güce sahip olması
D) İnsan haklarına saygılı olması
E) Azınlıkların korunması konusuna önem verilmesi
10. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa Birliği'nin hedefleri arasında yer almaz?
A) Ekonomik ve parasal birlik oluşturmak
B) Avrupa vatandaşlığı kavramını oluşturmak
C) Hukuk ve işleri alanında daha sıkı bir işbirliği gerçekleştirmek
D) Üyelerin ülkelerin ekonomi politikalarını birbirleriyle yakınlaştırmak
E) NATO'yu Avrupa'nın güvenlik şemsiyesi haline getirmek
11. NATO 1990'ı yıllarda yeni bir kimlik ve vizyon arayışına girmek zorunda kalmıştır.
Böyle bir süreçte gicirmesinde,
I. Sovyetler Birliği'nin dağılması,
II. Avrupa'da güven ve ısıtkar artırıcı gelişmeler yaşanması,
III. Varşova Paketi'nin ortadan kalkması
gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenbilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
12. Türkiye'nin 1959 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğuna üyeliğin başvurusunda bulunması, topluluk üyesi ülke tarafından olumlu karşılanmıştır.
AET bu yaklaşımının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kalkınma sürecindeki Avrupa ekonomilerinin ucuz gücüne ihtiyaç duyması
B) Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile uzun bir sınıra sahip olması
C) Türkiye'nin Orta Doğu'da etkin bir devlet olması
D) Türkiye'nin gelişmekte olan bir ülke konumunda bulunması
E) NATO'nun askeri etkinliğini artırmak istemesi

03.14 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

1. Çek Cumhuriyeti
II. Macaristan
III. Polonya
IV. Ukrayna
Yukarıda verilen eski Doğu Bloku ülkelerinden hangileri günümüzde NATO'ya üye durumdadır?
A) Yalnız III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve III
2. I. Bosna
II. Afganistan
III. Azerbaycan
IV. Gürcistan
NATO'nun yukarıdaki bölgelerden hangilerinde Birleşmiş Milletler'in verdiği yetkiyle çok uluslu askeri operasyonlar gerçekleştirdiği söylenebilir?
A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV
3. Türkiye'de Avrupa Birliği Uyum Yasaları çerçevesinde,
I. idam cezasının kaldırılması,
II. yayın imhasına son verilmesi,
III. işkence suçunun soruşturulmasının öncelikli sayılması
düzenlemelerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
4. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupa Birliği'nin temel kurumları arasında yer almaz?
A) Avrupa Parlamentosu
B) Avrupa Birliği Konseyi
C) Güvenlik Konseyi
D) Adalet Divanı
E) Avrupa Birliği Komisyonu
5. Avrupa Birliği'nden bağımsız olarak kurulmuş olan Avrupa Konseyi,
I. Üye ülkelerin ulusal güvenlik sistemlerinin yapılandırılması,
II. toplumsal problemlere çözüm önerileri geliştirilmesi,
III. kültürel bir Avrupa kimliğinin oluşması
hedeflerinden hangilerine yönelik olarak faaliyet göstermektedir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
6. I. Karadağ
II. Sırbistan
III. Bosna Hersek
IV. Slovenya
V. Hırvatistan
Yukarıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Yugoslavya'dan en son ayrılan cumhuriyettir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
7. I. Bulgaristan
II. Polonya
III. Estonya
IV. Çek Cumhuriyeti
V. Hırvatistan
Yukarıdaki devletlerden hangisi Avrupa Birliği üyesi değildir?
A) I B) II C) III D) IV E) V
8. Bosna Savaşı'nı sona ermesini sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?
A) Oslo Antlaşması
B) Dayton Antlaşması
C) Cenevre Antlaşması
D) Roma Antlaşması
E) Londra Antlaşması

9. Küreselleşme sürecinin dünyada,
I. uluslararası ticaretin yaygınlaşması,
II. emek ve sermaye hareketlerinin artması,
III. ülkeler arasındaki ideolojik kuluptlaşmaların sona ermesi
gelmelerinden hangilerini beraberinde getirdiği söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
10. ABD, Balkanlarda,
I. bölgede yaşanan bağımsızlık süreçlerini destekleme,
II. Balkanlarda siyasi istikrarı güçlendirmeye çalışma,
III. Rusya'nın bölgede etkinliğini artırmasını önleme politikalarından hangilerini izlemektedir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
11. Türkiye, Körfez Savaşı sırasında,
I. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararlara uyma,
II. savaş sırasında ABD'nin yanında yer alma,
III. Irak halkına insani yardımda bulunma politikalarından hangilerini izlemiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
12. Sırbistan, Balkanlarda 1990'lı yıllarda çatışmaya dönüşen siyasi gerginlik döneminde,
I. ABD,
II. İngiltere,
III. Rusya
devletlerinden hangileri tarafından desteklenmiştir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
13. Körfez Savaşı öncesinde Irak ile Kuveyt arasında,
I. Irak yönetiminin İran ile olan savaş sırasında Kuveyt'ten aldığı paraları borç olarak değil yardım olarak kabul ettiğini açıklaması,
II. Irak'ın Kuveyt'i petrol fiyatlarının düşmesine sebep olmakla suçlaması,
III. Irak yönetiminin Kuveyt'ten toprak talebinde bulunması
sorunlarından hangileri yaşanmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
14. Bilim adamları 1985 yılında atmosferde yer alan ozon tabakasında kuzey kubu üzerinde bir delik oluştuğunu belirlemiştir.
Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmenin temel nedeni olarak gösterilebilir?
A) Fosil yakıtların rezervlerinin hızla azalması
B) Güneşten gelen zararlı ışınların atmosferde süzülmeden dünyaya ulaşması
C) Farklı alanlarda kullanılan kloroflorokarbon gazı salınımının artması
D) Nükleer teknolojilerin gelişerek yaygınlaşması
E) Kutup bölgelerinde bulunan buzullardaki erimenin hızlanması
15. Irak, İngiltere'nin sömürge yönetiminden 1961 yılında bağımsızlığını elde eden Kuveyt'in bu kararını tanılamak istememiştir.
Irak'ın bu yaklaşımında,
I. Irak yönetiminin bölgenin geçmişten bu yana Irak topraklarının bir parçası olduğunu savunması,
II. Irak'ın Orta Doğu'da siyasi birliği sağlanmaya çalışması,
III. Irak'ın İran'la sınır anlaşmazlıkları içinde olması durumlarından hangileri etkili olmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

03.15 KÜRESELLEŞEN DÜNYA

1. 1991'de bağımsızlığını ilan eden Makedonya Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletler, AB ve NATO gibi örgütler tarafından Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti (FYROM) adıyla tanınmaktadır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yunanistan ile Makedonya arasında ilke ismi konusunda anlaşmazlık yaşanması
B) Balkanlarda sınır değişikliklerine son vermek istenmesi
C) Birleşmiş Milletler'in Sırbistan'ın tepkilerinden çekinmesi
D) Makedonya'nın NATO'ya üyeliğinin hızlandırılması istenmesi
E) Makedonya'daki Arnavut azınlığın haklarının korunmak istenmesi
2. Küreselleşme sürecinde,
I. nüfusun üstünüğü,
II. çevre bilinci,
III. terörizm ve organize suçlara mücadele olgularından hangilerinin ön plana çıktığı söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
3. BM Güvenlik Konseyi 3 Nisan 1991'de aldığı 687 sayılı kararla, Irak'ta bütün kimyasal ve biyolojik silahların ve menzilli 150 kilometreyi aşan füzeleerin ve bütün nükleer maddelerin yerlerini Güvenlik Konseyi'ne bildirmesini istemiştir.
Ainan bu karar aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?
A) Komşu devletlerin Irak'a karşı dışmanca politikalar izlemesinin önlenmesine
B) Irak'ta ekonomik sorunların buyummasının önlenmesine
C) Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasına
D) Irak'ın yeniden bir tehdit oluşumunun önlenmesine
E) Irak'ta demokratik bir yönetim kurulmasını sağlama
4. Türkiye, 19 Aralık 1981'de İsrail'deki diplomatik temsil düzeyini büyükelçiliğe çıkarmak kararını almıştır.
Türkiye'nin bu girişiminin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?
A) İsrail – Filistin anlaşmazlığında arabulucu rolü üstlenmek
B) İsrail'in işgal altına aldığı toprakları terk etmesini sağlamak
C) İsrail ile düşük düzeyde sürdürülen ilişkileri normalleştirmek
D) Arap ülkeleri arasında barış ortamının oluşmasına katkıda bulunmak
E) İsrail'in bölgedeki askeri etkinliğinden yararlanmak
5. Türkiye'de 12 Eylül 1980 sonrasında yeni anayasa ve sendikalar kanunu hazırlanırken, işçilere daha önceki yıllarda sağlanan bazı hakların kısıtlandığı görür.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sanayileşme girişimlerinin devlet tarafından teşvik edilmesine çalışılması
B) Ekonomik yaşam üzerindeki devlet denetiminin azaltılmak istenmesi
C) 1980 öncesinde yaşanan toplumsal çalkantıların göz önünde bulundurulması
D) İşçilerin çalışma koşullarının devlet tarafından iyileştirilmeye çalışılması
E) Ekonomik kalkınmanın planlı bir şekilde gerçekleştirilmek istenmesi
6. Mali piyasaların birbiriyle olan bağını artıran küreselleşme ile birlikte, uluslar arası sermaye bir ülkeyi çok kısa bir süre içinde terk edebilmektedir.
Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?
A) Gelir adaletinin sağlanmasına
B) Küresel ekonomik krizlerin yaşanmasına
C) Yeni istihdam sahalarının oluşumuna
D) Devletlerin ekonomiler üzerindeki etkinliğinin artmasına
E) Devletler arası ekonomik rekabetin genişlemesine
7. Küreselleşme olgusunun,
I. ekonomik,
II. teknolojik,
III. sosyal alanların hangilerinde dünya toplumların birbiriyle bütünleşmesi süreci olduğu söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
8. Türkiye, Asî Nehri'nin kullanımını konusunda,
I. İsrail,
II. Suriye,
III. Irak devletlerinden hangileriyle sorunlar yaşamıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
9. ABD yönetimi, 11 Eylül 2001'de New York'ta yaşanan terör saldırıları sonrasında,
I. Afganistan,
II. Irak,
III. Suriye topraklarından hangilerine askeri müdahalede bulunmuştur?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
10. Irak yönetimini Kuveyt'i işgaline başlayan Körfez Savaşı'nda uğradıkları başarısızlığın ardından,
I. tamirat borcu ödeme,
II. bütün esirleri serbest bırakma,
III. Kuveyt'in işgal ile ilgili bütün kararlarını geri alma koşullarından hangilerini kabul etmek durumunda kalmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
11. Türkiye'nin, Ocak 1990'da Atatürk Barajı'nda su tutma işleminin başlayacağını ve bir ay süreyle Fırat'ın akışını durduracağını açıklaması,
I. Suriye,
II. Irak,
III. Ürdün ülkelerinden hangileri tarafından tepkiyle karşılanmıştır?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
12. Aşağıda verilen Türk edebiyatçılarından hangisi Nobel Ödülü'nü almıştır?
A) Yaşar Kemal B) Orhan Pamuk
C) Kemal Tahir D) Orhan Duru
E) Zülfü Livaneli
13. ABD yönetimi Körfez Savaşı sırasında Türk Hükümeti'nin desteğini almak için çaba göstermiştir.
Bu desteğin ABD'ye,
I. Irak'a kuzeyden cephe açabilme,
II. Basra bölgesinden Irak topraklarına çıkma,
III. Hava saldırılarının etkinliğini arttırma olanaklarından hangilerini sağladığı söylenebilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
14. ABD'nin Ekim 2001'de Afganistan'a yönelik olarak başlattığı askeri operasyonların temel hedefi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Afganistan'ın Rusya ile yakınlaşmasını önlemek
B) Çin'in Orta Asya'da etkinlik kurmasını engellemek
C) Afganistan'da Taliban yönetiminin iktidara son vermek
D) Rusya'nın Orta Asya Türk cumhuriyetleri ile olan irtibatını zayıflatmak
E) Orta Doğu petrolüleri üzerinde denetim kurmak

03.16 KÜRESİLEŞEN DÜNYA

1. Küreselleşme sürecinde ekonomik gelişme hedeflenirken sosyal gelişme ve adaletin göz ardı edilmemesinin,
- eşitsizlik,
 - yoksulluk,
 - çoğulculuk
- olgularından hangilerinin uluslararası boyut kazanmasında etkili olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
2. Türk Kızılay'ının,
- insanîyetçilik ve ayırım gözetmeme,
 - bağımsızlık,
 - birlik ve evrensellik
- ilkelerinden hangilerini benimsemiş olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III
3. Türkiye'nin Kafkasya'da,
- Gürcistan,
 - Azerbaycan,
 - Ermenistan
- devletlerinden hangileriyle siyasi ve ekonomik işbirliği halinde olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
4. Türkiye'nin Kafkasya ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmek istemesinde,
- bölgenin ülkemize coğrafi açıdan yakın olması,
 - ekonomik işbirliği imkanlarının var olması,
 - bölgenin doğal kaynaklara sahip olması
- durumlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
5. 1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren Türkiye'nin Orta Asya Türk cumhuriyetleri ile olan ilişkilerinin yerince güçlendirilmediği görülür.
- Bu durumda,
- Türkiye'nin iç sorunlara yoğunlaşması,
 - gerekli dış politika vizyonunun ortaya koyulamaması,
 - Orta Asya cumhuriyetleri üzerindeki Rus etkisinin sürmesi
- olgularından hangileri etkili olmuştur?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III
6. Güneydoğu Anadolu Projesi ile Fırat üzerinde çok sayıda baraj ve sulama projesi öngörülmüştür. Fırat'ın gününgeye akan sularının kontrol altına alınması anlamına gelen bu proje, Türkiye - Suriye ilişkilerini gerginleştirmiştir.
- Suriye'nin buna karşılık aşağıdakilerden hangisine yöneldiği söylenebilir?
- A) Türkiye'yi hedef alan terör faaliyetlerine destek ver-meye
B) Arap dünyasında siyasi birlik sağlanmaya
C) Türkiye'nin AB üyelik sürecini engellemeye
D) Türkiye'nin İKÖ'nün dışında bırakılmasına
E) Üke içinde baskıya dayalı bir yönetim anlayışı oluş-turmaya
7. Türkiye, Balkan toplumlarının barış ve istikrar içinde yaşaması için çaba göstermekte ve bu anlayış içinde bölgeye yönelik politikalar izlemektedir.
- Türkiye'nin,
- Kosova,
 - Makedonya,
 - Bosna-Hersek
- sorunlarından hangilerinin çözüm sürecinde aktif rol aldığı söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
8. Uzun yıllar devlet başkanlığı yapan Hafız Esad'ın ölümü sonrasında Suriye'de devlet başkanlığı makamına aşağıdakilerden hangisi gelmiştir?
- A) Mahmud Ahmedinecad
B) Muammer Kaddafi
C) Hüsnü Mübarek
D) Beşşar Esad
E) Mahmud Abbas
9. Türkiye'nin Kafkasya ile olan ekonomik bağlarının güçlenmesinde,
- Keban Barajı,
 - Bakü - Tiflis - Çeyhan Petrol Boru Hattı,
 - Kerkük - Yumurtalık Petrol Boru Hattı
- yatırımlarından hangilerinin belirleyici bir role sahip olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
10. Türkiye'nin 1990'lı yıllarda dışarıya açılma çalışmalarıyla ilişkileri sıklaşan Orta Doğu ülkeleri ile olan ilişkilerinde,
- Körfez Krizi,
 - PKK sorunu,
 - Filistin - İsrail anlaşmazlığı
- konularından hangilerinin belirleyici olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
11. Aşağıdakilerden hangisinin küreselleşme olgusunun güçlendirdiği unsurlar arasında gösterilemez?
- Doğanın tüketime hızının artması
 - Çevre sorunlarının şiddetlenmesi
 - İşsizlik sorunu yapısallaşması
 - Sosyal huzursuzlukların ve şiddetin artması
 - Fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi

12. İsrail, 14 Aralık 1981'de daha önce işgali altına aldığı Golan Tepeleri'ni topraklarına kattığını açıkladı.
- Bu bölge İsrail işgali öncesinde aşağıdaki devletlerden hangisinin toprağı idi?
- A) Suriye B) Suudi Arabistan
C) Mısır D) İran
E) Ürdün
13. Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile olan ilişkilerinin güçlenmesinde,
- TÜBA,
 - TİKA,
 - İKÖ
- yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
14. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yurt dışı görevlerinde,
- gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması,
 - insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması,
 - demokratik bir yönetimin kurulması
- görevlerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
15. Aşağıdakilerden hangisi Türk Kızılayı'nın sahip olduğu nitelikler arasında yer almaz?
- Tüzel kişiliğe sahip bir kurumdur.
 - Özel hukuk hükümlerine tabidir.
 - Uluslararası Kızılağaç Örgütü'nün denetimine tabidir.
 - Yardım ve hizmetlerini karşılıksız olarak gerçekleştirmektedir.
 - Kamu yararama çalışan bir sosyal örgüt konumunda dir.

Birlikte Çözelim

Çözüm 221 / 8

1975 yılında imzalanan Helsinki Nihai Sene'dinde,

- I. Avrupa güvenliği ile ilgili sorunların görüşmeler yoluyla çözülmesi,
 - II. taraflar arasında ekonomik, ticari, bilimsel, teknolojik ilişkilerin geliştirilmesi,
 - III. çevre alanında işbirliğinin artırılması
- tavsiyelerinden hangileri yer almıştır?
- Helsinki Nihai Sene'dinde Avrupa güvenliği yanında, taraflar arasında ekonomik, ticari, bilimsel, teknolojik ilişkilerin geliştirilmesi ve çevre alanında işbirliğinin artırılması tavsiyeleri yer almıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 222 / 6

Çin ile Sovyetler Birliği arasında Yunuşama Dönemi'nde anlaşmazlıklar yaşanmasında,

- I. Sovyet yönetiminin Kuba'daki tüzelerini geri çekme kararı alması,
- II. Sovyetler Birliği'nin 1963'te Nükleer Denemelerin Kısımları Yasaklanması Antlaşması'na imza koyması,
- III. Sovyetler Birliği'nin Batı Bloku ülkeleri ile ekonomik rekabet içinde olması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

Sovyet yönetiminin Kuba'daki tüzelerini geri çekmesi ve ABD ile nükleer silahları sınırlandırmaya dönük 1963 Antlaşması imzalaması Çin ile anlaşmazlıklar yaşamamasına yol açmıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 224 / 2

ABD'nin büyük bir başarısızlığa uğradığı Vietnam Savaşı, Paris'te 27 Ocak 1973'te imzalanan antlaşma ile sona ermiştir.

Bu antlaşmada,

- I. 17. Entlemen Kuzey ve Güney Vietnam arasında sınır olarak kalması,
 - II. ABD'nin Vietnam'daki bütün askeri varlığını geri çekmesi,
 - III. Kuzey Vietnam'ın, güneydeki halkın kendi kaderini tayin etmesine müdahale etmemesi
- hükümlerinden hangileri yer almıştır?

Antlaşma ile 17. Entlemen Kuzey ve Güney Vietnam arasında sınır oldu. ABD Vietnam'daki tüm askerini geri çekti. Ayrıca Kuzeyliler, Güney Vietnam halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesine karşımayacağını kabul etmiştir.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 222 / 5

Irak'ın İran ile olan ilişkileri Humeyni'nin iktidara gelmesinden sonraki dönemde daha da bozulmuştur.

Bu gelişmede,

- I. İran'ın Irak'taki Şii'leri Irak yönetimine karşı kızdırmasından çekinmesi,
- II. her iki ülkenin de önemli petrol kaynaklarına sahip olması,
- III. tarafların silahlarına için önemli harcamalar yapması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir? Humeyni iktidarı İran-İrak ilişkilerini olumsuz etkilemiştir. Saddam Hüseyin İran'daki Şii hükümetin, Irak'taki Şii nüfusunu Sünni kitledara karşı kızdırmasından endişe ediyordu.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 238 / 6

1988'de Azerbaycan'a bağlı Dağlık Karabağ yönetimi, bölgenin Ermenistan'a bağlanmasını önleyen bir karar aldı. Ermenilerin çoğunlukta bulunduğu Karabağ'da bir Ermeni ayaklanması başladı.

Yaşanan bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

Şubat 1998'de Dağlık Karabağ yönetiminin Ermenistan'a bağlanma karar alması ve ardından çıkan Ermeni ayaklanması, Dağlık Karabağ'ın özel bir komşu olarak tanımlanarak uluslararası idareye bağlanmasına yol açmıştır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 241 / 10

Doğu Almanya tarafından 1961 yılında Doğu ve Batı Berlin arasında inşa edilen Berlin Duvarı 9 Kasım 1989'da geçişe açılmıştır.

Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

Berlin Duvarı'nın geçişe açılmasının temel nedeni Doğu Almanya'da demokrasiye geçişine yönelik halk hareketi ve gösterilerin başlamasıdır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 242 / 6

TKA'nın faaliyetleri bulunduğu görev alan, gerek coğrafi açıdan, gerekse sosyolojik zemin açısından büyük farklılıklar göstermektedir.

Bu durum,

- I. esnek bir teşkilat yapısına sahip olma,
- II. her türlü durum karşısında çabasına anlayışını benimseme,
- III. devlet desteğine bağlılımlı kalmama

olgularından hangilerine sahip olumasını zorunlu hale getirmektedir?

TKA'nın görev alanının farklılıklar göstermesi, örgütün esnek bir teşkilat yapısına sahip olmasını ve her türlü durum karşısında çabasına anlayışını benimsemesini zorunlu hale getirmektedir.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 244 / 2

Mayıs 1997'de NATO - Rusya Daimi Ortaklık Konseyi oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu konseyin kuruluş amaçları arasında gösterilebilir?

NATO-Rusya Daimi Ortaklık Konseyi'nin kurulma amacı, karşılıklı çıkarların söz konusu olduğu konularat Rusya'nın yapıcı bir rol üstlenmesini sağlamaktır.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Çözüm 247 / 13

Körfez Savaşı öncesinde Irak ile Kuveyt arasında,

- I. Irak yönetiminin İran ile olan savaş sırasında Kuveyt'ten aldığı paraları borç olarak kabul ettiğini iddia etmesi,
- II. Irak'ın Kuveyt'i petrol fiyatlarının düşmesine sebep olmakla suçlaması,
- III. Irak yönetiminin Kuveyt'ten toprak talebinde bulunması

sorunlarından hangileri yaşanmıştır?

Saddam yönetimi İran Savaşı'nda Kuveyt'ten aldığı paraları borç olarak değil yardım olarak kabul ettiğini iddia etmiştir. Kuveyt'i fazla petrol üreterek petrol fiyatlarını düşürmekle suçlamıştır. Ayrıca Irak yönetimi Humeyni petrol bölgesinin kendisine verilmesini istiyordu.

Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓔ

Dört Köşe

1. Aşağıdakilerden hangisi Ay'a ilk ayak basan insandır?

- A) Yuri Gagarin
- B) Neil Armstrong
- C) Michael Collins
- D) Edwin Aldrin
- E) Fred Haise

3. I. Arnavutluk

- II. Nijerya
- III. Ürdün
- IV. Senegal
- V. Singapur

Yukarıda verilen devletlerden hangisi İslam Konferansı Teşkilatı üyeleri arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Avrupa Birliği ve ABD dâhil 31 ülke ve bazı kuruluşlar tarafından resmen terör örgütü olarak kabul edilen bölücü terör örgütü tarihi süreçte,

- I. Suriye,
- II. Irak,
- III. Gürcistan

devletlerinden hangileri tarafından desteklenmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

4. Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde 22 baraj ve 19 hidroelektrik santrali yapımını öngören Güneydoğu Anadolu Projesi'nin,

- I. tarım,
- II. sanayi,
- III. savunma

sektörlerden hangilerindeki yatırımları kapsadığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

Kontrol Noktası

1. Yumuşama ne demektir? Kökeni ve ortaya çıkışı hakkında bilgi veriniz.

6. SSCB'den bağımsızlığını kazanan Türk cumhuriyetleri hangileridir?

2. Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalinin yol açtığı sonuçlar nelerdir?

7. TİKA'nın kuruluş amaçlarını yazınız.

3. Bağlantısızlar hareketinin ortaya çıkış sürecini yazınız.

8. Kopenhag Kriterleri hakkında bilgi veriniz.

4. Süveyş Bunalımı'nın sonuçları nelerdir?

9. Küreselleşme'nin yol açtığı sonuçları yazınız.

5. Glasnost ve Perestroika kavramlarını açıklayınız.

..... derken

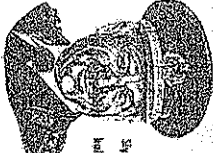
12 EYLÜL DARBEŞİ NELERE YOL AÇTI?

YSA KURULUŞU **YILDIRIM** **BAŞKIN**

BÜTÜN YURTTA SIKIYÖNETİM
ILAN EDİLDİ

Ordu yönetimine

El koydu

Kabine ve Parlamento keskinleşti. Siyasal partilerin faaliyetleri durduruldu. Parlamento kapatıldı. 12 Eylül 1980'de ilan edilen sıkıyönetim, 12 Eylül 1980'de ilan edildi.

- TBMM kapatıldı.
- Anayasa yürürlükten kaldırıldı.
- Siyasi partiler kapatılarak mallarına el konuldu.
- Siyasi liderler ve bazı milletvekilleri tutuldu.
- 100.000'den fazla kişi gözaltına alındı.
- 1.683.000 kişi fişlendi.
- Açılan 2.100.000 davada 230.000 kişi yargılandı.
- 7.000 kişi için idam cezası istendi.
- 517 kişiye idam cezası verildi.
- 388.000 kişiye pasaport verilmeli.
- 30.000 kişi "sıkıyönetim" olgusu için kıyın atıldı.

- 14.000 kişi yurttaşlıktan çıkarıldı.
- 30.000 kişi "siyasi mültecisi" olarak yurtdışına gitti.
- 300 kişi kuşatılı bir şekilde öldü.
- 171 kişinin "içtenmeden ölmesi" belgelandi.
- Sendikalar kapatıldı.
- 23.677 darbeğin faaliyetini durduruldu.
- 400 gazeteci için toplam 4.000 yıl hapis cezası istendi.
- Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.
- 13 büyük gazete için 303 dava açıldı.
- 39 ton gazete ve dergi imha edildi.
- Cezalarında toplam 299 kişi yasa-mın yitirdi.
- Terör durdu.

